שנה 44 המחיר: 5.50 שקלים (כולל מ.ע.מ.) 84 עמודים כ"ז סיון תש"ם, 11.6.1980 מיספר 2232

העולם הזה

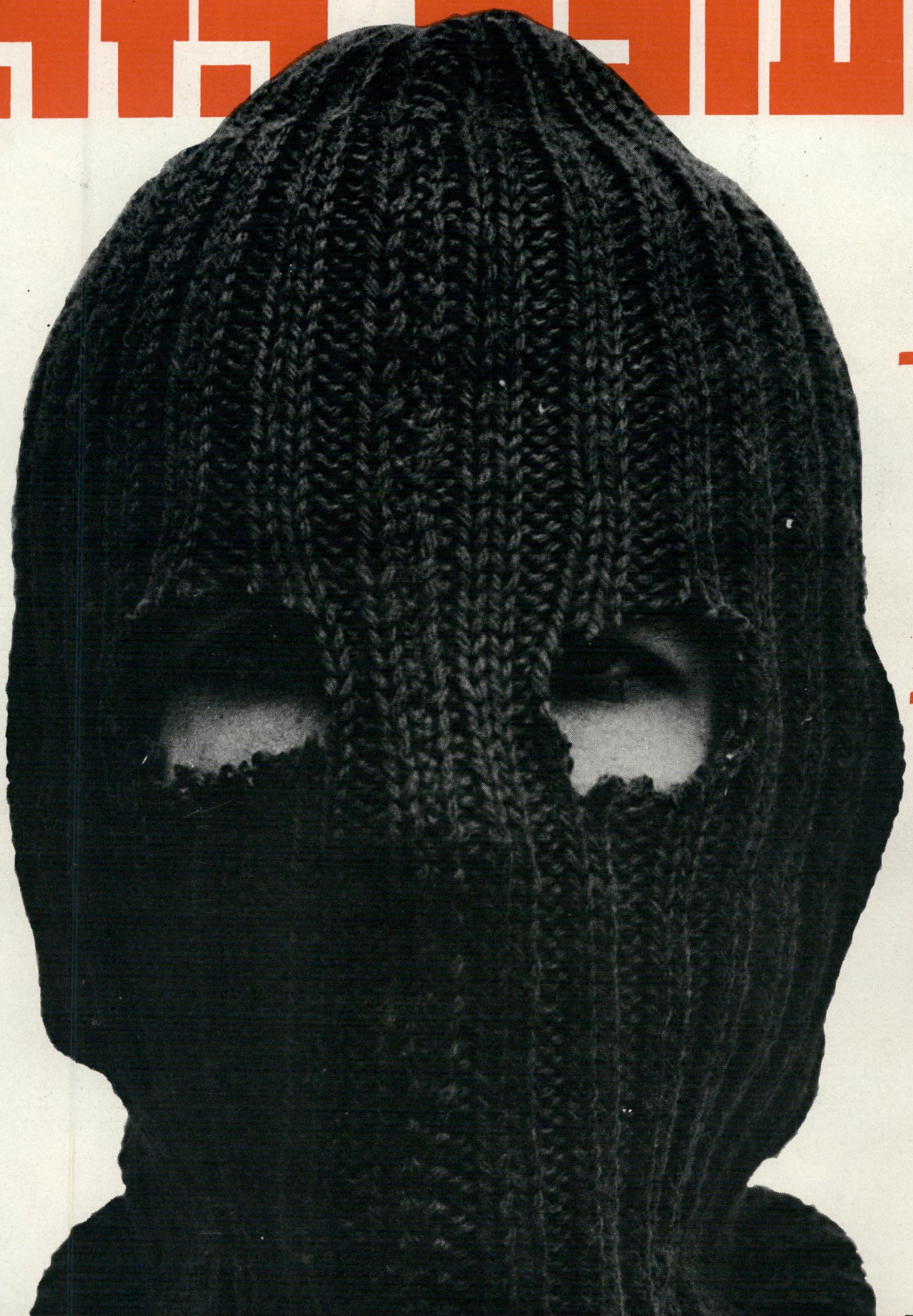

מי הם? • מה הם? • כמה הם?

המחתרת

"זה לא זה בלי גבינה"

גבינת פרמזן
או גבינת גד

ספגטי

המסי מעט חמאה
או מרגרינה
הוסיפי 3 כפות רסק עגבניות,
פלפל לבן או אדום חריף,
ערבבי היטב עם הספגטי ופזרי מעל
גבינת פרמזן או גבינת גד מגורדת.

פיצה

חצי פיתה לרוחבה.
מרחי כף רסק עגבניות,
הניחי פרוסות גבינת גולן
או גבינת עמק,
קשטי בעגבניה וזית שחור,
פזרי מעט אורגנו
ואפי עד שהגבינה נמסה.

גבינת גולן או
גבינת עמק

גבינת בשן
גבינת חמד

פשטידה

הכיני מלית מגבינת בשן מגורדת +
גבינת חמד מגורדת + 2 ביצים + 3 כפות
פרורי לחם + חצי גביע שמנת או אשל
ומעט פלפל לבן. פזרי המלית על גבי
בצק בתבנית אפיה. אפי בחום גבוה
15–12 דקות. פזרי טבעות בצל והחזירי
לתנור למשך כ־15 דקות.

גבינת צ'דר או
גבינת גלעד

מרק בצל

צקי את המרק המוכן
והחם לקעריות, הוסיפי
לכל קערית קוביות לחם אפוי,
פזרי גבינת צ'דר או גבינת גלעד מגורדת.
אפי בחום עליון 3־2 דקות.

כריך אמריקאי

כסי פרוסות לחם דקות,
(רצוי שחור)
בעלה חסה.
הניחי פרוסות עבות של
גבינת טל העמק
או גבינת כל־בי וכסי
בעלי חסה אמריקאית (או ערבית).

גבינת טל-העמק
או גבינת כל-בי

בורקאס

ערבבי גביע גבינה 9%,
70 גרם גבינת גליל
מגורדת, ביצה, מלח.
רדדי בצק וצרי
מרובעים, מלאי
במלית, סגרי את
השוליים ואפי
בחום בינוני
עד להשחמה.

גבינת גליל

גבינת גוש-חלב
או גבינת גלעד

טוסט לחמניות

חצי לשנים לחמניות
"ביס" קטנות, רוקני
את הפנים ומלאי
באנשובי, סרדין
או שפרוט,
זית שחור
ופרוסת עגבניה.
כסי בפרוסה עבה
של גבינת גוש חלב
או גבינת גלעד
ואפי בחום עליון
גבוה כ־10 דקות.

חטיפי גבינה

השתמשי בקוביות
גבינת כל־בי,
גבינת עין־גדי,
גבינת גליל,
או גבינת צ'דר.
הניחי על גבי קריקר
או הדקי בקיסם מקושט בירק
או פרוסות פרי.

גבינת כל-בי
גבינת עין-גדי
גבינת גליל או צ'דר

תנובה

הרצאות, הדגמות וטעימות בנושא ארוח "גבינות ויין" מתקיימים במרכזי ההדרכה של תנובה:
ת"א שד' בן גוריון 47 (טל' 03-243157/8) ירושלים, רח' הרצל 83 (טל' 02-521842)

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-2322262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צוותי מערכת: ציון צפריר וגויה רזין • ראש המינהלה: אברהם כיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הסצה „גד" בע"מ • גזופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקרה.

כאשר הודיע הנו מודיע נרגש כי זה עתה בוצעו התנקשויות בחייהם של בסאם שכעה וכרים חלף, כבר היה השער הקיד־מי של גליון העולם הזה בטיפול מתקדם.

היה זה שער שהוקדש להתפרעותו של אריק שרון בישיבת הממשלה יום לפני כן. באותה ישיבה טען אריק כי ראש־הממשלה מדבר כמו „שארלאטאן", וכי יצחק שמיר קיבל מידיו „אתנן" (כלומר: ששמיר עצמו הוא בבחינת יצאנית). אריק גם הפליט כי „אצלי הביטחון עומד מעל לקונסטיטוציה."

כאשר שר מרכזי בממשלה משמיע הגי־דרות כאלה לגבי עמיתיו, ומפליט אימרה המצדיקה פוטש צבאי והקמת מחתרות, זוהי ידיעה חשובה. היה על כן הגיון בהחלטה להקדיש לו את השער.

לצורך זה נבחרה תמונה מתאימה, ה־מראה את אריק שרון במצב־רוח מרומם ומילחמתי, ונקבעה גם הכותרת: „אריק מתפרע". (המילים „אריק משתולל" כבר הפכו שיגרתיות.)

כל זה השתנה ברגע שנודע לנו כי בגדה המערבית אירעו המאורעות החמו־רים. חשנו מייד כי הנה נפתח דף חדש ביחסים בין ישראל והגדה המערבית. תפ־נית בעלת השלכות מרחיקות־לכת ביותר. יתר על כן, היה ברור לנו כי התפתחות חמורה זו תשכיח לגמרי את התעלולים של אריק.

משום כך הוחלט בו במקום להחליף את השער, להקדישו להתנקשות ולשני קורבנותיה — ראשי העיריות של שכם ורמאללה. זהותו של הקורבן השלישי — חבלן־המישטרה הדרוזי — לא היתה עדיין ידועה באותה עת.

מדוע שני שערים?

יכולנו כמובן, לבחור באפשרות אח־רת: להשאיר את אריק בשער הקידמי, ולהקדיש למאורעות הגדה את השער השני — או להיפך.

יש ואנחנו בוחרים בדרך זו, ומקדישים את שני שערי העולם הזה בשבוע מסויים למאורעות בעלי אופי מדיני־ציבורי, ולפ־עמים גם למאורע אחד ויחיד. כאשר נפגש מנחם בגין לראשונה עם אנוור אל־סאדאת, נהגנו כך ופירסמנו, לראשונה בתולדות העולם הזה, תצלום אחד שהשתרע על גבי שני השערים של הגליון. אולם זה היה מאורע היסטורי כה מיוחד, עד כי רצינו להבליט את ייחודו גם בצורה חזותית זו.

כאשר קורים בארץ שני מאורעות פולי־טיים חשובים ביותר, העומדים שניהם במרכז ההתעניינות הציבורית, יכולים להופיע שני שערים פוליטיים, זה בצד זה. ולעיתים, כאשר יש שני מאורעות בלתי־פוליטיים מעניין ביותר, ואין אירוע פוליטי חשוב, קורה ששני השערים בגליון אחד הם בלתי־פוליטיים.

אך אנחנו נוהגים כך רק לעיתים מיו־חדות ונדירות.

בדרך כלל, שערי העולם הזה ערוכים על פי הכלל שהשער הקידמי שייך למאו־רע המדיני־ציבורי החשוב ו/או המעניין ביותר של השבוע, ואילו השער האחורי למאורע חברתי, בידורי או פלילי. בסלאנג של המערכת, אנחנו קוראים לזה „שער כבד" ו„שער קל".

עד כמה שידוע לי, אין בעולם כולו שבועון בעל שני שערים. זהו סימן־היכר המייחד את העולם הזה. כימעט כל השבו־עונים בעולם מנצלים את השער האחור־שלהם למטרות מיסחריות — פירסום מו־דעות תמורת תשלום גבוה במיוחד. אנחנו התנגדנו לכך תמיד.

בשנים הראשונות, היה העמוד האחרון שלנו מוקדש לחומר־קריאה, לחידונים, לכתבות מצולמות. רק בסוף 1959 נולד והונהג הרעיון של השער הכפול.

הסיבות לכך היו מעשיות ועקרוניות כאחת. היו שבועות שבהם קרו דברים שריתקו את תשומת־לב הציבור — למשל: פשע שזיעזע את הארץ — והיה צורך להקדיש להם את השער היחיד. באותם שבועות יצאו המאורעות המדיניים החשו־בים מקופחים. ולהיפך, היו שבועות שב־הם היו מאורעות פוליטיים ראשונים ב־מעלה, שהיה צורך להקדיש להם את השער היחיד ואז לא יכולנו להזכיר בשער כתבה מעניינת ביותר על נושא אחר.

משום כך החלטנו, לפני עשרים שנה, להנהיג את השער הכפול, שהפך מאז כימעט סמל מיסחרי של העולם הזה.

כרזה שבועית

מהו כיכר? התפקיד של השער? אילו שיקולים מדריכים אותנו בבחרנו את ה־שערים? שערי העולם הזה הם רב־תכליתיים. יש להם כמה יעדים.

היעד הראשון הוא למכור את העיתון.

העולם הזה ממומן על־ידי קוראיו. אין לו מקורות־הכנסה, מילבד הכסף שאתה משלם בקיוסק וההכנסות ממודעות, שגם הן קשורות, כמובן, בגודל התפוצה. הער־לם הזה זוכה במודעות ביד רחבה, מפני שהמפרסמים יודעים כי מודעותיהם יגיעו לעיניים רבות, ובמיוחד לעיניו של ציבור שהם מעוניינים בו, מפני שיש לו כוח־קנייה רב.

נוסף על הצורך להפיץ את הגליון ב־כמויות המספיקות לקיום העיתון (ולצערנו אין לנו, משום כך, ברירה אלא להעלות את המחיר באופן מתמיד, כשהוא צמוד לקצב האינפלציה) אנו מעוניינים בתפוצה גם כדי שהמידע וההערכות המתפרסמים בגליון יגיעו למיספר רב ככל האפשר של אזרחים.

כרזה, מעין פלאקאט המיועד לציבור הרחב.

עד הרגע האחרון

כעם בשבוע נערכת במערכת התייע־צות לבחירת שני השערים של אותו שבוע. בהתייעצות זו מועלים כל הנושאים. המופיעים בכתבות שבאותו גליון. בדרך כלל יש כמה וכמה הצעות לכל שער. יש להחליט: מה חשוב יותר? מה מעניין יותר? מה יעורר אצל קוראים רבים יותר את הסקרנות, את התיאבון לקנות את הגליון ולקרוא אותו? איזה מסר יש לנו, שהיינו רוצים להפיץ אותו באמצעות השער?

מערכת־עיתון אינו פרלמנט, ואין נער־כות בה הצבעות. בסופו של דבר, צריך העורך להחליט. אך כימעט תמיד יוצר הוויכוח קונסנזוס (אם להשתמש במילה שהיא כעת אופנתית). כאשר נדונים כל הנושאים, והכתבים השונים מנסים לנסח בכמה מילים קולעות את המסר המרכזי של כתבותיהם, מתגבשת בהדרגה ההכרה שנושא פלוני הוא המתאים לשער הקידמי, ולא נושא אחר. הוא הדין לגבי השער האחורי.

חשוב, כמובן, גם טיב התצלום המוצע לשער. לפעמים יש נושא שהוא גם חשוב וגם מרתק, אך אין שום תצלום המשקף אותו. לפעמים יש תצלום נהדר, השובה את ליבנו, אך הנושא אינו ראוי לשער. כך וכך כואב הלב. אך בדרך כלל נמצא האיזון הנכון בין התצלום והכתוב.

יש שבועות שבהם אנחנו עומדים לפני שוקת ריקה. פשוט אין נושא פוליטי או קל המספק שער טוב. אך יש גם שבוע שבו יש שפע של מועמדים טובים לשע־רים — ואז המצב עוד יותר קשה.

משום כך אנו בוחרים מדי שבוע בשע־רים המצביעים על שתי הכתבות החשובות ו/או המעניינות ביותר שבאותו גליון.

אבל יש לשערים גם תכלית נוספת. לפי הסקר המוסמך של האוניברסיטה העברית והמכון למחקר חברתי־שימושי (שנערך לפני הזמנת המפרסמים) קוראים 8% של האוכלוסיה הבוגרת של המדינה את העולם הזה. אולם יש עשרות אחוזים נוספים של אזרחים הרואים את השערים, המוצעים מדי שבוע בקיוסקים, או המונחים על השולחנות של ידידים ומכרים.

השערים מאפשרים לנו להעביר למאות אלפי אזרחים אלה מסר קצר, חד ותכליתי, בצורת תצלום וכותרת קצרה.

מבחינה זו מהווה השער של העולם הזה

השער המתוכנן
מה חשוב? מה מעניין? מה יעורר תיאבון?

השער שהופיע

אך ההחלטה לעולם אינה סופית לגמרי. המערכת דרוכה תמיד. ברגע האחרון יכול הנושא שנקבע קודם והופך מיושן. בעיק־בות מאורע דרמתי כלשהו, יכולה תשומת־הלב הציבורית לעבור מנושא אחד לשני באופן פיתאומי. לכן, עד לרגע שבו מתחיל מכבש־הדפוס לפעול, אנחנו מוכנים ל־שינויים.

כך קרה בשבוע שעבר.

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20, כשבוע שבין ה־11 ביוני וה־17 בו? במדור זה מוקד „העומם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־80 השנים הקודמות, כשבוע שבו מופיע הגיליון.

1907

15.6 — ועידת השלום ה־שניה מתכנסת בהאג, לפי קרי־אתו של תיאודור רוזוולט. ה־קריאה הושמעה אמנם ב־1904, אולם כינוס הוועידה נד־חה בשל המילחמה במיזרח. הוחלט על נסיון לעצור את מירוץ החימוש.

1918

15.6 — בקרב שהתנהל ליד שכם, עם יחידות של הצבא התורכי הנסוג, לחם גדוד יהו־די תחת דגל בריטניה.

מסיפרי־השנה: הלכה ומע־שה בפסיכולוגיה האינדיווידו־אלית מאת היהודי האוסטרי אלפרד אדלר (1870—1937).

1919

15.6 — שני טייסים, בריטי ואמריקאי, זוכים בפרס של 50 אלף דולר מטעם העיתון דיילי מייל הלונדוני, שהבטיחו למי שיחצה את האוקיינוס האט־לנטי ממערב למיזרח. השניים, אלקוק ובראון, טסו מניופאונ־לנד לאירלנד ב־16 שעות ו־12 דקות.

1920

12.6 — בוועידת אחדות־העבודה, שהתכנסה בכנרת, הוחלט לייסד את ההגנה — אירגון צבאי מחתרתי של ה־יישוב היהודי בארץ בתקופת המנדט. נקרא גם „השורה" או „האירגון". ההגנה היתה קשו־רה מראשיתה לתנועת־העבו־דה. מטרתה: „להגן על חיי היהודים, רכושם וכבודם."

1924

13.6 — בשפלת החוף, לא רחוק מתל־אביב, נוסדה המו־שבה בני־ברק, שהפכה ברבות הימים לעיר שבה מצוי ריכוז גדול של יהודים חרדיים.

מסרטי־השנה: הניבלונגים של פריץ לנג.

1929

אל הארץ החלו להגיע ראי־שוני העליה החמישית, שהס־תיימה כעבור שש שנים. מני־עיה העיקריים: דילדול מקו־רות הפרנסה בפולין והאיום על היהודים מצד הנאצים, ש־אף הגיעו לשילטון בגרמניה השכנה ב־1933.

באפריקה הדרומית נולד ה־ביטוי אפרטהייד, שמובנו הפ־רדה פוליטית ותרבותית בין השחורים ללבנים. האפרטהייד הפך מדיניות רשמית, הלכה למעשה, כעבור 19 שנים.

1933

16.6 — חיים ארלוזורוב, מראשי תנועת־העבודה, יו״ר ההגלת הסוכנות היהודית ומנ־הל המחלקה המדינית, נורה למוות בשפת ימה של תל־אביב, כאשר טייל עם רעייתו. רצח המנהיג הציוני־סוציא־ליסטי, שנחשב כוכב עולה ב־מיפלגתו ובתנועתו, והוא עול ימים (בן 34), הגביר את האי־בה שבין תנועת הפועלים ל־ריוויזיוניסטים. ראשי מפא״י הפנו אצבע מאשימה כלפי יריביהם מימין, שהשיבו מיל־חמה שערה וטענו כי האש־מתם באחריות לרצח ארלוזו־רוב היא עלילת־דם.

1936

16.3 — אחרי שמורדים ערביים התנקשו בחייו של קצין בריטי, במהלך המרד ה־ערבי שהחל זה עתה ושנמשך עד 1939, פירסמה ממשלת ה־מנדט תקנות־חירום. בין הש־אר: עונש־מוות או מאסר עולם על מי שיורה בחייל או בשוטר. תקנות־חירום אלה, שחלקן שריר וקיים עד עצם היום הזה, בישראל ובשטחים, מקנות לשילטונות את הסמ־כות להטיל עונשים קיבוציים

תיאודור רוזוולט
15.6.1907

(קולקטיביים) כמו עוצר, סגי־רת שטחים, פיצוץ בתים, קנ־סות וגירושים.

1937

12.6 — מרשל הצבא הא־דום, מיכאיל טוחצ׳בסקי, ר־שבעה גנרלים הוצאו להורג בפקודת יוסף סטאלין. במישפ־פט חשאי, במיסגרת מסע הטי־הורים שערך הרודן, הואשמו בכירי הצבא בקשירת קשר עם הגרמנים והיפאנים. במט־רה למגר את המישטר הסוב־ייטי. העלילה הזו גררה טיהור נרחב, מלווה בחיסולים רבים בדרגים הגבוהים של הצבא, פגמה בכושרה של ברית־המו־עצות לבלום את הפלישה הנא־צית לתחומיה, ב־1941.

17.6 — סערה בישיבת הנ־הלת הסוכנות היהודית. הסי־בה: בשיחה עם שר־המוש־בות הבריטי, אורמסבי־גור, הביע חיים וייצמן נכונות לדון בחלוקת הארץ, עוד לפני שה־מוסדות הרשמיים של ההס־תדרות הציונית קבעו עמדה בשאלה מכרעת זו. נכונות של וייצמן לדון בחלוקת הארץ עוררה זעם רב והושמעו דרי־שות שיתפטר.

1938

17.6 — אנשי חניתה, ש־הוקמה על גבול הלבנון לפני שלושה חודשים, תוקפים את הכפר הערבי ג׳ורדייה, בפי־קודו של צ׳רלס אורד וינגייט (שזכה להיקרא בפי היישוב „הידיד"). ראשית פעילותן של פלוגות הלילה המיוחדות.

היטלר בפאריס
14.6.1940

1940

11.6 — נציגי היישוב מתייצבים בפני הנציב העליון ומביעים את נאמנותם לבריי־טניה ואת נכונותם להשתתף במאמץ המילחמתי נגד הנא־צים.

13.6 — האפלה ברחבי ה־ארץ.

14.6 — בשעות הבוקר נכ־נסים הגרמנים לפאריס, ללא

חיים ארלוזורוב
16.6.1933

קרב, צועדים בסך ברחובות העיר. דגל צלב הקרס מונף על מיגדל אייפל ועל בנייני־ציבור בבירה הצרפתית.

1943

11.6 — הקונגרס האמרי־קאי מקבל חוק לאיסור שבי־תות, במיסגרת גיוס המשק ל־מאמץ המילחמתי.

1944

16.6 — שיגור ראשון של פצצות מעופפות וי־2 אל עבר דרום בריטניה. נזקי הפצצות, שתוארו כנשק שיכריע את ה־מילחמה, אין בהם כדי לשבור את כוח העמידה של הבריטים. תיקוותיו של היטלר, בכל הנו־גע לפצצות המעופפות, נכ־זבו.

17.6 — במישאל־עם נקב־עה איסלנד כריפובליקה. מאז 1918 היתה איסלנד ממלכה עצמאית הקשורה בדנמרק, בסיס חשוב של בעלות־הברית במילחמת העולם השניה.

1945

11.6 — מפקדה הבלתי־מוכתר של ההגנה, אליהו גו־לומב, שהיה מראשי מפא״י וההסתדרות, נפטר בהיותו בן 53.

1946

17.6 — עבר־הירדן — ממ־לכה עצמאית. האמיר עבדאל־לה הפך מלך.

1947

16.6 — שלושה אנשי ה־אצ״ל — אבשלום חביב, מאיר נקר ויעקוב וייס — נידונו ל־מוות, על־ידי בית־דין צבאי בריטי, בגין השתתפותם בפ־ריצה הנועזת לכלא עכו. ה־אצ״ל חטף שני סמלים בריטיים כבני־ערובה, כדי להרתיע את השילטונות מהוצאתם־להורג השלושה. הבריטים לא נרתעו, תלו את אנשי האצ״ל. שני הסמלים נתלו אף הם, וגופו־תיהם נמצאו תלויות על עץ ליד נתניה.

1948

15.6 — חודש לאחר ש־דויד בן־גוריון הכריז על הק־מת מדינת ישראל, נוסדה מיפ־לגה פוליטית חדשה (ישנה), היא תנועת החרות, מייסודו של האירגון הצבאי הלאומי, בהנהגת מנחם בגין. מנהיג חרות מחזיק מאז ברסן ה־שילטון בתוך מיפלגתו.

1952

13.6 — בישראל כוננה וע־דה לאנרגיה אטומית, שמטר־תה לייעץ בכל הקשור לקידום המחקר והפיתוח הגרעיני.

1953

16.6 — הפגנות נגד מיכ־סות־עבודה גבוהות הפכו ב־מיזרח־גרמניה לשביתה כל־לית, שהשתתפו בה מאות אל־פי פועלים. השביתה, שהת־פתחה למרד, דוכאה ביד ברזל בעזרת שריון סובייטי. 16 פו־עלים נהרגו, רבים נעצרו ונש־פטו וכמה מהם הוצאו להורג. הממשלה המיזרח־גרמנית פס־קה: „מעשה פרובוקציה של האימפריאליזם האמריקאי!"

1955

16.6 — צירויות ברית־המועצות וישראל, בתל־אביב ובמוסקבה, הועלו לדרגת שגי־רירויות.

1960

13.6 — ראש־הממשלה ו־שר־הביטחון דויד בן־גוריון, יצא לצרפת, בלגיה והולנד. בפאריס נועד המנהיג הישרא־לי עם הנשיא שארל דה־גול, שהבטיח את תמיכת צרפת בסטאטוס־קוו במיזרח־התיכון.

1970

15.6 — מיקווה־ישראל, בית־הספר החקלאי הראשון בארץ, חוגג 100 שנים להיווס־דו.

1977

16.6 — ליאוניד ברז׳נייב נבחר פה־אחד לנשיא ברית־המועצות. כל 1517 צירי ה־סובייט העליון נתנו לו את קו־לותיהם.

מכחבים

עירומים ומרובעים

„העולם הזה" באור ת־נוסטלגיה.

ראשית, לחיצת־יד על החתיכות היפות ששבו לדפי העולם הזה כימי קדם, אם כי בינתיים במנות זעי־רות. אני מקווה שתגבירו מדיניות זו של חומר רציני בצד כתבות קלות, ובעיקר תמונות עירום אס־תטיות; זה הופך את העיתון ל־צעיר ואביבי. בבחינת קוקטייל מעניין ומרתק.

האם זה נכון שבהעולם הזה כ־80% מהעובדים הן נשים? האם יש בעובדה זו — אם היא נכונה, כמובן — משום מניע מערכתי מסויים? אגב, מה קרה למיכתבים לדותי? זה היה מדור מרתק!

לדעתי אתם מגזימים במיספר העמודים שאתם מקדישים למדור אנשים בעולם. היה עדיף שתתת אנשים בעולם תרחיבו עוד ועוד את המדור אנשים הישראלי. יותר סיפורים ויותר תמונות.

בעבר הייתם גם מפרסמים מדור מעניין ובו ציטוטים מהעיתונות היומית. כדאי לדעתי לחדש את המדור הזה.

פעם היו שערי העולם הזה הרבה יותר מעניינים מבחינה גראפית, ומאוד אהבתי אותם. היום השע־רים שקטים ובהחלט לא מרשימים כפי שהיו פעם. אני אוהב שערים צועקים, עם אותיות־ענק וטריקים גראפיים, שמאוד הצטיינתם בהם בעבר. מה קרה לכם שהפכתם מרו־בעים...?

ולסיום, היכן אפשר להשיג את כרכי העולם הזה החל מיום הופעת השבועון עד היום הזה?

שאול יהלומי, רמת־גן

● הקורא המעוניין לרכוש כר־כים של **העולם הזה** משנים עברו — יפנה למחלקת המנויים.

● ● ●

הדגל השחור

חיות־אדם או אזרחים בעלי מצפון?

הידיעות המדאיגות, הזורמות אלינו מן הגדה המערבית, לא מר־תירות מקום לספק שמדובר במרי אזרחי פלסטיני, שיתכן, אולי, ש־הוא בראשיתו ולא בעיצומו. ברור כשמש שהתפתחות זו היתה צפויה.

הכיבוש מתחיל בקרוב את שנתו ה־14, ומי שהאמין כי אפשר לשבת לנצח בשטחים, על קני רובים, מגלה עתה שאמונתו זו היתה איוו־לת.

מול המרי המתגבר מיום ליום

בני ציטרין
כבוד לאדם

נאלצים או נאכפים חיילי הצבא הישראלי להגיב, בשיטות רבות ומגוונות, שונות זו מזו בחומרתן. את הכוח המדכא מפעילים חיילים, שהם במיקרה הרע חיות־אדם, פא־שיסטים קטנים וצמאי־דם (וה־עדויות על כך מזעזעות), ובמיקרה

(המשך בעמוד 6)

כאשר הפרידמנים
הגיעו למסיבה הלא נכונה
ונשארו עד הבוקר...
זה קרה אחרי סנגריה "סי סניור"

מחיר הכרות מיוחד

סי סניור -
משקה חם מצא.

כי אחרי סי סניור הכל יכול לקרות לך.
אתה פשוט שמח, וכשאתה שמח אתה לא
עושה חשבון לאף אחד.
סי סניור זה הסנגריה, סנגריה כמו
שהספרדים אוהבים — חמת מזג.
סי סניור מיוצר מענבים מובחרים ומיצי
הדר. שתה אותו חם או קר ותמיד תחוש
בטעם הנפלא. וכשיש לך במסיבה סי סניור,
אין לך מה לדאוג, יש לך מסיבה על בטוח.

STOCK

אלי אלי

תשבץ העולם הזה 2232

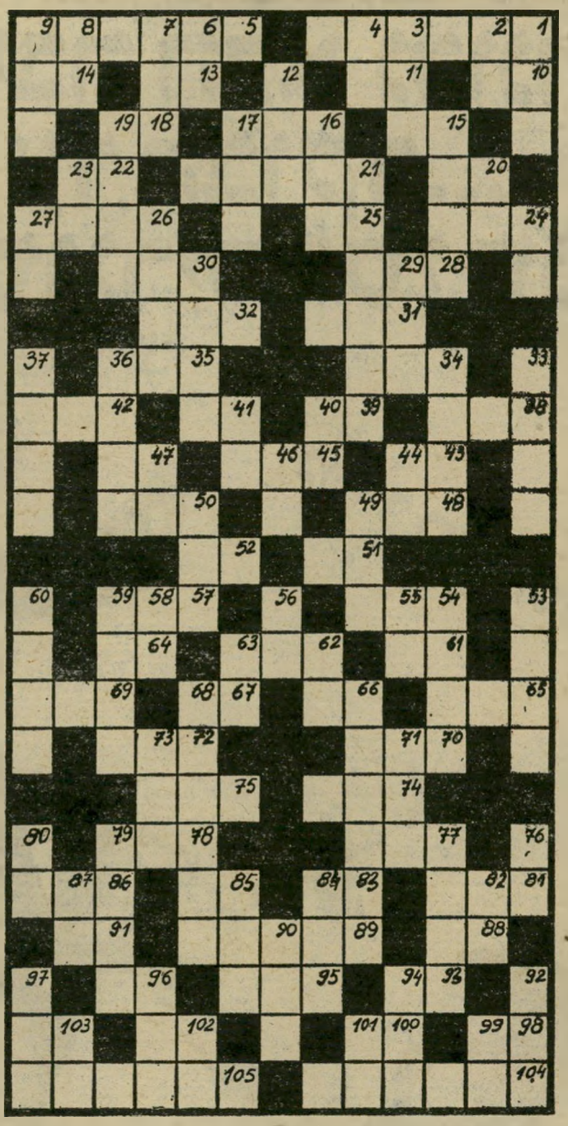

מאוזן:

1) זמרת ישראלית; 5) סרט אימים; 10) בכורו של נח; 11) נחלש; 13) שקר ה... והבל היופי; 14) מלחין הטוקטה ופוגה; 15) לא דק; 16) חסר העיקר; 18) נותנת החיים; 20) מורה לדרדקים; 21) מקום סמל לכניעה, קשור באפיפיורים; 22) צריך היה; 24) גולה, סביבה של זרים; 25) האות הששית; 26) ניצוץ; 28) בנו יושב האהלים של אדם; 30) השחקן שרצח את הנשיא לינקולן (ש"מ); 31) מעוף, טיסה; 32) מחברו של מילון עברי (ש"מ); 34) ראשמלה לציון שייכות לחיים; 35) רפואה; 38) שמו הפרטי של ראש ממשלת ישראל בעבר; 39) זורם; 41) מזמר; 42) שם כולל לזוחלים; 43) בעל חיים המיילל נוגות; 45) קיבוץ במישור החוף; 47) מאס; 48) תולעה; 50) העקרה שהתפללה בשילה; 51) אמונה; 52) פורה (ה"ר בשורוק); 54) חוזק, עוצמה; 57) נשא דברים; 61) זהר, אור (לפי ספר איוב); 62) חיבור הפרי אל הענף; 64) אות, סימן; 65) עורר את חמתו של משה רבנו ברדתו מהר סיני; 66) חי במים; 67) שומן העצם; 69) הספר העיקרי בספרות הקבלה; 70) קריאה טלפונית; 72) רק החי כספיל; 74) לשון רעה; 75) דמות; 77) כינוי לאל-עליון; 78) בנה של מריה מנצרת; 81) עתיד קרוב; 83) האדים המתעבים לטיפות בוקר; 85) הורד נעליך; 86) גוף-קטן בפרי ממנו מתפתח הצמח החדש; 88) דורון; 89) מקומי (לועזית); 91) מטבע במזרח-הרחוק; 93) שכן במקום; 95) קרבן בהמה; 96) נכרי; 98) פרוסת-לחם; 100) תשלום-חובה; 102) לאום; 103) גבעה-רם; 104) קסם-איסי (לועזית); 105) סרט חדש על אמריקאים באנגליה בימי מלחמת העולם ה-2.

מאונך:

1) אכסניה (אכילה שתיה לינה בר"ת); 2) מקוה רחב-ידיים של מים מלוחים; 3) מורה הנתיב; 4) דב-קיים; 6) לא יבש ולא רטב; 7) מן החכמים יוצרי התורה שבע"פ; 8) סופו של כל טוב; 9) עוף שנחן בכשרון חיקוי; 12) הוסיפו (ישעיהו כ"ט א'); 15) זעם; 16) למדן רבתינו; 17) צייר ישראלי (שמ); 19) אלפס; 20) פנוק; 21) צורת ההתארגנות החקלאית העיקרית בברית המועצות; 24) מבושל למחצה; 26) כינוי לאירגון מחתרת בזמן המנדט; 27) קול גברי עמוק; 29) אינו מוטל בספק; 30) תלמיד שסיים חוק-לימודיו; 33) חבל-ספר בצרפת המזרחית; 34) עיר קדוע בימי בר-כוכבא; 36) ככה מה בתחום שבט-יהודה, מבצר-ייעשה למכונית חדשה; 37) שפופרת שפיה האחד רחב והשני צר; 40) מנת-מזון; 41) שיש; 44) ישן את שנתו; 46) מועד-אחרון; 47) בית-הצפור; 49) דחיפה, זעזוע; 50) בעלה של הבת; 53) מעט; 54) סיפור של ש"י עגנון; 55) לא קשה; 56) לבוש-אבלים בימי קדם; 58) כלי לעבודת הגנה; 59) ההשראה ליצירה אמנותית; 60) קלחת לחימום; 62) מעשהו של חוני; 63) מסתנף; 66) רופא החיות המפורסם בספרות; 68) אדמדם; 71) חומר עשוי מצמר ושיער; 73) בהרת-קיץ; 76) עוד, נוסף על; 77) ענף הגפן; 79) שר במדינת הערבים; 80) בירכתי הפה; 82) מרגיש; 84) שקד; 85) נשק לקרב פנים-אל-פנים; 87) מזמר; 90) אוסף ספרותי; 92) מוצאות הנהר; 94) אחד מפרד"ס; 96) ברך ברכת המזון; 97) אולם; 98) מסייר; 101) מרקחת לתרופות; 102) מן הערים שכבש יהושע; 103) קינה.

לא צריך לדעת מתמטיקה
כדי להבין ש:
נימוס + התחשבות + סובלנות + ... =
איכות חיים
נשמח לשמוע ממך
אזרחים למען איכות חיים ת.ד. 1097 נבעתיים

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת
טלפון 227117, 227118

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

הטוב אלה הם אזרחים בעלי מצפון, שנרעשים מן המתרחש ולאחר שהם מבצעים את הפקודות הם ממהרים לדווח על מעשיהם לציבור.

מכיוון שאני רוצה להאמין שהחיילים מהסוג השני הם הרוב (הדומם ?), הרי שאם אזרחים אלה, שהם בעלי חוש מוסרי מפותח, לא יבצעו פעולות כמו הריסת בתים, הכאת אזרחים, הגליה, פתיחה באש, ריסוס מפגינים בגז ועוד פעולות עונשין רבות אחרות, לא תהיה לצבא ברירה אלא להתקפל, תהיה המשמעות אשר תהיה.

במבט ראשון זה נראה מגוחך ונאיבי. במחשבה שניה, כאשר הדגל השחור של אי-החוקיות מתנופף מעל פעולות רבות מאוד בשטחים הכבושים, הסירוב הוא אות בה עמ"י החוק הישראלי.

בן-ציון ציטרין, תל-אביב

● ● ●

האסוסיאציות של רבין

ראש-הממשלה לשעבר, ח"כ יצחק רבין, לעיתונאית סילבי קשת: „מי שיגיד לך שיש קואליציה בלי

„העולם הזה" (1260)
פליטת פה

גועליציה — אל תאמיני לו." (מדור אנשים, „העולם הזה" 2230).

בפליטת-פה אחת חשף יצחק רבין את עצמו כקורא ותיק של העולם הזה. שהרי היה זה השבוע הזה שבו הופיעה לראשונה במדורנו המילה „גועליציה", כדי לתאר את מסתרי הקואליציה בישראל, הכוללים, כידוע, הרבה גועל-נפש.

איציק נאמן, תל-אביב

● לקורא נאמן זכרון טוב. לפני 19 שנים זכה הביטוי גועליציה לתפוס את מקומו על שער העולם הזה (1260) — ראה תמונה.

● ● ●

על חזקים ועל חלשים

מיכתב גלוי לשימעון טיטלבאום, הקיבוצניק המסרב לשרת בשטחים, שנכלא בשנית בכלא צבאי.

אני כותב אליך בימים שבהם אתה מרצה בשנית את עונש המאסר שהוטל עליך בגין הפשע שלך: סירובך להיות כובש! כמוך כמוני, עליתי ארצה לפני כמה שנים, בשל מסקנה דומה, שאליה הגענו שנינו. זהותנו היהודית הובילה אותנו לרצות לחיות במדינה יהודית. היכרתי אותך בקיבוץ בנגב, שבו בחרנו לחיות — גם אתה וגם אני.

אתה, שהיית חזק מספיק כדי להיות אלוף בואנוס-איירס בהיאבקות, שהיית חזק מספיק כדי להדק מאות תומכי-עץ ליד שתי לוחות רכים במיבדר שומם, וכדי לרוץ שמונה קילומטרים בלילה גשום על מנת לחלץ אותי ואת בני מישפחתי מתוך מכונית תקועה...

אתה חלש מכדי לכוון נשק מול פניהם של אזרחים חפים מפשע במחסומים, אתה חלש מכדי שתוכל לפרוץ בכוח אל תוך ביקתות במחנות-פליטים, אתה חלש מכדי להילחם בנשים ובילדים, אתה חלש מכדי להגן בכוח הזרוע על יורשיהם היהודיים של הקוזאקים.

בגלל חולשות אלה אתה יושב בכלא. זו הפעם השניה. מדינתנו אינה רוצה או שאינה מצליחה למצוא פיתרון למצבך ולבעיה שעוררת. אל תדאג, שימעון, אני מספר לילדיך שאין להם במה להתבייש באביהם.

הבושה. לא לך היא.

פטר גדיש, כרם שלום

● ● ●

מישפחה שכזאת

הנדון: רשימתו של דן עומר על ספרו של יותם ראובני „התפכחות" („העולם הזה" 2230).

מתמיה שדווקא אתם נכשלתם בטעות כה גסה: החבר, שאותו מחבק יותם ראובני בצילום המופיע בעמוד 79 איננו „מר שכטר", אלא יענקל'ה גרינפלד, נשוי ואב לשלושה, בן לאם יהודייה ואב גוי, שהגיע אלינו מגולת אמריקה. נודה לכם על תיקון הטעות. נבקשכם להדגיש, כי גרינפלד הנ"ל הינו רודף נקבות ידוע ופורה, אשר בשלושת החודשים האחרונים הכניס אותנו לקשרי חיתון עם מבקר הקולנוע אורי קליין ועם יואב ברש (מסדה).

את אונו הגברי ופוריותו הגזעית הוכיח יענקל'ה לפני חודש בדיוק, בהביאו לעולם בעזרת זוגתו קטיה שחחי' (בחורה גזעית, עם תעודות, ראה בתמונה, על כתפו של ראובני).

יותם ראובני
בחזרה גזעית

בני) — שלושה גורים שעירים ויפהפיים המצפים לרוכש המתאים. (טל' 444959).

שיש אביגד ועמים גפן,
תל-אביב

● הראובני, גרינפלד וקטיה — ראה תמונה.

● ● ●

לב ללב יב"ש אומר

הקוראה ברטה מבקשת לחדש מדור ישן.

איפה, לעזאזל, מדור ההיכרויות שלכם?

נורא משעמם לי, ואני מחפשת מישהו שיעשה לי טוב על הנשמה, אמנם רק באמצעות התכתבות, אבל

(המשך בעמוד 8)

Take your TIME
לחופשה בחו"ל

בצאתך לחו"ל קח אותה באריזה
בת-10 החפיסות.

פרסום וימר יעקבסון 35ד

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

לי זה מספיק. כמובן שבהתכתבות זו על העונה להיות נבון, מבין, חם ובעל חוש־הומור (אפילו הומור ציני), וקצת רומנטי ובעל כתב־יד ברור.

שיגעון! היכן מוצאים דבר כזה? מדורי ההיכרויות בעיתונים הם ממש מגעילים. להיכן נעלמו העדינות והמילים היפות?

ברטה, תל־אביב

● הקוראה ברטה הוסיפה עוד פרט קטן, המקל על כל אלה החפצים להכירה: ת.ד. 22725, תל־אביב.

● ● ●

ידין, ארליך וכל השאר...

גם ייגאל הורביץ נכשל. לכן יש למנות גם אותו לסגן ראש־הממשלה, כפי שמתואר בציורו של הקורא תמיר שפר.

● ● ●

"חלש ברגליים, בגב ובמוח..."

בעיקבות רשימתו של הקורא זמיר בן־דויד במדור "פורום", שבו שירטט קווים לדמותו זקן הפילוסופים והחיסטוריונים הסובייטים בימינו, אכן בוטלה בשל אי־רישום די משתתפים — אך אין אמת בידיעה שאיש לא נרשם. הגוף המארגן מקבל מהמלון תנאים מיוחדים, בשל הבאתו קבוצה בגודל מסויים, ובמקרה דנן, פשוט לא עמד בתנאי הכמותי. אגב, שבועיים קודם לכן התקיימה במלון רווקיאדה מוצלחת מאוד, אשר אורגנה בידי גורם אחר.

הערה נוספת: שבועיים קודם לסוף החודש, אכן בוטלה בשל אי־רישום די משתתפים — אך אין אמת בידיעה שאיש לא נרשם. הגוף המארגן מקבל מהמלון תנאים מיוחדים, בשל הבאתו קבוצה בגודל מסויים, ובמקרה דנן, פשוט לא עמד בתנאי הכמותי. אגב, שבועיים קודם לכן התקיימה במלון רווקיאדה מוצלחת מאוד, אשר אורגנה בידי גורם אחר.

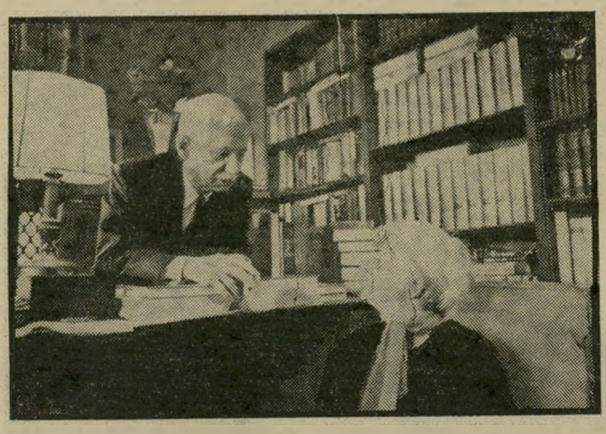

אריאל וויץ דיוראנט
עולם קסום

● תמונת בני הזוג דיוראנט — ראה תצלום.

● ● ●

הרווקים שלא באו

בעיקבות ידיעה שהופיעה במדור אנשים ("העולם הזה" 2231).

במדור אנשים של העולם הזה (2231), מופיעה ידיעה, אשר למרות שאינה מזכירה אף "איש", החלטתם, כפי הנראה, לפרסמה בשל הרשעות הנובעת ממגה בילבד. זאת, מבלי לטרוח לבדוק את הפרטים לאשורם — ומכאן שיצאתם טועים ומטעים.

הרווקיאדות במלון הסלע האדום אינן מאורגנות על־ידי המלון עצמו, אלא על־ידי מישרדי־נסיעות וגורמים אחרים. המלון מספק את השירותים, לרבות ההווי המיוחד שלו, אשר נודע לו מוניטין בקירוב לבבות ושיחרור מעצורים, אך איננו אחראי לאירגון ולרישום המשתתפים. המודעות, אף הן אינן מפורסמות על־ידי המלון, אלא על־ידי הגורם המארגן.

הרווקיאדה, שתוכננה במלון בחיים בעולמנו ("העולם הזה" 2231).

יפה, מעניין ומרגש, לגלות את ויל דיוראנט ערב יום הולדתו ה־95.

אודה ואתוודה, שעד כה לא ידעתי על האיש דבר וחצי דבר, ומה שגילה הקורא בן־דויד היה מעט מדי.

אנא, גלו לנו עד פרטים על עולמו הקסום של ההוגה הישיש.

מני רובין, חיפה

לכן פירסמתם תמונה מתוך אירוע חיובי שנערך במלון, אלא שאז מחקתם במתכוון את שם המלון. הפעם, כשהרחתם דם, ציינתם את שמו של המלון במפורש. עיתון המכבד את עצמו צריך להציג רע בצד טוב בצורה מאוזנת — וזו חובתנו — אך לא להבליט רע, ובעת סיקור אירוע חיובי להצניע את השם.

כן־ציון שירה,
יחסי־ציבור של המלון "הסלע האדום" באילת, תל־אביב

יהלומים ונופש קורצים לך בחיפה

נובצע הנחות לחודשים יוני-יולי בלבד בבתי המלון בעיר הכרמל

תליון משובץ יהלומים, שערכו 20,000 לירות, יוגרל בין משתתפי המבצע, מתנת מרכז היהלומים בקרית־אליעזר בחיפה.

למשתתפי המבצע הנחות באיזור הצפון, במסעדות, בבריכות "דן־כרמל", "מכבי" ו"בת־גלים", השכרת רכב, שירותי בידור ותיאטרון חיפה. כניסה חופשית למוזיאונים העירוניים.

חיפה של ים, הר ואתרי תיירות תעניק לך חוויה של נופש.

בתי המלון המשתתפים במבצע

המבצע נועד לישראלים בלבד על בסיס מקום פנוי ושהיית מינימום של 2 לילות, לרבות סוף שבוע. השוהים 4 לילות ייהנו מלילה 5 ללא תשלום. לנוכח מספר המקומות המוגבל והמחירים המיוחדים, הזמן מקומך מראש. המחירים הנקובים להלן הם לזוג **בחדר ללילה** כולל ארוחת בוקר וכל המיסים: **"דן־כרמל"** (***** כולל בריכה, טל' 86211) 2,100 לירות; **"נוף"** (**** טל' 88731) 1,900 לירות; **"ציון"** (**** טל' 664311) 1,700 לירות; **"שולמית"** (*** טל' 242811) 1,700 לירות; **"בן־יהודה"** (*** כולל בריכה, טל' 80023) 1,120 לירות; **"דביר"** (*** טל' 82777) 1,400 לירות; **"כרמליה"** (*** טל' 521278/9) 1,200 לירות; **"מרום"** (טרם דורג, טל' 254355) 1,400 לירות; **"לב הכרמל"** (** טל' 81406/7) 940 לירות.

ילדים עד גיל 6 בחדר ההורים — הנחה בשיעור 50% ועד גיל 12 בשיעור 30%.
פרטים נוספים והזמנת מקומות בבתי המלון ואצל סוכני הנסיעות.

המבצע נערך ביוזמת האגודה לפיתוח תיירות חיפה ובשיתוף התאחדות בתי המלון בחיפה ומינהל התיירות במשרד התעשיה, המסחר והתיירות.

פרטים והזמנת מקומות:

"און" ארוח ונופש

חיפה: משרד ראשי: רח' הרצל 29, טל. 668274, 640065.
שד' הנשיא 128, טל. 82277.
רח' נורדאו 5 טל. 4-645403.
ת"א: רח' אלנבי 111 טל. 612567, 612610.
ככר דיזינגוף (רח' רייבנס 4) טל. 248306, 229554.
ירושלים: רח' שמאי 8 טל. 224624, 224273.
נתניה: רח' הרצל 4 טל. 22947.
באר־שבע: רח' הרצל 31 טל. 73308.
בני ברק: רח. עקיבא 91 טל. 708751.

"קל" שרותי נופש

ת"א: (פתוח רצוף 0900-1900)
בלילה - מזכירה אלקטרונית
גורדון 28, טל. 222042
אבן גבירול 140 טל. 450359
חולון: סוקולוב 86 טל. 892305
ירושלים: המלך ג'ורג' 23 טל. 228258
רמת־גן: ביאליק 56 טל. 731773
ראשל"צ: רוטשילד 37 טל. 997965
רמלה: שד' הרצל 72 טל. 054/25294

לעשות כל מה שבא לך...

לטייל, לרכב, ללכת לים ולרקוד. לקחת ללא היסוס כל מה שהחיים מציעים לך - גם בימי המחזור החודשי. שוב אינך צריכה להסתגר. אינך צריכה לחשוש - טמפון או־בֶּה משחרר אותך מכל דאגה. טמפון או־בֶּה בעל כושר הספיגה הטוב בעולם הינו הטמפון הבטוח ביותר. או־בֶּה קטן וקל להחדירו. אינו זקוק למוליכים - דחיפה קלה והוא בפנים. בלתי מורגש ונעלם מעיני כל. אפשר לשאתו בכיס הג'ינס או בארנק הכסף. גדולתו בקטנותו.

טמפון או־בֶּה ב־3 גדלים:
מיני - לבתולה ולנערה המתבגרת.
נורמל - למרבית הנשים.
אקסטרה - לנשים עם דימום רב.

נסי את או־בה - אין טוב ממנו.

o.b.
או־בֶּה טבעי ובטוח

לכ' ענת עצמון
או־בה מח' הסברה
ת.ד. 2115, חיפה

אבקש לשלוח אלי את
חוברת ההדרכה + השי:
3 טמפונים בנרתיק

שם _____

כתובת _____

_____

גיל _____

□ משתמשת בטמפונים
□ לא משתמשת בטמפונים

העריק

אדון נשיא נכבד,
מיכתב לך ממני:
אולי בו תעיין, אם
רק תתפנה מעט.

קיבלתי כאן פקודה
ללבש מדים ותיכף
למילחמה ללכת
ביום שלישי, מוקדם.

אדון נשיא נכבד,
עליך להבין:
אני לא כאן בשביל
לירות בבני־אדם.

לא, אל תכעס עלי,
אך לא אסכים ללכת.
תרשום זאת לפניך:
אני עריק ודי.

■ ■ ■

נולדתי לראות
כיצד הורגים את אבא,
אחי מקרב לא שבו
ובני כולו דמעות.

אמי בכתה בלי סוף,
עד שירדה בור קבר;
עכשיו חיא כבר מעבר —
צוחקת לפצצות.

שבוי במחנות,
גזלו את נשמתי;
גנבו לי את אשתי,
את כל הזיכרונות.

מחר בטרם אור
אגיף דלתי לנצח
על שנות חיים שמתו —
הביתה לא אחזור.

■ ■ ■

אוציא את כל ימי
על פני דרכי המלך,
אהיה נודד והלך
ולבריות אומר:
סרבו פקודה כולכם;
המילחמה נפשעת!
אל תתגייסו אף פעם!
סרבו להילחם!

אם כבר נותנים פה דם,
תתן אתה הכל!
אתה נואם גדול,
אדון נשיא נכבד!

אם תבקשוני עוד,
אמור נא לבולשת
שאין לי, אין לי נשק:
הם יכולים לירות!

מאת בוריס ויאן (1954)

מצרפתית: אברהם עוז

תירגום שירו של בוריס ויאן לעברית נעשה בידי הדוקטור אברהם עוז מהחוג לאמנות התיאטרון ב־אוניברסיטת תל־אביב, והוקרא לפני שבועיים בקאמ־פוס, בעצרת מרצים וסטודנטים למען הקמתה של מדינה פלסטינית לצד מדינת־ישראל.

שלום לך, אוטונומיה

המשבר הנוסף בשיחות האוטונומיה הגיעו לכלל סיום ביום השלישי ה־10 ביוני 1980, עם התחדש השיחות. לאחר מסע דילוגים של השגריר סול לינוביץ ושיחת טלפון ממושכת ומרגשת בין שני הידידים — ג'ימי קרטר ואנוור אל־סאדאת, נתרצה הנשיא ה־מצרי. רמז מצד ראש־הממשלה מנחם בגין, שגם הוא היה רוצה בשיחה טלפונית עם ג'ימי קרטר, נשאר תלוי באוויר ללא תגובה.

ביום הראשון, ה־15 ביוני 1980, מופסקות שיחות האוטונומיה על־פי הוראת הנשיא המצרי ומישלחת המשא־ומתן הישראלית אשר באלכסנדריה חוזרת ל־

הנשיא רתח מכעס, כאשר נמסר לו שראש־הממשלה הופיע בחליפה כחול־לבן

ירושלים. אל־סאדאת פשוט רתח מכעס כאשר נמסר לו שבקבלת־פנים חגיגית במישכן הכנסת לשגריר פאפואה, הופיע ראש־הממשלה מנחם בגין בחליפה כחול־לבן. הרמז השקוף כל כך, הסימבוליקה הברורה והנועזת לא תסולח.

לאחר כשבוע מייגע ולאחר שמר טומי לפיד, הממו־נה על הטלוויזיה התנצל וטען שהקליטה בצבע היתה לקויה ובעצם ראש־הממשלה לבש חליפת תכלת־לבן ולא כחול־לבן, התרצה הנשיא המצרי. בלב כבד קיבל העם בישראל ההודעה, שכתוצאה מתקלה זו יידחו שידורי הטלוויזיה בצבע לעוד כשנתיים.

שיחות האוטונומיה המתחדשות ביום שלישי מופס־קות ביום חמישי. שר־החינוך המצרי גילה לנשיאו, שבספרי הלימוד אשר בישראל, ירושלים מוזכרת כבירת המדינה. הפעם המשבר חמור ביותר, תלונה שמגישה בגדון מצריים למועצת־הביטחון, מתקבלת. ישראל מגו־נה, ארצות־הברית נמנעת בהצבעה.

■ ■ ■

ראש־הממשלה בגין מנסה כמיטב יכולתו לחזיר לג'ימי קרטר שעוד ב־17 בספטמבר 1978, במיכתבי־הלוואי שצורפו לחסכם קמפ־דייוויד, הוא כתב לו על עמדת ישראל בעניין ירושלים לאמור: „ירושלים הינה עיר אחת, שאינה ניתנת לחלוקה, בירת מדינת ישראל".

סקרי דעת הקהל בארצות־הברית מבטיחים לקרטר תקופת נשיאות נוספת. הוא משיב למר בגין שאיננו זוכר כלל שקיבל מיכתב כזה.

הפרופ' הנודע לחקר המוח, אדוארד הורן, מפרסם מאמר מדעי המוכיח, שבדומה לרפלקס המותנה של הכלב של פאבלוב, כך גם הזכרון של אומות העולם הופך לפתע מאוד סלקטיבי כאשר מדובר בישראל.

נציגי אש"פ בניו־יורק מפגינים ליד מעונו בחסות המישטרה. מכל מקום, מוצא ממשבר שיחות האוטו־נומיה לא נראה באופק. יש בישראל חוגים רחבים הדורשים מהממשלה שלא תסכים לחזור לשיחות עד שתתקבל הבטחה מפורשת מהנשיא המצרי, שבמידה ותתחדשנה הן תימשכנה מעתה ואילך ברציפות ולא תופסקנה חדשות לבקרים על־פי מצבי רוחו. חוגים אלה מדגישים כי הנשיא המצרי נוהג בנו כבאומה מובסת ומושפלת, חסרת כבוד וזקיפות קומה; ולכך עוד נוס־פים מאמרי השיטנה בעיתונות המצרית אשר חזרה, כאילו על־פי רמז מלמעלה, להדביק את הכינוי „שיי־לוק" לראש־הממשלה.

לאור הנסיון העגום, ספק אם ממשלת הכבוד וההדר תישמע לפניות אלה.

ב־20 באוגוסט 1980, בבוקר היום הרביעי, פורצת בירדן הפיכה פלסטינית. לאחר קרבות עקובי־דם ה־נמשכים יממה תמימה, מודח המלך חוסיין מכיסאו ומוכרז על הקמת הרפובליקה הירדנית־פלסטינית.

כנשיא וכראש ממשלת המעבר עד לבחירות מתמנה יאסר עראפאת. עשרות אלפי פלסטינים, אשר כזכור מרכיבים את רוב אוכלוסיית ירדן, צוהלים וחוגגים ליד ארמון המלוכה שהפך לארמון הנשיאות. תגובות שימחה גם ברחוב הערבי בשטחים. גם ברחוב הישראלי, תחושה של הקלה — לא עוד דיונים ומאבק על מדינה פלס־טינית נוספת. צה"ל בכוננות עליונה.

■ ■ ■

יש אומרים שאם ממשלת ישראל תציע, בבוא העת, לממשלת הרפובליקה הפלסטינית את ההצעות שהיתה מוכנה להציע למלך חוסיין ותסכים לאותם ויתורים לחם היתה מסכימה אם חוסיין היה מצטרף למשא־ומתן — יש סיכוי לשלום.

ראש הממשלה בגין מפנה תשומת־לב שריו ויועציו המישפטיים לבעיה מישפטית סבוכה ביותר. אומנם בתירגום העברי של הסכמי קמפ־דייוויד כתוב, שמשא־ומתן יתנהל בין „ישראל, מצריים, ירדן ונציגי ערביי ארץ־ישראל" אך ברור היה לכולם שאנחנו מתכוונים לנהל משא־ומתן רק עם ממלכת ירדן ולא עם „ירדן", שהוא מונח חסר תוכן מישפטי.

גם המערך תומך, לשם שינוי, בתפיסתו של ראש הממשלה. ברור לכולם, עוד מימי המגעים עם המלך עבדאללה, שבישראל יש נכונות לדבר רק עם בית המלו־כה האשמי. כל אופציה אחרת אסורה בתכלית ופסולה מראש.

העובדה שבית מלוכה זה מונה לשלוט על־ידי האימ־פריה הבריטית בדימדומי שקיעתה, העובדה ששילטון זה, כמעט בכל שנותיו, היה כנטע זר באוכלוסיה הפלסטינית שמשני צידי הירדן — אין בכל אלה לשנות הפרשנות הישראלית להסכם קמפ־דייוויד. למונח ירדן משמעות יחידה — ממלכת ירדן.

חוגים ביטחוניים גם מעלים חששם מפני מדינה פלסטינית, שבוודאי תרצה בהשמדת ישראל, ויש לראות בה סיכון ביטחוני. הם מדגישים העובדה שממלכת ירדן יצאה נגדנו לארבע מילחמות — במטרה לחסלנו, ובכולם נוצחה. מכאן נובע שממלכת ירדן איננה מהווה סיכון ביטחוני ובוודאי גם נוכל לה במילחמה החמישית או השישית.

כך, בכדי להוכיח דבקותה העיקשת בתפישה הביט־חונית מחד, ובאמנותה להסכמי קמפ־דייוויד ככתבם וכלשונם מאידך, ובכדי לאפשר פריצת דרך במשא־ומתן, מחליטה הממשלה בישיבה היסטורית, להורות לצה"ל לפלוש לירדן, למגר את הרפובליקה ולהחזיר המלוכה.

המלך חוסיין, שקיבל מיקלט מדיני בישראל, ממתין לתוצאות. לאחר שלושה ימים נגוז חלום הרפובליקה ואלוף פיקוד המרכז מחזיר לחוסיין את ממלכתו.

צה"ל מרכין דגליו לכבוד לוחמיו שנפלו למען המולדת.

עכשיו, ברוח קמפ־דייוויד, מחדשת ישראל פנייתה לממלכת ירדן להצטרף לשיחות האוטונומיה. חוסיין דורש כתנאי מוקדם נסיגת מחשטחים וממיזרח־ירושלים ולא, סכנת מילחמה מאיימת על האיזור. שגריר ירדן באו"ם מגיש למועצת־הביטחון בקשה לגנות את ישראל על תוקפנותה, באשר בימים שבחם נעדר המלך חוסיין מממלכתו, צה"ל פלש לתוכה.

■ ■ ■

אפשר היה להמשיך, אבל זה עצוב מדי. את המשא־ומתן על האוטונומיה אנו מנהלים על פי כל כללי הטכס ותפארת חמליצה, אך בזחילה על הבר־כיים, ללא כבוד וזקיפות קומה. הדלת חוזרת ונטרקת

את המשא־ומתן אנו מנהלים לפי כללי הטכס, אך בזחילה על הברכיים

בפנינו ואנו אפילו לא חשים בעלבון. אנו דבקים במצריים ודבקים באופציה של ממלכת ירדן תוך הת־עלמות ביודעין ובמתכוון מבן השיח היחיד והנכון למשא־ומתן זה — הפלסטינים.

כל אשר נסכם עם מצריים איננו שווה הנייר אם לא יחיה מקובל על הפלסטינים. כל אשר נסכם בבוא היום עם חוסיין איננו שווה הנייר אלא אם כן צה"ל ימשיך להגן על כיסאו ויאפשר לו לטבוח בפלסטינים מתנגדיו. עלינו לנהל משא־ומתן עם כמה וכמה צדדים ועם כמה וכמה אופציות ואלטרנטיבות, ולא בחיטוטים מישפטיים וברגשנות ובפסילה אישית שמקומם לא יכירם בדיונים על עתידו של עם, ואני מתכוון לעתידנו אנו.

אם כך נמשיך לנהוג, נמצא עצמנו יום אחד משלמים מחיר כבד מנשוא בגלל דבקותנו בחוסיין ובכיסאו.

צבי קוסטרינסקי, תל־אביב

מבצע ללא תקדים

CITROËN

מענק של עד 50,000 ל"י בקנית החסכוניות של "סיטרואן"

למרות העליות החריפות בשערי הפרנק הצרפתי אנו ממשיכים למכור את דגמי 79 במשך חודש יוני (עד לגמר המלאי) במחיר הישן.

הרוכש מכונית בתקופת המבצע זוכה במענק של 35,000-50,000 ל"י וחוסך הפרש ניכר בהשוואה למחיר הדגמים הזהים של שנת 80. (ראה טבלה).

דגם המכונית	מחיר מכירה שנת ייצור 1980	מחיר מכירה שנת ייצור 1979 *	מחיר מכירה שנת 1979 בתקופת המבצע	מענק בתקופת המבצע	הפרש בין-דגמי 79-80
דיאן 6 DYANE 6	388,000	363,000	328,000	35,000	60,000
ויזה VISA	465,000	430,000	390,000	40,000	75,000
ג'י.אס.ספציאל G.S SPECIAL	578,000	533,000	488,000	45,000	90,000
ג'י.אס.פלאס G.S PALLAS	640,000	590,000	540,000	50,000	100,000

החסכוניות של סיטרואן מצויידות במנוע חדיש וחסכוני המעניק להן ביצועים מפתיעים וצריכת דלק נמוכה. לכולן אביזרי בטיחות וציבות משוכללים, אמינות לאורך שנים ואחזקה חסכונית. הוצאות רישוי ובטוח מהזולים בישראל ומעל לכל, השרות האמין של סוכני סיטרואן בישראל.

* המחיר כולל מע"מ,נכון ליום 1.5.80 לפי שער 10.25 ל"י = 1FF
במידה ושער הפרנק יעלה או ירד יעדכן המחיר בהתאם.

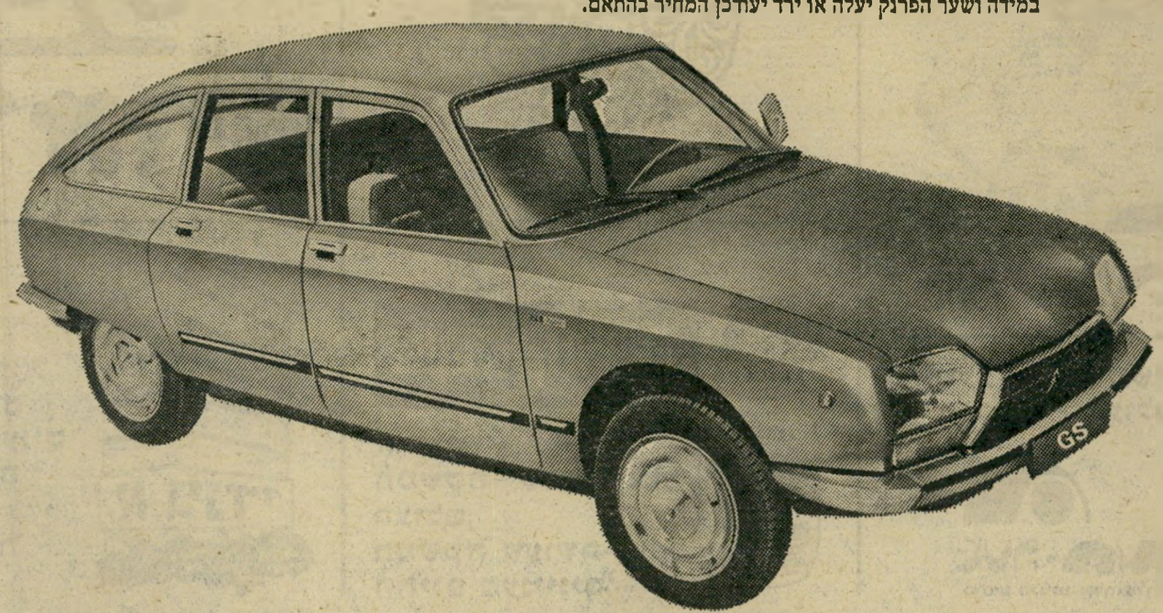

דוד לובינסקי בע"מ
מפיץ סיטרואן בישראל

דוד לובינסקי בע"מ,
תל-אביב: רח' שונצינו 16 טל. 6-333214
ירושלים: רח' הס 3, טל. 222666, 228688
שובנויות, תל-אביב: ב.ג. מוסכים ומפיצים בע"מ,
רח' תרוז 12, טל. 03-3313339

חיפה: רכב הצפון בע"מ שד' בן גוריון 8
(שד' הכרמל) טל. 04-538228
באר-שבע: אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 057-33210,
נתניה: לוינקופף הרמן, רח' שוהם 4,
טל. 053-53081, 37821.

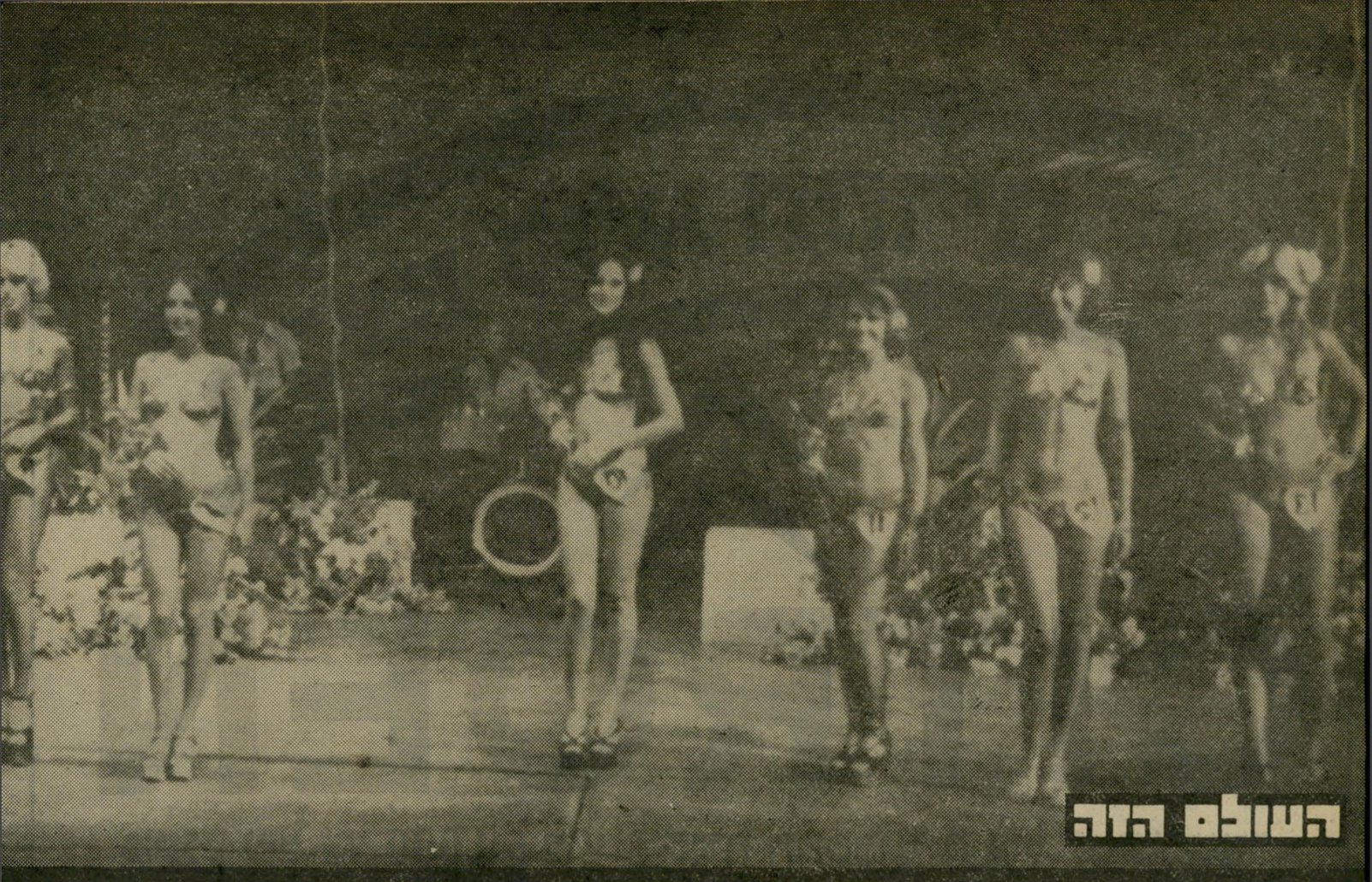

מלכת המים 80

בחסות:

עץ הזית

ובשיתוף מנכ"ל חברת אברהם גינדי אשר יעניק למלכה הנחה של 100,000 ל"י לרכישת דירה בחברתו:

המלכה:

...תציג את בגדי־הים והחוף של:

פינה קולדה

...תציג את המשקה שכבש את העולם, המשקה שעושה את החיים מעניינים:

...תדגמן את דגמי הקו החדש אביב / קיץ 80'. של:

מטוראבר - אפנת הנשים היפות

...תשלב יופיה הנשי בתצוגת בגדי הגברים המעולים של חברת

אנה · מטה

כרטיס הכניסה שלך ושלך לאופנת העולם

* הדרכת המועמדות: אולפן לאה פלטשר
* עיצוב תסרוקות: סלון ג'ימי חיפה
* אירוח: מלון „רמדה", תל־אביב

מועמדות המעוניינות להשתתף בתחרות מתבקשות להתקשר עם מירי זברוני, טל. 03-247428. 03-230854. כדי לקבוע תור לראיון עם ועדת הקבלה.

...תציג את

נעלי מרנו Merano

וסנדלי

nimrod נימרוד

...תגיע לנשפים בכל רחבי הארץ
באוטובוסים הממוזגים של

AV עמי-תור בע"מ
אוטובוסים לתיירות ולנסיעות מיוחדות

...תטפל בשערה
בתכשירי:

WELLA

...תטוס במטוסי חברת

OLYMPIC AIRWAYS

...תתארח בחו"ל על ידי חברת

אופיר טורס

עולם נפלא בהישג ידך.

נציגתה בישראל של „תומס־קוק" — חברת הנסיעות הגדולה בעולם

...תזכה בתעודת 50% הנחה
לחתונה ב־

אולמי אמבר

אולמות: חולון, ז'בוטינסקי 6. טל. 855680

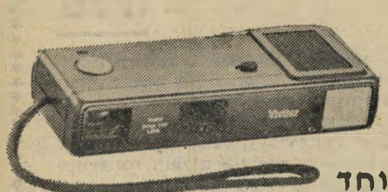

פרס מיוחד
יוענק לכל המועמדות
הסופיות בתחרות — מצלמת
ה„פוקט" המשוכללת ביותר —

Vivitar

על ידי מצלמות

HADAR הדר

* עיצוב הכתרים: רחל גרא, יפו העתיקה * צילום המועמדות: אסף שילה
* עיצוב גרפי: סטודיו אוריין טל: 03-232825

מרץ ומאמץ רב יושקע בעבודה, שבה עלולים לצוץ מיכשולים ועיכובים שונים. יש להמנע מהתנהגות פזיזה ומהחלטות חפוזות. כמו־כן קיימת נטיה לתאונות בעבודה, ויש להשגיח כפל־כפליים על עניני ה־קשורים לבטיחות. ל־אותם המחפשים דירה, יש סיכוי טוב למצוא השבוע מקום מגורים נאה בסביבה נעימה. נסיעה קצרה תביא להכרות חדשה, ומכל המזלות, לתאומים סיכוי לאירוע רומנטי.

* * *

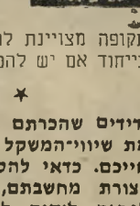

תקופה לא נוחה ביותר, ביחוד בכל מה שקשור לכספים. אתם מרוויחים היטב, אך הכסף נוזל בין ה־אצבעות, ולא ידוע לאן הוא נעלם. הוצאות קטנות ולא מורגשות מדלדלות את החשבון. ההתקדמות איטית גם בשטח האהבה. כדאי לתכנן תקופה שקטה, לא לחוץ על איש, ו־לא לדחוף לעבר מטרות ניכספות. אתם נמצאים כעת במיטב כוחותיכם, ולמרות ההאטה, זו תקופה טובה ומקדמת.

* * *

ראש־חודש יביא עימו פופולריות רבה לבני מזל תאומים, ואירועים חברתיים רבים יעסיקו אותם. מובטחות פגישות עם אנשים מעניינים במיוחד, ובאווירה רומנטית. מצד שני קיימת רגישות להצטננות ו־צרידות. לאלו הנוטים לאלרגיה יש סיכוי ש־היא תיזכר בהם ה־שבוע. לא כדאי לתכנן תכניות לטווח ארוך, נסו להנות מההווה, ולהמנע ממריבות בעניינים שלא תייחסו להם חשיבות.

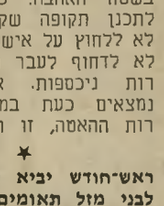

סלחנותכם לאנשים עברה את גבול־הטעם־הטוב, הגיע הזמן לשנות את ההתנהגות הזו. שינויים שיתרחשו בחיי־הבית יאלצו את־כם להסתגל לחידוש, לשנות במעט את הש־קפותיכם השמרניות, ו־לנטוש רעיונות מיושנים. כדאי להעלות את הבעיות העמוקות מעל־לפני־השטח, ואולי אפי־לו להתייעץ בפסיכו־לוג לצורך הענין. תקופה מצויינת להתחיל לימודים חדשים, בייחוד אם יש להם קשר לספרות וכתיבה.

* * *

ידידים שהכרתם באורח מפתיע, יערערו את שיווי־המשקל וינסו לשנות את דרך־חייכם. כדאי להסתגל לצורת מחשבתם, או לפחות לנסות להבין את נקודת־השקפתם. ימי רביעי וחמישי לא מתאימים לבילויים חברתיים, כיוון שהת־נהגות קיצונית מדי כלפי אנשים, עשויה להעמיד אתכם במצב מגוחך. מיום ששי ו־אילך, כדאי לצאת לבילויים חברתיים. קשרי ידידות חדשים יתפתחו בעתיד.

* * *

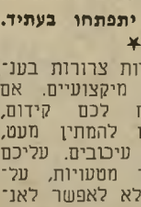

צפוי שבוע די קשה, צרות צרורות בענ־יינים מיקצועיים. אם הובטח לכם קידום, עליכם להמתין מעט, יחולו עיכובים. עליכם להזהר מטעויות, על־מנת לא לאפשר לאנ־שים מתוסכלים להתנכל לכם. יש להצניע ולש־מור בסוד תכניות או רעיונות חדשים. למרות שברגע זה הכל נראה כחלום רחוק, בעוד זמן מה ימומשו מרבית חלומותיכם.

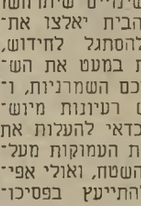

תקופה מלאת־אירועים, הצעות לעבודה חדשה מכיוון שכלל לא ציפיתם לו. פרוייקטים חדשים עו־מדים להתחיל — לא בלי קשיים — אך ה־הצלחה היא בטוחה. בשבועיים הבאים ידו־בר רבות על נסיעה ל־חוץ־לארץ, להשלמת ה־השכלה או לצורך עבו־דה. בני מאזניים שיש להם גיסים וגיסות, עלולים להסתכסך עי־מם בנושא של חינוך ילדים. בני קשת עשויים למצוא את עצמם קשורים אליכם.

* * *

עבודה רבה מצפה לכם בשבועיים הבאים, וכמו להכעיס, אחד מבני־המישפחה לא חש בטוב, ואתם נאל־צים להקדיש מזמנכם היקר על־מנת לטפל בו. חישבו בכובד ראש על שינויים בעבודה, והת־ייחסו ברצינות להצעות שתועלינה בפניכם ב־זמן הקרוב. אהבה חד־שה, שהתחילה לא־מזמן, גורמת למעט בעיות. המתח שנוצר עלול להרוס את הקשר. השגיחו בשבע עיניים כי צפויות לכם הנאות רבות יחדיו.

* * *

השבוע יושם דגש על יחסים רומנטיים. אהבה שנגמרה לפתע — תפרח בהת־להבות מחודשת. אנ־שים שבקרבתם אתם מעוניינים, יתקשרו ו־יציעו בילוי משותף. גם פניותיכם תעניינה בחיוב. תוכלו לבטא את חדוות־החיים ב־דרכים רבות. האמנים בני־מזל דלי יחושו כו־חות יצירה מחודשים, הברקות ורעיונות מקו־ריים. ילדים יגרמו לכם הנאה, לאחר שהעסיקו אתכם תקופת מה במחלותיהם.

* * *

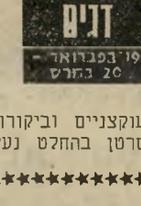

שינויים בדירה יחולו בזמן הקרוב. הזמן מתאים לאירגון מחדש ושיפוץ, כדאי לקנות רהיטים חדשים ולייר־פות את הבית. אורחים בלתי צפויים עשויים להגיע במפתיע, הכינו מראש מלאי־מזון. אי־הבנה ביניכם לבין בן־הזוג — תתוקן. כדאי להתרחק מבני מזל עק־רב בתקופה זו, הם עוקצניים וביקורתיים כלפיכם. בני מזל סרטן בהחלט נעימים יותר בתקופה זו.

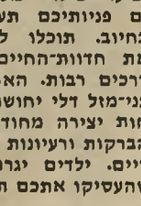

אי־יציבות שולטת בחייכם ברגע זה ו־גורמת למשברים, גם מבחינה בריאותית, וגם בעבודה. אל תקחו על עצמכם יותר ממה ש־אתם מסוגלים לבצע. אל תתחייבו לסיים עבודה בתאריך מסו־יים. המיחוש שבה אתם שרויים עלול לפגום בבריאותכם. התר־כזו בקשרי־ידידות ו־בפעילות־ציבורית הומאניטרית, שם תרגי־שו נוח ותזכו באהדה רבה, ואף בהערצה.

* * *

שבוע של שיכחה ובילבול. יהיה קל „לסדר" אתכם, וכדאי להיזהר שיבעתיים בענייני־כספים. תתנסו בנסיונות מוזרים ביו־תר, ובגלל חוסר ער־נותכם, לא תחושו ב־סכנה הצפויה לכם. שותפכם לחיים יהיה המעשי מבין שניכם. אתם נמצאים בנקודת־מיפנה בקשר עם בן־הזוג, אך הזמן בהחלט לא מתאים לשינויים. הקפיאו את המצב שבו אתם שרויים, תוך זמן קצר תיווכחו לדעת מהי הדרך.

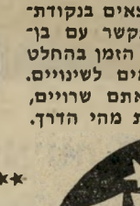

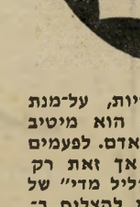

האינטליגנציה של מזל תאומים

מזל־תאומים נמצא בבית השלישי ב־גלגל־המזלות. בית זה מסמל את האינ־טליגנציה, יכולת־ההבעה בעל־פה ובכתב, נסיעות קצרות, וכל מה שקשור לסבי־בה הקרובה. מהי השפעתו של הבית השלישי על היכולת האינטלקטואלית ועל צורת המחשבה של כל מזל?

טלה

מהיר־מחשבה, גלוי, כנה, אמיתי ו־חצוף. לעתים מגלה תפיסה מהירה וחי־דוד־לשוני אירוני. הוא נמצא במתח־נפשי וחוסר־מנוחה בהעדר עניין אינטלקטו־אלי. בעל דיבור פיזי, ובדרך־כלל איננו מתכוון את היעדים שאליהם הוא מתכוון להגיע, אינו מתייעץ עם איש, ולא נעצר לחשוב או לתכנן את דרכו — מה שגורם לתוכניותיו להתעכב פעמים רבות. יש לו צורך לעמוד במרכז, ודחף חזק לחב־ליט את עצמו. הוא אינו סובל ביקורת, ומיזגו הנמהר גורם לפעמים לחוסר־התחשבות, למריבות ומדנים. סטודנט ב־מזל טלה דוחה עד הרגע האחרון את הלימוד לבחינה, ולמרבית הפלא, עובר את המיבחן בהצלחה.

שור

השור ניחן בחשיבה עיקבית ומעשית. הוא מתקשה להסתגל לשינויים פתאו־מיים בדיעות, ודרוש לו זמן להתאים את עצמו לעובדות. הוא דבק בדעותיו ומתעקש עליהן. לא קל להשפיע עליו לראות את המציאות, מזווית השונה ממנו שאליה הוא רגיל. קשה לו להתחשב ב־דיעת־הזולת, ויש לו כוח השפעה רב על זולתו. הוא נוטה להיות מעט דוגמטי, אשה יפה, תמונה יפה או התנהגות יפה. האריה מצטיין באישיות חזקה ובולטת, והוא בעל מאור פנים. בתוכו הוא נעים, עדין ומתחשב, אך כלפי־חוץ מעמיד עצ־מו כנוקשה, כפייתי ובעל הערכה עצמית יתירה. למעשה הוא מעודד את הזולת, ומסוגל להוציא לאור כשרונות הטמונים באנשים שונים. כשהדבר מגיע לכשרונו־תיו הוא, תוקפת אותו מעין בושה, ענוות־נות ופחד, שמא תפגע גאוותו, אם ו־כאשר יישלחו אליו חיצי־ביקורת. למרות היצירתיות הרבה הטמונה בו, הוא מנצל אך מעט מכישוריו הרבים. הוא אמביצ־יוזי בעל תפיסה רחבה, יכולת אירגון טובה ואחריות. אוהב ילדים ויכול ל־הוציא את הטוב שבהם. סטודנט בן־המזל יצליח בלימודים הקשורים באמ־נות, יצירה, דרמה, הוראה וחינוך מיוחד. לא קל לאריה כזה לשבת זמן רב על ספסל־הלימודים, להתמיד ולהתכונן ל־בחינות.

בתולה

בעל אינטלקט חריף, אנאליטי וביקור־תי. נשלט על־ידי השכל וההיגיון, ואי־נו הולך שולל אחר רגשותיו. שיקוליו מעשיים, ותשומת ליבו מופנית לכל פרט, קטן או גדול, עד־כי לפעמים הוא מח־מיץ הזדמנויות חשובות. היגיון ואהבת אמת שולטים בכל הבעיות הקשורות ל־עניני־הרגש. לעיתים קשה לו להבין את הסיבה לכך, שאנשים מסתבכים בגלל עניין ריגשי כלשהו. יעילות, כושר התמ־דה, סבלנות ורצון לשרת את האחרים, גורמים לרבים מהם להמשיך למחקרים בתחום המדע. הכתיבה קרובה להם, ו־הביקורתיות הנוקבת מושכת אותם ל־מיקצועות העתונאות או לביקורת־עיתונ־איות. סטודנט בן־מזל בתולה עשוי להצ־ליח ברפואה, כימיה, ביולוגיה, מתמטי־קה, חינוך ומקצועות הדורשים דיוק.

מאזנים

בעל חשיבה מאוזנת היטב, אך בעת ובעונה אחת מודרכת על־ידי אינטואיציה חזקה ושיקול דעת. הוא מתייחס לשני צידיה של כל בעיה, ולכן קשה לו ל־קבוע עמדה או לקבל החלטה. הוא

(המשך בעמוד 58)

סרטן

צורת החשיבה של בן מזל סרטן אינ־טואיטיבית, ומעט חולמנית. הוא בעל זיכרון מצויין ודמיון רב, הבא לידי־ביטוי בכל מעשיו ודבריו. הוא אידיאליסט ו־מחזיק בדעותיו בחזקה ובעקשנות, אם־כי לא בעניני יום יום, שלגביהם עשויה דעתו להשתנות. על־פי רוב הוא בעל כשרונות בלתי־רגילים, וקיימת בו נטיה חזקה לחיות את העבר. הוא נדיב ומת־חשב באופן יוצא מגדר הרגיל, נהנה מ־מוסיקה, שירה, ריקוד ובעצם — מכל שטח אמנותי. למרות אהבתו לחידושים, הוא דבק בצורת המחשבה שעל ברכיה חונך, והאידיאלים של הוריו ומחנכיו מושרשים בו עמוקות. סטודנט יצליח בעיקר בלימוד הקשור להנצחת העבר, היסטוריה, ארכיאולוגיה, צילום, וגם מקצועות הקשורים לתזונה או טיפול בזולת.

אריה

לאריה חשיבה חזקה ולב נדיב. הוא בעל אינטואיציה וטבע של יוצר. אניני טעם, מעריך אמנות, ובעיקר תיאטרון ודרמה. הוא מתלהב מכל דבר יפה: וכאשר הוא מתאהב, הוא הופך עבד־נרצע לאהובו־אהובתו ומוכן אפילו להג־מיש את דעותיו והשקפותיו. יש לו הבח־נה מעודנת, בייחוד בכל מה שקשור לאמנות ויופי. למרות שמקובל לראות אותו כשור ההולך בתלם, בעל השקפה „מרובעת", דעותיו יכולות להיות מאד בלתי־מקובלות ומוזרות. הוא אינו נלחם על מנת להבליט את רעיונותיו, אך כאשר הוא ישמיע אותם, הוא צפוי ל־ביקורת חמורה, שלא תרתיע — ואפילו תעודד — אותו להיצמד למחשבותיו העצמאיות.

תאומים

בעל אינטליגנציה בלתי־רגילה, מחשבה חריפה ושנונה. קשה מאוד להביסו בוויכוח ובכל נושא שהוא, כיוון שהוא מת־מצא כמעט בכל שטח, ואפילו אם אינו שולט היטב בחומר, המעט שהוא יודע יישמע כמקור־מוסמך ובלעדי, וזאת בגלל הצורה המשכנעת והמקסימה שבה הוא מתבטא. הוא בעל תפיסה מצויינת ומהי־רה, יסתפק רק בעריכת בדיקה חפוזה

אל-על

מגיע לך גולדסטאר

אתה יודע מה טוב עבורך.
אתה יודע מה זאת בירה טובה.
לכן אחרי עבודה, משחק, מאמץ או בילוי
מגיע לך משקה מעיים עשיר ומרוה.
מגיע לך גולדסטאר.

השקל שלך

איך להגיע למאות אלפי ל"י עם חיסכון של כמה מאות ל"י בחודש

מה זה קונטו קורנטי?

כל דמיון לשמו של גיבור "שורשים" הוא מקרי בלבד.
"קונטו קורנטי" הוא שמה של שיטת חישוב הרווחים הנהוגה בקופות הגמל "תמר" ו"גפן" של בנק דיסקונט.
לפי שיטה זו, מדי 3 חודשים מזוכה חשבונך ברווחים לפי מספר הימים שהסכום היה מופקד בחשבון, מתוך סך כל הימים של אותו רבעון. ובמה שונה שיטה זו משיטות חישוב בקופות גמל אחרות? בקופות גמל אחרות מוצמדות ההפקדות והמשיכות למדד החודשי והחזר בהן מפסיד עד שני מדדים חודשיים. את הלוקסוס הזה, מיותר לציין, לא כל אחד יכול להרשות לעצמו.

שיבה טובה - שיבה נוחה

הרשה לנו לגעת בנקודה רגישה.
יום צאתך לפנסיה.
"תמר" ו"גפן" קופות הגמל של בנק דיסקונט יעזרו לך להבטיח את ערוב ימיך.
העיקרון הוא, שעליך להיפרד כל חודש מכמה מאות לירות וביום צאתך לפנסיה, אתה "פוגש" מטמון קטן וזוכה גם לטפיחה על השכם ממישהו באוצר. עם האוצר הזה אתה יכול לעשות כל מה שרצית לעשות כל חייך ולא יכולת להרשות לעצמך ...

קופת גמל גם לילדים

הקטן הזה גדול יהיה וחזקה עליו שיבוא בדרישות ביום מן הימים. אז בגיל תיכון, לפני שהוא פוצה פה, אתה שולח אותו לחו"ל או מעניק לו הפתעת ענק אחרת.
איך?
מכיון שראית את הנולד חסכת עבורו באחת מקופות הגמל של בנק דיסקונט.
בתום תקופת החסכון - הוא מופתע ושמח - ואתה נהנה.

מחזירים כסף

הנח לגבותיך המורמות לחזור למקומן הטבעי. הבנק באמת מחזיר את דמי הניהול והביטוח בחשבונות "תמר" ו"גפן". ככל שחסכת סכום גבוה יותר - יורד שיעור דמי ניהול החשבון ואתה נהנה באופן שוטף מהחזר כספך עד שיעור 0.75% לשנה. ובתחום ביטוח החיים, אתה מקבל בחזרה פרמיות ביטוח עבור כל סכום בלתי מבוטח בחשבונך.
לכן, כאשר אתה מקבל את דף הדיווח שלך כל שלושה חודשים ורואה שרווחיך תפחו במידת מה, תדע למה.

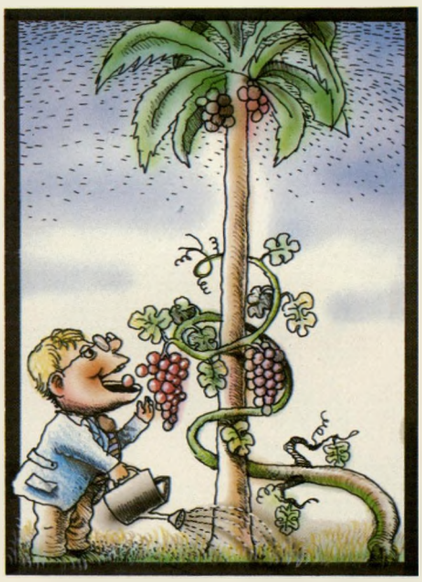

מס הכנסה ישלם

חזון אחרית הימים?
כלל וכלל לא.
אתה לא רק חוסך, צובר רווחים ומקבל ריבית, מס הכנסה עוד משלם לך ...
כמה ישלם?
זה כבר תלוי בהכנסה, בסכום ההפקדה ב"תמר" וב"גפן" ובאופן העסקתך.
אם תקח עט ונייר הרי הטבלה שלפניך תסייע לך לעשות את החישובים בעצמך.
כדאי גם לדעת שמ-1 באפריל 1980, הועמדה תקרת ההכנסה המזכה בהטבות במס על 474,000 ל"י בשנה. בשנת המס הנוכחית אפשר לחסוך ב"תמר" ו"גפן" עד 60,000 ל"י ולקבל את כל ה"סוכריות" שהזכרנו וליהנות משמירת זכויות הוותק הראשוני בקופה.

עם היד על הדופק

את כל העידכונים בחשבון שלך עושים הדיסקונטאים. מדי שלושה חודשים, ישלשל הדוור לתיבת המכתבים שלך מעטפה ובה מקופל דו"ח פעילות בחשבון. עם בנק דיסקונט היד שלך תמיד על הדופק.

ב"גפן" את ממשיכה לזרוע וב"תמר" את כבר קוצרת

זה מה שקורה אם החלטת לחסוך בשתי הקופות האלה בעת ובעונה אחת.
ולמה בשתיהן?
יבוא יום בו תמשוך כספים מקופת הגמל שלך ואז לא תוכל להפקיד יותר בחשבון זה. אם בכל זאת תהיה מעונין להמשיך לחסוך, תצטרך לצבור וחק מן ההתחלה.
לכן, טוב יהיה אם תחסוך ב"גפן" וב"תמר" בעת ובעונה אחת. כך אתה צובר זכויות בשתי הקופות גם יחד ובבוא העת, אתה קוטף את פירות האחת בעוד שאת פירות השניה אתה ממשיך לטפח. ומה שחשוב לא פחות: עם חיסכון כפול זה, אתה יכול להגיע לביטוח חיים חינם של עד 200,000 ל"י.

אז למה בכל זאת זה כדאי?

הנה דוגמא מהחיים:
במשך שנים ניסתה ציפי לשכנע את יעקב בעלה לחסוך במסגרת קופת הגמל "תמר" של בנק דיסקונט - אך לשווא. לא קל היה לשכנע אותו להיפרד מ-300 ל"י כל חודש. ב-1 בינואר 1970, הוא נענה סוף סוף להפצרותיה והחל בחיסכון. עד דצמבר 1979 הפקיד יעקב 36,000 ל"י. "תמר" הוסיפה לו על הסכום שחסך 456,000 ל"י (!) כולן פטורות ממס. עתה יש לו כחצי מיליון ל"י בבנק והוא משוכנע לחלוטין.
אגב סכום זה אינו כולל זיכויים במס שקיבל יעקב על הפקדותיו. בנוסף לרווחים נהנה יעקב מביטוח חיים חינם על סך של 100,000 ל"י (עד 200,000 ל"י במקרה של תאונה), מפטור ממס על כל הרווחים, מזכות לקבל הלוואות בתנאים מועדפים, מזכות לרכוש ביטוח "אופק" ללא הגבלת סכום בפרמיה נמוכה במיוחד, מפטור ממס עזבון ומהטבות נוספות.
מה הוא היה עושה בלי "תמר" וציפי ...

ביטוחי חיים

אלא שבהטבות אלה בנק דיסקונט לא אמר די. יש גם ביטוחי חיים מגוונים ובתנאים מיוחדים. יש ביטוח חיים אוטומטי לחבר בקופות הגמל. ביטוח חיים זה הוא בגובה יתרת החשבון (קרן + רווחים) עד 100,000 ל"י ואליו צמוד כיסוי "כפל תאונה" עד 200,000 ל"י, ויש "אופק" - ביטוח חיים מסוג סיכון (ריזיקו) צמוד למדד. הפרמיה בביטוח זה נמוכה מהמקובל והסיבה היא פשוטה: הבנק לא חי מביטוחים. עבורו זו הזדמנות להעניק שרות שרות נוסף לחברי קופות הגמל שלו.
על קומבינציה זו, חברות בקופת גמל + ביטוח "אופק", אומרים מומחים כי היא עדיפה על כל שיטת ביטוח אחרת.
ויש גם וריאציות: "אופק 65" - לכל אחד ו"אופק 15" - מיוחד לצעירים.

	הפקדות שבעדן ניתן זיכוי (1)	הפקדות שבעדן ניתן ניכוי (2)	סה"כ הפקדות (1+2)
עצמאי	5% מההכנסה השנתית, מכסימום — 23,700 ל"י (— 2,370 שקל)	7% מההכנסה השנתית, מכסימום — 33,180 ל"י (— 3,318 שקל)	12% מההכנסה השנתית, מכסימום — 56,880 ל"י (— 5,688 שקל)
עובד מדינה	5% מההכנסה השנתית, מכסימום — 23,700 ל"י (— 2,370 שקל)	5% מההכנסה השנתית, מכסימום — 23,700 ל"י (— 2,370 שקל)	10% מההכנסה השנתית, מכסימום — 47,400 ל"י (— 4,740 שקל)
שכיר שמעבידו מפקיד בעדו	5% מההכנסה השנתית, מכסימום — 23,700 ל"י (— 2,370 שקל)	5% מההכנסה השנתית, מכסימום — 23,700 ל"י (— 2,370 שקל)	10% מההכנסה השנתית, מכסימום — 47,400 ל"י (— 4,740 שקל)
שכיר שמעבידו אינו מפקיד בעדו בקופת גמל ואינו זכאי לקצבה בגיל פרישה, ובעלי שליטה בחברה מעטים	5% מההכנסה השנתית, מכסימום — 23,700 ל"י (— 2,370 שקל)	5% מההכנסה השנתית, מכסימום — 23,700 ל"י (— 2,370 שקל)	10% מההכנסה השנתית, מכסימום — 47,400 ל"י (— 4,740 שקל)

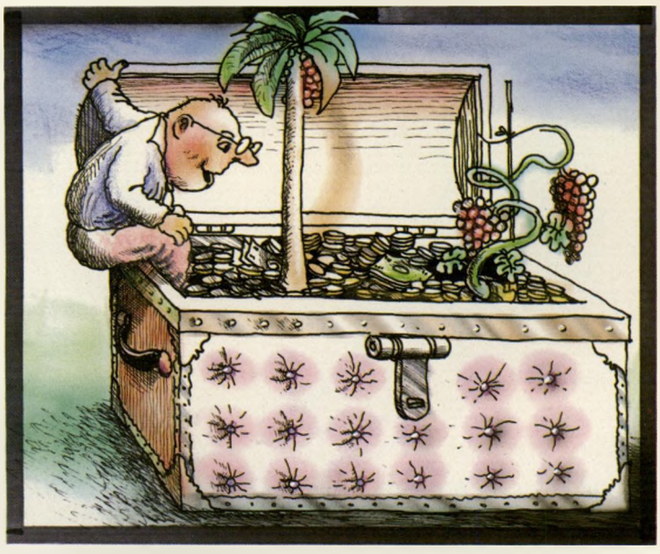

אין עוד ספק: קיימת מחתרת מזויינת במדינה

המחתרת

אין עוד שמץ של ספק: **קיימת עתה מחתרת מזויינת בישראל.**

ואולי לא מחתרת אחת, אלא כמה מחתרות.

איני בא לקבוע כאן מי מפקד על מחתרת זו, לאיזה גוף, קיים או חדש, היא משתייכת, ומה ממדיה. זהו עניין לחקירה מיקצועית.

אך אין שמץ של ספק לגבי הזהות המדינית־ציבורית של התארגנות זו. היא שייכת למחנה הימני־קנאי־מיסטי, המשתרע מן השר אריאל שרון ימינה — מחנה הכולל את התנועות השונות למען ארץ־ישראל השלמה, תנועת־התחייה, גוש־אמונים, הכנופיה של „הרב" כהנא, והשוליים המטורפים של המפד"ל וחרות.

יתכן שאחד הגופים האלה מהווה בעצמו את המחתרת. יתכן גם שהמחתרת אמנם צמחה בתוך אחד הגופים, מקבלת את מרותו הרעיונית, אך מהווה גוף נפרד — כפי שהיווה אצ"ל במיפלגה הרוויזיוניסטית. יתכן שהיא פרשה מאחד הגופים האלה, כמו לח"י בשעתו.

זה יתברר במוקדם או במאוחר. ברגע זה חשוב רק לקבוע את עצם העובדה: קיימת עתה מחתרת המאיימת על שילטון־החוק בישראל, על הדמוקרטיה, על מהנה־השלום, ומנהיגיו, על יחסי־החוץ של המדינה, ואולי אף על ממשלת־ישראל עצמה.

כאשר הופיע נציג שרות־הביטחון־הכללי לפני שופט עליון ונשבע כי יש בידיו חומר המראה כי „הרב" כהנא מתכוון לבצע פשעים כה חמורים, עד־כי הם מסכנים את שלום־המדינה, ניתנה ההוכחה הפורמלית לקיום מחתרת אחת. גילוי מחסן־חומר־הנפץ בעיר העתיקה, מול הר־הבית, מהווה הוכחה שניה. ההתנקשויות המתוחכמות בראשי־הציבור בגדה המערבית מהוות הוכחה שלישית. האיומים על פעילי־השלום הישראליים מהווים, כנראה, הוכחה רביעית.

■ ■ ■

לש שישה תנאים מוקדמים להיווצרותה של מחתרת מזויינת אלימה, ואלה הם:

- **אידיאולוגיה קנאית,**
- **תפיסה אנטי־דמוקרטית,**
- **כוח־אדם,**
- **נשק ואירגון,**
- **תמיכה ציבורית,**
- **סיוע של שלוחות שילטוניות.**

הבה נבדוק עד כמה קיימים תנאים כאלה אצלנו, ואם הם קיימים — מדוע הם הולידו את המחתרת דווקא בעיתוי זה.

■ ■ ■

האידיאולוגיה ידועה. זהו החזון של ארץ־ישראל השלמה, בגירסה מחודשת ומוקצנת.

המרכיבים של אידיאולוגיה זו אינם חדשים: קנאות לאומנית קיצונית, מהולה במידה גדושה של מיסטיקה „דתית". (אני שם את המילה „דתית" במרכאות, כי גירסה זו הופכת את הדת היהודית לפולחן שיבטי פגני, שאין לו ולא כלום עם התפיסות הדתיות ההומאניות והאוניברסליות הקיימות ביהדות.) השקפה זו שוללת את עצם קיומו ואת כל זכויותיו של העם השני בארץ, וטוענת לבעלות בילעדית על ארץ־ישראל כולה, לפחות ממערב לירדן. (אילו כבש צה"ל גם את הגדה המיזרחית, היתה תובעת את אותה הבעלות שם.) התנגדות העולם אינה מפריעה לבעלי גישה זו. להיפך, תחושת הבידוד היא רצוייה ומהנה.

בעבר נתקלה אידיאולוגיה זו במיכשול קטן: קיומם של כשני מיליון ערבים בשטח זה.

תרומתו של „הרב" כהנא היתה בכך שהוא העז לבטא בגלוי את אשר חשבו האחרים בסתר ליבם: שיש לפתור את הבעייה עלידי גירושם מן הארץ.

בעבר חששו לבטא זאת, מפני שזה מהווה ג'נוסייד — רצח־עם — על־פי לשון האמנה הבינלאומית שישראל חתומה עליה, נוסף על אמנות האג וז'נבה. אך משביטא זאת „הרב" בכתב ובעל־פה, נעלם מעצור זה.

זוהי אידיאולוגיה שלמה מבחינה הגיונית וריגשית. היא מספקת לבעליה מוטיבציה חזקה, ומכתיבה להם מיצוות של „עשה" — ולא רק מעשה־ההתנחלות בשטחים הכבושים.

טיבה של אידיאולוגיה כזאת גורם לכך שהיא פולטת מתוכה את האנשים המסתפקים בהטפה מילולית. אלה נדחקים בהדרגה הצידה עלידי אנשים פעלתנים יותר. אם הם רוצים להחזיק מעמד, עליהם להתאים את עצמם לרוח ההתפתחות, להצטרף בעצמם למחתרת, להקציף את סיגנונם ומעשיהם.

משום־כך אמר ח"כ חיים דרוקמן, אחרי ההתנקשות בחייהם של ראשי־העיריות, „כן יאבדו כל אויביך, אדוני," כשנאלץ לחזור בו, הסתפק בקביעה שהיה שמח אילו מתו „מוות טיבעי".

ואילו „הרב" משה לוינגר הגיב על נסיונות־הרצח במילים: „גם אם יתברר שמבצעי הפעולה היו יהודים, אין לגנותם."

זהו המכסימום שאדם יכול לאמר בפומבי.

■ ■ ■

התפיסה האנטי־דמוקרטית נובעת מן האידיאולוגיה עצמה, והיא ההופכת קבוצות של הוויזיות לאירגוני־מחתרת.

בעלי האידיאולוגיה הקנאית־מיסטית אינם יכולים לקבל את מרותו של הרוב, מפני שהרוב מתנגד לה וזר לה. הממשלה והכנסת, הנבחרות על־ידי הרוב, מעוררות אצלם גיחוך, תיעוב וזעם. „המטרה" עומדת

מעל לתפיסות רקובות של דמוקרטיה ליברלית, שהיא זרה במילא ליהדות.

בעלי האידיאולוגיה רואים בעצמם „קומץ נבחר", כביזיו־העם המצווים להנהיג את הגוי הקדוש — אם עלידי הפיכה מזויינת, אם עלידי טרור, אם עלידי ביצוע מעשים הכופים על העם כולו את „הדרך הנכונה".

כפי שאמר אורי־צבי גרינברג, אחד הנביאים של מחנה זה: „שילטון של בכירים במקום שילטון של נבחרים."

כל מחתרת היא אנטי־דמוקרטית במהותה, שהרי אינה רוצה להגשים את מטרותיה באמצעות הצבעה של הרוב, בבחירות, אלא בדרך של כפיית דעתה על הרוב.

אין הדבר מונע מן המחתרת להחזיק נציגים בכנסת, ואף בממשלה, כמכשירים לצורכי תעמולה והשגת סיוע סמוי. אך מרכז־הכובד נמצא במקום אחר — במקום שבו נמצאים אנשי־המעשה ומצבורי־הנשק.

■ ■ ■

כוח־האדם מצוי בשפע. יש היום בישראל רבבות רבות של צעירים, שהתחנכו על ברכי אידיאולוגיה זו, אולי בגירסה מתונה יותר, והמשתייכים לחוגים המשמשים קרקע־צמיחה לגידולי־פרא אלה. מערכת־החינוך הממלכתית־דתית, וגם כמה מוסדות־חינוך אחרים, חדורים ברוח זו.

אין לשכוח כי גם בימי השיא שלו, לא מנה אצ"ל אלא אלף־אלפיים חברים, ולח"י לא מנה אלא כמה מאות. רק חלק מאלה היו לוחמים ממש. האחרים עסקו בתעמולה, במודיעין ובשאר שרותי־לוואי.

(אני משתמש כאן בהשוואות לאצ"ל וללח"י מבחינה טכנית בילבד. יש הבדל תהומי בין מחתרת לשיחרור־לאומי של עם הסובל תחת שילטון זר והשואף לחרותו, ובין מחתרת המכוונת נגד הממשלה הנבחרת של מדינה חופשית. אצ"ל ולח"י אמנם פרשו מן „היישוב המאורגן" וכפרו במרות הלאומית שהיתה פחות־או־יותר נבחרת, אך מילחמתם היתה מכוונת נגד הדיקטטורה של השילטון הקולוניאלי הזר. המחתרת החדשה בישראל מכוונת, לעומת זאת, נגד השילטון הנבחר של מדינת ישראל — ועל־כן כל השוואה מהותית ביניה ובין המחתרות בימי־המנדט פסולה מעיקרה.)

טוב למחתרת כשהיא יכולה להתבסס על ריכוזים טריטוריאליים של כוח־אדם מגוייס. כך התבסס הפלמ"ח על הקיבוצים, בעוד שאצ"ל מצא בסיסים במושבות מסויימות.

המחתרת החדשה יכולה להתבסס על ישיבות־ההסדר, המשתייכות למחנה זה והמקבלות מדי שנה שנתון של צעירים, ההופכים אוטומטית למועמדים לגיוס למחתרת. תפקיד דומה ממלאות, כמובן, ההתנחלויות.

יחד עם תנועות־נוער מסויימות, אירגוני־סטודנטים וגופים פוליטיים חוקיים, כוללים ציבורים אלה אלפי מועמדים פוטנציאליים למחתרת — גודש של חומר אנושי, העולה בהרבה על הדרוש.

לא אתפלא אם ייוודע כי קיימת ברגע זה מחתרת של כמה מאות חברים, וצידה מחתרות קטנות יותר של כמה עשרות.

■ ■ ■

הנשק והאירגון מצויים בכמה צורות שונות. לגוש־אמונים יש עתה צבא חוקי ומאורגן — יחידות ההגנה־המרחבית שהוקמו עלידי הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, למען הגוש. אלה הן יחידות על טהרת אנשי גוש־אמונים, בפיקודם העצמי, הלובשות מדי־צה"ל והמצויידות בנשק של צה"ל.

אין זה סוד כי בהתנחלויות מתרכז נשק בלתי־חוקי רב. פעם ביקש צה"ל לחחרים נשק כזה בהתנחלות אחת, נתקל בסירוב, ונסוג מכוונתו עלידי פקודה מגבוה.

נוסף על־כך קיימים מצבורי־הנשק הבלתי־חוקיים, מן הסוג שהתגלה על גג ישיבת־ההסדר בעיר־העתיקה.

כל התנחלות של גוש־אמונים היא, למעשה, יחידה צבאית חמושה, המוכנה לפעולה. אם מבצעי ההתנקשויות בראשי־העיריות לא יצאו מהתנחלויות אלה, פירוש הדבר כי יש לפחות גוף נוסף, חמוש היטב ומאומן היטב, המוכן לבצע פעולות צבאיות מתוחכמות.

למעשה אין כל מניעה לכך שהמחתרת האלה יצמחו, תוך זמן קצר, לממדים של אצ"ל ולח"י בתקופת־השיא שלהם — לא רק מבחינת הכמות, אלא גם מבחינת המיקצועיות, טיב החימוש וכושר־הפעולה.

■ ■ ■

התנאי המוקדם החמישי הוא, אולי, המכריע. **מאו טסה־טונג אמר כי אנשי־המחתרת דומים לדגים במים. המים הם האיכלוסיה האזרחית.**

אין מחתרת יכולה לפעול מבלי לזכות בתמיכתו הפאסיבית של חלק ניכר מן הציבור. הדבר דרוש כדי למצוא מחסה בשעת־הצורך, להשיג מידע הדרוש לפעולות, למנוע הלשנות וזרימת מידע למוסדות האוייב (במיקרה זה: ממשלת־ישראל), ולקבל עידוד מוסרי ומעשי.

כאשר איבד אברהם שטרן את אהדת הציבור, הוא חוסל יחד עם כל אירגונו. כאשר השתנו התנאים, שיגשגו אצ"ל ולח"י. כאשר השתנו התנאים שוב, עם החלטת עצרת האו"ם על הקמת המדינה, חוסלו אצ"ל ולח"י בנקל.

כיום קיימת תמיכה ציבורית רחבה לאידיאולוגיה של המחתרת, ובמיוחד גם המחתרת עצמה. אנשים מרכזיים בעיתונות, ובעיקר מעיתוני־הערב, תומכים ברעיונותיה. שורה של עסקני־מיפלגות, ביניהם חברי־כנסת לא־מעטים, מעניקים לה תמיכה מוסרית — ולא רק לשם צבירת הון פוליטי ופירסום עצמי.

ניתן להעריך כי ציבור זה מונה כיום כ־10 עד 15 אחוז של הציבור — המצביעים הפוטנציאליים של התחייה וגוש־אמונים, אוהדי האגפים הקיצוניים של המפד"ל, חרות ולעם, חסידיו של אריק שרון, ועוד.

10% של הציבור — זוהי קרקע־צמיחה נרחבת מאד למחתרת. ביצה עצורה אך גדושה, שכה יכולים הדגים לשחות.

■ ■ ■

התנאי השישי הוא המעורפל ביותר.

כדי להיות יעילה, זקוקה המחתרת לתמיכה סמויה של שלוחות מסויימות של השילטון.

(המשך בעמוד 62)

כן!!!

פינה קולדה

המשקה שעושה חיים מעניינים...

גם המתמודדות על כתר

מלכת המים 80'

שותות את המשקה שכבש את העולם

במדינה

העם

דיבור בסלע.

גידוף בתרי

זוהי השיטה הישראלית

החדשה: הכל מגדפים את הכל כמשך כל הזמן

„אם אריק שרון יהיה שר־הביט־חון, הוא יצור בטנקים על מישרד ראש־הממשלה!" אמר מנחם בגין על האיש שהוא עתה השר המר־כזי בממשלתו.

אחר־כך הסביר כי אמר זאת בצחוק, ולא פעם אחת — אלא פעמיים.

כל פסיכולוג מתחיל יודע, כי שום דבר אינו נאמר „בצחוק". ההלצה אינה אלא מכשיר של ביטוי, שבה משתמש אדם, באופן לא־מודע, נדחף להגיד דברים ש־אין הוא מעז לאמרם „ברצינות".

לא עשו כאצבע. שימחה אר־ליך לא צחק, וגם לא התנצל. הוא כתב על אריק: הוא יכול לבצע מהפכה צבאית, ולשלוח את יריביו למחנה־מעצר. לאחר מכן הוסיף, כי הוא, ארליך עצמו, יהיה הרא־שון שיישלח על־ידי אריק למחנה כזה.

כאשר זוהי דעתו השקולה של סגן ראש־הממשלה על שר־החל־אות, החולש עתה על כל ענייני ההתנחלות, והמבקש לשלוח את ידו אל מישרד־הביטחון — הרי זה מפחיד. מה גם שלא ארליך ולא שרון התכוונו השבוע להת־פטר מן הממשלה, ששניהם חב־רים בה.

אריק עצמו אמנם היה מוכן להתפטר — אך רק תמורת זפקיד סגן־שר־הביטחון. כאשר הודיע על כך בכל שופרות־התעמולה שלו, זה נראה כמחווה יפה לטובת העם. אך מי שהכיר את אריק הבין את השיטה: אחרי שאריק יקנה לו אחיזה במערכת־הביטחון בתפקיד של סגן־שר, הוא יהפוך את חייו של בגין שם לבלתי־אפשריים, יח־תור תחתיו בכל הזדמנות, עד ש־מישרד־הביטחון כולו יפול לידיו כפרי בשל.

כך התפטר אריק בשעתו מן הכנסת כדי להיות „יועץ לענייני ביטחון" של יצחק רבין, בנסיון־שווא למרר את חייו של שר־הביט־חון שימעון פרס עד כי ייאלץ למסור את מישרדו לאריק. אולם פרס, בעזרת הרמטכ"ל מרדכי גור, הביס את שרון, ונסיון זה נכשל.

גם את בגין „לא עשו באצבע." לפי האימרה הצברית. הוא הבין את הטכסיס, סירב בהחלט למסור את תפקיד הסגן לאריק — אף כי היתה זאת הדרך להיפטר ממנו ב־ממשלה.

שיטת הגידוף פועלת. שי־טת הגידופים של הממשלה. ש־שניים משריה איימו השבוע בהת־פטרות (ייגאל הורביץ ודויד לוי),

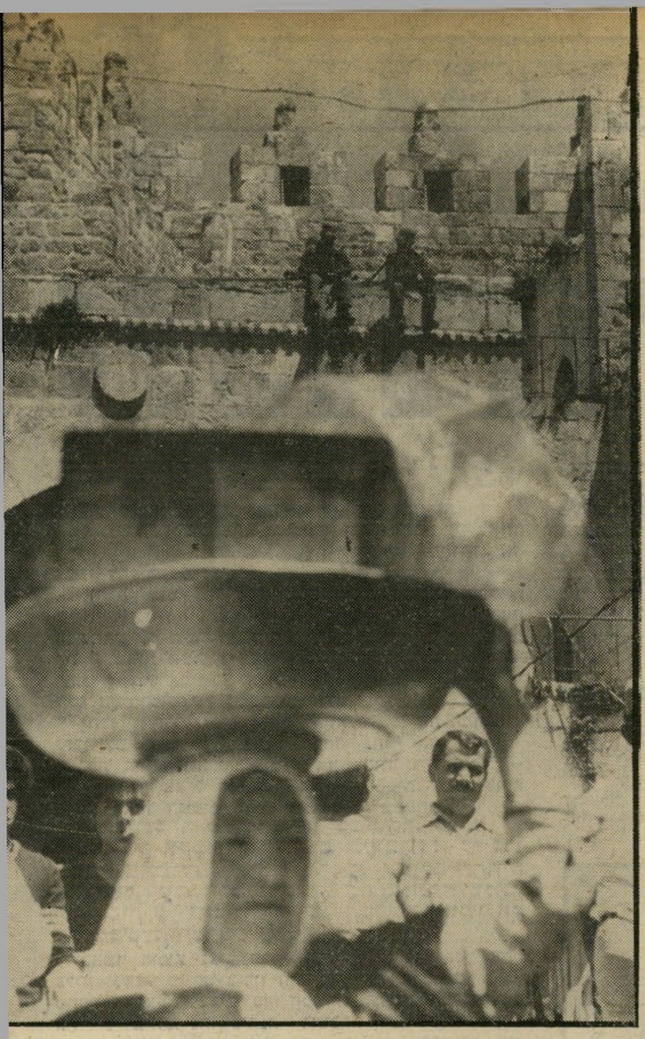

חיילים עד גגון שער־שכם בירושלים
„איוולת, בלתי־מוסרי, בלתי־חוקי..."

ראש־הממשלה בגין*
„הטעייה..."

* בין החי"כים משה רום וחיים קאופמן.

בכורה ארצית
שבוע 2
בקולנוע „אופיר" תל־אביב

למכירה
מפרשית
שמשונית
במצב טוב
להתקשר בשעות הערב
773665 או 317192

מועדון 5
לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263

יום שלישי, 17.6.80
ערב עם השחקן
גסאן עבאס („פורגים")
בתוכניתו
ארצי ואהובתי
(בעברית וערבית)

(המשך בעמוד 23)

תשקיף

בגין רוצה
ארבעה חודשים

ראש־הממשלה, מנחם בגין, אמר למקורביו בתנועת־החרות, שאם „נתגבר על המשברים משך ארבעה חודשים, נצליח להגיע לבחירות במועדן.״

להערכת בגין תזכטה יציבות ממשלתו, אם הוא יצליח להחזיק מעמד בארבעת החודשים הקרובים. גם אם יהיו משברים אחר־כך, יוכל בגין להתפטר, וממשלתו תכהן כממשלת־מעבר עד לתאריך הבחירות.

חמוע ביקורת
על ארצות־הברית

ראש־הממשלה, מנחם בגין, החליט על מדיניות של המנעות מביקורת על ארצות־הברית, עד לבחירות שיערכו במדינה זו.

הוראות ברוח זו הועברו למישרד־החוץ ולשגריר ישראל באומות־המאוחדות, הפרופסור יהודה בלום. כן התבקשו שרים בממשלה לנהוג על פי הנחיות אלה.

האות הראשון למדיניות המתונה של בגין כלפי ארצות־הברית היה אחרי ההמנעות האחרונה של ארצות־הברית במועצת־הביטחון. למרות המנעות זו הצהיר בגין: „אין סחף בעמדה האמריקאית.״

הליברלים הנמיכו
את הטון

למרות שרק לפני שבועיים הצהיר סגן־ראש־הממשלה, שימחה ארליך, כי „יהיה משבר אם מודעי לא יקבל את תיק החוץ,״ החליטו הליברלים להסיר את האולטימטום שלהם ואין הם עומדים יותר על מינויו של יצחק מודעי לתפקיד.

הליברלים אינם מעוניינים עתה במשבר ממשלתי, ואם לא יקבל יצחק שמיר את מינוי שר־הביטחון, לא יעמדו על מינויו של מודעי לתפקיד שר־החוץ. גם מודעי עצמו כבר מוכן לוותר על תיק החוץ, כל עוד לא ימונה שר־ביטחון.

דיין יפרוש
מהכנסת

ח״כ משה דיין שוקד את האפשרות לפרוש בשבועות הקרובים מהכנסת.

באוזני מקורביו טען דיין כי חברותו בכנסת מפריעה לו בביצוע תוכניות אחרות שלו, בעיקר תוכניות כתיבה וכי הכנסת „משעממת אותי.״

על המנסים להשפיע על דיין שלא לפרוש, נמנה שר־האוצר, יגאל הורביץ.

אם יפרוש דיין מהכנסת תיכנס במקומו נאוה ארד מהמערך.

וייצמן
עורך פגישות

שר־הביטחון לשעבר, עזר וייצמן, עורך עתה סידרה של פגישות עם אישים ממיפלגות שונות. וייצמן נפגש לשיחות נפרדות עם שני ראשי מיפלגת העבודה, חברי־הכנסת שימעון פרס ויצחק רבין, עם אישים במיפלגה הליברלית וכן עם חברי כנסת מהמפד״ל.

בשיחות אלה מסרב וייצמן לגלות את תוכניותיו הפוליטיות ושונן „אני עדיין לא יודע. אני עוד מבולבל.״

נבו יתבע לדין
את פרס

ראש־עיריית הרצליה, יוסף נבו, עומד לתבוע בבית־הדין של מיפלגת־העבודה את יושב־ראש מיפלגתו, ח״כ שימעון פרס.

לדברי נבו הציע לו פרס להתמודד על תפקיד יושב־ראש הוועדה־המוניציפאלית של מיפלגת־העבודה והבטיח לו את תמיכתו. רק מאוחר יותר נודע לנבו, שהפסיד בהתמודדות, כי פעילים מחוגי פרס פעלו נגדו.

לדברי נבו יש לו ראיות לכך שפרס עמד מאחרי הפעילים שפעלו נגדו, הפר בכך הבטחה חברית „והוזיך שוזל חבר.״

יגורי כמעט
עבר לעבודה

מיפלגת־העבודה ניהלה בשבוע שעבר שיחות ממושכות עם ח״כ הליכוד אסף יגורי.

נציג המערך לשיחות אלה, היה ח״כ הירושלמי עוזי ברעם. יגורי הביע את נכונותו לעבור עם המנדט שלו למיפלגת־העבודה כבר עתה, אך דרש הבטחה מפורשת שיכלל במקום ריאלי ברשימת מיפלגת־העבודה לבחירות לכנסת הבאה.

לכך לא הסכימה מיפלגת־העבודה להתחייב. ליגורי הוצע להתמודד על המקום במוסדות הבוחרים של המיפלגה, אך הוא סרב, משום שידע שלא יבחר. לו היתה מתבצעת העיסקה הפוליטית, היתה זו תחנתו המיפלגתית הרביעית של יגורי בשלוש השנים האחרונות. הוא נבחר לכנסת משעם ד״ש, הקים סיעת יחיד, עבר לליכוד ועתה התכוון לעבור למערך.

מיד אחרי שנכשל המשא־ומתן בין המערך ליגורי, רץ יגורי לראש־הממשלה, מנחם בגין, והציע לקיים ישיבה דחופה בעניין ליכוד מיפלגות הליכוד.

לאחרונה קיימו אישים במערך שיחות דומות עם חברי־הכנסת שלמה אליהו ושפיק אסעד מהדמוקרטים ועם ח״כ אמנון לין מהליכוד.

נאמן קיבל
הוראות לשתוק

בשיחה שהתקיימה בין שר־האוצר, יגאל הורביץ, לבין מנכ״ל משרדו, הפרופסור יעקוב נאמן, הוחלט כי נאמן ימשיך לכהן בתפקידו. שיחה זו באה אחרי הקרע בין השניים והשמועות לפיהן מתכוון הורביץ לבקש מנאמן להתפטר.

הורביץ הגיע למסקנה כי התפטרות המנכ״ל שלו תתפרש בציבור כעוד כשלון אישי שלו. למרות שנאמן נשאר בתפקידו הוא התבקש שלא להשמיע הצהרות „מרגיזות״.

חוגים המקורבים להורביץ מסרו כי השר אינו מתייעץ יותר עם המנכ״ל שלו, שבעבר נהג לכוון את מדיניות השר.

בגין אסר
על לוי לנסוע

שר־הבינוי, דויד לוי, עמד לצאת בתחילת השבוע לשווייץ בשליחות המגבית היהודית.

כשנודע על התנחלות האוהלים בירושלים שאל ראש־הממשלה, מנחם בגין, את לוי אם הוא כיטל את נסיעתו. כשאמר לוי כי הוא נוסע, למרות הכל, דרש ממנו בגין לכטל את הנסיעה.

במקומו של לוי יצא לשווייץ שר־התחבורה אהרון אבו־חצירא.

יגורשו
כושים עבריים

מסקנות הוועדה לבדיקת עניינם של הכושים העבריים יוגשו בשבוע הבא. לצד ההמלצות להענקת אזרחות ישראלית לכושים העבריים והקמת כפר מיוחד שבו יתגוררו, ממליצה הוועדה, בראשותה עמד ח״כ דויד גלס, לגרש לאלתר את אותם כושים עבריים, נגדם יש בקשות הסגרה משילטונות ארצות־הברית.

המימשל האמריקאי ביקש מישראל להסגיר למעלה מתריסר כושים עבריים שדבריו בקשת ההסגרה מעלו במיליונים רבים של דולרים.

„אל־על״ נגד
„ארקיע״

ראשי אל־על התלוננו אצל שר־התחבורה, חיים לנדאו, על כך שגורמים בחברת ארקיע מפיצים שמועות על סגירת אל־על ומכירת החברה.

דברי המתלוננים עושים זאת בעלי „ארקיע״ כדי שיקל עליהם לרכוש, בעזרת משקיעי חוץ, את חברת „אי־עד״.

ראשי אל־על לא יכלו להביא ראיות להאשמותיהם, שנדחו על־ידי שר־התחבורה.

רבין השלים
עם מרגלית

בשבוע שעבר נערכה שיחת סולחה בין ח״כ יצחק רבין לבין עיתונאי „הארץ״ דן מרגלית.

מרגלית היה זה שחשף, בעת שהיה שליח הארץ בוואשינגטון, את חשבון הדולרים של לאה רבין, מה שהביא בסופו של דבר להעמדת לאה רבין לדין ולהתפטרותו של רבין מתפקיד ראש־הממשלה. מאז הפרשה ועד השבוע שעבר לא שוחחו ביניהם השניים.

חשין שופט עליון

עורך־הדין מישאל חשין עומד להתמנות בקרוב כשופט בית־המישפט־העליון.

חשין, בנו של מי שהיה שופט עליון, נחשב לאחד מטובי הפרקליטים בישראל.

נכי צה״ל
נגד פלאטו

יושב־ראש אירגון־נכי־צה״ל, יעקוב מעוז, הודיע כי האירגון לא יקבל יותר תרומות מח״כ שמואל פלאטו־ישרון.

אחרי שהתפרסמה הפרשה שבה הונה שרון עיוורים נכי צה״ל כשלא שילם עבור סוס רכיבה שהבטיח לרכוש עבורם, מיהר פלאטו לתרום 30 אלף לירות לקרן מילגות לנכים.

פלאטו קיבל מיכתב תודה סטנדרטי מאירגון־נכי־צה״ל. מיכתב הנשלח לכל תורם, ומיהר לפרסמו כמודעות בעיתונים. הנכים נפגעו מעשיית ההון הפירסומי על חשבונם והחליטו שלא לקבל בעתיד תרומות מפלאטו.

בינתיים שלח תורם יהודי מחוץ־לארץ, הרוצה בעילום שמו, המחאה על־סך 50 אלף לירות למערכת העולם הזה כדי לממן את רכישת הסוס, אחרי שקרא על הפרשה בהעולם הזה.

בית „העולם הזה״

אבל עם

אילנה לויאן־אלון

על פטירתו של

האב

חולירע בריבוע (3)

המשך הניתוח של חוק־התועבה המחעפף

באי־צטלה של „חוק הגנת הפרטיות"

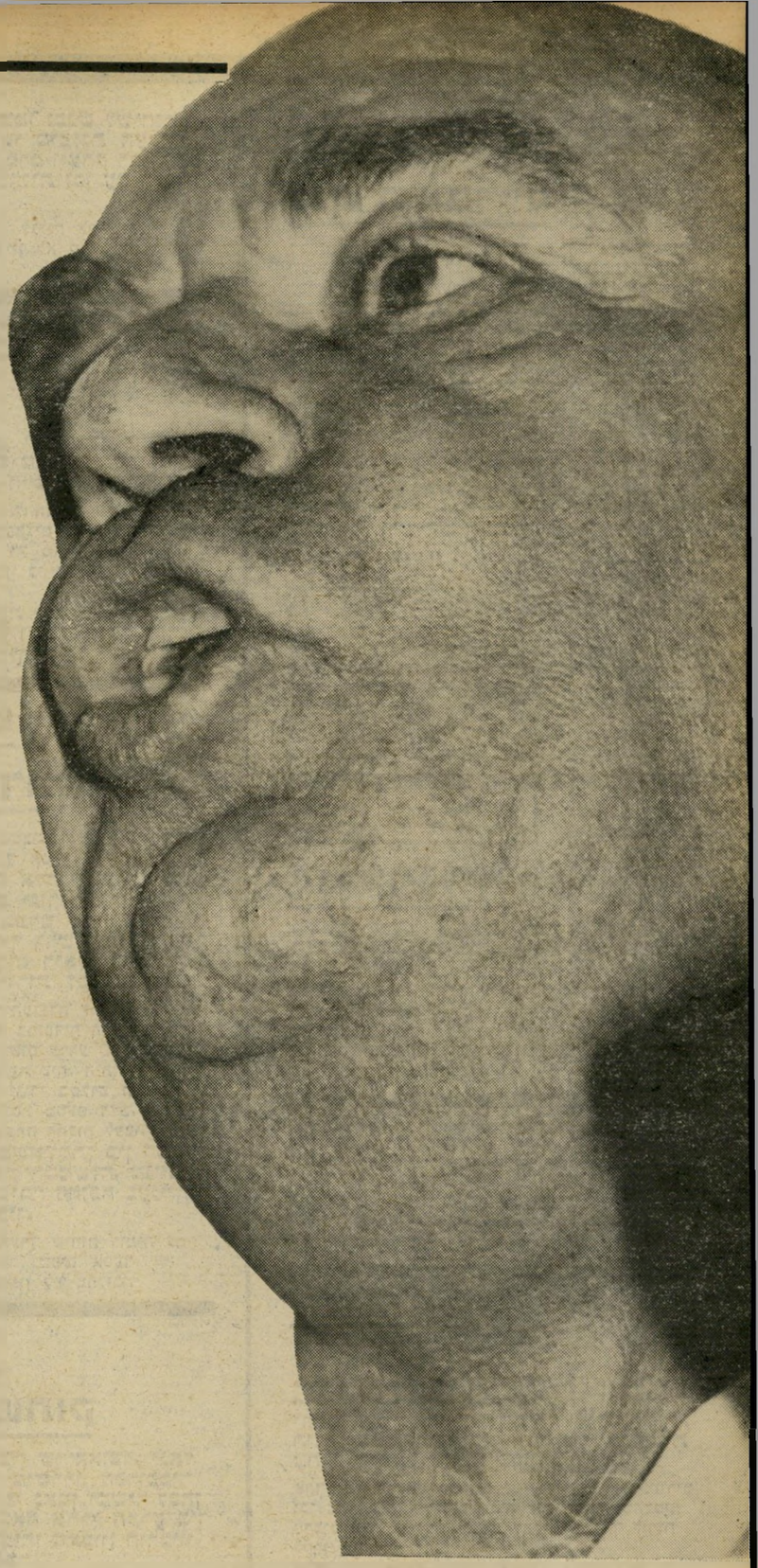

לעורך אחר יש הסבר שונה: „יש לו שינאה פאתולוגית להעולם הזה, שהעלה אותו לגדולה. השינאה הזאת מעבירה אותו על דעתו וגורמת לכך שהוא מתייחס להצעת־חוק זו כאילו היתה חלק מגופו."

תמיר עצמו מחזק הרגשה זו בכוונה, ומשתמש בה כדי לנסות לפלג את חזית העיתונות. כאשר כינס השבוע מסיבת־עיתונאים, כדי לתרץ את החוק ולהונות את העיתונאים (כפי שיוסבר להלן) היתה הכותרת במעריב: „לעיתונות היומית אין מה לחשוש מחוק־הגנת־הפרטיות."

הדגש הוא, כמובן, על המילה „היומית". לעיתונות השבועית, כך מסתבר, יש מה לחשוש.

זהו טריק ישן. כאשר חוקק הצמד־חמד יוסף אונא את החוליר"ע המקורית — חוק לשון הרע — נעשה הכל כדי להסביר לעיתונות שהוא מכוון אך ורק נגד העולם הזה. העיתונות האמינה ושתקה, עד שזה היה מאוחר מדי. מאז עברו 15 שנה, העולם הזה כימעט ולא נפגע על־ידי החוק, והנפגע העיקרי עד כה היה הארץ, שהפסיד שני

תמיר: לעיתונות היומית אין מה לחשוש מ„חוק הגנת הפרטיות"

הכותרת ב„מעריב", 5.6.80
שינאה פאתולוגית?

מישפטים גדולים (של חברת החשמל ושל בצלאל מיזרחי) על פי חוק זה. גם העיתונים היומיים האחרים סבלו קשות.

באותה מסיבת־עיתונאים, בפגישה עם עורכי־העיתונים ובשורה של פגישות אחרות עסק תמיר בעיסוק האהוב עליו ביותר, ושבו הוא מצטיין: לסבר את האוזן. הוא הביא מאה ואחד נימוקים לכך שהחוק אינו מכוון נגד העיתונאים, שאינו מזיק לאיש, שהוא בא רק להגן על האיש הקטן, ועוד ועוד.

הוא סמך, כרגיל אצלו, על טיפשותו של הזולת.

לח"כים מותר הכל

בדיחה עתיקה מספרת על אדם שנתבע לדין על כי שאל כד משכנו, ולא החזירו. הביא שלוש טענות להגנתו: ראשית, הוא מעולם לא שאל את הכד. שנית, הכר היה שבור כששאל אותו. שלישית, הוא החזיר את הכד כשהוא שלם.

טיעונו של תמיר לגבי החוליר"ע מס' 2 — חוק הגנת הפרטיות — חוזר על כדיחה זו. דרוש חוק חמור כדי לחגן על האיש הקטן מפני

העיתונות. אין בחוק שום חומרה ובעיתונות יש הגנה מלאה מפני חומרת החוק.

נחזור, על כן, ונבדוק את הצעת־החוק עצמה.

להזכיר: סעיף 1 קובע כי אסור לפגוע ב„פרטיות" של אדם, מבלי לקבוע אף במילה אחת מה זאת „פרטיות" ומה זאת „פגיעה". כל המפר סעיף כוללני זה עלול להיתבע לתשלום פיצויים בסכום בלתי־מוגבל.

סעיף 2 קובע — מ ב ל י לגרוע מכלליות הסעיף 1 — אחת־עשרה עבירות שהן גם פליליות. כפי שהוכחנו, ארבע מהן כבר קיימות, ולגביהן אין החוק דרוש כלל. שאר שבע העבירות כוללות פחות או יותר את כל הפעילות של העיתונות הלוחמת, המבקרת והחושפת.

סעיף 3 עוסק בהגדרות, ואינו מוסיף דבר.

סעיף 4 קובע שכל פגיעה בפרטיות היא „עוולה אזרחית", וניתן לתבוע עבורה נזיקים בלתי־מוגבלים. (סעיף 17 קובע כי אם הפוגע הוא עיתון, ניתן לתבוע פיצויים מן המו"ל, העורך, חברי־מערכת שהחליט בפועל על הפירסום והאדם שהביא את החומר לעיתון. זהו הסעיף ה י ח י ד י בהצעת־החוק כולה המזכיר בכלל עיתון ועיתונאי. כפי שיתברר מייד, אין העיתונות והעיתונאים מוזכרים כלל כאשר מדובר על זכויות.)

סעיף 5 קובע כי מי שעבר על העבירות המפורטות בסעיף 2, ישא גם באחריות פלילית ויישלח לשנת מאסר. זה כולל את העורך, כל מי שהחליט על הפירסום וכל מי שהביא את החומר לעיתון.

סעיף זה נושא את חותמו האישי של תמיר. בהמדצה המקורית של ועדת־המישפטנים, נקבע רק עונש של חצי שנה.

התקפת־הנגד של תמיר מסתמכת על הסעיף הבא, סעיף 6.

זוהי מלאכת מחשבת של הפוואה. צריך להתבונן בסעיף שוב ושוב, כדי לעמוד על כך.

סעיף 6 (1) משחרר מכל אחריות „פירסום שהוא מוגן" על פי החוליר"ע המקורית. לשון אחרת: מי שחוק־לשון־הרע המקורי מתיר לו להשמיץ, להכפיש, לשקר ולרכל בלי כל הגבלה, משוחרר גם מחוק זה.

שר־המישפטים שמואל תמיר
מאחרי מסך עשן

איזה דיבוק נכנס בשמואל תמיר?

עיתונאים ועסקנים שאלו את עצמם השבוע את השאלה הזאת.

מבחינה ציבורית, מצבו מיואש. מיפלגתו, התנועה הדמוקרטית, שהיא שריד אומלל של ד"ש, זוכה בסיקרי דעת־הקהל בעשירית או בשתי עשיריות של אחוז, ואין לה שמץ של סיכוי לעבור את אחוז־החסימה בבחירות הבאות. לנסיונותיו של תמיר לתפוס — כדרכו — טרמפ על מיפלגה אחרת יש הפעם סיכויים קלושים ביותר. אף מיפלגה אחת שוב אינה מוכנה לנגוע בו בקילשון. בין כולן פשטה זה מכבר ההכרה כי „תמיר הוא רעל" — שהצטרפותו למיפלגה כלשהי היא ערובה בטוחה לפילוג. כך קרה לתנועת־החרות, למרכז החופשי ולד"ש.

כאילו לא די בכך, הכריז תמיר מילחמה על המיפלגה הליברלית, בחסמו את דרכו של מנהיגה החדש, יצחק מודעי, אל מישרד־החוץ. זוהי המיפלגה היחידה אשר יכלה לתת לו מחסה, וכיום הוא שנוא בה כשם שהוא שנוא בחרות ובש"ס. ורק כסיל יעלה על דעתו שאם יקים עזר וייצמן מיפלגה חדשה, הוא יכניס בשעריה סוס טרויאני זה. „עזר מכיר את תמיר!" אמר אחד מידידיו.

אדם הנמצא כמצב מיואש כזה, איזה מניע יש לו לחכריז מילחמת־חורמה על כך העיתונות הישראלית עלידי חקיקת חוק־תועבה, המחפר את הופש־העיתונות בישראל?

אחד מעורכי־העיתונים מצא לכך תשובה: „תמיר יודע שהוא אבוד. בתקופת־כהונתו לא חוקק שום חוק שיזכיר אותו בעתיד. על חוק הגנת הפרטיות ידברו הרבה, במשך הרבה שנים. יקללו אותו, יגדפו אותו, אבל יזכירו את תמיר. זוהי המצבה שלו. מי שמזכיר כיום את חוק לשון הרע מזכיר את דוב יוסף ומשה אונא.

„ואחרי מזה, כאשר יחזור לפרקטיקה הפרטית, חוק זה יכול להכניס לו הון. כל מי שירצה לדפוק עיתון בעזרת חוק זה, ילך אליו!"

השופט לנדוי (עם תמיר ובגין)
שנה־שנתיים באולם ממוזג־אויר —

פרקליט גולדנברג (עם רות ושמואל תמיר)
— מול שעה־שעתיים ברעש של אולם־הדפוס

זה כוזב, כמובן, את חברי־הכנסת — ובעיקר את שני תלמידיו האישיים של תמיר, חברי־הכנסת אהוד אולמרט ועקיבא נוף, המשי־תמשים בסעיף זה ביד רחבה — כפי שעושה תמיר עצמו, כאשר הוא מכנה את יריביו „סוכני אוויב" ו„נציגי אש"ף".

אין צורך בזדון

ב אותה מפיכת־עיתונאים „היפנה תמיר," לדברי העיתונאים שנכחו בה, „את העיתונאים לסעיף 6 (2) בחוק, האומר כי אם עיתונאי או העיתון לא ידע על

חוק־לשון־הרע בעיני דובריי־השיטטון*
הקורבן היה אחר

אפשרות הפגיעה ועשה אותה בתום־לב, הרי הוא מוגן על פי החוק. כל המבקרים והמלעיזים על החוק עושים זאת מתוך אי־ידיעתו."

אין צורך להתייחס לחוצפה התהומית של אמירה זו. בין „המבקרים והמלעיזים" נמצאים כמה מגדולי המישפטנים בארץ.

אך הנקודה החשובה היא השקר המוחלט הטמון באמירה זו. היא מעוררת את הרושם כאילו ניתנה בסעיף זה הגנה מפורשת לעיתונאי, הממלא את חובתו.

לא רובים ולא יער. בכל הסעיף אין העיתונאים מוזכרים כלל. העיסוק העיתונאי אינו מהווה שום הגנה.

לא היתה זאת שיכחה, חלילה. בוועדת־המישפטנים שהכינה את ההצעה המקורית, ושמאחריה מתחבא תמיר בכל דבריו על הצעת־החוק שלו, ישב המישפטן המכובד הד"ר גבריאל קלינג, שהכין הצעת־מיעוט. הוא הציע בפירוש כי ייכלל בהצעת־החוק סעיף המוציא מתחולתו את עבודתו הלגיטימית של עיתונאי.

וכך הציע קלינג: „פגיעה בפרטיות שנעשתה על־ידי עיתון... או על־ידי רשות־השידור... או על ידי עובד של אמצעי־התיקשורת, תוך כדי עבודתו ועקב עבו־דתו, היא עוולה אזרחית רק אם נעשתה בזדון."

כלומר: אין היא עבירה פלילית כלל, והיא עוולה אזרחית (שאפשר לתבוע ביגללה פיצויים) רק אם נעשתה בזדון. את הזדון יצטרך להוכיח, כמובן, התובע.

תמיר התעלם מהצעה הגיונית זו. ולא במיקרה.

הסעיף המוצע על־ידי תמיר מהווה כולו עיוות מיפלצתי, בעצם גישתו היסודית. לא נאמר בהצעת־החוק כי הפגיעה ב„פרטיות" — תהיה אשר תהיה — מהווה עבירה פלילית או עוולה אזרחית אם נעשתה בזדון, כך שיהיה על התביעה להוכיח את הזדון.

הצעת־החוק יוצרת שיטה הפוכה. הנאשם או הנתבע — קרי: העיתונאי — הוא החייב להוכיח כי פעל בתום־לב, עליידי שימוש בכמה הגנות שערכן, כפי שיתברר מויה, הוא בקליפת השום.

* קאריקטורה של אריה נבון בדבר ב־193, שקבעה בפירוש שהוא נועד למילחמה בהעולם הזה.

כלומר, גם במישפט פלילי על פי חוק זה, העיתונאי יהיה כחזקת אשם, אלא אם כן הוכיח הוא שהוא זכאי!

אגב, אפילו הפרת־חוזה, בצורה הפוגעת בפרטיות, הופכת כאן עבירה פלילית, אם אין הנאשם מוכיח תום־לב!

מה הן, אם כן, ההגנות, אשר שמואל תמיר מעניק אותן ברוב חסדו לעיתונאי הנאשם ותנתבע?

קודם כל, הוא כיתר כיוון סעיף שהיה כיוון בהצעת הוועדה: „לא תהיה זכות תביעה אזרחית או פלילית לפי חוק זה, כשל פגיעה שאין בה ממש."

מוזר, לא כן? אין פגיעה של ממש, אך לפי תמיר מותר — ואולי צריך — להגיש מישפטים נגד עיתונאים.

העיתונות - יוק!

מ ה הן ההגנות שנותרו? הבה נבדוק אותן, אחת לאחת, במלואן וכלשונן:

● „(הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום־לב, באחת הנסיבות האלה:) הוא לא ידע, ולא היה חייב לדעת, על אפשרות־הפגיעה בפרטיות של אחר."

זוהי הגנה שטותית.

כאשר יפרסם מחר עיתונאי תמונה שצולמה ברשות הרבים, ה„מביכה" את העסקן המצולם בה — האם יוכל לטעון שלא ידע שהוא עושה מעשה אשר החוק של תמיר הופך אותו לעבירה פלילית?

בשעתו, כאשר היה תמיר נתון במצב מייואש, כחבר־כנסת, וחיפש לקראת הבחירות לתפוס טרמפ על מיפלגה כלשהי, הוא פוצץ את פרשת אוטוקארס. במשך שבועות וחודשים הלעיס את העיתונים בגילויים מרעישים על חברה זו ומנהליה, הטיח בהם האשמות סנסציוניות שרוממו את תדמיתו כלוחם ללא־חת בשחיתות. כל הגילויים שלו נבעו מהתכתבויות פנימיות וחומר אחר, שלא נועד לפירסום. כל פעולתו אז היתה בלתי־חוקית, על פי הצעת־החוק שלו.

האם יכול היה לטעון אז — אילו היה החוק המוצע קיים אז — כי לא ידע מה הוא עושה? בוודאי שלא.

הגנה זו לא תעמוד לשום עיתונאי. לכל היותר תוכל לעזור למי שאינו עיתונאי.

זהו סעיף שבא לסכר אוזני מטומטמים, אין בו כל ממש.

● „הפגיעה נעשתה בנסיבות שבהן היתה מוטלת על הפוגע חובה לעשותה."

כאן קבור הכלב.

לפי התפיסה הדמוקרטית, מוטלת על העיתון והעיתונאי החובה הציבורית לדווח על כל דבר הנוגע לציבור, גדול וקטן.

אולם החוק הישראלי שולל בפירוש חוב זו.

אין בארץ חוק־עיתונות, מלבד פקודה קולוניאלית, דראקונית ואנטי־דמוקרטית ביותר, מימי המנדאט. לתמיר — וגם לקודמיו — לא היה כל מניע לחוקק חוק כזה בדחיפות. להיפך, כל אנשי־השורה היו מעוניינים תמיד למנוע חקיקת חוק כזה, שהיה מקשה עליהם לנהוג כאוות־נפשם. חקיקת חוק זה נדחתה, כמו חקיקת כל החוקים הנוגעים לזכויות־האדם ולביצור הדמוקרטיה, כמו חקיקת חוקת־המדינה עצמה.

בעיני החוק הישראלי, העיתונאי הממלא את תפקידו אינו שונה מכל אדם פרטי, ואל לו לעסוק בענייני הוולת. אין הוא אלא מעין שליח של אזרחים סקרניים. הוא מוכר להם סחורה כדי לספק את סקרנותם.

במישפט מפורסם מאוד על פי החוליגן המקורית, המישפט של חברת החשמל נגד הארץ, שעל משמעותו עוד נעמוד, קבע בית־המישפט העליון, בהרכב של חמישה שופטים, וברוב דיעות, כי **אין חובה עיתונאית לדווח על כל דבר שהוא.**

החוק המוצע אינו בא לתקן עיוות משוע זה של הדמוקרטיה.

משום כך אין הסעיף הזה חל כלל על עיתונאים, ואם תמיר מעמיד פנים כאילו המצב שונה, הוא עוסק בהונאה פשוטה.

● „הפגיעה נעשתה לצורך עניין אישי כשר של הפוגע."

מובן שזה אינו חל על העיתונות.

● „הפגיעה נעשתה תוך ביצוע עיסוקו של הפוגע כדין, ובמהלך־עבודתו הרגיל, ובלבד שלא נעשתה על־ידי פירסום ברבים."

כדאי לקרוא סעיף־קטן זה היטב. הוא מעניק, למעשה, הגנה לכל המיקצועות, מיבלי העיתונות. שחרי העיתונות עושה את כל עבודתה למען פירסום ברבים.

על מי מגן סעיף זה? דברי־ההסבר הרישמיים מגלים זאת. הוא נוגע לבלשים פרטיים, ואלה יהיו מוגנים — בניגוד גמור לעיתונאים. הוא מגן על מעביד הרוצה לבלוש אחרי עובדיו, על חברת־ביטוח החוקרת קוחות, וכנראה גם על עורכי־דין כמו שמואל תמיר עצמו.

העיתונות — יוק.

סעיף אחיזת־העיניים

ה סעיף העיקרי, המשמש מסווה לכוונותיו של תמיר, הוא זה:

● „בפגיעה היתה עניין ציבורי, המצדיק אותה בנסיבות העניין."

הנה, למראית־עין, הגנה שלמה לעיתונות. אם היא עוסקת בפרשה שיש לה „עניין ציבורי", הרי היא מוגנת כהלכה.

זוהי אחיזת־עיניים גמורה.

פרשת „העניין הציבורי" התעוררה בהרחבה בוויכוח הנזעם על החוליגן המקורית.

נקמה מחוקה

(המשך מעמוד 21)

חוק־לשון־הרע ביטל את הכלל שמותר תמיד לפרסם אמת. הוא קבע כי לא די בכך שהפירסום היה אמת, אלא יש להוכיח גם שהיה בו „עניין לציבור" (ולאחר מכן, כשנשברו כמה מן השיניים המורעלות ביותר של אותו חוק, זה הפך „עניין ציבורי").

מה זה עניין ציבורי?

תמונתו של שר עם מזכירתו, במצב אינטימי — האם יש בה עניין ציבורי? תמונה כזאת עלולה לשמש אמצעי להפעלת סחיטה כלפי השר, כדי להכריחו לפעול בניגוד לביטחון המדינה, או בניגוד לאינטרס הציבורי. למשל — לטובת אירגון של פשע.

יחסיו של שר־הביטחון הבריטי ג'ון דניס פרופיומו עם הזונה כריסטין קילר היתה בעלת חשיבות ציבורית, כי היא חשפה את השר לסחיטה מצד המאהב השני של הגברת קילר, הניספח הצבאי הסובייטי. אך האם השופט היה מכיר בכך? העיתונים הבריטיים, על כל פנים, לא העזו לפרסם את העניין — למרות שבבריטניה אין חוק כזה המוצע עתה על־ידי תמיר.

הקשר בין הסנאטור אדוארד קנדי והגברת ג'ו קופצ'נה, שטבעה כאשר היו השניים בטיול לילי — האם יש בו עניין ציבורי? אפשר בהחלט לטעון שלא. העיתונות טענה כי יש בפרשה זו חשיבות ציבורית מכרעת, מפני שהיא מטילה אור על כושרו של מועמד־לנשיאות לתפקד במצב־חירום, וגם על רמתו המוסרית הכללית. אולם שופט יכול היה לקבוע כי זוהי פגיעה בפרטיותו של הסנאטור — ואז מה היה ערך ההגנה המוצעת?

הוא הדין לגבי פרשת האהבים בין שר־הביטחון משה דיין והגברת אלישבע צ'וז. העולם הזה, שפוצץ את הפרשה, טען כי היא חשפה את השר לסחיטה ופגעה בביטחון־המדינה, מאחר שהוא ניהל את ענייני־הביטחון מחדר־המיטות של הגברת. אך האם היה לבוד שופט פלוני מסכים לכך? האם לא היה מחליט כי זוהי חדירה לתחום הפרט, וכי השר ראוי לפרטיות כמו כל אדם אחר?

ומי צריך להוכיח שיש בפרשה כישהי „עניין ציבורי"?

החוק אינו משאיר כל ספק בעניין זה. כל חובת־ההוכחה היא על הנאשם. כמו בפרק של ביטחון־המדינה בחוק הפלילי, ובחוק־לשון־הרע, מופר כאן בגלוי אחד מעקרונות היסוד של מדינת־חוק.

לפי עיקרון זה, כל אדם הוא חף מפשע, עד שהוכח כי הוא אשם. את ההוכחה צריך להביא המאשים. הוא צריך לשכנע את השופט כי הנאשם אכן אשם. מעבר לכל ספק סביר. לא הובאה ההוכחה, יזוכה הנאשם וייחשב כחף מכל פשע.

כאן נקבע החיפך. העיתונאי הוא אשם, כל עוד לא הוכיח הוא את החיפך.

כך נאמר בסעיף 8: „הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפגיעה באחת הנסיבות האמורות בסעיף 6 (2), ושהפגיעה לא חרגה מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפגיעה בתום־לב."

ובהמשך נאמר כי „אם לא פגע ביודעין במידה גדולה משהיתה נחוצה..."

אם נצרף את כל הדברים האלה יחד, אחד לאחד, הרי ברור כי ההגנה על פי סעיף זה קדושה, עד כדי כך שאינה קיימת כלל.

העיתונאי שפירסם חומר מרשיע שהיה כלול במיכתב של פקיד פלוני לעסקן אלמוני, או במיסמך שלא נועד לפירסום, או בידיעה שלא נמסרה לו — יצטרך להוכיח כי היה בזה (ראשית) עניין ציבורי; כי זה היה (שנית) מוצדק „בנסיבות העניין"; שזה לא חרג (שלישית) מתחום הסביר"; ושהוא לא פגע (רביעית) ביודעין „במידה גדולה משהיתה נחוצה".

לא פחות ולא יותר.

ומי יחליט על כל אלה? בית־המישפט, כמובן, ועל כך נדבר מייד.

● „הפגיעה היתה על־ידי צילום או על־ידי פירסום תצלום שנעשה ברשות הרבים, ודמות הנפגע מופיעה בו באקראי."

לא ברור מה זה „באקראי". אם פורסמה תמונה של השר פלוני אוכל במסיבה פומבית, ומאחריו נראה השר אלמוני זולל פולקע — האם אלמוני מופיע בו „באקראי"?

● „הפגיעה נעשתה על־ידי פירסום שהוא מוגן לפי... חוק־איסור־לשון־הרע."

כאן חזרנו שוב לחוקירע המקורית. הסעיף מכחיר שוב את הקשר בין שני החוקים, כשההצעה החדשה באה להרוס ולהשמיד מה שלא הסכיקה החוקירע לשבור ולנפץ.

השופט יהיה העורך

אך לפני שנמשיך, יש לאמר משהו על הגיזקר שבחפיסת־הקלפים של שמואל תמיר. הרי זו הטענה הסבירה כל־כך, היפה כל־כך, האמינה כל־כך:

„מה יש? אינכם סומכים על בית־המישפט? הרי החוק משאיר את כל ההחלטות בידי בית־המישפט!"

ואכן, החוק יוצר עבירה בלתי־מוגדרת („פגיעה בפרטיות"), וקובע עונשים, ומשאיר את כל השאר לבית־המישפט.

מה צריך בית־המישפט לקבוע? אם היתה פגיעה בפרטיות, ומה זה בכלל. אם היה בכך עניין לציבור. אם זה לא חרג מנסיבות העניין, ולא מתחום הסביר באותן נסיבות, ולא היה במידה גדולה משהיתה נחוצה. ואם זה היה בתום־לב.

כל זה נשאר פתוח לגמרי. השופטים יקבעו.

מה יש, כבר אין אמון? האם אי־אפשר להאמין לשופטים? אם לא נסמוך על השופטים, על מי נסמוך?

אחרי מסך־עשן זה נוח מאד לשמוא? תמיר להסתתר ולהסתיר את כוונותיו.

וכי מי יעז לפקפק בפומבי ביכולתם של השופטים לקבוע בעניינים כאלה?

ובכן, אני מעז.

השופטים הם בני־אדם. לבני־אדם יש השקפות. זה עתה פירסם שופט פסק־דין שבו קבע כי „הפקרת ימית היא כמו הפקרת ירושלים" — דיעה שהיא כיום נחלת הימין הקיצוני־הקיצוני בלבד, דעתו של גוש־אמונים. והוא אמר זאת בפסק־דין שבו בא לשפוט מפגינים של גוש־אמונים.

וכך שופט דיעה משלו, רגשות משלו, דיעות קדומות משלו. כאשר מוסך עליו לשפוט על פי חוק ברור ומפורש, הוא יכול להתגבר עליהם. אך כאשר ניתן לו לשמש, למעשה, כעורך עיתון — איך יעמוד בכך?

שהרי זהו מה שנקבע כאן. כי מה פירוש הדבר שיהיה על השופט להחליט אם פירסום מסויים לא חרג מן הסביר בנסיבות מסויימות לגבי עניין ציבורי?

פירושו שהשופט צריך להחליט אם עורך־לילה בעיתון, הפועל בלחץ עצום של זמן, כאשר כל רגע קובע — ומבחינה זו אין הבדל בין עיתון יומי ושבועי — לא קבע כותרת גדולה מדי לידיעה, לא הקדיש מקום רב מדי לכתבה, לא בחר בתצלום הנכון, לא נתן לצילום כותרת מוגזמת.

בנסיבות אלה, כל שופט הופך לעורך־עיתון — ואחר מעשה.

הוא יצטרך להחליט, באולם השקט של בית־המישפט, אם עורך־המישנה במערכת סואנת או בדפוס רועש, בלחץ של דקות, לא „חרג מנסיבות העניין". אם חרג, יהיה אחראי לכך גם העורך הראשי, המו"ל, האיש שהביא את העניין לעיתון, ומי עוד.

שני עולמות

בעיני כך עיתונאי מיקצועי, זהו מצב מגוחך ומחריד כאחד. והניסיון מוכיח. נכחתי לא פעם באולם של בית־המישפט, בשעה שנדונה תביעה נגד עיתון זה או אחר, ותמהתי על אי־היכולת המוחלטת של שופטים ועיתונאים להבין איש את רעהו בסוגייה זו.

רוכצת ביניהם תהום.

השופט יושב לו באולם הממוזג של בית־המישפט. הוא פועל על פי חוק, המסדיר בפרטי־פרטים אילו ראיות מותר לו לקבל ואילו לא. הוא מקדיש למישפט חודשים ושנים ישיבה אחרי ישיבה. הוא שומע עדויות, חקירות שתי־וערב, חקירות חוזרות. הוא מעיין במיסמכים. הוא מקשיב לסיכומים. אחר כך הוא מתבודד ארוכות ומנסח פסק־דין.

שופט כזה נתקל בעיתונאי, שקיבל מידע, שחקר אותו בדחיפות באמצעות הטלפון, שכתב בחיפזון כתבה שהפכה מייד כותרת ראשית — כל זה תוך שעה־שעתיים, או אף יום־יומיים. במאבק מתמיד עם ה„דיידליין", רגע סגירת הגיליון, כפי שיודע כל מי שצפה בסידרה לו גראנט.

בעיני השופט, עבודת העיתונאי כאוסם המערכת היא כיתי־מובנת, ובאוסם בית־המישפט נראה התהיך כוזי כשיא של חוסר־אחריות ושל הפקרות. והשופט מגיב בהתאם.

שני אולמות, שני עולמות.

האמת היא שהעיתונות אינה פחות אחראית מאשר מערכת־המישפט. אם לוקחים בחשבון את הכמות העצומה של פסקי־דין של בית־המישפט השלום המתבטלים בעיר־עור בבית־המישפט המחוזי, ופסקי־הדין המחוזיים המתבטלים בבית־המישפט העליון — נראה כי שיעור הטעויות של בית־המישפט אינו מבוטל כלל. אינני בטוח כי שיעור־הטעות של העיתונות גדול מזה של בית־המישפט.

(אילו היתה קיימת ערכאה מעל לבית־המישפט העליון, כמה פסקי־דין של העליון היו מתבטלים בו? והרי כאשר בית־המישפט עצמו ערך דיון חוזר בפסק־דין של שלושה משופטיו, מתהפך לא פעם הגלגל, כפי שקרא בפסק־דין בעירעור במישפט חברת החשמל נגד הארץ.)

למרות הקצב העצום שבו היא עובדת, העיתונות היא אחראית מאוד. המערכות שלה מתואמות לקצב זה. שיטות־העבודה שלה פועלות בהתאם. אך בעיני שופטים ועורכי־דין, השייכים לעולם אחר, זה נראה לגמרי אחרת.

יש, כמובן, יוצאים־מן־הכלל. יש שופטים המבינים את חובת העיתונות לפסק לציבור מידע אקטואלי מעודכן, בחיפזון, מפני שתלויות בו הכרעות ציבוריות חיוניות. יש המבינים את הערך העצום שיש בכך לפעולת המישטר הדמוקרטי — ועל כך עוד נעמוד בהמשך. אך שופטים כאלה הם בהחלט יוצאים־מן־הכלל.

הנסיון מוכיח שבימעט לא תיתכן הבנה בין שופטים ועורכי־דין מצד אחד ובין עיתונאים מצד שני, גם כשיש רצון טוב משני הצדדים.

עיתונות באפלה

דו להזכיר מישפט מפורסם אחד — אותו מישפט של חברת החשמל נגד עיתון הארץ — כדי להסביר איך יפעל החוק המוצע.

חברת החשמל הגישה מישפט נגד הארץ על פירסום שהחשיד את החברה בכך שהעמידה פנים כאילו היא מוכרת מכונית מפוארת שהיתה מיועדת למנהל, בעוד שלמעשה היא מתכוננת להחזירה למנהל אחרי עבור זמן. השאלה היתה אם פרטי־פרטים של הפירסום היו אמת, אם כל פרט היה בעל עניין ציבורי, ואם לא חרג מן הסביר — כפי שדורשת החוקירע המקורית.

השופט המחוזי יוסף חריש שמע את המישפט והוציא פסק־דין חמור ביותר נגד הארץ. למעשה נשללו בפסק־דין זה כל הזכויות של העיתונות.

עורך־הדין של הארץ, שלמה ליבלין, הגיש עירעור לבית־המישפט העליון. בדין ישבו שלושה שופטים — צבי ברנזון, מאיר שמגר ומרים בן־פורת.

שמגר, שהתנגד במישפט זה כיבר בעד שיעור־קימה, הוציא פסק־דין המגן בלחט על חופש־העיתונות, כשהוא מסתמך על המקובל בדמוקרטיה האמריקאית הנדולה. היא קבע, למעשה, שיש לעיתונות חובת־דיווח, וכי חובה ציבורית זו מעניקה לה זכות.

ברנזון פסק ברוח דומה לשמגר, בן־פורת התנגדה לו. ברוב של שניים נגד אחד פסק בית־המישפט העליון לטובת העיתון.

אך חברת החשמל לא הסתפקה בכך. היא תבעה דיון נוסף לפני הרכב של חמישה שופטים. פרקליטה היה אמנון גולדנברג, כיום נשיא לישכת־עורכי הדין ואחד המדרי־גים, מלבד תמיר, לחקיקת חולירע 2.

בדרך כלל, כאשר דן הרכב של חמישה שופטים עליונים במישפט שבו דנו תחילה שלושה, מצרפים שני שופטים נוספים לשלושה המקוריים. אילו קרה כן, יתכן מאוד שהארץ, היה מנצח שוב, ועימו חופש־העיתונות.

אך בינתיים פרש ברנזון לגימלאות, והתמנו שלושה שופטים חדשים — משה לנדוי, יצחק כהן (האיש שעמד בראש הוועדה שניסחה את הטיוטא הראשונה של החוק המוצע עתה) ומשה עציוני.

הגלגל התהפך. דעתו הנאורה של שמגר נשארה במיעוט. לנדוי, בשם הרוב, הוציא פסק־דין ששלל לחלוטין את חובת העיתונות לדווח. העיתונות הפסידה את המישפט בערכאה אחרונה.

כך זה היה מיקרי למדי — שופט בא, שופט הוזך — והכל השתנה. הפקרת חופש־העיתונות למיקריות כזאת — הרי זה איום על עצם קיומה.

יכול מישהו לבוא ולנחם: אין דבר. תוך כמה שנים ייווצר מצבור של תקדימים. כמה וכמה מישפטים יגיעו לערכאה אחרונה. בהדרגה ייווצר לפחות זמנית קונסנזוס מישפטי. אז יהיה ברור לעיתונות מה מותר ומה אסור על פי חוק זה.

פירוש הדבר: במשך כמה שנים — חמש? שמונה? עשר? — תפעל העיתונות באפלה, באוירה של פחד ואימה, מבלי לדעת אם היא מסתכנת במישפטים פליליים ואזרחיים. כשכל טרדן או נקמן יוכל לשכור עורך־דין תמורת חלק מן השלל הצפוי, להטריד עיתונים ולמרר את חייהם.

אם אכן רוצה שמואל תמיר להתנקם בעיתונאים — הרי תהיה זאת נקמה מתוקה מאוד.

אך הנזק למדינה לא ישוער. פרשות כמו פרשת־ידלין, פרשת־צור, פרשת נתיבי־נפט — פשוט לא יתפרסמו, כי כולם היו אפשריים רק בעזרת שיטות ונוהלים אשר החוק המוצע הופך אותם עבירות פליליות. המידע שנתקבל במערכת העולם הזה, ושהביא לפיצוץ פרשות אלה, היה כולו מתוך התכתבויות פנימיות (סעיף 2, סעיף קטן 5), חומר שלא נועד לפירסום (סעיף 2, סעיף קטן 6), שימוש בידיעה שלא נועדה לפירסום (סעיף 2, סעיף קטן 10), ופירסום כל אלה (סעיף 2, סעיף קטן 11).

כל הארץ — ואכן, כל העולם — הצדיעה לשני העיתונאים, גיבורי פרשת ווטרגייט. אולם חלק ניכר מאוד של גילויים השגיים מהווים, על פי חוק־תמיר, פגיעה בפרטיות.

אני מעז לקבוע כי פרשת ווטרגייט לא היתה אפשרית אילו היה קיים חוק זה בארצות־הברית, כשם שלא היתה אפשרית בבריית־המועצות, וכשם שלא תהיה אפשרית בישראל של חוק־תמיר.

האם מיקרה הוא כי חוק זה מוצע באופן כה בהול, בליווי צופרים של מכבי־אש, דווקא בשעה שהקואליציה בגין—ידין—תמיר מתמוטטת בכל השטחים, בשעה שיש חשיבות מכרעת לגילויי העיתונות הלוחמת כדי להגן על הדמוקרטיה במדינה, ואולי על עצם קיומה?

מי מעוניין לשתק את העיתונות דווקא בתקופה זו?

במה תהיה העיתונות הישראלית שונה מן העיתונות במדינה קומוניסטית או פאשיסטית, אם תתקבל הצעת־החוק של תמיר? על כך בפרק הבא בסידרה זו.

במדינה

(המשך מעמוד 18)

כלל על התערבות ממשלתית, אלא על הצבעה מיפלגתית, כשראש־הממשלה הוא גם מנהיג המיפלגה הגדולה ביותר.

נראה כי בגין סבור, כי גידורים ואימרות־כנף ארסיות יפתרו את הבעיות. אך בעוד שממשלת ישראל עסוקה בגידופים — כלפי העולם וכל שר נגד רעהו — מתקדמים התהליכים הבינלאומיים, אשר לממשלת ישראל אין כל חלק בהם.

ישראל בהנהגת בגין אינה רפובליקת־בננות, כדבריו. היא דורמה יותר לגטו מגודה ומפולג.

בחירות

תיסמונת ד"ש קיימת

הבחירות בהסתדרות המורים מגדות את המגמות: ירידה למיפלגות, עלייה לרשימות חדשות

ברגע הראשון היה נדמה כאילו הביאו הבחירות בהסתדרות המורים לתוצאות הצפויות: עלייה גדולה למערך, ירידה גדולה ל־ליכוד.

אולם כאשר הצטברו התוצאות הסופיות, השתנתה התמונה. הסתבר כי כל המיפלגות ירדו. ירידת הליכוד היתה גדולה, אך גם המערך ירד.

המגמה המרכזית: שתי רשימות בלתי־מיפלגתיות, שהשתמשו בסיסמות המזכירות את המילון של ד"ש בבחירות האחרונות, זכו ב־קולות רבים על־חשבון כל המיפלגות הוותיקות, וצברו יותר מ־10% של הקולות.

אם זוהי מגמה כללית במדינה, מצביע הדבר על סיכוייו של ה־אדם היחידי המסוגל כיום להקים מיפלגה כזאת: עזר וייצמן.

רק"ח בגדיד. אחת המגמות החשובות מסתמנת בציבור הערבי. הנסיונות להקים רשימות ערביות נפרדות נכשלו כולן. אף אחת מן הרשימות האלה לא עברה את אחוז־החסימה.

לעומת זאת הכפילה רק"ח, המיפלגה הערבית העיקרית, את כוחה — אך לא בכל חלקי הארץ. רק"ח צברה הישגים מרשימים ב־קרב המורים הערביים בגליל (נצרת — 306 קולות, נהריה — 295, חיפה — 334, לעומת 13 קולות שקיבלה רק"ח בכל מרחב תל־אביב.) לעומת זאת נכשלה רק"ח במשולש, שם היתה עלייה ניכרת לש"י בקרב הערבים. כך קיבלה ש"י באיזור נתניה (המשולש הדרומי) 39 קולות, לעומת 25 של רק"ח, ובאיזור חדרה (המשולש הצפוני) 50 קולות לעומת 94 של רק"ח.

אחת הסיבות: בראש רשימת ש"י עמד המורה הערבי ואליד צאדק חג'־יחיה, סגן מנהל בית־הספר התיכון בטייבה, המועמד הרביעי של ש"י לכנסת.

סוף ל"ע וד"צ. בסך הכל קיבלה ש"י 435 קולות (1.1%), כימעט אותו המיספר שקיבלה רשימת מוקד בשנת 1975. ההישגים של ש"י ברחוב הערבי אוזנו על־ידי כישלון ברחוב היהודי. רשימת ל"ע נמחקה מן המפה, למרות ששולמית אלוני קראה לתומכיה להצביע בעדה. מסתבר כי בוחרי ל"ע, כמו בוחרי ר"צ וד"ש, מעדיפים להצביע בעד רשימות בלתי־מיפלגתיות.

אם זוהי תחזית לבחירות הכלליות במדינה, היא מבשרת התפתחויות מעניינות.

סיסמות טנ"ט במועדון הפרוץ של ש"י בתל־אביב
גידופים בממשלה ואלימות ברחוב

הרב דרוקמן ואשתו

הרב לווינגר וחייזים
מי יצר את השימחה?

ההתנקשות

של ראש המתנקש

בוער הכובע

הדיפות, מבואות סתומים וקנאת־חוקרים מאפיינים את החקירה בהתנקשותו

קרית־ארבע כמרקחה. כל מכוניות זרה הנכנסת לקריה, נתקלת ב־מבטים חשדניים. תושבי הקריה איתרו דירה שבה הושכר חדר לחוקרים המגיעים.

ותושבי הקריה אינם מדברים כלל עם המתגוררים בדירה זו.

ככל הידוע, המקום היחיד שבו חוקרים שלטונות הביטחון, בצורה כמעט גלויה את פרשת ההתנקשות בכרים חלף ובסאם אל־שכעה הוא קרית־ארבע. אולם מה שידוע עד כה, לא הצליחו החוקרים אפילו לעלות על קצה של עקבות. המתנקשים, שככל הנראה שייכים למחתרת מאורגנת היטב, הכינו את דרכי הנסיגה וטשטוש העקבות שלהם כדבעי.

על פי החלטה אישית של ראש־הממשלה, מנחם בגין, הוטלה החקירה על שירות־הביטחון־הכללי, באיחור של כמה ימים הבין בגין את הנזק העצום שנסיונות ההתנקשות הביאו למדינת־ישראל וליחסי הבין גם שרק מעצר מהיר של המתנקשים, והעמדתם לדין יכולים להמעיט במשהו מהנזק שנגרם.

מייד אחרי ההתנקשות החלו שלוש זרועות ביטחוניות, כמעט ללא קשר וביתאום רופף ביניהם, לחקור את הפרשה. משטרת־ישראל, צה"ל ושירות־הביטחון־הכללי. דווקא אנשי המימשל־הצבאי הגיעו להישגים יחסיים בחקירה הראשונית. המישטרה גישה באפלה ושירות־הביטחון־הכללי התארגן.

ההחלטה של בגין להטיל את החקירה על השב"כ עוררה תסיסה במישטרה ומורת רוח בצבא. מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, ראה בהחלטה זו עוד אחת משרשרת ההחלטות הבאות מהדרג הבכיר, המקצוות בסמכויות ובתדמית המישטרה. ראש המטה־הכללי, רב־אלוף רפאל (רפול) איתן, רצה את החקירה לעצמו, וכך גם אמר לראש־הממשלה.

כאשר הופיעה בתחילת השבוע ידיעה בעתונים לגבי מהלך החקירה, נזעקו חוקרי השב"כ. להם היה ברור, כי היתה זו הדלפה מכוונת מטעם גורמים מישטריים. בפרסום נאמר שהחוקרים גילו כבר שמעשי החבלה נעשו על־ידי שתי חוליות נפרדות. האחת שהטמינה את המטענים היתה ממולכדים ברמאללה, שכם ואלבירה, והשנייה שהטמינה את המטען בחברון.

קשה לדעת אם ההדלפה אכן נכונה ומה היו מניעיה. יתכן והיה זה יצר הפיטפוט של המדליף ויתכן, כפי שמשוכנעים כמה מהחוקרים, היה זה נסיון לחבל במהלך חקירה חשובה זו, מתוך טעמים של קנאת חוקרים.

אך מה שחמור יותר מההדלפות היא העובדה שהחוקרים, יהיו אשר יהיו, עדיין לא גילו את המתנקשים והעובדה שהמחתרת ממשיכה באיומים ובמעשי בריונות, בין אם זו אותה מחתרת שניסתה להתנקש בחיי ראשי הערים, או מחתרות אחרות ששאבו אומץ־לב מהעובדה שהמתנקשים לא התגלו.

החקירה מתרכזת עתה בקרית־ארבע משום שהחוקרים הגיעו, על פי שיטת האלמינציה, למסקנה שהאפשרות שהמתנקשים באו מאיזור זה, או מההתנחלויות האחרות בגדה־המערבית, היא בעלת סבירות גבוהה ביותר. החשד האישי מהרב מאיר כהנא הוסר בשלבים מוקדמים. כהנא היה עצור בעת שהפיגועים נערכו. שיטות הפעולה הביאו את החוקרים למחשבה שגם חסידיו של כהנא נקיים בינתיים מחשד. חקירה קצרצרה של יוסי דיין, ממלא־מקומו של כהנא בעת שהמנהיג יושב־בכלא, ביססה השערה זו. גם האפשרות שארגונים ערביים קיצוניים הם שביצעו את המעשה, כפרובוקציה, אינה נראית לחוקרים בעלת הסתברות גבוהה.

אין לדעת במי חושדים היום החוקרים ומה כיוון החקירה. אולם בחזקת „על ראש הגבע בוער הכובע." נשמעו בשבוע שעבר הצהרות מכיוון, שהוא ככל הנראה כיוון החקירה. ראשי גוש־אמונים, הרב ח"כ חיים דרוקמן והרב תושב קרית־ארבע, משה לוינגר, לא יכלו להתאפק והביעו שמחה, זה בצורה ישירה (זה בצורה עקיפה, על מה שאירע בליל ההתנקשויות.

החוקרים אינם חושדים כמובן בלוינגר או בדרוקמן בביצוע המעשה, אבל לא אחד מחסידיהם, הקיצוניים שבין חברי גוש־אמונים הקיצוניים שבין חיילי הסדיר והמילואים של ישיבות־ההסדר נמצאים על מפת החשודים בכוח של שירותי־הביטחון.

מערכת תקשורת ממוחשבת מן המשוכללות ביותר בעולם.

תדקס חוסכת כסף ומייעלת הניהול.

ע"י תכנות גמיש של התדקס תשלוט על התקשורת בעסקך ותייעל ניהולו.

תדקס חוסכת זמן ומגבירה מכירותיך.

הענות מהירה לשיחות נכנסות ויוצאות חוסכת זמן יקר ללקוחותיך ולך, ומגבירה מכירותך.

תדקס מייעלת פעילויות העובדים בעסקך.

השכלולים הרבים מאפשרים תיפעול פשוט, יעיל, גמיש והפעלה אפקטיבית של מאגר העובדים העומד לרשותך.

תדקס חוסכת עצבים ומשפרת שרות ללקוחותיך.

תדקס משלבת אותך בתקשורת המודרנית, משפרת את התקשורת עם לקוחותיך, חוסכת עצבים ומביאה ליחסי אנוש טובים יותר.

תדקס-לנהול טוב יותר.

תדיראן תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע"מ

תדיראן, חטיבת התקשורת רח' הסיבים 18, אזור התעשיה, פתח תקוה טל' 928585, 928612, 03-925431 אצל הסוכנים המורשים:
"סברלופון" בע"מ רח' הרצל 86, חיפה טלפון: 04-668141, 668142
"רמ-טל" בע"מ מערכות תקשורת רח' תפוצות ישראל 3, גבעתיים טלפון: 03-770141-2
"איילת תקשורת" רח' ינאי 3 ירושלים טלפון: 02-222606, 224697
"אורטלקו" בע"מ רח' לוינסקי 56 תל אביב טל.: 823731, 824882.

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרוקל

האירגון הקרוי *PIG

לאירגון הקרוי בלועזית PIG אין שום זכות לבוא בטענות אל האירגון הקרוי בלועזית PLO. האירגון הקרוי PLO רוצה לצאת למלחמה כלכלית, צבאית, פוליטית ואידיאולוגית נגד מדינת־ישראל! הוא רוצה להקים במקומה מדינה דימוקרטית חילונית! זה לא יפה! זה פוייה! זה נאצי!

ומה רוצה האירגון הקרוי PIG? הוא רוצה ללטף לעם הפלסטיני את ה־לחי! הוא לא מנהל נגד העם הזה מילחמה כלכלית, צבאית, פוליטית ואידיאולוגית? ואיזו מדינה בדיוק רוצה ה־ארגון הקרוי PIG להקים על חורבותיה של מדינת־ישראל? אפילו לא „דימוקרטית חילונית", אלא לא דימוקרטית ולא חילונית. זה יפה? זה לא פוייה? זה לא נאצי!

בין האירגון הקרוי PLO והאירגון הקרוי PIG יש שני הבדלים חשובים: מדי פעם שומעים שמנהיגיו של האירגון הראשון אומרים שהם יסתפקו במדינה פלסטינית עצמאית בגדה המערבית ו־ברצועת־עזה. ממנהיגי האירגון הקרוי PIG לא שומעים שהם יהיו מוכנים אי־פעם להסתפק במדינה־ישראלית בגבולות הקו הירוק. ועוד הבדל: האירגון הקרוי PLO מצהיר באמנתו שהוא רוצה בחיסול מדינת־ישראל, ואילו ה־אירגון הקרוי PIG עוסק בחיסול מדינת ישראל בעצם הימים האלה.

היצורים הירוקים הקטנים

כל בלש יגיד לכם שיש שתי דרכים עיקריות, מבחינה לוגית, לתפוס את הפושע.

הדרך הראשונה היא לאסוף הוכחות כמו טביעות־אצבע, בוץ מהנעליים, תרמילי כדורים, מימחטות טבולות בבושם עדין ועוד דברים כאלה. כשמוצאים את הבנאדם שכל התוכחות שייכות לו, יודעים שהפושע האמיתי זה החבר שלו, שניסה להלביש עליו את הרצח.

הדרך השנייה מופיעה כשאין הוכחות כאלה. במיקרה הזה רואים מי הם החשודים, ומתחילים להוריד מהרשימה את מי שיש להם אליבי, שאין להם מניע או שהבלש מאוהב בהם. אחרי שמהרשימה ירדו כולם חוץ מאחד, ברור שהוא האדם שהפושע האמיתי רוצה לסדר אותו, וככה יודעים מי הפושע.

מכיוון שקוטעי הרגליים לא השאירו אחריהם שום מימחטות טבולות בבושם עדין או הוכחות דומות, צריך ללכת בדרך חשנייה.

● ברור שהאשמים אינם כהנא ואנשיו. אלה רוצים שכל הערבים ילכו מפה, ואיך ילכו בלי רגליים? אתם יודעים מה זה לסדר היום תחבורה, במחירי־הדלק החדשים?

● ברור שקוטעי הרגליים זה לא „גוש אמונים", כי „גוש אמונים" מעוניין בדו־קיום בשלום ביחסי אחווה ורעות עם ערביי יהודה ושומרון, וכלב מי שלא מאמין להם. כלב הרי לא מנהל את החקירה הזאת, אז מאמינים להם, ו„גוש אמונים" יורד.

● ברור שהפושעים זה לא ותיקי האצ"ל או משהו כזה. אילו היה מדובר באיזו חבית־תופת בשוק או בלהרוג כפר, עוד הייתי מבין. אבל להתאמץ כל־כך הרבה רק בשביל להוריד לשניים־שלושה ערבים שלוש־ארבע רגליים? לא. זה לא הם.

● ברור שקוטעי הרגלים לא מאש"ף, כי על האפשרות הזאת רומזים כל הזמן כמה מומחים לטרור, פוליטיקאים ופובליציסטים, וזה בדיוק האנשים שאף אחת מהאפשרויות שהם רמזו להן בשלושים השנים האחרונות לא התבררה כאמת. אז למה שיתחילו לצדוק דווקא עכשיו?

ככה, בדרך האלימנציה, נפטרנו מכל החשודים, חוץ מהיצורים הירוקים הקטנים.

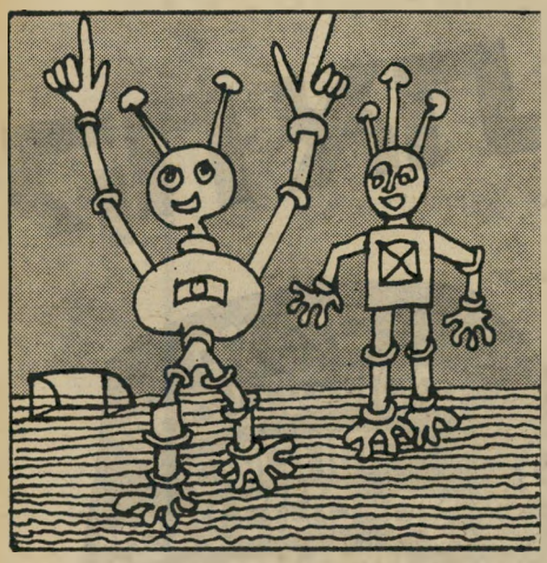

היצורים הירוקים הקטנים עף הדשא בימק"א

רים הקטנים הירוקים שירדו בערב המיקרה מצלחת מעופפת שנחתה באיצטדיון ימק"א בירושלים. עכשיו, אם אתם זוכרים איך הולכת שיטת האלימנציה, צריך רק לברר מי מעוניין להעליל את זה על היצורים הקטנים והירוקים, וככה נדע סוף־סוף מי קוטעי הרגליים האמיתיים.

ריח רע מאד

יש דבר שנקרא פאשיזם, ולדבר הזה יש ריח לא־טוב. אבל מה, יש גם דבר שנקרא סוציאל־פאשיזם, והריח שלו זה דבר שפשוט לא בא בחשבון. מי שרוצה להבין את ההבדל מקרוב, שיגשה לעמוד פעם, למשל, בין גאולה כהן ומשה שמיר, וירחרח לו נחיר אחד לפה, נחיר אחד לשם.

ולמה דווקא בימים אלה, כשהשמש מלבלבת והעצים זורחים, אני מתעסק עם הריחות האלה? כי זו ממש ההזדמנות האחרונה לעשות חשבון ישן עם הקיבוץ המאוחד, שקיים לא מזמן את ועידת־הסיום שלו, שאחריה הוא מתמזג עם האיחוד. לא היה יכול לגמור יפה, הקיבוץ המאוחד. היה מוכרח להשאיר אחריו איזו פצצת־סירחון.

הקיבוץ המאוחד המסתיים בזה רוצה שיספחו לישראל את רמת־הגולן ויתגברו את התנחלות שם. אבל הקיבוץ המאוחד הוא גם נגד „גוש אמונים", המתנחל בלב „אוכלוסיה ערבית צפופה", וזה הרי מנוגד לתוכנית־אלון החיא.

צריך לשאול את הקיבוץ המאוחד אם ידוע לו שעד שנת 1967 היו ברמת־הגולן מאה אלף ערבים־סורים שחיום הם פליטים, וצריך לשאול את הקיבוץ המאוחד אם מאה אלף ערבים על השטח התחוא זה לא נקרא „אוכלוסיה ערבית צפופה".

צריך לשאול את הקיבוץ המאוחד אם ידוע לו שכאשר יסיימו „גוש אמונים" והרבנים סביבו את עבודתם, אם הכל ילך על־פי התוכנית, אז גם בכל רחבי הגדה המערבית לא תהיה „אוכלוסייה ערבית צפופה".

צריך לשאול את הקיבוץ המאוחד אם אז יהיה מוכן לספח את השטח הזה, ולפתוח בתנופת התיישבות קיבוצית מפוארת גם שם.

צריך לשאול את הקיבוץ המאוחד אם אין לדעתו משמעות ל„קו הירוק", ואם אין, אז למה לא מתנגד הקיבוץ המאוחד ל„ייהוד הגליל", כי גם שם יש הרי „אוכלוסייה ערבית צפופה".

הרבה שאלות אפשר היה לשאול את הקיבוץ המאוחד, אבל אין כבר קיבוץ מאוחד. הוא הסתיים, וחשאיר אחריו רק ריח. ריח רע מאוד.

אפשרויות שונות

יום אחרי שנקטעו הרגליים פתח עיתון „מעריב" את חידיעה על המקרה, ישר בעמוד הראשון למעלה, בשורות האות:

מאת כופרי „מעריב"

ההתנקשויות בראשי העיריות ביהודה ושומרון - נעשו אתמול על סמך מידע מדוייק, אחרי הכנות קפדניות וברמת ביצוע גבוהה, ולכן אין החוקרים מן המשטרה ושירות הבטחון מוציאים מכלל אפשרות שמבצעיהן הם יהודים.

מזה אפשר להבין שיש שלושה מרכיבים ההופכים פיגוע לפעולה יהודית, ואלה הם: מידע מדוייק, הכנות קפדניות ורמת־ביצוע גבוהה. „ולכן", כתוב שם, מביאים החוקרים אפשרות זאת בחשבון. מזה צריך להבין שאם המרכיבים האלה לא היו קיימים, אולי בכלל לא היו מביאים בחשבון שיכול להיות שזה יהודים.

נו? אז אולי יש קבוצה יהודית אחת שהורגת יהודים בבניין הדסה (המרכיבים של פעולה יהודית היו גם שם), וקבוצה יהודית אחרת (ואולי אותה קבוצה?) שקוטעת לערבים רגליים?

בגלל התיחכום, העומק והרמה שיש באפשרות הזאת, אני מציע לחוקרים לא להוציא אותה מכלל חשבון.

ועוד על האירגון הקרוי *PIG

האירגון הקרוי בלועזית PIG החליט לא מזמן לגרש מהגדה המערבית שני ראשי־ערים, בטענה שהם מסיתים לאלימות ואשמים בזה שהרגו שישה יהודים בבניין הדסה. על־ידי פעולת־גירוש פשוטה זו התיר האירגון הקרוי PIG את דמם של ראשי הערים בגדה המערבית, וחיה מי שהבין את הרמז.

לראשי־הערים בגדה המערבית אין יותר קשר עם הורגי היהודים בבניין הדסה בחברון, מאשר לאירגון הקרוי PIG עם קוטעי־הרגליים. אבל לא צריך יותר קשר. מספיק הקשר הקיים כדי לקבוע שהאירגון הקרוי PIG עסק ב־הסתה נגד ראשי־הערים, וזאת לא אשמתו שהעניין הסתיים בקטיעות בלבד.

לכן, על פי הכללים שקבע האירגון הקרוי PIG בכבודו ובעצמו, צריך האירגון הקרוי PIG להחליט מייד על גירושו של האירגון הקרוי PIG מן הארץ, ו־להתחיל לעשות עימותים טלוויזיוניים בניו־יורק נגד קוואסמה ומילחם, עד ש־יתברר העניין בבית־הדין הגבוה לצדק.

* ממשלת ישראל דהיום — Present Israeli Gouvernement.

לסגור עניין

אני בחיי לא יודע מי עשה את העניין הזה עם הרגליים, אבל אם זה יהודים, אני מציע להם בכנות להסגיר את עצמם מיידי, לדרוש משפט צבאי בדלתיים סגורות ולהודות בעובדות.

בטוח שבית־הדין הצבאי יתחשב בלב היהודי הרותח, בזה שמלאו שלושים ל־הריגת ששת היהודים בבית־הדסה, במצב המישפחתי הקשה, ויגזור בכל זאת כמה שנים בגלל חומרת המעשה.

עכשיו, למה אני מציע להם לעשות את זה מיידי? פשוט מאוד, בגלל שרפול הוא עדיין הרמטכ"ל, והוא לא יישב שם לנצח.

נו, מה הם עשו כבר? עינו למוות כפריים תמימים, כמו פינטו? רצחו ערבי בדם קר, כמו ישראל לדרמן? הרגו שבוי, כמו סגן־אלוף שדה? בסך הכל הורידו כמה רגליים לכמה מסיתים! אז מה הבעייה בשביל רפול לתת לחם המתקת עונש, ולסגור עניין על שלושה חודשים בפנים, עם חופשות לשבתות ו־חגים?

קח את הכסף ... וסע

הלוואה ללא ריבית וב-6 תשלומים חודשיים.

השנה תוכל גם אתה להרשות לעצמך טיול לחו"ל. "בוא ניסע" מאפשרת לך לקבל הלוואה מיוחדת: אתה משלם דמי הרשמה ומחיר כרטיסי הטיסה ומקבל הלוואה דולרית על סכום הטיול כולל: מלונות, מסעדות וכיו"ב. **ההלואה הינה ללא ריבית וההחזר** ההלואה יבוצע רק לאחר שתחזור מהטיול הנפלא **בששה תשלומים** שוים.

אם לא עכשיו אימתי?

הכנס לסוכן הנסיעות שלך ובחר לך

בשעה טובה, אתה כבר עם רגל אחת בחו"ל, עכשיו, רוץ מהר לארוז. אגב, אם אתה נוסע עם אשתך או בני משפחתך - כל אחד מכם זכאי להלואה בנפרד. כשתחזור מהטיול עמוס חויות, זכרונות ומזכרות תתחיל להחזיר את ההלואה, בששה תשלומים שוים (אחת לחדש) ולפי שער הדולר ביום ההחזר.

על מנת לחסוך לך הפרשי שערים (קניה ומכירה) תשלם סכום חד-פעמי בין 500 ל-600 ל"י לאדם בהתאם לסכום ההלואה.

בדוק היטב היטב את הפרטים הקטנים, את תנאי ההלואות בחברות אחרות, והשווה. אנחנו בדקנו את הנושא - ההצעה שלנו כדאית ומשתלמת.

אחד מהטיולים הנפלאים שלנו (המבחר גדול). ברגע שתרשם לטיול ותשלם דמי הרשמה, נשלח אליך הפניה לקבלת הלואה בגובה מחיר שרותי התיירות שפורסמו בחוברת שלנו. את ההלואה תקבל בסניף הבנק אליו תופנה על פי שער הדולר לאותו יום.

שלא לדבר על הטיולים עצמם. ויש לנו הוכחות: - מאמר בבטאון המועצה לצרכנות.

"מה כדאי" ומה אומרת המועצה לצרכנות?

במחקר מקיף שעשתה המועצה לצרכנות לגבי טיולים מאורגנים לחו"ל קובעת המועצה לצרכנות באפן חד-משמעי שטיולי "בוא ניסע" הינם חסכוניים ביותר בשוק. (מה כדאי - בטאון המועצה לצרכנות מס' 33, מאי 80).

אמריקה אמריקה

המוניטין שלנו לא מאפשר לנו להציע לך פחות מהטיול הטוב ביותר. כל אחד מראה לך את פסל החרות ומפלי הניאגרה, אבל רק אנחנו כוללים במחיר גם:

1. "הלליוה הוליבוד" ה"שאו" בה' הידיעה בלאס וגאס.
2. ארוחה במסעדה סינית מפוארת בצ'ינה טאון של סן פרנסיסקו.
3. תכנית "רבין" ב"רדיו סיטי" בניו יורק.
4. סיור לילי ושיט באגם בשיקגו.
5. חויה מופלאה ב"המיש קאנטרי" בפנסילבניה.

טיולי אירופה לצעירים.

6. טיסה לאזור הפארקים של ארה"ב.
7. ביקור בדיסני וורלד ובסיפרס גרדן שבאורלנדו.

ולזה קוראים בעברית: תמורה מלאה לכספך!.

"בוא ניסע" ידועה בזכות ההקפדה על חלוקה לקבוצות לפי גילים, איזון מיני נכון וסטנדרט גבוה בצד מסלולים מרתקים ומעניינים. שאל את מי שכבר נסע.

טיולי שביעיות שמיניות לאירופה.

חויה חברתית מרתקת ומדליקה בצד מסלולי עיר ונוף נפלאים. המחיר כולל גם כרטיסי כניסה לאתרים שונים, גם שיט וביקורים במקומות מיוחדים.

המודעה הזו קטנה מלהכיל את כל הדברים הטובים שמחכים לכם בטיולי "בוא ניסע". לכן פנו אל סוכני הנסיעות ובקשו את חוברות הנסיעות של "בוא ניסע". את טיולי "בוא ניסע" ניתן לרכוש אצל כל סוכני הנסיעות.

בוא ניסע bonissA

שאל את מי שכבר נסע.

1980

רומניה: הסניגוריה של אהרון כהן

אהרון („אהרונצ'ק") כהן, 70, מיזרחן בעל שיעור־קומה וחבר־קיבוץ שער־העמקים, היה תמיד נון־קונפור־מיסט מושבע. בתקופת שילטונו של דויד בן־גוריון, שאופיינה על־ידי נהגים ושיטות שלא עלו בקנה אחד עם היומרה לדמוקרטיה, נעצר כהן והושלך לכלא בשל שיתותיו עם שליח סובייטי. החוק הדראקוני שהופעל נגד כהן, ושהטיל עליו את חובת ההוכחה על חפותו, לא היה מבייש שום מישטר טוטאליטארי. העוסק הזה ניהל מערכה ציבורית מגוונת ושוצפת נגד החוק.

לאחרונה פירסם אהרון כהן ספר על רומניה, הארץ הקומוניסטית היחידה המקיימת קשרים דיפלומטיים עם ישראל. כהן, כדרכו, שקד ביסודיות על ספרו, אסף עשרות ספרים ומיסמכים ראשוניים, וערך סיור־לימודים מקיף ויסודי ברומניה. סיפרו — רומניה החדשה מפלסת את דרכה, הוא שילוב מעניין של כתיבה מחקרית יסודית, עמוסה עובדות, טבלות וסטאטיסטיקות, ושל סיגנון אישי, שאינו מסתיר את אהדתו לרומניה ולהישגיה במדיניות־החוץ ובתחום החברתי־כלכלי.

הפרק המרשים בסיפרו של כהן מוכתר בשם מליצי במיקצת, „יבול מאמצי שנות דור". הוא מעלה, בפרטי פרטים, את ההישגים המפליאים של רומניה בתחום ה־

אהרון כהן
דיקטטורה־ברזל ומיטות בבית־חולים

תיעוש, הצמיחה הכלכלית, בחקלאות, בעיור ובפיתוח שירותי התרבות, החינוך והבריאות.

כהן מנתח את רומניה כארץ מתפתחת מובהקת, שעברה את התהליך של תיעוש, הצבר־הון והלוקה מחדש של ההכנסה הלאומית. מבחינה זו היא מעין מעבדה לכל ארצות העולם השלישי.

התמורה המבנית המובהקת שעברה על המשק הרומני מודגמת היטב בעובדה הסטאטיסטית שהחקלאות, שתרמה 38.5 אחוז להכנסה הלאומית ב־1938, תרמה רק 18.8 אחוז ב־1976, ואילו חלקה של התעשיה עלה מ־30.8 עד ל־55.9 אחוז. נתון בסיסי ורב־משמעות זה השתקף במיבנה התעסוקה, בתשתית התחבורתית, בהכשרה המיקצועית, וכמובן — בקצב הצמיחה הכלכלית.

רומניה צועדת בראש כל מדינות הגוש המיזרחי מבחינה זו.

לשליטת המדינה בכלכלה, יש גם פרי בשיפור השירותים. כ־200 אלף מיטות בבתי החולים כיום, לעומת פחות מ־50 אלף ב־1948, למשל. המישטר גם עשה רבות לחיסול הבערות, פתח ספריות חדשות גם במקומות הגידחים ביותר, פיתח פעילות ספורטיבית תחרותית והמונית ברמה בינלאומית, הוריד את שיעור תמותת־התינוקות עד לרמה המקובלת במערב. ברומניה היו כ־400 בתי־קולנוע ב־1948. המיספר כיום מגיע ל־6000.

התפתחות דומה חלה בכל ענפי התרבות, כולל תיאטרונים, תיזמורת והוצאת־ספרים. רומניה, שהיתה ארץ בלקאנית מושחתת ורקובה מאין כמוה, קיבלה צביון אחר.

מחיר ככד מדי? אולם יש לפיתוח האדיר הזה גם מחיר. אמנם אין הוא מכוון להעשרת שיכבה דקה באוכלוסיה, ואת החברות העל־לאומיות, כמו בארצות מתפתחות בעלות אורינטציה מערבית־רכושנית. אך דיקטטורת־הברזל השוררת ברומניה היא, עבור רבים, מחיר ככד מדי.

מכל ארצות מיזרח־אירופה, ברומניה שורר המישטר החמור ביותר מבחינת זכויות־האדם, חופש־הדיבור וחופש־העיתונות. לעומת רומניה מהוות פולין והונגריה מדינות כימעט־ליברליות, עם פתיחות תרבותית מרשימה.

אהרון כהן אינו מתעלם מעובדה זו, אך הוא נותן לה הצדקות לא־משכנעות במיוחד. בפרק, המנתח ביסודיות ובכובד־ראש את מיבנה המישטר והמיפלגה ברומניה, כותב כהן:

„אדם, המורגל בדמוקרטיה הפוליטית של המישטר הרכושני, זקוק למידת פתיחות מחשבתית ורצון טוב להבנת הזולת, כדי להעריך הערכה אובייקטיבית את מיבנה החיים החברתיים־הפוליטיים של ארץ כרומניה ולהבין כיצד פועל מנגנונה הפוליטי של המדינה."

מישפט יפה, אבל אין בו כדי להצדיק את הדיכוי הפוליטי ברומניה.

הוא מתאר בישר־לב את רמת־חייו הצנועה של הפועל הרומני בארץ המבורכת בכל טוב, אבל קביעתו כי „הכל רואים כי יש שכר לעמל, והעתיד נראה חייכני יותר" מעוררת ספקות. המישפט הבא מיד אחריו — „פרופיל העם והארץ נעשה מאיר יותר" — כבר נשמע כמו „ציונות", בנוסח הסמכות של תנועת־הנוער.

לא ?הסכים. קצת קשה לקורא, המורגל בכתיבה מחקרית „אובייקטיבית" ורציונלית בנוסח המערבי, לעכל פראזות כמו „הקו העצמאי של רומניה מתוותה על־פי תורתו של גאון האיסטרטגיה המהפכנית, ו.א. לנין."

אבל חרף כל אלה הצליח כהן לאפיין יפה את ההבדל בין דיקטטורות ימניות ופאשיסטיות לבין מישטר, שאין לקבל את גישתו לדמוקרטיה, אך שיש להעריך את פעולתו העצומה למען כל החברה.

כהן מעלה, די בצדק, על נס את עמדתה העצמאית של רומניה במדיניות־החוץ. היא לא הגיעה עדיין ל־ניטראליזם, וקשה לדעת כיצד תוכל לתמרן בין קשריה עם סין (שהפכה כימעט בלתי־רישמית בנאטו) לבין מעמדה בגוש המיזרחי.

כל אלה אינם יכולים להצדיק את העדר החרויות הפוליטיות ברומניה, אפילו באורח יחסי למדינות קומוניסטיות אחרות. דומה שניתן לסכם את סיפרו המרתק של כהן בדבריו של הסופר עצמו: „אפשר להסכים או לא להסכים להשקפת־העולם המונחת ביסוד תפיסה רעיונית זו (של הקומוניזם הרומני), בכל אופן אי־אפשר שלא להודות כי העם הרומני, בהנהגת המיפלגה הקומוניסטית שלו, הולך לאורה בהצלחה מרשימה."

באמת אפשר לא להסכים.

שבדיה:
ניצחון לאיגודים

ב־1931 ירו לאחרונה בקבוצה גדולה של פועלים שובתים בשבדיה.

מאז חלו תמורות מרחיקות־לכת בארץ הצפונית. ארבעים שנות שילטון סוציאליסטי הביאו ליצירת חברה מתקדמת, לפיתוח שירותים סוציאליים ללא־תקדים, להתערבות מסיבית של הממשלה בכלכלה, ללא פגיעה בדמוקרטיה, בחופש היצירה והביטוי. שירותי־הרווחה השבדיים הם נושא לחיקוי ולקינאה בכל העולם. אך המיסוי הכבד הרגיז את הבורגנות ואת בעלי המיקצועות החופשיים. ב־1976 הוחלפה הממשלה הסוציאל־דמוקראטית בקואליציה ימנית.

חשוב לזכור שהסוציאל־דמוקראטים השבדיים לא התיימרו מעולם לחסל את השיטה הרכושנית בארצם. ההיפך הוא הנכון. השיטה השבדית חייבה ריכוז הון עצום בידים מעטות. רוב הקפיטאל השבדי התרכז בידי 5% מהאוכלוסיה. „המישפחות הגדולות" המפורסמות. התיאוריה הסוציאל־דמוקראטית השבדית גרסה שריכוז כזה יאפשר שליטה מירבית על ההון, הפקת מיסוי מכסימלי ממנו. תפקיד הממשלה היה בעיקרו חלוקה שוויונית יותר של המשאבים, באמצעות מימון השירותים לכלל האוכלוסיה על־ידי ההון הגדול.

לתהליך זה נתלווה גם ריכוז מינהלי ופוליטי של הפועלים בהסתדרות האיגודים המקצועיים ושל המעסיקים

באירגון־מעבידים אחד, מונוליטי. כתב ניו־סטייטסמאן הבריטי, פרנסיס קאסלס, סבור שעובדה זו הקלה על המישטר הסוציאל־דמוקראטי לתווך בין העובדים וה־מעסיקים, ולהשיג הסכמי־עבודה קיבוציים.

עם החלפת השילטון פחתה התערבות הממשלה ביחסי־העבודה. היחסים בין העובדים למעבידים התערערו, הממשלה הליברלית עצמה עין, ועודדה בחשאי את ה־מעסיקים שלא לוותר. „ההסתדרות" השבדית החליטה לנקוט בעיצומים ובשביתות. המעסיקים גמלו בהשבתות ובסגירת מיפעלים.

כשאיגוד פועלי־המתכת השבית שניים מתוך 15 ה־מיפעלים לייצור מכוניות של וולוו, סגרה הנהלת וולוו את כל בתי־החרושת. בכך הושבתו 28 אלף פועלים. אירגון־העובדים דרש העלאה של 11% לכל העובדים, כדי להשיג את עליית מדד־יוקר־החיים (מדובר ב־11% לשנה, לא לחודש). המעבידים סירבו לכל העלאה, שיגרו מיכתב מעליב לאירגוני־העובדים והציעו אפס אחוז.

העיצומים הסלקטיביים התפתחו לשביתה כללית, ש־שיתקה לחלוטין את המשק השבדי. לבסוף זכו העובדים בתוספת של 7%. הכל רואים בכך ניצחון להסתדרות העובדים ותבוסה למעבידים. כל השבדים בטוחים שה־סוציאליסטים יחזרו לשילטון בהקדם.

האגף השמאלי החזק במיפלגה מתכונן לדרוש שינויים רבים בדרך השבדית לסוציאליזם, ובעיקר טיפול קשוח יותר בהון הגדול. הסולידריות הרבה שהפגינו העובדים הפתיעה את כל השמאל האירופי. יכולתם של פועלי שבדיה לשבות במשך זמן רב, תוך תיאום ואירגון למופת, עוררה קינאה. להשוואה: השביתה הכללית האומללה, שתיכננה ההסתדרות לפני חודשים אחדים בישראל.

אנשיו של מני פאר

מי שראה את כתבני המיכתבים למערכת בתוכניתו של מני פאר בטלוויזיה התרשם, אולי, שמדובר בטר־חנים שאין דוגמתם בעולם. אך קשה לומר שעמיתיהם בעיתוני העולם הרחב שונים בהרבה.

העיתון הבריטי, גארדיין, פירסם השבוע מיכתב נרגז של נהג־אוטובוס לונדוני, שהתלונן בחריפות נגד מישרד־הרווחה הבריטי.

הנהג, איש בעל תודעה ביטחונית ראויה־לציון, החליט לבנות בחצר ביתו מיקלט נגד פצצות גרעיניות. את המימון, סכום השווה ל־300 אלף לירות ישראליות, הוא דרש מלישכת־הסעד באיזור מגוריו.

במיכתבו לגארדיין מוקיע הנהג את מנהל לישכת־הסעד, על חוסר רגישותו לסכנה ממשית ומוחשית ביותר, הגורמת לו סיוטים ונדודי שינה. בעיקר זעם הנהג על שהמנהל ציטט את אימרתו הידועה של הנשיא פרנקלין דלאנו רוזבלט: „אין לנו לפחד משום דבר חוץ מהפחד עצמו."

לא ציפיתי, כתב האיש, שעובד־מדינה בריטי, משרת של הוד־מלכותה אליזבט ה־2, יתדרדר עד כדי כך, שיישיב לאזרח בציטטה אמריקאית.

מיכתב־בריטניה אליזבת
ציטטה מהמושבה האמריקאית

לונציה ימי זהב בים התיכון באניה

● לאירופה בדרך הזולה ביותר החל מ-143 $

הפלגות מוזלות מחיפה לונציה וחזרה.
בעלי כרטיס רכבת Eurail-Pass ייהנו מהנחה של 30%. המחיר בכורסאות מטוס לאחר ההנחה 143 $ לכל כוון כולל מיסי נמל ואינו כולל ארוחות.

● לאירופה עם מכוניתך

הפלג גם מכוניתך לאירופה ותהנה בדרך מהאתרים המקסימים בים התיכון. בהגיעך לונציה אתה נוהג הישר מהאניה אל כל יעד שתחפוץ באירופה.
קל יותר, נעים יותר, זול יותר — להפליג עם מכוניתך לאירופה באניה אפולוניה.

● שייט חופים החל מ-417 $

8 ימים של חויות. הפלגה מחיפה לפיראוס, כולל סיור באתונה. מפיראוס לונציה — עיר הגונדולות המקסימה. כיכר סן מרקו המפורסמת על שלל היונים, הגטו היהודי, בתי הקפה והחנויות המפוארות.
ובדרך חזרה: אפשרות לסייר בפיראוס ולערוך קניות בלימסול. המחיר בתא החל מ: 417 $ כולל מיסי נמל, סיור באתונה ואינו כולל ארוחות.

באפולוניה תאים מרווחים ונוחים, מטבח אנין טעם, מסעדה מעולה לשרות עצמי, בריכת שחיה, סיפוני שיזוף, דיסקוטק, רונות פטורה ממכס ועוד...

אפולוניה שנת בניה 1948 דרגת סיווג בטיחות שניתנה ע"י מנהל אגף הספנות והנמלים: ג'.

פרטים אצל כל סוכני הנסיעות ואצל

כספי בע"מ

חיפה: רח' נתן קייזרמן 1 – טל. 663026,640093
תל-אביב: רח' לילנבלום 25 — טל. 654366,651412
ירושלים: רח' ינאי 4 ——— טל. 244266

אנשים בעולם

המישפחה הראשונה של צרפת: חופשה בנעלי סקי

אם אכן יבקרו הנשיא ואלרי ז'יסקאר דאסטין ובני מישפחתו בישראל, תהיה זו הזדמנות להכיר מקרוב דמות שאינה אהודה על הישראלים במיוחד, אך, לדברי הצרפתים, עתידה להמשיך ולקבוע את דמותה של אירופה גם בקאדנציה הבאה. אם בחייו הציבוריים מפזר הנשיא הצרפתי ענגים של יוהרה ואנטיפטיה גם בעיני בני עמו, הרי אנשי יחסי־הציבור שלו דואגים לשוות לו דמות חיובית אצלו בבית. לדוגמה: הנשיא ורעייתו בחופשתם האחרונה בחווילתם הכפרית שבקורסבל, באיזור האלפים הצרפתים. בתמונה משני צדי האב, הבנות, ואלרי־אן (הבכורה) וז'אסינט ומשני צדי האם, הבניים הגדי (הבכור) ולואי־יואכים, הצעיר. צורת הנופש החביבה עליהם בחווילה הבנוייה מעץ: החלקה על סקי ביום וארוחה מישפחתית בערב, שמכינה אן, הידועה כמי שאוהבת את המיטבח שלה.

מסטיסלב רוסטרופוביץ: חתונת הכסף

„רוסטרו" המהולל, הלא הוא הצ'לן היהודי מסטיסלב רוסטרופוביץ', חגג בפאריס את חתונת־הכסף שלו עם רעייתו הזמרת גאלינה וישנ־בסקייה. בין חבריהם הרבים של בני הזוג נראו מוסיקאים רבים, ביניהם המלחין סרג' גיינסבורג (בתמונה למעלה עם רוסטרו); היתה שם, כמובן, גם בת זוגו של גיינסבורג הזמרת־שחקנית ג'יין בירקין ששרה בהתלהבות „יום־הולדת שמח" וזכתה בחמש נשיקות מפי המאסטרו. והיו גם בני הזוג המקורבים ביותר, מן הקבוצה הידועה בשם „המאפייה הישראלית במוסיקה", הלא הם גברת ואדון איזאק שטרן (עומדים באמצע בין החתן והכלה בתמונה התחתונה). והיתה גם נלה רובינשטיין, הפעם, למרבה הצער, בלי ארתור רובינשטיין שבריאותו רופפת; והיו שם רומן פולנסקי; ושתי הבנות של הזוג החוגג. אגב אכילת מעדנים, סיפר רוסטרו שבזמן שגרשמו לגישואין, היתה גאלינה ה„קאלאס" של רוסיה ואילו הוא אלמוני לחלוטין. או הציע לו הפקיד: אולי כדאי לך להיקרא בשם אשתך?

המלכה החדשה ביאטריקס: לחיי העם הזה

המלכה הצעירה ביאטריקס עושה ככל יכולתה כדי להיכנס לנעלי אמה, המלכה יוליאנה, שפרשה מן הכס ההולנדי. למרות שהכתרתה של ביאטריקס לוותה ברימוני־עשן ובהפגנות של המתנגדים לראות לימין מלכתם את קלאוס הגרמני, מנסה הזוג המלכותי הנוכחי, ביאטריקס וקלאוס לרדת אל העם ולהתחבב על האיש מן הרחוב. בתמונה נראית המלכה כשהיא רוקדת עם בן כפר בחגיגה עממית. העליצות המובעת על פניהם של השניים גלוייה ובלתי־מאומצת. יש תקווה למלכה הצעירה.

אנשים בעולם

ליזה ליאון: דוקטור עם שרירים

גברת צעירה זו סיימה את לימודיה באוניברסיטה של קליפורניה וחזרה למולדתה, צרפת, כדוקטור לאנתרופילוגיה. אבל, מאחר שלא הצליחה להשיג עבודה מתאימה החליטה להתמסר לתרבות־הגוף. כששאלה אם היתה רוצה להינשא לארנולד שוורצנגר (מר עולם), ענתה: „לא, משהו כמוהו אפשר להשיג בבנק הזרע."

רוזאלין קארטר: הגברת הראשונה מרעננת את מסע הבחירות

היא יודעת היטב שעליה להתחרות, גם במישור הנשי, עם ג'ואן קנדי החטובה והבלונדית, שבאמתחתה סיפור הפיוס שלה עם טד קנדי; ועם ננסי רגן, שבאמתחתה עבר של כוכבת־קולנוע והאידיליה הניצחית המלווה אותה ואת בעלה הקאובוי בעל החיוך הקולנועי. לכן שומרת רוזאלין קארטר בקנאות על נוכחות קבועה במסע־הבחירות של בעלה, כשהיא מטופחת תמיד ומסורקת במיקצועיות. והעיקר, לא לשכוח: הסרט המקיף את גיזרתה הנאה מזכיר לכל בכתב ברור — זו לא מלכת־יופי, זו הגברת הראשונה!

ביורן בורג: הכרות עם המיטבח הרומני

כוכב הטניס הבינלאומי, ביורן בורג, יצא לחופשת טרום־נישואין עם רעייתו העתידה מאריאנה סימיונסקו. השניים בחרו באי הספרדי היפהפה מארבייה שבקוסטה דל־סול, אחרי שמאריאנה ויתרה על תחרויות־יוקרה רבות כדי להיות עם בעלה לעתיד. אחרי המיטבח הספרדי עתיד בורג לטעום מהמיטבח הרומני שמאריאנה בקיאה בו.

אנוק איימה: בתי היא ידידתי

העובדה שהחלטת השופטים בפסטיבל קאן להעניק לה את הפרס על מישחקה בקפיצה לתהום של בלוקיו התקבלה ב־שריקות בוז, לא הפריעה לאנוק איימה למצות את מלוא השמחה מן המאורע. בגיל 48, פורחת ויפה מתמיד, עם גברים שונים בחייה וללא בעל בהווה, שו־מרת אנוק על עצמאותה ומג־דלת כלב ובת (איתה בתמונה) יפהפיה, שלדבריה היא ידידתה הטובה ביותר.

רוז'ה ואדים: ואנסה של פונדה, נאסל' של סטרויברג, ואניה של שניידר, ביום האם

פעם בשנה משחק רוז'ה ואדים, בחיים, אב למופת, כאשר הוא אוסף את ילדיו בחווילה שלו בסן־טרופז, שבריביירה הצרפתית. וזה לא קל, כאשר כל אחד מגיע אליו מפינה אחרת בעולם, שכן, כל אחד מהם נולד לו מאשה אחרת. בתמונה, מימין לרוז'ה, יושבת ואנסה בת ה־12, בתה של השחקנית האמריקאית ג'יין פונדה, שלה היה נשוי בעבר. במרכז, נאטלי, בת ה־22 בתה של אנט סטרוייברג, השחקנית השוודית שהיתה נשואה לוואדים לפני 25 שנים. ליד נאטלי ואניה, בן ה־5 בנו של ואדים מאשתו הנוכחית קתרין שניידר. מי שחסר בצילום הוא כריסטיאן בן ה־16 בנם של ואדים ושל קתרין דנב, שמעולם לא נישאו זה לזה. אשתו הראשונה של ואדים היתה בריז'יט בארדו, שלא ילדה לו ילדים, והיום היא גרה בשכנות עם כל חיות הבית שלה, בחווילה מפוארת. הבית שבו היא שוהה רוב הזמן, כשהיא מטפלת בחיות.

קלאוס קינסקי: בת הזוג שידובר בה

השחקן המעולה קלאוס קינסקי, (אביה של נסטסיה כוכבת טס), נשוי, אמנם למינהוי הוויאט־נאמית היפה, אך אינו מסרב לאהוב אהבות חדשות בסרטים חדשים. את אהבתו החדשה אורנלה מוטי (עם קינסקי בתמונה) ישבץ בפרוייקט החדש שלו, הסרטת זכרונותיו. בינתיים הוא עושה עימה כמינהגו: „כל בחורה שאני אוהב זוכה בביקור ביאכטה שלי." אורנלה מוטי זכתה לבקר בספינה.

רודולף נוריייב: הערצה לפרוות של העולם המערבי

למרות שגם בעבר הרוסי לא חסרו לרודולף נורייב פרוות יקרות־ערך, מהווה תצוגת־אופנה של פרוות אטרקצייה רצינית בעיניו של הרקדן המתגורר בפאריס. אפשר לראות זאת לפי הערגה שבעיניו כשהוא מתבונן בחברתה של הכוכבת אלזה מארטינלי במיצעד דוגמניות ידוגמנים, המדגימים לפני השמנא והסלתא של פאריס את אופנת הפרוות של בית כריסטיאן דיור לקייץ הקרוב. שכן, בפאריס מקובל לעטות פרוה גם בקייץ, ולפי האביב הגשום. נראה שגם יימצא לה שימוש.

יש לנו בדיוק מה שאתה מחפש.

כל-בו שלום

"שבוע הגבר" בכל-בו שלום.

מבצע הנחות מיוחד לאופנת הקיץ של הגברים: מבחר ענק של אפנה עילית בכל תחום - חולצות ומכנסיים, גופיות ותחתונים, סנדלים ונעליים, אביזרי ספורט וביגוד ספורטיבי, מוצרי טיפוח ועוד. וגם הגרלה לגברים היפים של כל בו שלום.

המחירים כוללים מע"מ.
המלאי מוגבל!
חינם! שעתיים חניה בבית הרכב על כל קניה מעל 1250 ל"י.

530 ל"י
390 ל"י ①

450 ל"י
330 ל"י ④

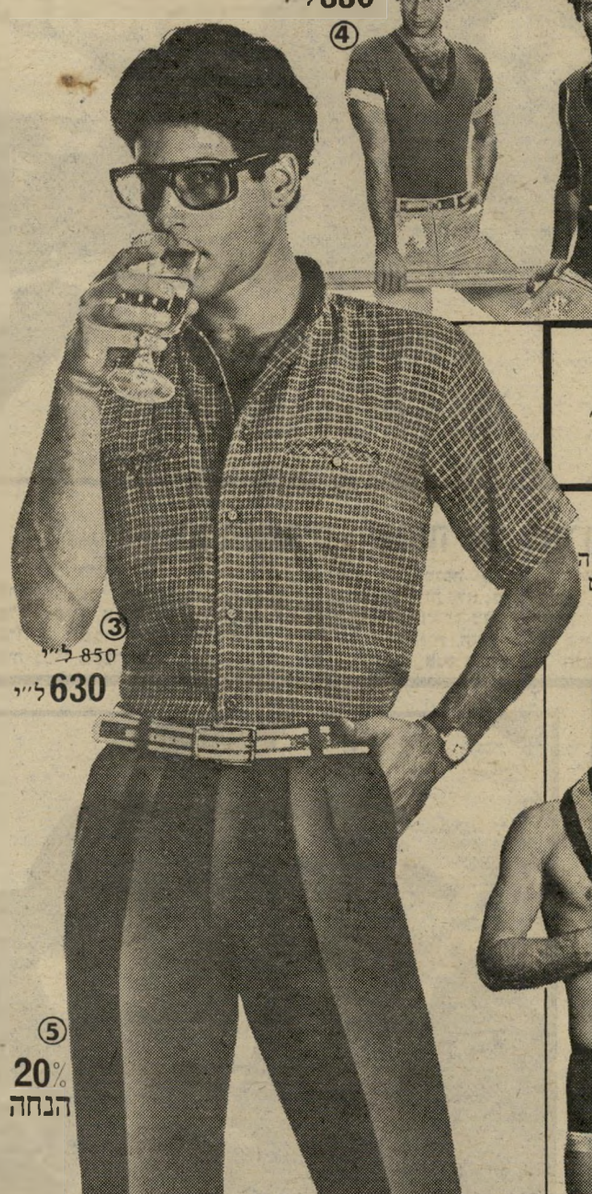

850 ל"י
630 ל"י ③

⑤ 20% הנחה

⑥ 20% הנחה

נעלים

- לרגל הרחבת התצוגה 20% הנחה על כל הנעלים והסנדלים לגברים.
- 40% הנחה על נעלי גברים מסדרות בודדות.

תיקים וארנקים

- 10% הנחה על תיקי ג'ימס בונד.
- ארנקי כיס מעור לגבר במקום 425 ל"י רק 250 ל"י

תכשירי טיפוח

- 50% הנחה על אפטר שייב "BRUT" במקום 90 ל"י רק 45 ל"י.
- 50% הנחה על אפטר שייב "WEST" במקום 90 ל"י במבצע 45 ל"י.
- פודרה לגוף "WEST" במקום 120 ל"י עכשיו רק 68 ל"י

אפנת גברים

① חולצות טריקו עם 2 כיסים וצווארון וי. במקום 530 ל"י עכשיו 390 ל"י.

② חולצת כותנה ארוגה עם צווארון סיני במקום 750 ל"י במבצע 525 ל"י.

③ חולצת כותנה אופנתית עם 2 כיסים עליונים במקום 850 רק 630 ל"י

④ חולצת טריקו עם צווארון וי בשילוב צבעים בשרוולים במקום 450 ל"י עכשיו רק 330 ל"י

⑤ 20% הנחה על מבחר מכנסי גברים תוצרת חוץ.

- 20% הנחה על כל החגורות האופנתיות מעור ומבד.

⑥ 20% הנחה על מבחר בגדי ים מתוצרת "הום".

- 20% הנחה על גופיות ותחתונים (לבן וצבעוני). תוצרת "דלתא".

ספורט

- 20% הנחה על חולצות ספורטיביות "אדידס"
- רקטות טניס למתחילים ולמתקדמים במקום 840 ל"י רק 650 ל"י

שעונים

- 50% הנחה על שעונים דיגיטליים ורגילים "רויאל" לגברים (וגם לנשים) בדוכן השעונים בקומה א'.

מכונת גילוח

- מכונת גילוח חשמלית מעולה "BRAUN" סטנדרט במקום 2,550 ל"י רק 2150 ל"י

בוא לבלות ערב עם פנינה רוזנבלום.

כל הקונה במחלקת אופנת גברים מעל 1,000.- ל"י ישתתף בהגרלה של בילוי ערב עם פנינה רוזנבלום הכוללת: הצגה, מסעדה ומועדון על חשבון כל-בו שלום.

עיצוב גרפי: רוני בראל

מ- 6.6 עד 16.6 מבצע הנחות לגברים בלבד.

אנשים

משה שחל נסע לצריך לקנות סנדלים

ובעל מחלבות „שטראוס" יהיה שר־האוצר

■ בהתייחסה לתמונתה ש־הופיעה בהעולם הזה (2231), שבה נראה מנכ"ל משרד ראש־הממשלה, **מתתיהו שמואלביץ**, (״מ־תי״) **שמואלביץ**, כשהוא מחבק אותה, אמרה השבוע **יונה קלימוביצקי**, מזכירת ראש־הממשלה **מנחם בגין**: „יש גם דברים חיוביים לפר־סם עלי, לא רק תמונות כאלה עם שמואלביץ. למשל, אני יו־דעת להרצות טוב בשביל ה־בונדס בארצות־הברית."

■ יונה אינה מתביישת להודות בכך שהיא אוהבת לנ־סוע לחוץ־לארץ, והתלוצצה: „הנסיעה האחרונה שלי היתה באמת הנסיעה האחרונה. אין לי הרבה זמן להיות מזכירת ראש הממשלה. אני לא חושבת ש**שימעון פרס** ירצה אותי."

■ נשיא־המדינה, **יצחק נבון**, רצה לרכוש וילה באי־לת. כשעמד לפני חתימת החו־זה החליט הנשיא לרכוש את הבית על שם אחות אשתו, במאית־הטלוויזיה **ורדינה ארז**, משום שחשש שהציבור לא יראה בעין יפה את העוב־דה שהוא רוכש וילה בסכום של יותר משלושה מיליוני לי־רות.

■ שר־הדתות, **אהרון אבו־חצירא**, נפגש עם בעל מחלבות שטראוס, **מיכאל** („מיקי") **שטראוס**, והשניים שוחחו בענייני־כלכלה. אבו־חצירא: „אם נגזר עלינו למ־נות שר־אוצר בעל מחלבות, הייתי לוקח אותך במקום יג־אל **הורביץ**."

■ אבו־חצירא הבחין ב־שבוע שעבר בשר־האנרגיה, **יצחק מודעי**, כשהוא יושב שקט ושאנן במיזנון־הכנסת ב־משך כל זמן הפסקת החשמל הגדולה, שהיתה בכל רחבי ה־ארץ. העיר על כך אבו־חצירא: „אילו אפשר היה להפיק אנר־גיה מסימטום, היינו מדינה של מיליונרים."

■ ישיבתו של מודעי ב־מיזנון הכנסת הרגיזה לא רק את שר־הדתות, אלא גם את מזכירו הצבאי של ראש־הממ־שלה, תת־אלוף **אפרים** („פרויקה") **פורן**, שהפטיר: „איך הוא לא מתבייש לשבת כאן ככה, בזמן שכל העסק שלו מתמוטט? אני במקומו לא הייתי מראה את הפרצוף שלי כאן היום!"

■ יושב־ראש סיעת המע־רך, ח"כ **משה שחל**, נסע בסוף השבוע לצריך, לנסיעה שארכה בדיוק 24 שעות. שחל יצא ביום ששי לפנות־ערב וחזר במוצאי־שבת. כשנשאל שחל מה נסע לתקופה כה קצ־רה, השיב: „לקנות סנדלים." והציג לראווה סנדלים שוויי־ציים שקנה בצריך. האמת היא ששחל נסע בשליחות אחד מלקוחות מישרד עורכי־הדין שלו.

■ סגנית יושב־ראש הכנ־סת, **שושנה ארבלי־אל־מוזינו**, נתקלה במיסדרון הכנסת בשר־האוצר, יגאל הור־ביץ. הורביץ חיבק אותה כדר־כו חיבוק אמיץ. ארבלי ניס־תה להשתחרר מחיבוקו, ולא הצליחה. רק כאשר אמרה לו: „אדוני השר, עיתונאי מתבו־נגנים בנו!" הירפה הורביץ מחיבוקו.

■ סגנית אחרת של יושב־ראש הכנסת, **חייקה גרוס־מן**, נוהגת להביע מעל כס היו"ר את דעתה על דברי ה־נואמים, בין בהבעות־פנים ו־תנודות־הראש ובין בהפלטת הערה שקטה לכיוון הנואם.

■ הממונה על הכנסות ה־מדינה, **אוריאל לין**, פגש בשבוע שעבר את יושב־ראש המערך, ח"כ שימעון פרס. אמר פרס ללין: „נו, אין מצב הכנסות־המדינה?" השיב לין: „מי ששואל איך מצב הכנ־סות־המדינה, סימן שאינו מבין שום דבר בכלכלה." פרס נעלב ונפרד מלין בלי לומר לו שלום.

■ ח"כ **אסף יגורי** ער־מד לפני תביעה על הלנת שכר. יגורי פיטר את מזכירתו הנאמנה, **רינה צבר**, ומסרב לשלם לה פיצויי־פיטורין וש־כר של שבועיים במקום ההו־דעה־מראש על הפיטורין. ל־טענת יגורי „אין לי כסף עכשיו, אני מוציא הרבה כסף על פירסום." רינה, שהתקבלה בינתיים לעבודה כמזכירת חטיבת־חרות בכנסת, הודיעה ליגורי שאם לא ישלם לה מיד, תגיש נגדו תביעה לבית־הדין לעבודה.

■ מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף** („טומי") **לפיד**, החליט שלא להיכנס עוד למאבקים עם מנהלי הרדיו והטלוויזיה בכל פעם שיש שידור שהוא, לדעתו, פרו־פלסטיני או פרו־ערבי. תחת לנזוף ב**יצחק** („צחי") **שימעוני**, מנהל ה־טלוויזיה, או ב**גידעון הב־ארי**, מנהל הרדיו, הוא מטל־פן אליהם, אחרי שידור מסוג זה ואומר: „בוקר טוב מר־חמד. מה שלומך מוחמד?"

■ עיתונאי דבר, **נחום ברנע**, מציע שם לשני עיתו־נאי־הצהרונים, העוסקים בענ־ייני מיפלגות ושלדעתו הם שופריו של ראש־הממשלה — **יוסף חריף** ממע־ריב („יוסקה") ו**שלמה נקד־ימון** מידיעות אחרונות — בשם **שלוסף חרדימון**.

■ אגב, ברנע טוען כי הוא נמצא במצוקה נפשית: „מה שבאמת מדיר שינה מ־עיני הוא הספק: מתי להיות מודאג יותר — כל יומות הש־בוע, כאשר סגן־שר־הביטחון **מרדכי ציפורי** יושב במיש־רד־הביטחון לבדו, או ביום ה־חמישי, כאשר מנחם בגין בא לעזור לו."

■ יושב־ראש החברה ה־ממשלתית לתיירות, **טוביה לייטרסדורף**, סעד ב־בשבוע שעבר במיסעדה תל־אביבית עם ידידים. לפתע ני־גש אליו המלצר ואמר לו: „אתה מר לייטרסדורף?" לטו־מי המופתע התברר כי המלצר זכר אותו מהתקופה שבה היה נוהג לסעוד עם אמו, מעצבת־האופנה **פיני לייטרסדורף**, באותה המיסעדה. המלצר גם זכר שפיני אוהבת במי־חד פשטידות־תרד. טומי ביקש ל־ארוז כמה פשטידות והביאן ל־אמו.

■ אל חדרו של ראש־עיריית־אילת **גדי בן**, נכנס אחד מבעלי הקיוסקים ללא הרשיון, שאותם החליט כץ להרוס. בעל הקיוסק, ברירן מטיל־אימה, דרש מכץ להש־איר את הקיוסק על כנו, ואיים כי יתקוף את ראש־העיר. כש־הרים בעל־הקיוסק את קולו, נכנס לפתע לחדר כלב־הזאב הבלגי של כץ. הברירן נבהל ועזב בבהלה את החדר, כשהוא צועק: „בסדר, בסדר, רק בלי כלבים!"

■ בישיבה של סיעת צעי־רי המפד"ל, התעקש ח"כ **יהו־דה בן־מאיר** להיות הנואם האחרון. **דני רמז** לא ויתר, וטען שהוא רוצה לנאום אח־רון. השניים התווכחו ביניהם שעה ארוכה, והישיבה הסתיי־מה ללא נאומיהם של בן־מאיר ורמוז.

■ בארוחת־צהרים חודשית שעורכות נשות נעמת הת־שיבות הממשלה תהיינה מ־עתה מרוכזות יותר, תחתלנה ב־8.30 בבוקר ותסתיימנה לכל המאוחר בשעה 12 בצהריים. השבוע הוא התחיל בסידור חדש זה.

■ מקורביו של שר־האו־צר יגאל הורביץ אומרים, ש־הוא מתחרט על מינויו של **אברהם** („בומה") **שביט** כיושב־ראש מועצת־המנהלים של חברת אל־על. „הוא מבלה יותר מדי בחוץ־לארץ, והבר־אותו בגין: „מתי תעבירו את השגרירות שלכם לירושלים?" כך מסתיימים הוויכוחים בענ־יין ירושלים בכל פעם.

■ בטכס הסרת־הלוט מעל שלט בית־ביאליק בתל־אביב, על־ידי יושב־ראש המועצה לארץ־ישראל יפה בתל־אביב, **גידעון סאמט**, ערב צאתו לוואשינגטון כנציג הארץ, סי־פר ראש־העיר, שלמה להט, כי לא מזמן מצא בארכיון ה־עירייה מיכתב שהגיע לראש־

מנחם בגין

נראה מאושר במיוחד ביום הראשון לעבודתו במישרד־הביטחון. היתה זו הפעם הראשונה ששוטר צבאי בפתח מישרד הביטחון בתל־אביב הצדיע לבגין בתפקידו כראש־ממשלה, ושר הביטחון. בגין מיהר להשיב בהצדעה, כשהוא מחזיק את ידו במקביל לראשו (במשך דקות ארוכות (תמונה למעלה). אחר־כך נפגש בגין עם חיילות ממחנה מטכ"ל הסמוך, ניהל איתן שיחה ארוכה והתבדח איתן כשהוא אומר למלווים: „יש גם צדדים נעימים פה."

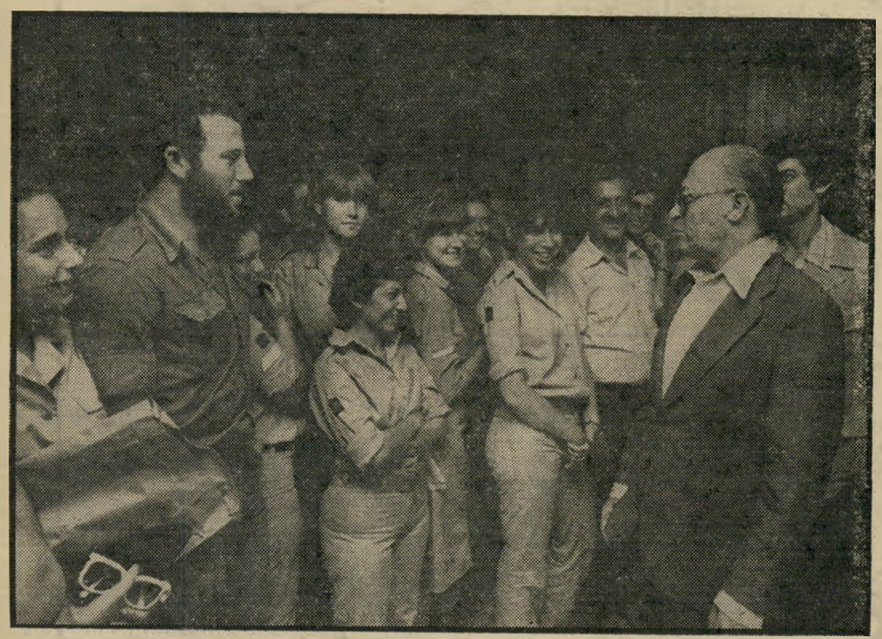

ארח ח"כ שימעון פרס. הוא סיפר שם כי בורמה היא ארץ מרובת־יערות, שבה כורתים תמיד עצים כדי לפנות מקום לבנייה. כאשר ביקר בישראל ראש־ממשלת בורמה דאז, **או נו**, לפני שנים רבות, הוא אמר לפרס: „אני מתפעל מן המ־הירות שבה ביערתם את הי־רות שלכם."

■ ראש־הממשלה החליט את החברה לא ניכרת כל־כך," ציין הורביץ.

■ מנחם בגין מספר למ־קורביו, שבכל שיחה שלו עם הנשיא האמריקאי **ג'ימי קרטר** הוא מנסה להזכיר את שלמותה של ירושלים, ו־קארטר אומר תמיד: „אני מבין שאינכם מוכנים לוותר על ירושלים. אך מדוע אינכם יכולים להחריש?" או שואל

העיר הראשון, **מאיר דיזנ־גוף**. במיכתב הובעה בקשה דחופה לבוא ולהציל את ביתו של אזרח ממיטרד בטיחותי־תברואתי קשה, מאחר ודייר־שכן חפר בור ממש ליד הגדר. על החתום: **חיים נ' חמן ביאליק**. צ"צ' הבטיח כי ה־מיכתב יישמר היטב בגינזך העירייה והוסיף: „אני בטוח ש־ראש העיר נענה מיד לקריאה."

קי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קו

חבורה בינלאומית צעירה, בטיול שכולו כיף חיים, במחיר ללא השוואה.

קונטיקי
החברה הגדולה מלונדון לטיולי צעירים מכל העולם.

קונטיקי
בטיולי קונטיקי אתה נפגש עם צעירים כמוך מכל קצות-תבל.
אתה שומע את כל השפות ובכל זאת כולם מדברים בשפה אחת — שפה של כיף, של השתחררות מסדר-יום קבוע, של לעשות חיים משוגעים בצוותא ולחיות את חוויות הטיול עד תומם.

קונטיקי
לטייל באירופה עם קונטיקי זה לצאת לטיול שונה מכל הטיולים שאתה מכיר. עם קונטיקי תמצא את אירופה האמיתית: האנשים, המנהגים המקומיים, הניחוחות והטעמים השונים במקומות שלפעמים קשה למצוא אותם אפילו במפה.

קונטיקי
מאפשרת לך לבחור בטיול האהוב עליך:
1. טיול מחנאות (קמפינג) באתרים היפים והמלהיבים באירופה.
2. טיול בין כפרי קונטיקי המיוחדים, הפזורים לאורכה ולרוחבה של אירופה.
3. טיול מלונות עם אירוח בבתי־מלון שיש להם הסכם מיוחד עם קונטיקי.

קונטיקי
טיול שעולה פחות מכל טיול אחר ונותן הרבה יותר.
אם אתה בן 18-35 צא לטיול שאין לו תחליף. צא לטיול עם קונטיקי.

פרטים בכל משרדי קופל.

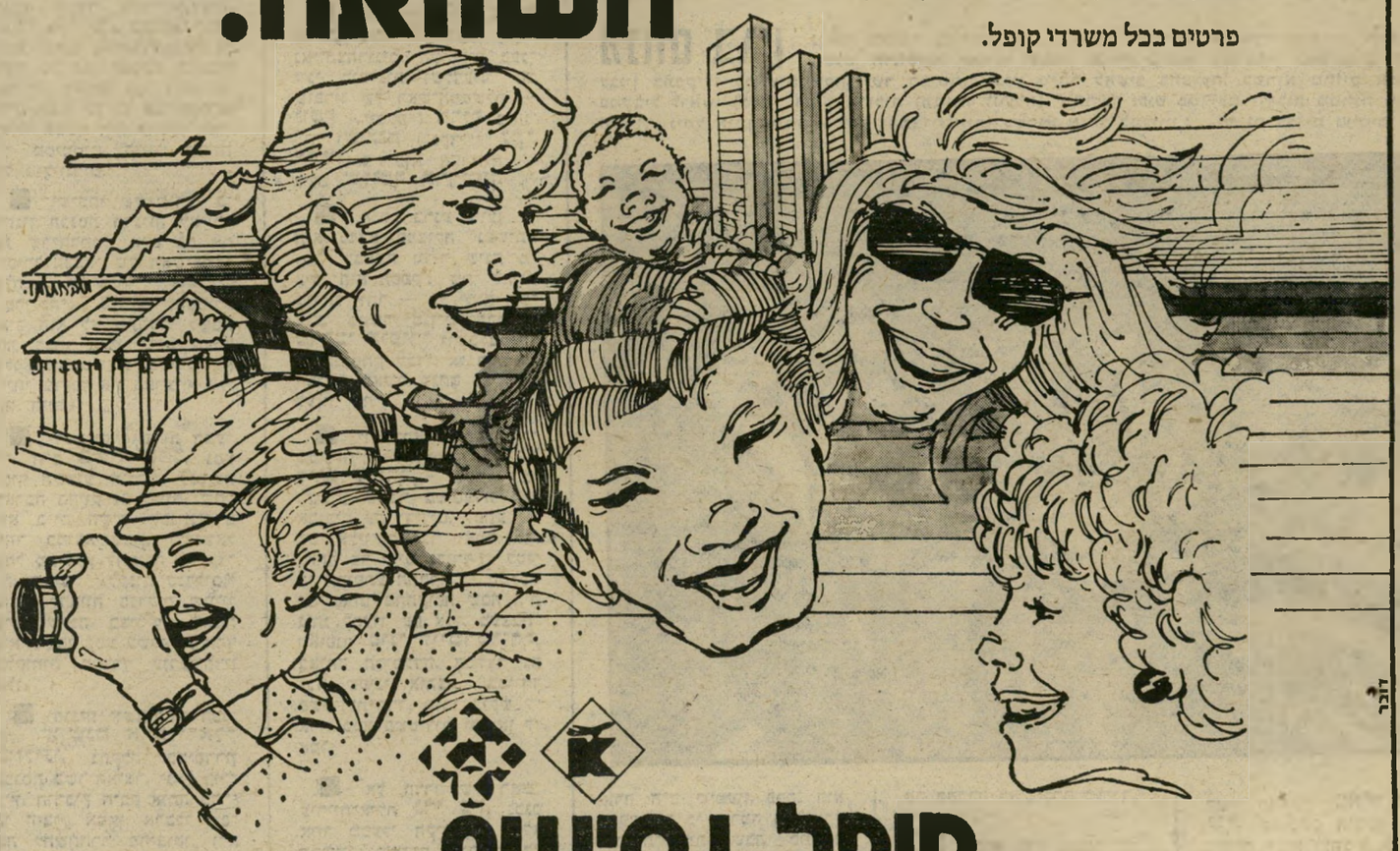

קופל נסיעות

משרד ראשי: **תל-אביב**, רח' פרישמן 14, טל. 246121. נוה-אביבים, טל. 423943. **ירושלים**, טל. 232225.
חיפה (כרמל), טל. 88011. נוה-שאנן, טל. 224730. **קרית-ביאליק**, טל. 740451. **נתניה**, טל. 27410.
הרצליה, טל. 052-78057. **רמת-גן**, טל. 731105. **באר-שבע**, טל. 78860. **אילת**, טל. 4105.

קי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קונטיקי קו

אנשים

■ **למנהל החדש של אגף** המזון והמשקאות במלון הילטון בתל־אביב, **האנס פריין**, יש מזל לגבי ערבים. הוא הגיע ארצה אחרי שעבד במלון הילטון בתוניס, לשם עבר מישרדי הליגה הערבית אחרי שנטשו את קאהיר. מיד עם בואו לכאן עברה השגרירות המצרית לבית־המלון ב־תל־אביב.

■ בתוניס פגש פריץ את **יאסר עראפאת.** „הוא היה נחמד וצבט לכל הילדים בלחי," סיפר.

■ במופע שבתרבות, שהתקיים במוסיאון תל־אביב, התארח ח"כ **אבא אבן.** בעודו מדבר, נשמע בכי־תינוק מקצה האולם. אמר אבן: „אני שומע את קול האופוזיציה."

■ הבמאית **עידית שחור** נוסעת לפסטיבל־סרטים שיתקיים בצרפת, לבמאים מאזור הים־התיכון בילבד. מאחר ואינה יודעת צרפתית, גייסה לעזרתה את אחת מכוכבות הסרט, **גלית רויטמן־גיל**, ילידת בלגיה, וזו מתרגמת עתה את הסרט מעגלים של שישבת לשפה הצרפתית. זו הפעם הראשונה ששחקנית תהיה חתומה על תירגום של סרט.

■ כאשר טילפנו מפיקי תוכנית־הטלוויזיה החדשה־יש־נה, תשע בריבוע, אל המשוררת **נעמי שמר** והציעו לה להשתתף באחת מתוכניותיהם, השיבה שהיא צריכה לחשוב על זה, ושתודיע על החלטתה מאוחר יותר. כאשר אמרו לה שהתוכנית שחק אותה תרד מן המסך הקטן, הגיבה: „אוי ואבוי, איזה אבל יהיה אצלי בבית! כל־כך נהנינו לראות שיש אנשים יותר בורים מאיתנו!"

■ מפיק־הטלוויזיה **שלמה פז** נסע במכוניתו, ולא עצר בשלט „עצור". עצר אותו שוטר וביקש ממנו את התעודות. פז ניסה להתווכח עם השוטר, הסביר שאין הוא נושא עימו תעודות, אך הוא מפיק סרטים וטלוויזיה. השוטר לא השתכנע עד אשר מצא שלמה תמונה שהיתה עימו, שבה מצולם גם הזמר **צביקה פיק**. אז האמין לו השוטר וויתר על ריסום דו"ח.

■ במישפט־רצח שהתקיים השבוע לפני הרכב בראשותו של נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, השופט **בנימין כהן**, אמר הנשיא לסניגור **משה רם**: „אדון רם, אתה יודע שאני מצד יחד כעסן, ומצד שני סבלן." הסניגור חייך ואמר בנימוס: „אני מכיר רק את הצד השני של אדוני."

■ השבוע נכנס שדרן־הטלוויזיה **אהוד יערי** לישראל ממצריים, דרך המסוף הדרומי. הוא סיפר כי תמיד נהג לטוס למצריים ובחזרה, אך החליט לנסות הפעם את דרך־היבשה. כל נהגי המוניות שעמדו שם רצו להסיע אותו לירושלים. בתום הנסיעה אמר יערי: „יותר קל להיכנס דרך האוויר. אני מוותר על היבשה."

■ מאמן הנבחרת הלאומית בכדורוסל, **רקי קליין** יוצא בקרוב לגרמניה המערבית, כדי להעביר השתלמות למאמנים בכירים שם. לאחר מכן יסע לארצות־הברית ויוצג מד לאחת מקבוצות הכדורסל המקצועניות בניו־יורק, כדי ללמוד ולראות כיצד מכינים קבוצה מקצוענית בליגה האמריקאית.

■ אליפות הטניס לכדורגלנים תיפתח השבוע. בין המשתתפים **ראוב גירד**, מי שהיה כוכב בית"ר ירושלים בשנות ה־60' שהוא כיום רופא בבית־החולים הדסה בירושלים; **גידעון שרר**, בעבר שחקן קבוצת הכוח רמת־גן ומכבי תל־אביב; **דני רום** (שמילוביץ), שחקן נבחרת ישראל ומכבי־חיפה ו**יואב שוהם**, בעבר שוער בליגה הלאומית. שרר, שהוא פיזיותרפיסט והדומה במראהו לשחקן האמריקאי **דאסטין הופמן**, מתאמן כל יום בטניס אצל שדר־הספורט של הטלוויזיה, **יורש שימרון**.

■ לאליפות הגיע גם שחקן־התיאטרון **שלמה וישינסקי**, המקדיש בכל יום ארבע שעות למישחק הטניס. שלמה התאמן בעבר עם כדורגלני הפועל תל־אביב.

■ שוער קבוצת־הכדורגל של מכבי נתניה, **איציק זיקר**, החליט לא לנסוע למישחק־הכדורגל העולמי נגד שוודיה, ותחת זאת להקדיש יותר זמן לאשתו **חנה** ולשלוש בנותיו. הוא נראה שוחה עם הבנות בברית־השחייה של רמת־השרון. ויסוקר הוכתר ככדורגלן השנה, וזכה במענקים כספיים בסך 150 אלף לירות.

■ בערב לזיכרו של **יגאל אלון** סיפר חבר־הכנסת לשעבר, **ישראל גלילי**, על ההיכרות הראשונה שלהם. זה היה בשנת 1938, בקורס מם־ממים שנערך בכפר־ויתקין. גלילי הגיע לשם, ולא הכיר איש. כאשר בא הלילה, הוא לא ידע היכן ליישון. הוא ניגש לשומר ושאל אותו היכן אפשר ללון. אמר לו השומר שיבחר לו באחד המשתתפים בקורס, ויכנס אליו למיטה. גלילי בחר באלון, נכנס למיטתו, והם בילו את כל הלילה בשיחה.

■ עוד סיפר גלילי כי הוא היה למעשה אחראי לכך שאלון נבחר כמפקד הפלמ"ח. גלילי, שהיה אז ראש המטה הארצי של ההגנה, העדיף את אלון על פני המועמד האחר, **דויד נמרי**, שהיה אחר־כך מראשי ההעפלה.

■ העיתונאית **טלי נתיב** קבעה ראיון עם המלחין **גידי קורן**, לקראת צאת סיפרו החדש. אך ביום הראיון טילפנה אליו כדי לבטלו, משום שחלתה ושכבה במיטה. הרגיע אותה גידי: „אין דבר, אני אבוא אל ביתך. אני רופא, ובהזדמנות זו גם אבדוק אותך." קורן הוא רופא־ילדים.

■ סגן קצין־הכנסת, **חיים קומר**, מתמרמר על ההופעה של הבאים למיזנון חברי־הכנסת. בשבוע שעבר פנה קומר אל **ארנן יקותיאלי**, בנו של אחד ממנהלי בנק לאומי, **ברוך יקותיאלי**, המשמש בכנסת כעוזרו הפרלמנטרי של ח"כ אבא אבן. קומר שאל את יקותיאלי: „אתה רוצה להיות חבר־כנסת?" יקותיאלי הבין את הרמז, ולמחרת כבר לא הופיע למיזנון נעול כפכפים מהסוג שנוהג לנעול ח"כ **צ'ארלי ביטון**.

■ כשהגיש מזכיר סיעת המערך בכנסת, **ישראל** („רוליק") **פלג**, את רשימת העוזרים הפרלמנטרים של סיעת המערך לקצין־הכנסת, **יצחק בן־גל** („איזי") כדי לקבל עבורם אישורי־כניסה למישכן, הוא אמר לבן־גל: „לא צריך לבדוק אותם מבחינה ביטחונית. כולם בנים של אנשים חשובים." ואכן, מבט ברשימה הראה שמרבית העוזרים הפרלמנטריים הם בנים של מישהו. נוסף על **ארנן יקותיאלי** אפשר למצוא ברשימה את **מיכי בשן**, העוזרת הפרלמנטרית של ח"כ **תמר אשל**, מי שהיתה מזכירתה האישית של רעיית נשיא־המדינה לשעבר, **נינה קציר**, עורכת עיתון הסטודנטים פי האתון, בתם של כתב ידיעות אחרונות **רפאל** („רפי") **בשן** ואשתו, כתבת דבר **רות בונדי**.

עראפאת צבט את לחיי הילדים
ואבן שמע את בכי האופוזיציה

גאולה בן־אליעזר בתו של דויד בן־גוריון, באה לפתיחת התערוכה של הציירת עדית פאנק. גאולה למדה בגימנסיה עם אביה של עדית, חיים, ומאז היא ידידת המישפחה. „אני לא מחמיצה תערוכה של עדית," הסבירה גאולה.

בועז אפלבאום

עוזרו של ח"כ שימעון פרס, פגש בשחקן הכדורגל לשעבר, נחום סטלמך, באחת מהצגות־הבכורה בתל־אביב. סטלמך, הממונה על החינוך הגופני באוניברסיטת תל־אביב, הזמין את בועז לאוניברסיטה ואמר לו: „בוא קצת אלינו, נדאג שתהיה בכושר גופני טוב לקראת הבחירות הקרובות." בועז לא התנגד להצעה, אך דחה את ביצועה.

אלכס מסים

בעל חברה לייעוץ לפרוייקטים קולנועיים, הגיע לפסטיבל קאן עם מחשב מיוחד, המסוגל להציג על מסך הקרנה הצמוד לו, את כל הנתונים על סרטים ולקוחות הקשורים בסרטים שבהפצתו. בעזרת המחשב אפשר גם לכתוב בו במקום חוזים חדשים, ולהדפיס אותם במכונת־כתיבה הצמודה למחשב. את המחשב מפעיל עוזרו של מסיס, ניקולאס פארו.

מסיבת השבוע

החזרה הגנרלית של ערב „שירי משוררים" הפכה למסיבה עליזה

ישראל גודין יחד עם בני אמדורסקי, בן־זוגו לצמד הדודאים, בשיר ישן ששרו יחד בערב שירי־המשוררים הראשון. הזמר ידע שהחזרה צריכה להתחיל בשעה 2. ב־7 דקות לפני שתיים הוא מחליט להתגלח בחטף, כדי שיראה טוב על הבמה. הוא חופיע

מזי כהן (מימין), הזמרת שהיתה בלהקת גוזי, מעירה את חברתה דפנה ערמוני, שחטפה תנומה לפני עלייתה לבמה. מזי מדגימה כיצד דפנה ישנה, להנאתה של דפנה (משמאל).

דני ליטני שכתב את המוסיקה לשירו של דויד אבידן, ביקש מהזמרת צילה דגן שתסרק את זקנו לפני תחילת החזרה. צילה עשתה זאת בשימחה. „אם אני לא יכול להתגלח, לפחות שזקני הפרוע ייראה מטופח," אמר. דני הביא לחזרה את אשתו ג'ודי ובתו הקטנה.

חנן גולדבלט במכנסיים צבאיות רחבות וחולצה משובצת, אומר לאושיק לוי ונפתלי אלתר ששירם של השניים מצא־חן בעיניו. הוא בא רק לצפות בחזרה.

„אבא שלי שר הכי טוב," אמר יאל בן ה־4, בנו של הזמר או־ יק לוי.

„יש לי כמה הערות על השי־ ם, אבל נורית גלרון שרה נפ־ א," אמרה הזמרת ג'וזי כץ. „אם ביאליק היה שומע מה שגרי קשטיין עשה מהשיר שלו, היה תהפך בקיברו," אמרה הזמרת ריס שמי.

החזרה הגנרלית לערב שירי־ שוררים של גלי־צה"ל, שנערכה ום שישי האחרון בהיכל־התר־ ת בתל־אביב. הפכה למסיבה יזה.

כל האמנים המופיעים הגיעו ר ב־10 בבוקר, והמתינו לחז־ הכללית שהתחילה ב־2 בצה־ ם. גם אמנים שלא השתתפו ופע באו להיות עם חבריהם. בחדרי־ההלבשה של ההיכל הת־ רה צילה דגן, היחידה מבין מרות שטרחה להתאפר לצורך זרה. ג'וזי כץ באה בשימלה ורודה כשפרחים ורודים בשערה. „היום אני נראית כמו גלידת־תות" הסבירה לחבריה. אושיק לוי הביא את שני ילדיו, דנה ואריאל. „זו ההזדמנות שלהם לראות אותי ב־ מופע הזה. ההצגה תתקיים במוצ־ אי־שבת, והם צריכים לישון בלי־ לה. אך באשר אני מופיע ביום, אני מביא אותם," הסביר.

המלחין־מפיק נפתלי אלתר שר בפעם הראשונה בחייו יחד עם או־ שיק לוי. „אני די מתרגש. אף־ פעם לא שרתי לפני קהל" אמר. דורין כספי, אישתו של המלחין־ זמר מתי כספי, באה כדי להימצא בחברת הבעל המופיע. שתי זמרות מלהקות סקסטה, חני אלייקים ו־ איריס שמי, לא שרו, אך באו בכל־ זאת כדי לראות את המופע.

במופע יש שלושה שלאגרים בטוחים. גרי אקשטיין חיבר מו־ סיקת־רוק סוערת לשיר של ביא־ ליק. דני ליטני כתב מוסיקה תר־ סת לשיר של דויד אבידן, ונר־ רית גלרון הלהיבה בהופעה מז־ הירה בשיר של מאיר ויזלטיר.

אנשי גלי־צה"ל היו במתח רב זו הפעם השלישית שהם מפיקים מופע של שירי־משוררים. בפעם הראשונה נערך מופע מסוג זה לפני שמונה שנים, כאשר יצחק ליבני היה מפקד גלי צה"ל. הוא חשב אז שכדאי לשמר את השי־ רים הטובים באמת, ולא לשיר שי־ רים בעלי מלל לא הולם.

הפעם הוקדשו כל השירים ל־ תל־אביב. האמנים התרגשו פחות מאנשי התחנה הצבאית. הם הת־ ייחסו בעליצות לכל המופע.

הקהל שמילא את היכל־התרבות קיבל בתשואות את האמנים ה־ מוכרים, כמו שלמה ארצי ומתי כס־ פי ואת שיריהם.

התזמורת הפילהרמונית, על 50 נגניה, ליוותה את המופע, כשמצ־ טרפים אליהם להקת ברוש, שחז־ רה מסיבוב הופעות בארצות־ הברית.

למופע עצמו הוזמנה כל צמרת צה"ל, כל המשוררים ששיריהם הושמעו ועוד אנשי עירייית תל־אביב, ששיתפו פעולה בהפקה.

לחזרה גנרלית לא ניהגים האמנים להתלבש בהידור. הם באים במכנסי הג'ינס שלהם, עולים על הבמה, שרים את שירם, שומעים הערות ומסתלקים. חזרה־כללית היא גם הזדמנות להביא את האשה, הילדים והחברים, כדי שיראו, יעירו הערות ויעזרו לשפר את הביצוע.

תחנת גלי צה"ל הזמינה לחזרה את כל עובדיה, שבאו בהמוניהם וקיבלו בתשואות את האמנים. מתי כספי הזכיר לקהל שזו חזרה בלבד, ולכן ביצע את שירו פעמיים. גם חנן יובל לא שכח שזו חזרה, הפסיק פעמיים את שירתו, כדי לוודא שהתיזמורת הפילהרמונית אמנם תלווה את שירתו כמו שהוא רוצה.

המופע צולם על־ידי הטלוויזיה וישודר בעוד כשבועיים. הבמאי יוסי צמח ניצח על מלאכת הטלוויזיה. אילי גורליצקי הינחה את המופע על־פי מלל של שלמה שבא.

השירים, שנכתבו לכבוד תל־אביב, היו יפים ביותר, ובין המשוררים ששיריהם הולחנו לערב זה, נמצאים אבות ישורון, דויד אבידן, חיים נחמן־ביאליק, לאה גולדברג ומאיר ויזלטיר.

למרות שכל מה שהתרחש על הבמה היה מתוכנן, הרי מה שקרה מאחורי הקלעים היה ספונטני ביותר. האמנים היו עליזים וגינוחים, בילו עם מישפחותיהם וידידיהם, והחליטו שמסיבה לא צריך תמיד לתכנן, ואפשר גם לעליז בלי שום התראה מוקדמת.

גדי אקשטיין

של הזמרת סנדרה ג'ונסון. „ננסי הוא הפסנתרן הכי טוב בארץ," הזמר־מלחין (במשקפיים וכובע) יושב על ברכיו של הפסנתרן ננסי ברנדיס, להנאתה אומר גרי. ננסי משתתף בהצגת היחיד של סנדרה הגברת עם הפטרוזיליות. מלבד ליווי בפסנתר, הוא מצליח לבדר את הקהל. סנדרה שלא הביאה עימה בגד הופעה מתאים, השאילה שמלה מג'וזי כץ.

ג'וזי כץ

שטרחה להתלבש ולהתאפר לקראת החזרה, השאירה בבית את שני בניה הקטנים עם שמרטף. היא מטלפנת הביתה כדי לשוחח עם בנה, ומסבירה לו שהיא תחזור הביתה בעוד כשעתיים. „רק אל תפיל שום דבר."

חני אליקים

מלהקת סקסטה באה עם חברתה להקה איריס שמי. למטה מימין, שלמה ארצי נותן אוטוגרף לילד מאחרי הקלעים. בתמונה למטה משמאל: מתי כספי, שהשתתף בערב, מחבק את אשתו דורין.

חינם מאמקור!

הממצאים של מכון התקנים על מקררי אמקור.

לכ' אמקור
ת.ד. 2850
אגף מחקר ופתוח ת"א.

אני עומד לקנות מקרר חדש ואינני רוצה לטעות בבחירתי.
לכן אנא שלחו לי את הממצאים של מכון התקנים
לגבי מקררי אמקור, כפי שפורסמו ע'י
המועצה הישראלית לצרכנות בחוברת 'מה נדאי'.

שם _____ כתובת _____

א אמקור

מקרר קונים באמקור. נקודה.

לאמקור תפקיד
בחברת העתיד

אנשים

מפקד חיל־הים מגיע לעבודה על אופניים.

ובעוד שנתיים ישיר צ'יצ' בשכונת־התיקווה

■ מפקד חיל־הים, האלוף **זאב אלמוג**, מגיע מדי בוקר למישרדו בקרייה כשהוא רכוב על אופניים. נהגו לוקח את האופניים ומחזיר אותם, בר־כיבה, לביתו ברמת־השרון, וחוזר במכוניתו של המפקד.

■ בעת הפסקת־החשמל בשבוע שעבר נתקע המנכ"ל **נפתלי בלומנטל** במעלית בין הקומה השישית והשביעית בבניין כור. הוא שמר על קור־רוח, וכשראה כי עובר זמן, והמחלצים אינם באים, התקשר בטלפון הפנימי ללישכתו והמשיך לנהל שיחות, כאילו הוא יושב בחדרו.

■ בבית דני בשכונת־התיקווה, שאומץ על־ידי גדי צה"ל, הוקלטה תוכנית הלילה של **מיכאל הנרזיק**. ראש עיריית תל־אביב **שלמה להט** ("צ'יצ'") ענה לשאלות הקהל. כאשר נשאל מתי יקימו במקום בריכת־שחייה, ענה: „בעוד שנתיים." כאשר נשאל מתי יקימו שם קולנוע, ענה: „בעוד שנתיים." אחר כך שר הזמר **צדוק צברי** וביקש מ־צ'יצ' להצטרף אליו. העיר על כך ראש האיגוד המקצועי, **יש"ר ראל קיסר**, שגם הוא השתתף בתוכנית: „צ'יצ' ישיר לכם בעוד שנתיים."

■ באותה תוכנית הופיע גם השחקן **אלכרט כהן**, ה־משתתף בהצגת הקאמרי יוסף וכתונת הפסים. תחת להביא עימו תזמורת בת ששה נגנים ומקהלת ילדים בת 24 משתתפים, כפי שיש בתיאטרון, הביא ישתתף כמיקצוען בתחרויות־טניס באירופה. גליקשטיין נמצא בין 80 הטניסאים הטובים בעולם, ולקראת מישחקיו באירופה לא צריך היה לעבור מיבחנים.

■ בתוכנית גלגל חיים, שאירחה הפעם את יושב־ראש מינהל־שלמה, **ראובן אלוני**, הוא סיפר, למראיין **דניאל כהן־שגיא** על תוכנית ש־הוצעה על־ידו לממשלת יש־ראל בראשית שנות ה־50', ש־מטרתה היתה להפוך את את־יופיה לאסם־התבואות של מדי־נת־ישראל. המחסור ששרר אז, והקשיים בהשגת חיטה מ־ארצות־הברית, הביאו אותו לחשוב ששילטונות אתיופיה יסכימו לכך שישראל תגדל את תבואותיה שם. אחרי מסע של שלושה שבועות בחבש, שיחות עם שרים ונסיכים, חזר ארצה לסכם את העניין עם הממשלה של אז, אלא שהת־ברר שכל ההסכמים שנחתמו חייבים באישורו של הקיסר האתיופי, **הייליה סלאסי** ה־מנוח, וזה, אחרי היסוסים, שלל את ההצעה.

■ הכתב הכלכלי של הארץ, **איתן ליפשיץ**, עבר ניתוח בבירכו. בימים אלה הוא שוכב בביתו בירושלים, וידי־דיו באים לבקרו ומביאים לו אוכל מהמיסעדות האהובות עליו בעיר.

■ השחקן **עודד תאו־מי** הוזמן לבית־המישפט לתע־בורה בירושלים, אחרי שנתפס כשהוא עובר באור אדום בש־עת־לילה מאוחרת. עודד עצר מונית בשעה שש בבוקר כדי שתיקח אותו לתחנת־האוטו־בוס לירושלים. הנהג תיחקר את תאומי בדרך, ושיכנע אותו שאין טעם שיסע עד ירושלים. עודד חזר הביתה, אך כעבור שבועות אחדים נקרא שוב ל־מישפט והפעם נסע והודה, ו־עתה הוא ממתין לגזר־הדין.

■ לפני 45 שנים תרמה את שני בניו, ואלה ליוו את שירו.

■ אלוף ישראל בטניס, **שלמה גליקשטיין**, יהיה הטניסאי הישראלי הראשון ש־

רונית כספי

הדוגמנית בת ה־23, יצאה מתוך עוגה בפתיחת המיסעדה החדשה „פיגי", בתל־אביב. „משעמם לי לעסוק בדוגמניות," אמרה רונית, „ואני עוברת לניהול חשבונות עם מחשבים. זה הרבה יותר מעניין אותי." היא הסכימה לצאת מתוך העוגה בעת הפתיחה החגיגית, לבקשת ידידיה, בעלי המיסעדה, שהם גם בעלי בתי־האופנה „פיצי" ו„גילו".

רונית קדר

מזכירת מחלקת־הצילומים בלשכת־העיתונות הממשלתית, היתה כוכבת־הערב במסיבת הפתעה שערכה המתרגמת היפהפיה רגינה קשפיצקי לכבודו של צלם האנ.בי.סי. בישראל יוסי גרינברג. משך כל הערב חוללה רונית עם יוסי, בעוד שהוא החליף חולצות בשרשרת, בכל פעם שחולצתו נרטבה מזיעה, נותרה רונית באותה שימלה, לאכזבתם של כל הנוכחים. המסיבה נערכה לכבוד מינויו של גרינברג כמזכירה האישי של ראש־עיריית שיקאגו ג'ין בורן. גרינברג צילם את בורן בעת ביקורה בארץ. ראש־העיר התלהבה ממנו והציעה לו את המישרה.

אתי כהן

אשתו של איש־עסקים אמריקאי, את אולם־הקונצרטים לקיבוץ עין־גב, ובזכותה התחיל פסטיבל עין־גב. בשבוע שעבר ביקרה כהן בת ה־85 בקיבוץ. היא באה לבדוק את מצב האולם. לעין־גב הגיעה באוטובוסים מתל־אביב. אתל היא תושבת ניו־יורק, ועד היום היא פעילה למען קרן התרבות אמריקה־ישראל, שם האולם אמנה מורכב מראשי־התיבות של שמה בלועזית.

■ שחקן הכדורסל של נבחרת־ישראל, **לוי סיבר**, חזר עם קבוצתו מסיור באי־רופה. בבית חיכתה לו אשתו הסטודנטית **מיכל**, שסיפרה לו כי בהעדרו היתה עסוקה בגידול שלושת החתולים שלה.

■ לערב־הראיונות של **איתן דנציג** היה אמור הרב **מרדכי** („פופיק") **ארנון** ל־השתתט. אך כאשר שאל מי הם שאר המשתתפים, והודיעו לו כי הם אנשי ספורט ובידור, הודיע למראיין כי בערב של טומאה ושיקוץ הוא מסרב ל־התראיין, ולא הופיע.

■ חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור, עיתונאי דבר **דני בלוך**, נסע לטיול לחוץ־לארץ יחד עם אשתו, מפיקת תוכניות־הילדים בטלוויזיה, **פי־יים בלוך**. הצמד השאיר את כלבם בפנסיון־כלבים ירושל־מי, הגובה 90 לירות ליום דמי־איחסון. כשחזרה מישפחת בלוך אחרי חודש לארץ, הם עשו חשבון שהחזקת הכלב בפנסיון זולה מהחזקתו בבית.

יש כרמליטה יש חגיגה!

כרמליטה סנגריה - אין מה להוסיף, הכל כבר בפנים.
כרמליטה סנגריה - מתחרה בהצלחה מזה 10 שנים בסנגריות הספרדיות ברחבי העולם, עשוייה ממיטב הענבים של כרמל.

כרמליטה סנגריה - זה מה שהיה חסר אצלכם בחגיגה.

כרמליטה
סנגריה
הלהיט החדש
של
כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

על צלבנים וציונים

ישבתי השבוע עם בועז עברון בלובי ממוזג־האוויר של בית־מלון, על שפת־ימה של תל־אביב. לרגלינו השתרע החוף, שנראה יפה ונקי. מיטב החתיכות השתעו שעו שם להנאתנו. מיפרשיות צבעוניות וחסקות התנדנדו על הגלים. בשמיים הכחולים צחקה שמש אביב־ית נעימה. ואנחנו דיברנו על עתידה של המדינה, וליבנו היה כבד מאוד.

איכשהו התגנבה לשיחה המילה „צלבנים". האם אנחנו

צלבנים

הצלבנים החדשים? האם יהיה גורלנו כגורלם?

אני צריך כאן להודות כי תולדות הצלבנים הם אחד התחביבים העיקריים שלי. התרוצצתי אחרי יהושע פראוור באולמות הדואומו של פירנצה, ודיברנו על הצלבנים. ביליתי שעות ארוכות עם גדול הצלבניסטים בעולם, סטיוון ראנסימאן, בדירתו הלונדונית ובמיגדל־שמירה עתיק בסקוטלנד, שם הוא מתבודד והוגה (ברצינות) ברוחות־הרפאים המטרידות את המקום בלילה.

(את ראנסימאן היכרתי כך: בשעתו קראתי את יצירתו המונומנטלית, היסטוריה של מסעי־הצלב, והת־רשמתי עמוקות. בסעם הראשונה בחיי כתבתי מיכתב למחבר של ספר. שאלתיו: „האם בשעה שכתבת את הספר עלה אי־פעם על דעתך שיש דמיון כלשהו בין הצלבנים והציונים?" להפתעתי, קיבלתי כעבור כמה ימים תשובה: „לא חשבתי על שום דבר אחר. אכן, רציתי לתת לספר כותרת־משנה — 'שיעור מעשי לציו־נים איך ל א לנהוג'. אבל ידידי היהודיים יעצו לי להימנע מכך. אם תזדמן אי־פעם לבריטניה, בוא־נא לבקר אותי." וכך עשיתי.)

הצלבנים ישבו בארץ הזאת 200 שנה. היו סיבות רבות לחורבנם. אך הסיבה האחת המאפילה על כולן, לדעת ראנסימאן, היתה התהדלדלות הפנימית. זרם הער־לים החדשים הלך ונקטן. זרם החוזרים לאירופה הלך וגדל. זוהי התופעה שאנחנו קוראים לה כיום „הירידה".

מקובל להניח כי ממלכת־ירושלים נהרסה בעיקבות הקרב האבוד ליד קרני־חטין בשנת 1187. אך זוהי מסקנה שיטחית. אין ממלכה אובדת ביגלל מפלה אחת בקרב, אלא אם כן אפס כוח־החיות שלה. הקרב של קרני־חטין היה כה גורלי, מפני שבו הושמד כל הכוח הצלבני. לא היתה שום עתודה. לא היו כוחות־מילואים. הגדודים שחסרו חזרו מזמן לאירופה — ביניהם צברים בני הדור הרביעי, שהסתדרו יפה בפאריס, בקלן ובלונדון.

יש סכנות רבות המאיימות כיום על המדינה, פנימיות וחיצוניות: מילחמתנו בעם הפלסטיני, ההתפוצצות החב־רתית הצפוייה לנו, ההתדרדרות הכלכלית. כל אלה היו גם לצלבנים. אך לא הן הרסו את הממלכה הצלבנית. ולא הן יהרסו את המדינה הציונית. הסרטן האוכל אותנו מבפנים הוא סרטן הירידה.

הצלבנים כבשו אחיזה בארץ, ואחר־כך התפשטו לעבר דמשק ורבת־עמון, אילת ועקאהיר. הם השתלטו על חלק ניכר מסוריה, פלשו למצריים, איימו בים על נתיב־הצל־יינים למכה. בכוחם הדל הם התפרסו על שטח גדול יותר ויותר. ואז, אט־אט, התדלדל כוחם. השטח הצטמק, המצודות הנהדרות נפלו בידי המוסלמים, עד שאחרוני הצלבנים — צברים בני הדור השמיני — הוסלו מן המזח של עכו אל תוך הים. פשוטו כמשמעו.

באותה עת כבר נמאסו הצלבנים לחלוטין על תפוצות העולם הנוצרי, המגבית הצלבנית המאוחדת התדלדלה, ורק כמה קנאים מטורפים, הרפתקנים וחובבי־מילחמה עוד עלו לארץ־הקודש. הם סיכלו שם כל סיכוי של שלום.

לדעתן ראנסימאן, החמיצו הצלבנים את ההזדמנות לכרות שלום עם העולם המוסלמי, כאשר היו בשיא כוחם. לאחר מכן זה היה מאוחר מדי. אכן, שיעור לציונים איך ל א לנהוג.

החלפתי עם כך דיעות עם עברון. למטה, על החול, הפגינו החתיכות את עורן השזוף, הרוח טילטלה את המיפרשיות בעליזות, הגלים דחפו את החסקות, ילדים צוהלים שיקשקו במים.

איזו מדינה נחמדה זו יכולה להיות!

ידיעה טובה

אחד מסימני הזמן: אחרי תקופה ארוכה של חוסר בדיחות, שוב מוצפת הארץ בבדיחות פוליטיות.

אחת ששמעתי השבוע: למה דומים חילופי־התיקים שהיו וישהיו בממשלה?

רס"ר אומר לפלוגה, במיסדר־הבוקר: „בחורים, יש לי בשבילכם ידיעה טובה וידיעה רעה.

„הידיעה הטובה היא שהיום, לראשונה אחרי חודש, אתם מחליפים את התחתונים.

„הידיעה הרעה היא שאתם מחליפים אותם ביניכם."

בלום כלום

את אשר אינך רוצה שיעשו לך — אל תעשה לאחרים.

אני נזכר בכלל־זהב זה מדי פעם, כאשר אני צופה בראש מישלחתנו באו"ם, הפרופסור יהודה בלום, על מירקע הטלוויזיה.

הנה היא לבדו — אחד נגד כולם. הוא מתלונן על „הרוב האוטומטי" המצביע נגדו. אותו ריב, כך הוא אומר, אינו מצביע על פי מצפונו ושיכלו הישר, אלא אך מתוך שינאה לישראל, אנטי־שמיות, צימאון לנפט, ומה עוד.

אבא אבן אמר פעם שאם הגוש הערבי־סובייטי יגיש החלטה לביטול עשרת הדיברות, היא תתקבל באופן אוטו־מטי וברוב עצום.

יתכן.

פעם, בכנסת השישית, אחרי ויכוח מדיני ארוך,

הגשתי את הצעת־הסיכום הבאה: „הכנסת מטילה על הממשלה לפעול כמיטב יכולתה למען השגת השלום." ברוב מכריע הצביעה הכנסת נגד הצעה זו. כל־כך מכריע, שאני הצבעתי בעדה לבדי.

זה היה בימי שילטון המערך. עכשיו שולט בכנסת הליכוד.

בשבוע שעבר, אחרי הוויכוח על הודעת ראש־הממ־שלה, ביום שבו אירעו ההתנקשויות בגדה המערבית, הגשתי הצעת־סיכום ארוכה ומפורטת. ברגע שעליתי על הדוכן כדי לקרוא אותה באוזני הבית, בא לי רעיון. ויתרתי על כל הסעיפים, והשארתי רק אחד: „הכנסת מביעה את הזדעזועה נוכח ההתנקשות שבוצעה היום נגד ראשי־הציבור בגדה המערבית והמצטה שהונחה בשוק בחברון."

השר יוסף בורג היה הראשון שתפס מה קורה. הוא קפץ ממקומו ותבע שהצעה זו לא תועמד כלל להצבעה, ביגלל סיבות נוהליות. יו"ר הכנסת, יצחק ברמן, דחה את טענותיו והעמיד את ההצעה להצבעה.

בעד ההצעה הצביעה סיעת ש"י וחלק מסיעת המערך (אך לא מנהיגיה). כל הקואליציה (מילבד משה מירון, שהיתה לו ההגיונות להימנע) הצביעה נגדה.

כעבור יומיים ערכה הכנסת דיון ארוך בתופעות העליה והירידה. במשך כל הדיון לא נכח באולם אף שר אחד. כל הנואמים, גם נואמי הליכוד, הביעו את התמר־מרותם על כך, ופעם אחת אף הופסקה הישיבה בשל כך.

בסוף הדיון הצעתי הצעת־סיכום של סעיף אחד: „הכנסת מביעה את מורת־רוחה על כך שבדיון זה לא נכח אף חבר אחד של ממשלת־ישראל, לרבות שר־הקליטה."

שוב הורמו הידיים. הפעם הצביע כל המערך למען הצעתי, יחד עם שאר סיעות האופוזיציה. אולם כל הקוא־ליציה הצביעה נגד — גם הנואמים שהתמרמרו כל־כך קודם לכן.

או"ם־שמום?

ERGO SUM

משה דיין יושב בכנסת בקירבתי. אין הוא נראה הכי טוב, אך עדיין יש לו הכישורן לגרום לסנסציה, לעורר התרגשות וציפיה, למלא את אולם־המליאה, להזעיק את צלמי הטלוויזיה והעיתונאים.

וכל זה — מבלי להגיד דבר שיש לו משמעות כלשהי. כאשר התפטר, לא היה מסוגל בשום פנים ואופן להסביר מדוע. אחרי שהקשבתי לנאום־ההתפטרות שלו נשאלתי לדעתי, וסיכמתי: „הוא הסביר שהוא התפטר מן הממשלה מפני שהוא מסכים עימה."

השבוע, בעת הדיון על הודעת ראש־הממשלה, קם דיין כדי לשאת את דברו. מייד — התרגשות כללית. המיזנון התרוקן. אומצות חצי־אכולות ננטשו בחיפזון. הכתבים הפרלמנטריים, הפוקדים את אולם־המליאה רק לעיתים רחוקות (המיזנון מעניין אותם יותר) נהרו אל היציע שלהם. אותם חברי־כנסת, המזדמנים לאולם רק כאשר הם בטוחים כי המצלמות מתקתקות, אצו אל מקומותיהם.

דיין דיבר. שקט כרגיל, משכנע כרגיל, מעניין כרגיל.

מה אמר? איני יודע. איש אינו יודע. הוא פשוט לא אמר כלום.

כעבור שעה קלה קם מנחם בגין להשיב למתווכחים. זה היה בגין הישן־חדש, איש־חרות, מנהיג־האופוזיציה (הממשלה היא עכשיו באופוזיציה לרוב הציבור, כשם שהמערך הוא באופוזיציה לממשלה). הוא היה בטראנס של התבדחויות והתגנחויות, נע ונד בין קומדיה ופארסה, וכל הנוכחים היו מרותקים. אפילו יצחק רבין הסולידי שאל את שכניו: „האם הוא איבד את העשתונות?"

תוך כדי כך התנפל בגין גם על דיין. מכיוון שגם הוא לא הבין מה ביקש דיין לחדש, תקף אותו על דברים אחרים. דיין מחה בקול רם, ואחר־כך הצביע בעד בגין.

כעבור יומיים היה דיין מוכן להשמיע את תשובתו ההיסטורית. משעות הבוקר נפוצה בכנסת השמועה שהפעם יערוך את החשבון עם בגין עד תום. הפעם יגלה את הכל. גם מדוע התפטר מן הממשלה.

שוב דריכות, מתיחות, מיקבץ של מצלמות, צלחות נסושות במיזנון, ספסלים מלאים, עסים שלופים.

דיין רצה לדבר בהקדם, כל עוד העיתונאים היו מצויים במקום. לא היתה בעייה. אמנם, תורו לדבר (על העליה והירידה) היה אמור להגיע רק כעבור שעה, אבל גד יעקובי פינה לו את מקומו.

שעה קלה לפני שקם לדבר, פרץ לאולם יחיאל קדישאי וניגש אל דיין (בניגוד לנוהל. גם מנהל לישכת ראש־הממשלה אינו רשאי לגשת אל מושבו של חבר־כנסת). הוא תחב לו פתק. אפשר היה לנחש מה כתוב בו: ראש־הממשלה ביקש אותו להימנע מלנאום. דיין ביטל את הבקשה בתנועת־יד. העיתונאים כבר המתינו לדבריו.

קדישאי הלך, חזר כעבור רגע. ובידו פיתקה נוספת. גם הפעם הגיב דיין בתנועה של זילזול. הוא קם לנאום.

מי שרוצה להגיב על דברים שנאמרו במליאת־הכנסת ושפגעו בו, צריך לעשות זאת בסוף הישיבה, אחרי שהגיש ליו"ר את הודעתו בכתב. אך הכללים החלים על כל בן־תמותה אינם חלים על דיין. יש הסכמה אילמת שהוא עומד מעל לחוק ול־נוהל — בענייני עתיקות כמו בענייני הכנסת. היו"ר לא הפריע לו להשמיע את תגובתו על דברי בגין ב־אמצע ויכוח על נושא אחר לגמרי. גם אני מחיתי על כך רק אחרי שדיין סיים את דבריו. דיין הוא דיין.

דיין

ומה היה בפיו? איני יודע. איש אינו יודע. דיין השמיע כמה דברים חסרי כל חשיבות על דבריו של בגין, שגם הם היו חסרי כל חשיבות. זה היה ויכוח על לא־כלום.

אבל המצלמות צילמו, העיתונאים רשמו, במשך שעות שאלו הח"כים איש את רעהו במיזנון, שהיה שוב מלא: „מה הוא רצה? מה הוא אמר? על מה היה הוויכוח?"

וכך הוכיח משה דיין שהוא קיים.

באותו ערב טילפן לי מאירופה איש־רדיו ידוע. הוא סיפר לי בהתרגשות שמשה דיין הגדול הודיע במפתיע שהוא מוכן להתראיין עליידו. העורך רצה להתכונן לראיון, ולכן טילפן ושאל אם אני יודע מה מתכונן דיין להגיד.

„בוודאי," עניתי לו. „לא כלום."

וכך היה.

המהפכה של פז חוסכת לך אנרגיה

רק פעם אחת בשנים רבות יש לחברת נפט הזדמנות לצאת בחידוש מהפכני. "פז" היא החברה ושמן המנוע הסינטטי אולטרה SF – הוא המהפכה. לראשונה בישראל, שמן מנוע אולטרה SF של "פז" מעביר אותך לעידן חדש. עידן השמנים הסינטטיים. שמן סינטטי הוא שמן המחר, אתה יכול להשתמש בו כבר היום. שמן מנוע אולטרה SF – חוסך אנרגיה. שמן מנוע אולטרה SF – מקטין התלות בנפט!

אם אתה נוהג בממוצע 15,000 ק"מ בשנה בצריכה ממוצעת של 12 ק"מ לליטר, שמן מנוע אולטרה SF יחסוך לך כ־100 ליטר דלק בשנה. ובזמן שאתה עושה את חשבון החסכון בלירות, כדאי גם שתדע את העובדות הבאות על שמן אולטרה SF למנוע ושמן אולטרה GIR לתיבת ההילוכים והסרן האחורי.

- יש להחליף אותם רק פעם בשנה או כל 25,000 ק"מ.
- שומרים על המנוע, הסרן והגיר, משפרים את ביצועיהם ומגדילים את הנאתך בנהיגה.
- שמנים יציבים ביותר, עמידים בכל מזג אויר ותנאי נסיעה.
- מתאימים גם למנוע בנזין וגם למנוע דיזל.

חסכון בדלק, החלפת שמנים בתדירות נמוכה וחיי מנוע ארוכים; עשית את החשבון?!

שמן מנוע אולטרה SF של "פז" – שמן המנוע של העידן החדש. סע גם אתה עם הזמן.

מאז שהמציאו את המכונית לא יצרו עבורה שמנים כה מהפכניים

פז

צ'רלי מחפש כוכבת!

בחסות

פרס הראשון: טיסה ואירוח של שבוע בהוליבוד. עוד פרסים יקרי־ערך למועמדות ולמנחשים מי תהיה הכוכבת של צ'רלי.

אם את:
בעירה (20—35) תוססת ומלהיבה; מטופחת,
והרת ומושכת; בעלת כשרונות משחק;
אוהבת לשיר, לרקוד ולשחק;
צ'רלי הוא הסגנון שלך...
אם כן:
את היא הכוכבת של צ'רלי.

בחירה תיערך בשיתוף עם **"האולפנים המאוחדים בהרצליה"** באמצעות מבחני צילום. חבר שופטים מקצועי הכולל אנשי קולנוע ותיאטרון, אנשי אופנה ויופי, יבחר את כוכבת צ'רלי מבין 8 המועמדות הסופיות.

הציגי מועמדותך — את עשויה לזכות בחוויה הוליבודית! כתבי לנו עליך וצרפי תמונות ל:
צ'רלי־להיטון — תל־אביב, רח' חובבי ציון 65.

מועד אחרון לקבלת מועמדות 23.6.80.

פרסים למועמדות:

- **לכוכבת של צ'רלי:**
  - טיסה להוליבוד ואירוח במלון מפואר במשך שבוע ימים.
  - מערכת תכשירי איפור ובישום צ'רלי בשווי —.5,000 ל"י.
  - מנוי שנתי על "להיטון-עולם הקולנוע".
- **ל־7 המועמדות הסופיות:**
  - מערכת תכשירי איפור ובישום צ'רלי- בשווי —.2,500 ל"י כ"א.
  - מנוי שנתי על "להיטון-עולם הקולנוע".
- **לכל המועמדות:**
  - יוגרלו 300 פרסי בושם צ'רלי.

פרסים למנחשים:

- הגרלת מכונית "פיאט ריתמו" — ללא מיסים.
- הגרלת 500 פרסי בושם צ'רלי.

כל אחד יוכל לנחש מי תהיה הכוכבת של צ'רלי ולהשתתף בהגרלת הפרסים. תמונותיהן וקורותיהן של 8 המועמדות הסופיות יתפרסמו בעתונות, בתמרוקיות ובבתי הכל־בו במשך חודש אוגוסט.

הפרס הראשי למנחשים נכונה

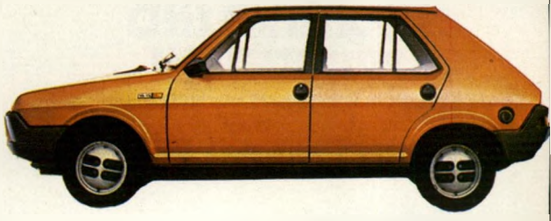

FIAT Ritmo
1050 סמ"ק 1980, ללא מיסים
ריתמו משלבת ביצועים של מכוניות גדולות יותר עם צריכת דלק של מכוניות קטנות ממנה.

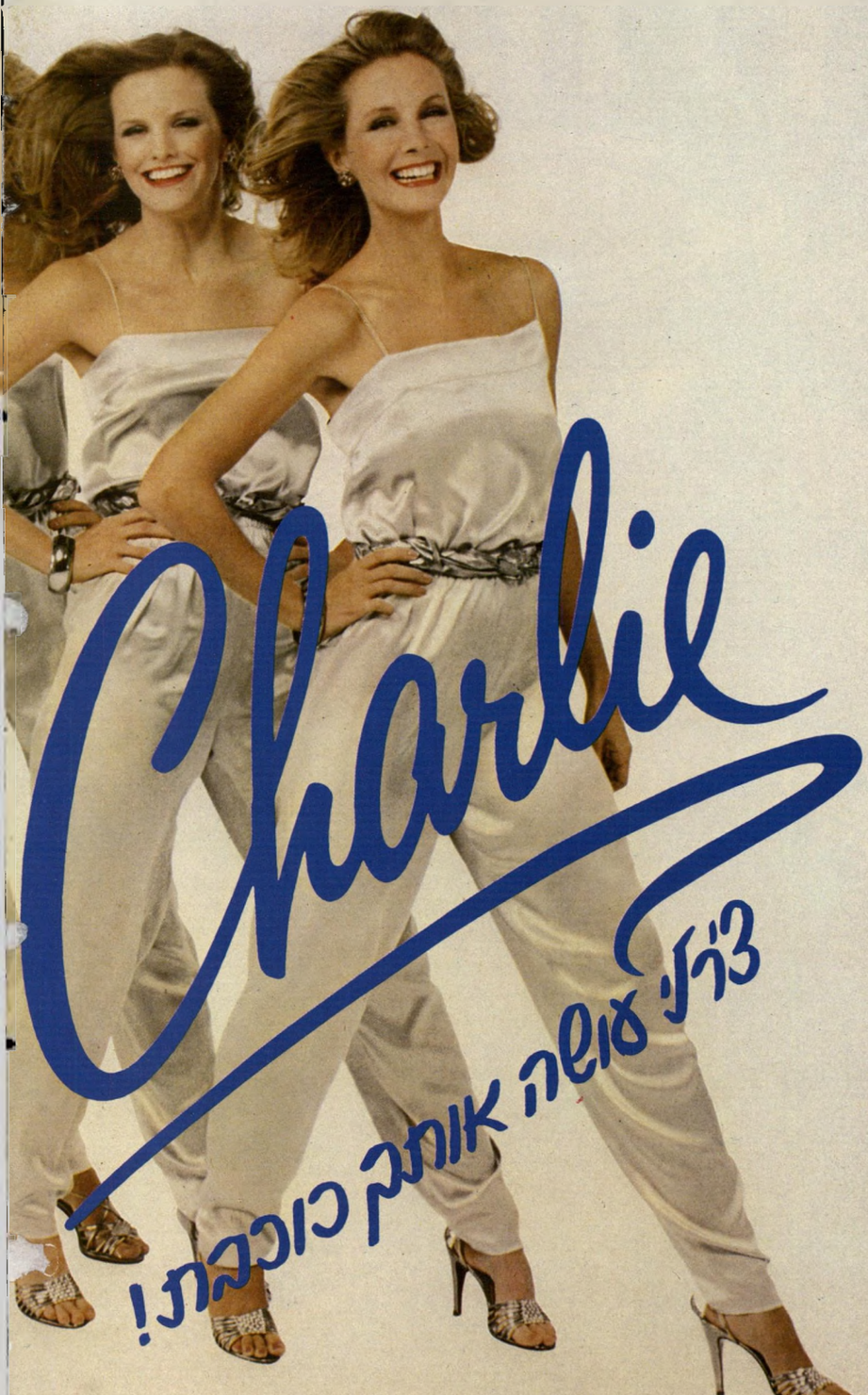

זה יכול לקרות גם לך!
את יכולה להיות כוכבת בכל פעם שאת הולכת עם צ'רלי. תכשירי האיפור של צ'רלי משווים לך מראה זוהר ואופנתי, ובושם צ'רלי מעניק לך הרגשה חושנית נפלאה.
תני לצ'רלי לעשות אותך כוכבת!

REVLON

© 1980 REVLON, INC.
FASHIONS BY LYNN BOWLING

נימרוד – דיזנגוף 185 (סניף ראשי).

רמת השרון – נימרוד.
אילת – נימרוד. ירושלים – מאוטנר.
רחובות – נימרוד. באר שבע – אטרנה.
חיפה – אוניון. נתניה – ליליפוט.
כפר סבא – טיף וטף. בת ים – טופז.
ראשון לציון – אמו. פתח תקוה – נעלי מיקי.
פתח תקוה – אוניון. רעננה – אוניון.
אשקלון – זליג. חדרה – אביב.
עפולה – ויזל. הוד השרון – מגרי.
אשדוד – אוניון. נהריה – דויטש.
גבעתיים – דובון. קרית שמונה – נעלי עדין.
רימון – וילמית. הרצליה – אוניון.
לוד – נעלי לילי. טבריה – נעלי אילנה.
רמת גן – נעלי נוער. בני ברק – אוניון.
כרמיאל – עמי ותמי. נוה אביבים – בינגו.

רחל מרחלת על כל העולם

החתונה של אורלי

בשורה משמחת למי שלא שכח את **אורלי חידה**, מי שהיתה מלכת־המים של העולם הזה, ואחר־כך לא ירדה מכות־רות־העיתונים, עזבה אותנו לאנחות לפני למעלה משנה, ואיימה שתצליח בהוליווד.

אני לא יודעת עד כמה הצליחה אורלי במישחק, אבל באהבה היא טוענת שהולך לה קלף משוגע. והראיה: אורלי התחתנה לפני חודש עם מי שהיא אומרת שהוא צלם הסטילס הטוב ביותר ביבשת, יהודי

אורלי או
צלם פרטי

בן 37 בשם **ג'יימס גלובוס**. איך מגדירה אותו אורלי בשפתה העשירה: „מקסים, אינטליגנטי, מעניין במיוחד. מעניק לי אהבה וחמימות.“ היא בטח יודעת על מה היא מדברת.

גלובוס העניק לה לא רק חמימות, אלא גם בית חדש וירח דבש בהוואי. איך כותבת אורלי: „אני בת־מזל אריה, ומיספר המזל שלי הוא 11. באוגוסט הבא ימלאו לי 24 אביבים, ואני מרגישה שעברתי דרך ארוכה ממלכת־המים ועד היום; מגיל תשע־עשרה וחצי ועד היום. אני עדיין לומדת ומכינה את עצמי לקאריירה הוליוודית, שמי כשחקנית **אורלי או**, ובתעודות ובמיסמכים **אורלי גלובוס**. אני מאוהבת ומאושרת.“ ולספקנים שלא בדיוק יודעים עדיין איך לאכול אותה, מוסיפה אורלי: „באמת, באמת.“

אהבה מסעירה

בשבוע הבא זה עומד אי"ה והרבנים לקרות. איש־העסקים והפליי־בוי מספר אחד של ירושלים **אריה אנג'ל** עומד להתגרש מאשתו, מנהלת־המערכת של שבועון חיילי צה"ל במחנה, **ברוריה אנג'ל**.

הסיפור על המשברים בחיי־הנישואים של אמנון וברוריה מלווה אותי כבר כמה שנים. כשהם נפרדו בפעם הראשונה, עבר אמנון להתגורר בירושלים, וברוריה קיבלה את הג'וב במחנה.

אחר־כך, אני לא יודעת באשמת מי, הם החליטו לנסות שוב. הקורבן העיקרי היה של ברוריה. הרס"ריות החלה לנסוע כל יום מירושלים לתל־אביב וחזרה, רק כדי שתוכל להיות עם בעלה בדירה שלו בירושלים, ולא להפסיד את הג'וב שלה במחנה.

אמנון, שרצה להיות טוב לאשתו בירח־הדבש המחודש שלהם, החליט להביא הביתה עוזרת. הוא מצא צעירה, אם לבת, **שרה אדרי** שמה. העוזרת ניקתה את הבית, ובימים שברוריה היתה מגיעה מאוחר מהעבודה, היתה העוזרת הנפש החיה היחידה שעימה יכול היה אמנון לדבר. אט־אט התפתח רומן בין אמנון לשרה, וכשהדבר נודע לברוריה היא החליטה שחבל על המאמץ, שכרה דירה ברמת־אביב והפסיקה לחיות על הכבישים. אמנון מצידו המשיך להיות עם עוזרת־הבית שלו.

מה שמעניין אותי עכשיו זה אם אחרי הגט יתחתן אמנון עם שרה, ואם הם יתחתנו, האם תסכים שרה להסתכן ותרשה לו להביא עוזרת הביתה?

בן לדליה מזור

שמחה כזו לא ידע שיכון־הוותיקים שברמת־גן כבר זמן רב. בווילה הצנועה של סמנכ"ל תיעוש **אריה מזור**, נערכה קבלת־פנים לכבוד **איתי מזור**.

לפני כמה חודשים נעלמה לי הקריינית **דליה מזור** מהעיניים. ידעתי שהיא יצאה לחופשת לידה, והמתנתי לבשורה הטובה. כשזו לא באה, פשוט שכחתי מדליה ומבעלה המהנדס **אריה זוין**.

לכן היה לי טוב על הלב, כששמעתי שבמוצאי השבת האחרונה ערך הסבא של דליה קבלת־פנים לכל החברים הטובים שלה מהטלוויזיה, ולכל החברים הטובים שלו מההסתדרות, לכבוד הבן של דליה ואריה, איתי שמו בישראל.

מזל טוב מכל הלב.

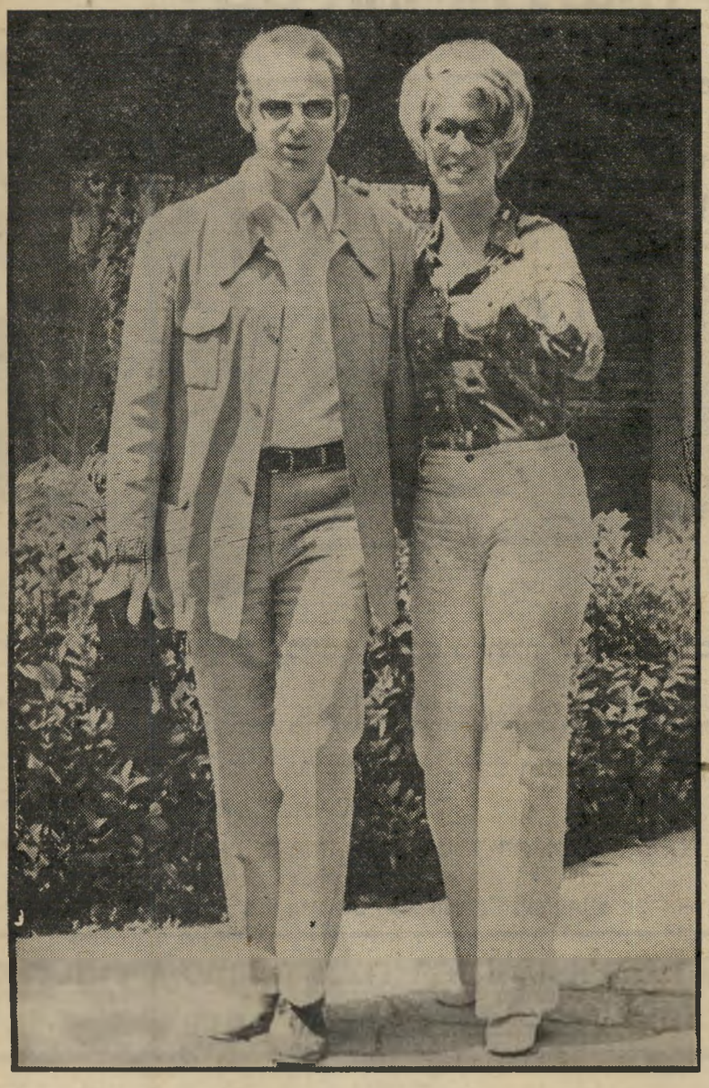

דליה ואריה זוין
קבלת־פנים אחרי חודשיים

חבר במקום בעל

מי לא קינא בפרקליט האמריקאי **ג'רי כהן**, כשלפני שנה וחצי חטף את אחת הכי יפות בארץ, הדוגמנית **חוה לוי**,

חוה לוי
אהבה עם הבוס

נשא אותה לאשה ולקח אותה איתו לארצות־הברית?

או בבקשה להפסיק לקנא. הסיפור הזה עם ג'רי פשוט נגמר. אמנם אין עוד גט רשמי, אבל זה עומד להגיע בקרוב.

אבל לפני הגט הגיעה לארץ חוה עצמה. הגיעה, סיפרה לכל מי שהיה מוכן לשמוע שהיא פנויה, והמירדף הגדול אחריה החל. מי שזכה בו לא היה אלא **גי פוקוס**, בנו של בעל מיפעל בגד־עור. השניים כבר מתגוררים ביחד, והציפור הפרטית שלי לחשה לי שיש שם אהבה גדולה.

הציפור לחשה לי גם שחווה אמנם לא מתגעגעת לבעלה, אבל לארצות־הברית של אמריקה היא דווקא מתגעגעת, וכי עוד מעט שוב נרגיש שחסר לנו משהו בארץ. גי וחוה עומדים לעזוב אותנו ולנסוע לארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות.

שינוי כללי

סמדר קיצ'ינסקי
כתר במקום חבר

מה שהיופי עושה לבן־אדם זה כלום לעומת מה שההצלחה עושה לו. וכשיש גם יופי וגם הצלחה, צריך לעמוד על המישמר.

אני מתכוונת ל**סמדר קיצ'ינסקי**, בתו של הלוחם בגרמנים **אנדרי קיצ'ינסקי**, שנשבעה להמשיך את מלחמת אביה, למרות שהיא רק בת 17.

סמדר היפהפיה החלה לאגור כוחות לקראת המילחמה, ותוך־כדי־כך גם התאהבה בבן של קבלן מפתח־תקווה שקוראים לו **צביקה**. כולם קוראים לו צביקה, חוץ מסמדר, שכינתה אותו **הרשל**. יודעי־דבר בתורת האהבות והחברויות ניבאו שהכיוני הזה יגרום לכך שהרומן לא יחזיק מעמד, ומסתבר שהם צדקו.

בשבוע שעבר זכתה סמדר בהחרות על כתר הנערה הפופולארית. כמו ששמו עליה את הכתר, היה ברור שהרשל כבר קטן עליה. ואכן, מי שפגש את סמדר אחרי הבחירה שמע ממנה שהרשל כבר לא קיים לגביה.

אני מאחלת לה עוד הרבה כתרים ועוד הרבה הרשלים. היא עוד צעירה ובוודאי תספיק לאסוף גם כאלה וגם כאלה.

לוגית צעצועי הרכבה מחומר מיוחד-היחידים בעולם עם אחריות לשנתיים!

* צעצועי לוגית בשלל צבעים מרהיבים מתוצרת ישראל נמכרים בהצלחה ברחבי העולם.
* צעצועי לוגית בטוחים לחלוטין למשחק ילדים:— עשויים מפלסטיק מוקצף דמוי עץ, בלתי שבירים, ללא סיבים ומחומר בלתי רעיל.
* צעצועי לוגית במיכל שימושי מהודר.
* צעצועי לוגית נמצאים תחת השגחת מכון התקנים.

להשיג ברשתות המשביר, בכל בו שלום ובכל חנויות הצעצועים ברחבי הארץ.

סניף ירושלים

גב-עם שווק והפצה: רח' שמואל הנגיד 26
ירושלים טל. 02-233383

רק בטיולי קמפינגטורס תוכלו לראות יותר, לבלות יותר ולהנות יותר במחיר הנמוך ביותר

קמפינגטורס Campingtours חברה מס. 1 בטיולי הקמפינג

חסוך 25 עד 30 אלף ל"י בטיול של 24 יום לאירופה

מחירי קמפינגטורס		מחירים בחברות אחרות	
24 יום אירופה	$ 1376	15 יום	כ-$ 1300
30 יום אירופה	$ 1576	17 יום	כ-$ 1650
42 יום אירופה	$ 1876	23 יום	כ-$ 1950

מחירי הטיסה מבוססים על התעריפים ליום 31.5.80

מחיריגו כוללים:
כרטיס טיסה, אוטובוס צמוד לאורך כל המסלול*, שתי ארוחות מלאות ליום* דמי כניסה לכל האתרים המתוכננים (לפי החוברת), מלווה מנוסה המומחה לקמפינג, ערבי בידור ופולקלור.
* למעט לונדון.

אפשרות לתשלומים נוחים

שאל על טיולי קמפינגטורס לארה"ב וליוון.

דרוש חוברת קמפינגטורס 80 מסוכנו הנסיעות שלך

במדינה

דרכי חיים

מיסדר זיהוי לכלבים

האם נשכה דוכסה או אחר מכלבי־הזאב האחרים ברחוב?

כלב זאב גדול התנפל על ה־אשה שיצאה מבית חברים ברעננה. היה חושך, והאשה הצועקת ניס־תה להיחלץ משיני החיה שתפסה אותה בשוקה. שותתת דם הגיעה לביתה ונזקקה לטיפול רפואי ממר־שך. הנשיכה גרמה זיהום, והאשה נזקקה לניתוח וטיפול ארוך.

שבועיים אחרי הנשיכה החלי־טה האשה לגשת לעורך־דין, כדי לתבוע פיצויים מבעלי הכלב. עו־רך־הדין שמע את הסיפור, והדריך את האשה להגיש קודם כל תלונה במישטרה, שכן החוק אוסר על בע־לי־כלבים לשלוח אותם לרשות הרבים ללא מחסום על פיהם.

?התנפל ונשבח. המישטרה נתנה מבט אחד ברגלה של המת־לוננת ופתחה תיק פלילי נגד ה־בעלים של דוכסה, כלבת זאב גדו־לה וחסונה, שבעליה מתגוררים ברעננה, ליד ידידיה של המתלו־ננת. לדברי האשה, דוכסה היתה הכלבה שתקפה אותה.

סניגורם של בעלי הכלב, אב־רהם ריכטמן, לא היה מודאג בגלל התביעה הפלילית. אפילו יורשעו בעליה של דוכסה, הקנס שיוטל עליהם יכול להגיע ל־500 לירות. מה שהדאיג את הסניגור רחק המבט היה התביעה האזרחית ש־תבוא בעיקבות המישפט הפלילי. תביעה זו יכולה להסתכם בסכום גדול, הכולל דמי טיפול־רפואי, כאב וסבל. אם יורשעו בעלי הכ־לב במישפט הפילי, תוכל התובעת להשתמש בכך במישפט האזרחי, ולסגור במעט כל הגנה אפשרית לנתבעים.

ריכטמן ביקר ברחוב שבו גוש־כה המתלוננת וגילה, להפתעתו, כי בכל בית יש כלב. ובאחד ה־בתים מתגורר אפילו בנה של דוכסה, הדומה לה כבן לאמו. כיצד יכולה היתה המתלוננת לזהות איזה כלב נשך אותה בעת לילה חשוכה, בעת התרגשות חזקה? כך חשב הסניגור, ובמוחו עלה רעיון מבריק: מדוע לא לבקש עריכת מיסדר זיהוי כלבים? את־רי הירהור קל פנה הסניגור אל השופט חנה שרון, בבית־המישפט ברעננה, והעלה את בקשתו המוז־רה.

הקהל שהיה באולם ציפה בפחד למיסדר הזיהוי. איש לא הבין כיצד אפשר יהיה לאסוף באולם המישפט הקטן מיספר גדול של כלבי זאב אימתנים, ולמנוע בעדם לתקוף זה את זה, להתנפל על הנוכחים ולנבוח במלוא גרונם.

נראה כי הירהורים אלה חלפו גם במוחה של השופטת. היא סיר־בה לבקשת הסניגור.

נשות אסירים

חצי שנה נדרשה כדי לבשל תוכנית רדיו בת שעה, על נשות אסירים

כשהתחילה רעיה גניאל, עורכת תוכניות ברשות־השידור, להכין תוכנית על נשות אסירים, לא תיארה לעצמה את דרך החתחתים שלפניה. היום, שישה חודשים מאוחר יותר, היא בסוף הדרך, כש־ברשותה מישדר בן שעה ששמו הוא בכל זאת בעלי... המישדר מתוכנן ליום השישי, ה־13 ביוני.

רעיה נתקלה בתחילה בחוסר רצון של נשים לדבר, ובדרישה תקיפה כי שמן לא ייזכר. אך לפ־עמים גם זכתה לשיחות ארוכות

(המשך בעמוד 63)

„אני מבקש מבית־המיש־פט לשחרר אותי מתפ־קידי. אינני יכול לקבל על עצמי את האחריות לייצג את הנאשם, אחרי שנתגלעו חילוקי־דעות ג־ינו באשר לקו ההגנה," כך אמר עורך־הדין הממושקף, משה רם, לבית־המישפט, וחיכה להחלטה.

הדבר עורר שאלה סבוכה, בע־לת חשיבות מוסרית ומישפטית. רם מייצג את הנאשם שלמה סימן־טוב יותר ממחצית השנה. הדבר התחיל בחודש דצמבר השנה ש־עברה, כאשר הסעיר את המדינה הסיפור על שלמה סימן־טוב, ש־מצא את אהובתו רחל ויינבוים ב־אמבטיה עם מאהב. סימן־טוב, ש־קינא מאוד לרחל, היכה אותה ואת מאהבה, שבר חפצים והשמיע איר־מים. אז הגן עליו רם, הביא לשיח־רורו ממעצר, בתנאי שלא יתקרב לביתה של רחל.

סימן־טוב היה בן 40 ורווק. הוא הכיר את רחל לפני שש שנים, ומאז חיו יחדיו כזוג נשוי לכל דבר. הם התגוררו בדירתה של רחל ברמת־גן, ושם גם גידלו במ־שותף את בנה של רחל מנישואיה הקודמים.

השניים היו זוג יפה, ונחשבו על־ידי הכל כזוג לדוגמה. רחל סיר־בה להתחתן עם שלמה כיוון ש־נכוותה כבר פעמיים בנישואין בל־תי־מוצלחים.

„את אוהבת את הזקן?"

ב אותו בוקר דצמבר הקדים שלמה לחזור מעבודתו, ואז התגלה לו דבר בגידתה של רחל, גרם לו לאיבוד־חושים. התקרית גם גרמה לכך, שרחל עזבה את שלמה, ולא הסכימה אף לראותו שנית.

שלמה התגעגע לאהובתו ורצה, למרות הכל, להחזירה אליו. כ־חודשיים אחרי תקרית־האמבטיה

הסניגור ביקש לשחררו מלהגן על הנאשם ברצח - והדבר עורר שאלה מוסרית ומישפטית מסובכת ביותר

נסע במכוניתו ליד התחנה המר־כזית וראה את רחל הולכת לתחנת האוטובוס. הוא עצר את ריכבו והציע לה טרמפ הביתה. היא סיר־בה „להיכנס לאוטו הארור הזה," והמשיכה בדרכה.

שלמה ישב במכונית דקות אח־דות, כשהוא רועד מזעם ומחרדה. אז הוציא את האקדח שהיה במ־כונית, דרך אותו והחביאו תחת מעילו. הוא יצא ברגל בעיקבות רחל. כאשר מצא אותה, ישבה ב־אשה היפה, לבושה בשימלת־מעיל שחורה, על ספסל בתחנה. שלמה קרא לה וביקש שתבוא עימו לש־תות קפה, אך היא סירבה. הוא ביקש לדבר איתה, ושוב סירבה.

„מדוע עשית לי את זה? את אוהבת את הזקן הזה?" שאל של־מה בכאב, ורחל השיבה לו: „כזאת אני, וככה אני רוצה לחיות."

מצפונו של סניגור

נאשם פימן־טוב
„סניגור יותר קטן..."

שלמה התחנן: „אפילו כלב לא זורקים ככה אחרי חמש שנים! בואי לפחות לשבת בלי לדבר, אני רוצה לראות אותך!" רחל היפנתה את גבה והתרחקה ממנו. אז שלף את אקדחו וירה לעברה את כל הכדורים שהיו בו והרג אותה.

המיקרה קרה לעיני אנשים רבים, לאור היום, ברחוב סואן. מישהו תפס את שלמה, ולקח ממנו את אקדחו, והוא נלקח לתחנת־המישטרה.

שלמה היה מוכה־הלם. הוא עשה כל מה שביקשו ממנו. שעות ישב וסיפר את סיפורו העגום לחוקר המישטרתי, וכל אותה עת רעד ובכה. למחרת בבוקר יצא עם צוות רבים מבאי התחנה המרכזית ראו את המיקרה. אולם הוא כפר ב־אשמת הרצח, ונרמז על שליחתו לבדיקה פסיכיאטרית.

✶ עניין של מוסר ומצפון

ה**מישפט התחיל** בשבוע שעבר. בפתח המישפט ביקש הסניגור לשחררו.

לפני בית־המישפט עמדו שיקולים נוגדים. השיקול המיידי היה שיקול היעילות. המישפט נקבע ל־תאריך זה, ויועדו לו שלושה ימים תמימים. אם יידחה, יהיו אלה ימים מיוחד לשם שיחזור המיקרה בצילומי וידאו.

הפקליטות הגישה כתב־אישום על רצח נגד שלמה, והתיק נראה סגור ומושלם. משה רם המשיך לייצג את שלמה גם באישום זה. בעת ההקראה לפני השופטים, הנשיא בנימין כהן, יעקב קדמי ומנחם אילן, הודה הנאשם בכל העובדות. לא היה כל טעם להכחיש, כי הוא אשר ירה ברחל, כאשר לבקשת הסניגור ומשחרר אותו, לא היה יכול להמשיך במישפט, כיוון שלפי החוק חייב נאשם ברצח להיות מייוצג על־ידי עורך־דין. ואם אין לו כסף לשכור פרקליט, חייב בית־המישפט למנות לו אחד, על חשבון המדינה. אלא שכל סניגור אשר ימונה יזדקק לזמן ממושך כדי ללמוד את התיק.

השאלה המצפונית, שהתעוררה בחריפות, היתה אם אפשר לחייב סניגור להופיע ולהגן על נאשם בניגוד לקו־ההגנה שלו, ואולי בניגוד למצפונו. שכן הגנה על נאשם איננה רק עניין טכני של בעל־מלאכה. זהו גם עניין של מוסר ומצפון.

כדי לברר היטב את כל העובדות, שאל הנשיא את רם אם הוא בעיה הכספית היא אחד המניעים להחלטתו. רם הכחיש זאת וטען, כי היה מוכן גם להופיע כסניגור ממונה, אילו היה מסכים עם קו־ההגנה.

כאן הפכו השופטים סקרנים ו־חקרנים יותר. הם הכירו את העובדות, וידעו כי שלמה בעצם הודה במעשה, ולכן לא יכולה להיות מחלוקת על העובדות. על מה היא מחלוקת? שאלו. רם סיפר, כי רק בשבוע האחרון נפגשו בני־משפחתו של שלמה עם עורך־דין אחר, שהציע להם לנסות קו־הגנה של אי־שפיות־דעת. בעוד שהוא דוגל בקו־הגנה אחר. בית־המישפט מנוסה במישפטים כאלה, וברור היה, כי יכולים להיות רק שני קווי־הגנה למיקרה כזה. הא־חד הוא אי־שפיות־דעת, אשר אם תוכח בתעודות רפואיות, תגרום לזיכויו של שלמה מכל אשמה. הש־ני הוא קינטור. אם התביעה תצי־ליח להוכיח שהיה קינטור מצידה של רחל, תהפוך העבירה מרצח להריגה. וההבדל בעונש בין שתי העבירות הוא משמעותי ביותר.

תוך כדי שיחה עם הסניגור הצ־ביע גבר בקהל וביקש לדבר. היה זה אחיו של הנאשם. הוא הביע את הערכתו לסניגור, אך טען, כי המישפחה מעדיפה קו־הגנה שרם אינו תומך בו, ולכן ביקש שהות להביא סניגור אחר.

גם הנאשם קם ואמר, כי הוא יודע שרם הוא „סניגור גדול", או־לם זמנו אינו פנוי עבורו, והוא מעדיף סניגור „יותר קטן", אשר יוכל להקדיש לו זמן רב יותר.

הסניגור הועמד במצב עדין ו־מביך. כדי לשכנע את בית־המישפט כי אינו יכול להמשיך ב־ייצוג, היה עליו לפרט את ההבד־לים בין קווי־ההגנה המוצעים, ו־לספר מדוע לא נראה לו אחד מה־שניים. בזאת היה מגלה וחושף את כל חולשות ההגנה, ואולי גורם לטירפודה של כל אחת משתי ה־אפשרויות. מאידך, אם לא יירד לעומקה של הבעייה, לא ישוכנע בית־המישפט בצורך לשחרר.

רם עשה כמיטב יכולתו, בעודו מהלך על החבל הדק, אך נכשל. בית־המישפט, אחרי ששמע את כל הצדדים, החליט להשאירו בתם־קידו. „אתה נחשב כעורך־דין מה־שורה הראשונה, ולכן, אם אשחרר אותך, הוא ישיג מישהו אחר ו־מאותה שורה, ובעצם לא ישתנה דבר," אמר הנשיא. „אתה נמצא לפנינו כסניגור, בתוקף מיקצועך, ולא כאיש פרטי משה רם, ועליך לעשות כמיטב יכולתך."

בית־המישפט קבע גם, כי מאחר שהמקום לפרט את קו־ההגנה הוא אחרי שמיעת עדויות התביעה ו־אחרי עדותו של הנאשם עצמו, יר־כל הסניגור לחזור על בקשתו ב־שלב מאוחר זה, ובית־המישפט יחליט על כך שנית.

במבוכה ובחוסר־רצון קם הסני־גור ממקומו, לחקור את עדי־הת־ביעה. אלה היו מעטים וקצרים, ולא גזלו זמן רב. אז הגיע תורו של הנאשם להעיד. הוא עלה על דוכן העדים, כאשר בידו כמה דפים כתובים, וקרא את הכתוב. הוא סיפר על חייו ועל אהבתו לרחל, וכאשר הגיע לחלק שבו לא הסכי־מה רחל לדבר איתו, החלו ידיו רועדות, וקולו נחנק בגרונו.

זה היה הזמן שבו על הנאשם לגלות את קו־הגנתו. שוב קם הסניגור וביקש לדחות את המיש־פט לשם עריכת בדיקות פסיכיאט־ריות. „מאוד לא נוח בצד זה של המיתרס," אמר והצביע על עצמו.

השופטים ערכו התייעצות קצרה, והנשיא קרא את ההחלטה: „למ־רות שלא נעים לי להיות בדעת מיעוט בעניין זה, דעתו הברורה של אב בית־הדין היא כי אין מקום להיענות לבקשת הדחייה, ויש לסיים את המישפט היום. אולם אין זאת אומרת כי שני השופטים האחרים אינם צודקים, ואחרי רבים להטות... השניים סבורים, כי מאחר שמדובר בעניין חמור כרצח, ראוי להיענות גם לבקשה כזו."

בית־המישפט הוציא צו־הסתכ־לות, כדי לבדוק את הנאשם בדי־קה פסיכיאטרית, ודחה את המיש־פט לתחילת יולי.

אילנה אלון ■

סניגור רם
„נתגלעו חילוקי־דיעות בינינו..."

מענק ענק.

בתוכניות מטמון

33% מענק
בתוכנית "מטמון עד 120 פלוס" ל-8 שנים

29% מענק
בתכנית "מטמון עד 120 פלוס" ל-7 שנים

25% מענק
בתוכנית "מטמון עד 120 פלוס" ל-6 שנים

25% מענק
בתכנית "מטמון עד 120" ל-6 שנים

20% מענק
בתוכנית "מטמון ברירה דולרית" ל-6 שנים

18% מענק
בתוכנית "מטמון כפול 2" ל-5 שנים

14% מענק
בתוכנית "מטמון כפול 2" ל-4 שנים

המבצע בתוקף לתקופה מוגבלת

בוא לגדול אתנו.

בנק הפועלים מע"מ

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

יהלומן נמלט לאוסטרליה בהשאירו חובות כבדים

חבר בורסת־היהלומים, **דויד צבאג** („דויד העיראקי"), יצא עם משפחתו לאוסטרליה, בהשאירו אחריו נושים, חברי בורסת היהלומים, במיליון דולר לפחות, ועוד חובות של 10 מיליון לירות, שהפסיד בקלפים.

צבאג היה בעבר מתווך־קרקעות, וניסה ידו בכל מלאכה, עד שעבר ליהלומים והתקבל לבורסה. לפני כחודש הסתבך בהפסדים כבדים של כ־10 מיליון לירות בקלפים. הוא הודיע לנושיו כי ישלם להם במועדים שקבע עימם, ונתן לכל אחד מפרעות על חשבון החובות. במקביל לקח יהלומים מחברי־הבורסה ומבעל בית־קפה ידוע ברחוב דיזנגוף. הוא הסתתר עם משפחתו במלון „הילטון" בשם בדוי, וטס לאוסטרליה כמה שעות לפני פגישותיו עם נושיו.

מי מממן את „אנשים"?

תקציב של עשרות מיליוני לירות מוציאה חברת „מנורה" לפירסום סוכנות־הביטוח החדשה „אנשים", בראשות **דני ויימן**. שיטות המכירה של ויימן, שאותן הפעיל בהצלחה בחברת „שימשון", הועתקו ל„אנשים". המקור למימון אינו תקציבי חברת „מנורה". „מנורה" שיכנעה חברות־ביטוח אנגליות להקצות יותר מ־200 אלף לירות אנגליות למיבצע הפירסום של הסוכנות החדשה, תמורת מסירת כל ביטוחי־החיים של „אנשים" לחברות האנגליות.

„מלפורד" תייצג את „פרודנשל"

חיסול עסקי „פרודנשל" הבריטית בביטוח הנעשה על־ידי „לאוביט", חברת־הביטוח של „בנק לאומי", לא יפגע בהמשך הטיפול בנציגות החברה הבריטית הידועה, המיוצגת בישראל גם על־ידי סוכנות־הביטוח „מלפורד", השייכת **למשה חכמי**.

„פרודנשל" היתה תחילה מיוצגת על־ידי „מלפורד", ואחר כך קיבלה חברה אחרת, הקשורה ב„קופת־עם", נציגות ישירה של החברה, אם כי „מלפורד" נשארה סוכן בכיר. עתה, כאשר „בנק לאומי" רכש את עסקי „קופת עם" ו־מחסל את נציגות „פרודנשל", נשארה הנציגות היחידה בישראל בידי החברה השנייה.

הדוויח 42 אלף לי"ש בהימורים!

המחאה על סך 42 אלף לירות שטרלינג, יותר מ־4.5 מיליון לירות ישראליות, הציג לפרעון בבנק ישראלי **מנשה („ג'קי") דרוויש**, אחרי שזכה בסכום זה בהימורים בקזינו של „פארק טאוטר" בלונדון.

דרוויש התחיל לשחק בסכום של אלף לירות אנגליות. תחילה הפסיד את מחציית כספו, אחר־כך הצליח לזכות ב־חמישה מיספרים רצופים שונים והפסיק מייד את המישחק, כשבכיסו הסכום הגדול.

מרוויח דרוויש
גלגל חחר

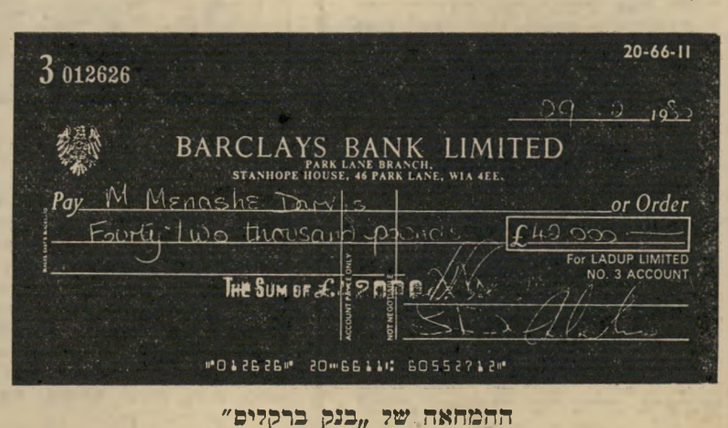

ההמחאה של „בנק ברקליס"
4.5 מיליון לירות ישראליות

בשן נכווה בעיסקי הפקות

הזמר **יגאל בשן** נכנס עם מפיקו האנגלי, **מרק לונדון**, לעיסקי־הפקות בישראל. התוצאה עד כה: סיכסוכים משפטיים ותביעות של בשן ולונדון נגד השותף הישראלי, **שמואל גרוסמן**.

לפני זמן־מה הוציא בית־המישפט ב־תל־אביב פסק־דין, המחייב את גרוסמן לשלם לבשן יותר מ־120 אלף לירות

זמר בשן
צו עיכוב

כתוצאות שנגרמו לו, וכן הוצא נגדו צו־עיכוב־יציאה מן הארץ. תביעה דומה יגיש בימים אלה גם מרק לונדון.

בשן ולונדון הכירו את גרוסמן במיקרה. גרוסמן מייצג בישראל חברות גדולות למיחזור אשפה, והציע להשקיע מיליון דולר בערבויות בעיסקי־ההפקה המשותפים. הוא השקיע תחילה סכום בהטסת מרק לונדון לישראל ותשלום מלונו, ונחתם הסכם על הקמת חברה משותפת לייבוא אמנים והפקות בישראל. על גרוסמן היה להפקיד בבנק ערבויות בסך רבע מיליון דולר להתחלת פעולתה של החברה ולונדון התחיל להחתים בלונדון אמנים לחופעות בישראל. כאשר לא הומצאו הערבויות, החלו הסיכסוכים, שהסתיימו בהכרעת בית־המישפט.

מבקר המדינה מבקר את הפשרה עם קרסו

חברת „קרסו" יצאה נשכרת מהסכסוך שעשו עימה שילטונות המכס, ו־שילמה סכום קטן בחריבה מהסכום שהיה עליה לשלם אילו מילאה את החוק — קובע מבקר־המדינה בדין־וחשבון האחרון שלו.

אגף־המכס מצא כי החברה חייבת הפרשי־מס בשיעור 900 אלף לירות, ו־תחת להגיש נגדה תיק משפטי הוסכם כי תשלם כופר של מחצית המס נוסף על המס, ובסך הכל 1.35 מיליון לירות. מבקר־המדינה מצא כי הסכום שקבע המכס כהפרש שלא שילמה החברה — 900 אלף לירות — נקבע על סמך חישובים לא־נכונים, וההפרשים הם בסכום גדול יותר. כן לא חושבה הריבית על ההפרשים שלא שילמה החברה. המבקר מצא כי הריבית בילבד מגיעה ל־1.1 מיליון לירות.

„סאבא" נמכרה

חברת הענק האמריקאית „ג'נראל טלפון" מכרה את חברת־הבת הגרמנית שלה, „סאבא", לחברה הצרפתית „תומסון־בראנדט". המכירה עלולה להשפיע על הנציגות הישראלית של „סאבא". כיום מייצגת את „סאבא" חברת „תדיראן", שהיא עצמה שייכת בחלקה ל־„ג'נראל טלפון" האמריקאית.

דנינברג: חברת הביטוח מרוויחות בביטוח אלמנטרי

דעה הפוכה מזו המושמעת על־ידי חברות הביטוח בישראל השמיע **יעקב דנינברג**, בעל ומנהל חברת־הביטוח „עממית" ונציג חברת הענק „פרנק ב. הול" בישראל.

כל חברות־הביטוח טוענות כי הן מפסידות בגלל התעריפים הנמוכים בביטוח האלמנטרי, ודורשות הקלות והטבות שונות מן האוצר בגלל הפסדים אלה.

דנינברג טוען כי החל בפברואר חשנה העלו חברות־הביטוח בצורה ניכרת (100% בפועל) את דמי־הדמים שהן גו־

מנכ"ל דנינברג
דעה הפוכה

בות. כל מבטח משלם לחברת־ביטוח תשלום עבור פרמיה ותשלום עבור דמים. חלק התשלום הנקרא דמים מיועד לכיסוי הוצאות מינהליות, ונשאר כולו ב־חברת־הביטוח. חלק תשלום־פרמיה מופרש על בחלקו למבטחי־המישנה בחו"ל, ו־חלקו משולם לסוכנים כעמלות.

על־ידי העלאת חלק הדמים בילבד הבטיחו חברות־הביטוח כי חלקן בחכנסה מתשלום הלקוח יגדל בצורה ניכרת, בעוד חלק מבטחי־המישנה והסוכנים יירד יחסית. לדעתו של דנינברג תהעלאה כבר גרמה לשינוי קיצוני במצב חברות־הביטוח. בחברת „עממית", למשל, בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, גדלו ההכנסות מפרמיות ב־6.55% ואילו מדמים ב־132% ריאלית.

העלאה זו של הדמים בילבד גרמה עם רב אצל מבטחי־המישנה, שהתחילו עתה לדרוש כי יקבלו את חלקם בבי־טוחי־המישנה כל שלושה חודשים, ולא אחת לשנה.

חברת „עממית" שייכת ב־70% לחברת „פרנק ב. הול", והיתר למישפחת דנינברג. החברה נוסדה בשעתו על־ידי מאיר דיזנגוף. מאזן „עממית", שיתפרסם ב־ימים הקרובים, יראה על סך של 197 מיליון לירות ורווח לפני מס של מיליון לירות, אחרי מחיקת הפסדי שנת קודמת בסך 19 מיליון לירות.

הון החברה, שהיה בסך 29 מיליון לירות הון נפרע, יגדל עתה ל־100 מיליון לירות. ההון יגדל כתוצאה ממכירת בית החברה ברחוב הירקון, והכנסת התמורה לתון הנפרע. החברה העבירה את מרכזה להרצליה, ותשאיר רק מישרדי־ייצוג בתל־אביב. עובדיה מוסעים כל יום מתל־אביב להרצליה בזוטובוסים, שרכשה החברה.

המאזן המאוחד של „עממית" וסוכנות־הביטוח הוא 302 מיליון, לעומת 272 בשנה קודמת. החברה השקיעה סכום נכבד בהכנסת עסקיה למחשב, דבר המאפשר לה להוציא פוליסה תוך שעות ובמחיר זול ביותר.

קולנוע

ישראל
הצגת הקולנוע האחרונה

בעלי בתי־הקולנוע בישראל משולים לנער שצעק „זאב". מזה תריסר שנים הם צועקים, מאיימים ומבטיחים, שאם לא ייעשה משהו במהירות, כדי להוריד את המיסוי המוגזם המוטל עליהם, יתרחש אסון במהרה. תריסר שנים הם בוכים, תריסר שנים הרשויות סותמות את האוזניים, ושום דבר לא קורה. התלונות הפכו לשיגרה, ואיש אינו מקשיב עוד, בדיוק כפי שקרה לנער שצעק: „זאב".

עכשיו, כשהזאב אכן בפתח, אין עם מי לדבר. וגם אם אפשר להניח שמגיע להם, לצועקים חמס על־לא־דבר, שייענשו בצורה זו, צריך לזכור כי זה יתנקם לא רק בבתי־הקולנוע, אלא בכל מי שאוהב ללכת לקולנוע. וזה הרבה יותר חמור.

העובדות מדברות בעד עצמן. היוזמות הכלכליות הגאוניות של הממשלה לא הצליחו אמנם להוריד את האינפלציה, אולם לעומת זאת, יכולה הממשלה להתגאות בהישג חשוב אחר: היא הבריחה את הקהל מבתי־הקולנוע. מצב הרוח המרומם שבו שרויה המדינה, בתוספת לרווחה והביטחון הכלכלי שכולם חשים נוכח הנהגה נבונה ושקולה כל כך, גורמים כנראה לרוב התושבים שייסגרו בבתיהם, ויעדיפו, כשהם כבר מבזבזים כסף, להוציא אותו על מוצרים ברי־קיימא ולא על בידור.

מובן שכאשר מבטיחים להם חוויה בלתי רגילה, מן להיט שהוא בבחינת אירוע, כמו אפוקליפסה עכשו או קרמר נגד קרמר, הם בכל־זאת מסתכנים ויוצאים מהבית. אלא שקשה מאד לקיים ענף שלם על אירועים מיוחדים, וכל מה שהוא פחות מאירוע, מסתכן היום באולמות ריקים.

אם לא די בכך, מציגה הטלוויזיה סרטי־קולנוע במוצאי־שבת, היום היחידי שבו היו בתי־הקולנוע פתוח או יותר מלאים, ופוגעת בכך, בהכנסה הבטוחה היחידה שהיתה להם.

כאשר מיספר הצופים הולך ופוחת מדי שבוע, וכמעט מחצית ממחיר כל כרטיס נגזל על־ידי המיסים השונים, כמובן שקשה להמשיך את ההצגה כרגיל.

איך להציל את המצב? זה לא פשוט. שלמה להט מסרב להפחית את המיסים, עד שלא יביאו לו כסף אחר בתמורה ממישרד־הפנים. הטלוויזיה מסרבת להפסיק הצגות בשבת, עד שבתי־הקולנוע לא יסירו את החרם שהם מאיימים להטיל על מפיצים שימכרו סרטים לטלוויזיה. בעלי בתי־הקולנוע אומרים לצ'צ' שהם אינם הגובים שלו ואינם יכולים להוציא עבורו כסף מימשרד־הפנים. מצד שני הם דורשים מן הטלוויזיה שתהיה הגובה שלהם ותשיג עבורם שיחרור ממסים.

ביניתיים, מהרהרים מפיצי־הסרטים בכל מיני רעיונות פראיים. למשל, לא להפיץ עוד סרטים חדשים בתל־אביב, שם ירד אחוז הצפייה במידה משמעותית, ונתח המסים של העירייה הוא גדול ביותר. מוטב לערוך הצגות בכורה ברמת־גן, הם טוענים, בה אין אולי כל־כך הרבה צופים, אבל על כל כרטיס נשאר קצת יותר כסף לבתי־הקולנוע ולמפיצים. אפשרות אחרת, היא להציף את תל־אביב בסרטי־מין, מן הסוג השמור עתה לדרום העיר בלבד. בכך, הם מקווים, יגרמו לראש־העיר שיר־גיש כי הוא מנהל בית־בושת ולא עיר.

ועוד אפשרות: לפתוח את בתי־הקולנוע בכוח, בימי ששי, לגרום למהומות, אולי מילחמת־דת זוטא, ושהעירייה תדאג להתיר את הפלונטר. אם גוש־אמונים יכול לעשות מה שהוא רוצה, מדוע לא יעשו זאת בעלי בתי־הקולנוע, מה עוד שזה נוגע ישירות למחייתם?

מאחורי כל השיקולים הללו, מתחילה לקנן, יותר ויותר, המחשבה שאולי כל המאמץ אינו כדאי. רוב בתי־הקולנוע נמצאים במקומות שבהם הקרקע יקרה ביותר. מדוע שלא ימכרו את הנכס לקבלנים, ואז יוכלו לחיות מן הרבית, בנחת, הם, בניהם ובני בניהם, בלי לנקוף אצבע, במקום שיצטרכו לרוץ ולהתחנן להנחות והטבות?

ומי יסבול אז? הקהל כמובן. אלא שזה כנראה אינו מטריד אף אחד שם למעלה. ועדת־הכנסת אמנם החליטה כבר מזמן שיש להפחית מן המיסים, הכל מסכימים שבעלי בתי־הקולנוע צודקים, אבל מעבר להחלטות ולמס־השפתיים, לא נעשה עד היום מאומה, ואין שום סימנים בששה שמשהו עתיד להיעשות בקרוב. בבוקר בהיר אחד נקום ונראה כיצד נסגרים בתי־הקולנוע, בזה אחר זה, ואת מקומם יתפסו סניפי־בנקים ובוטיקים לתחתונים. עוד צעד חשוב לקראת שיפור איכות־החיים.

שלמה להט (משמאל) עם פארה פוסט
לקבל כוכבי קולנוע — כן, להוריד מיסים — לא!

חווייה לעיניים

נסטסיה קינסקי: ציירי המאה ה־18

טס (צפון, תל־אביב, צרפת) — אימרה מקובלת בין אנשי־הקולנוע אומרת שכאשר במאי מת, הוא הופך לצלם. אולי מוקדם עדיין לבשר על מותו של רומן פולנסקי כבמאי, יתכן שהוא נטל בינתיים רק פסק זמן, אבל עובדה היא שבטס נתונים כל מעייניו לצילום.

ואיזה צילום! הקפדנות האסטטית שבו נבחרה כל זוית צילום, הדיוק של גווני־הצבע בתוך הצילום, התיכנון המושלם של תנועת המצלמה, התיפאורה, הבגדים, פני האנשים והאיפור, הכל מצטרף יחד למחווה הקולנועי הנאה ביותר שנעשה אי־פעם לציירי אנגליה מן המאה ה־18 וה־19. גיינסבורו, בלייק וקונסטייבל חיים על המסך, אולי יותר מג'וזף הארדי, הסופר הויקטוריאני שסיפרו שימש בסיס לסרט. על־כך יש להודות לשניים מן הצלמים הגדולים של התקופה, ג'פרי אנסוורת הבריטי (שצילם בעבר את אודיסיאה בחלל) שניפטר במהלך הסרט, וג'יסלן קלוקה הצרפתי (שצילם בין היתר את מילחמה ואהבה של וודי אלן).

סיפורה של טס, נערת־הכפר הנשלחת לעבוד אצל עשירים, נכנסת להריון אחרי שבן בעל־הבית אונס אותה, חוזרת הביתה וולדה מת, מתאהבת בבנו של כומר, נישאת לו, אבל נשארת גלמודה כשהוא מגלה את עברה, עד עד שבסופו של דבר היא הורגת את מאהבה הראשון, כל אלה מכילים בתוכם אותם עיוותי־נפש מיוחדים היקרים כל־כך לרומן פולנסקי.

בעולם המתואר על ידי הסופר תומס הארדי, העיוותים הללו הם נורמה, ולא חריג, אך פולנסקי, המתלבט בין הנאמנות שלו למקור הספרותי ובין רצונו להראות פעם נוספת את האדם המודרני כקרבן של כוחות גדולים וחזקים ממנו, נופל בין הכיסאות. סירטו מתנהל באיטיות רבה, אולי אפילו רבה מדי, והדיאלוגים נשמעים כציטטות מתוך ספר ולא כשפה אנשים מדברים בה. אשר לנאסטאסיה קינסקי, בתפקיד הראשי, אין ספק שהיא נאה ביותר, אבל בסופו של דבר היא נראית קצת מנותקת מכל העניין.

אהבה בינונית בדואר

חלי גולדנברג ומאיר סוויסה — הפחדנים

הפחדנים (הוד, תל־אביב, ישראל) — זה הסרט הפחות תוקפני שעשה אבי נשר עד היום. הוא מנסה לכפות עצמו על הקהל פחות מאשר בהלהקה, וגיבוריו מתנשאים פחות מאשר בדיזנגוף 99. מכאן שהצפיה בסרט מעוררת פחות התנגדות.

זאת צריכה להיות קומדיה רומנטית, שבה פקיד־דואר מתאהב בשכנתו, בחורה קלת דעת, המחליטה, לאחר אכזבה בחיי האהבה, לחיות נערת־טלפון, כדי להרוויח כסף במהירות. הפקיד, שהוא גם קוסם בשעותיו הפנויות, הוא בחור תמים ומוסרי, שאינו יכול לסבול את המחשבה שיקיריתו תמכור עצמה תמורת מצלצלין, והוא עושה הכל כדי למנוע זאת ממנה. ואם מה שהוא עושה, ומה שהיא עושה, מזכירים סצינות מאירמה לה דוס וממחפשים את מר גודבאר, עוויתות של ג'רי לואיס ותמונות נוסח פליני, אין זה מיקרה, משום שאבי נשר הוא חסיד מושבע של הקולנוע ואוהב מאד ציטוטים.

הבעיה היא, שלא די בציטוטים כדי שסרט יהיה מעניין. סיפור אהבה בין בחור ביישן לנערה מתגנדרת, אינו בבחינת חידוש על המסך, וכל מה שקורה לשניים אלה, וכל מה שהם אומרים, הוא פשטני וחסר כל ייחודיות. מה שחמור עוד יותר, היא העובדה שמאיר סוויסה וחלי גולדנברג, עליהם צריך הסרט כולו להישען, חסרים את הכישורים הדרושים לכך.

סוויסה הוא אולי שחקן שיכול למלא תפקיד־מישנה בצורה משעשעת, אבל על־מנת לשאת סרט על הכתפיים, הוא חייב להראות אישיות מורכבת יותר, מיגוון עשיר יותר של הבעות, ונוכחות חזקה יותר מול המצלמה. אשר לחלי גולדנברג, חיצונית היא מתאימה בהחלט להיות כוכבת, אלא שכשחקנית, היא מוגבלת לכמה תנועות ידיים ולכמה אינטונציות צורמניות, עליהן היא חוזרת שוב ושוב וכאשר שתי הדמויות הראשיות אינן מעניינות, כיצד אפשר לצפות שקורותיהן יעניינו יותר? זאת אולי הסיבה, שלמשמע הנאום אודות „פחדנותם של אנשים לחרוג מבינוניותם" (זאת הכוונה לפחדנות שבשם חסרט), מתעוררת מחשבה נוגה שמא ישנם כאלה שהבינוניות עדיפה עבורם בכל זאת. ואולי המעניין באמת הוא למצוא מה מרתק בדמות בינונית, במקום לכפות עליה להיות משהו אחר.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — **תרגילים בהתבגרות, קרמר נגד קרמר, הפרש החשמלי, כל הגיז הזה, נורמה ריי, ידיד אמריקאי, ימים ברקיע, שיעור לילה מאוד מוסרי, להתחיל מחדש, לילא הרדמה.**

ירושלים — **קרמר נגד קרמר.**

חיפה — **נערת הטיפון והבלש, הפרש החשמלי, אמריקן גרפיטי, טיים שב הביתה, קרמר נגד קרמר, נישואיה של מריה בראון.**

ראיון מיוחד

של עדנה פיינרו עם דניס הופר

„הסרט נפל לי ישר משמיים!"

במאי דניס הופר
בן 44 — ונשארתי בחיים!

עם כוס בירה ביד אחת וכוס ג'ין ביד השנייה, כובע בוקרים על הראש — דניס הופר על המירפסת.

קאן היא מלכודת לשתיינים. אם איש לא שם לבו אליך, ואתה עוזב לנפשך ולסרטיך, קשה לך לעבור את הטיילת בלי לגימה מעודדת להפגת הבדידות. אם הפכת לתגלית תורנית, וסוללה של עיתונאים נקשרת לזנבך, תזדקק לטיפה המרה כדי לייצב את החיוך העייף שלך.

דניס הופר נכנס השנה לקטגוריה ה־שנייה: סירטו החדש ישר משמיים עורר תגובות חריפות דיין בכדי שיהיה אחד האנשים המבוקשים ביותר לראיונות. כות־רת שהופיעה למחרת הבכורה: „תשואות להופר — בוז לגודאר" מאפיינת את מה שהתרחש בקאן.

הופר, שעשה בשנת 1969, עם פיטר פונדה, את אדם בעקבות גורלו עטור הפרסים, נעלם מן האופק ההוליוודי למשך שתים עשרה שנים, אחרי שעשה סרט בפרו, שנקרא למרבה האירוניה הסרט האחרון. אם כי שיחק מדי פעם לפרנסתו, לא ביים מאז. לפני כשנה גנב את ההצגה ממארלון בראנדו באפוקליפסה עכשיו כשגילם את דמות צלם־העיתונות, ומיד אחר כך הפקיד בידיו וים וונדרס, את הידיד האמריקאי (בישראל אפשר לראות את דניס הופר, באפוקליפסה ובידיד).

בלרינה ומנהיגת־כנופיה

הסרט שייצג את ארצות־הברית ב־תחרות בפסטיבל קאן, ישר משמיים, הוא ביים וגם משחק את התפקיד הראשי מול השחקנית הצעירה לינדה מאנץ, ב־סיפור טראגי על נערה החולמת להיות אליל פאנק, וללכת בעיקבות המיתוס של אלביס פרסלי, כשהמוות מקנן בה כאידיאולוגיה.

לינדה מאנץ, עם סיכת־ביטחון מושחלת דרך לסתה העליונה, רוצחת את אביה אחרי שמסתבר לה כי דמות־האב הנערצה עליה, היא למעשה מקור־הסרס של ביתה והגורם לאימה להיות מכורה להירואין, ומסיימת בהתאבדות מזוויעה ואלימה יחד עם האם.

„מה אפשר לשאול אותך שאיש לא שאל עדיין?" שאלתי. ראיתי כיצד מערבל הופר בתוך פיו את המשקה שלגם לסירוגין משתי כוסות נפרדות, ומסית את המשקה ממנו והלאה. עובדה שעודדה אותי להמ־שיך: „אולי אתחיל בציטוט מישהו מחברי העיתונאים, שהחמיא לך באומרו כי סירטך הוא הסרט הראשון בפסטיבל המשקף את רוח שנות השמונים."

„אינני יודע," אומר הופר. „הייתי רוצה. אולי הייתי אומר שזהו סרט שבא מאה שנה אחרי ננה של אמיל זולא, ואינני אומר זאת רק משום שננה נכתבה ב־1980 ואנחנו נמצאים בדרום־צרפת. זה התבהר לי פתאום אחרי שכמה אנשים הסתייגו מן הסרט ואמרו לי: הרי זהו סרט אלים בצורה אימה ונוראה! גם ננה היתה סיפור אלים, ואולי יותר נכון לומר סיפור טראגי. גם הסרט שלי הוא סיפור טראגי. טראגי מאד. טראגדיה בסיגנון התקופה, כמותה אתה מוצא היום בעמוד השלישי של העיתון היומי. לא רק העובדה שהגיבורה הרגה את אביה ואימה, גם הפאנק, או הסגידה לאלביס פרסלי, הם חלק מן הסיג־נון של זמננו, כמו שהתפוררות התא־המישפחתי הוא עניין שכל אמריקה הצפו־נית מתלבטת בו.

„לא כל גיבורה זוכה לאם מכורה להי־רואין ולאב היושב בכלא, ולא כל נערה רוצה להיות פאנק־רוקר, כמו הגיבורה שלי. היא לובשת את בגדי־האב ומזדהה עם דמותו, ובה בשעה היא רוצה להיות גברת יפה, מנהיגת־כנופייה, בלרינה קטנה ומו־רדת בבית־ספר, הכל גם יחד.

„אמנם אינני מזדהה עם כל זה, אבל שמעתי שאכן קיימים דברים כאלו. הסרט מבוסס על מעשה שקרה במציאות. המדובר בנערה שהרגה את אביה, השתחררה מהכלא והתאהבה בנערה בת 13 שהפכה לזונה. כדי לנקום באהובתה רצחה הנערה נהג־מונית, סירסה אותו, ובאה לאהובתה כש־היא נושאת את אברי־המין של הנרצח, כדי להראות לאהובתה: הנה, גם אני גבר. אז כיצד אפשר לומר שהסרט שלי בלתי אפשרי?"

„ובכל זאת, עד כמה שידוע לי, לא אתה בחרת להסריט את הסיפור. הסרט הגיע אליך במיקרה, לא כן?"

„לגמרי במיקרה. ירשתי אותו, יחד עם השחקנים לינדה מאנץ וריימונד בר, ללא שמץ מידע על מה שאירע קודם לכן עם הבמאי שצריך היה להסריט את הסרט.

„במשך יום ראשון הייתי צריך ללחוץ את כל האחרים, ולתקן את התסריט, שנכתב במקור מנקודת־ראותו של הפסיכיאטר, וביום שני בבוקר היה עלי להתייצב לעבודה ולהתחיל לצלם. צילמתי במשך ארבעה שבועות ויומיים, ערכתי במשך ששה שבועות, וראיתי את הסרט בפעם הראשונה כאן. למעשה את ראית אותו לפני, כי ההקרנה לעיתונאים נערכה לפני הצגת־הבכורה...

שחקן הופר בתפקיד צלם העיתונות ב„אפוקליפסה עכשיו" ←
למען שורה אחת עם בראנדו

שחקן־במאי הופר עם לינדה מאנץ ב„ישר משמיים"
תשואות להופר — בוז לגודאר

הסרט האחרון

„הסרט מוצא חן בעיניך? איזו הרגשה היתה לך לראותו, לראשו־נה, כאן?"

„אני חושב שזה פשוט נפלא לחזור לקאן אחרי שתים־עשרה שנה. אמרתי ללינדה ביום ההסרטה הראשון שלנו: אם נעבוד יחד כמו שצריך — נגיע לקאן. והנה אתמול, בהצגת הבכורה, היא עמדה לידי ומחאו לה כפיים. היא רק בת 18, זה הגיל שבו נכנסתי לראשונה לאולפני וורנר. אני בן 44, ומי יודע, אולי היה לי מזל שנשארתי רחוק מהוליווד 12 שנים."

„האם ההחלטה להישאר רחוק מהוליווד היתה שלך?"

„כן. כשראיתי שאיש לא יתן לי לביים אחרי הסרט השני שלי, שאמנם נקרא הסרט האחרון."

הנס הכלכלי

„אף פעם לא עלה בדעתך שאולי אתה יותר טוב כשחקן מאשר כ־במאי?"

„למעשה התחלתי כשחקן בגיל 18. אבל מן הפעם הראשונה שעמדתי מול המצלמה, ידעתי שאני רוצה לביים."

„ואתה חושב שהיית מסוגל לחזור על־כך גם היום?"

„אם לוקחים בחשבון את האינפלציה, עשיתי זאת בסרט הזה. בשעתו, כשעשיתי את אדם בעיקבות גורלו, הייתי נס כלכלי, כי התקציב הנמוך ביותר של אולפן גדול היה כמיליון ומאתיים אלף דולר, ואני עשיתי את הסרט בתקציב של שלוש מאות וארבעים אלף דולר. היום התקציב הנמוך ביותר של אולפן הוא חמישה מיליון דולר, ואני עשיתי את הסרט שלי במיליון ומאתיים אלף דולר."

תל־אביב

★★★ **הפרש החשמלי** (אלנבי, ארצות־הברית) — ג'ין פונדה ורוברט רדפורד בסיפור רומנטי בעל לקחים לגבי איכות־החיים ושמירה על הטבע, על מרחבים, חיות ובני־אדם גם יחד. בימוי מיקצועי של סידני פולאק, שעשה את הם יורים גם בסוסים ושלושת ימי הקונדור.

★★★★ **ידיד אמריקאי** (פריז גרמניה) — סירטו של וים ונדרס על מיפגש מרתק בין שני אנשים ושתי תרבויות. הראשון — טיפוס של אמן, אינטלקטואל ואירופאי, השני — גאנגסטר מיקצועי ואמריקאי. בתפקידים הראשיים שני שחקנים מבריקים, דניס הופר וברונו גאנץ, ושורה של במאים שלהם מציע ונדרס: ניקולס ריי (שנפטר לפני כמה חודשים מסרטן והיה ידידו של ונדרס), סמואל פולר, פיטר ליליינטאל ואחרים.

צל"ש

● לעורך כל־בו־טק, **רפי גינת**, למגיש התכנית, **דניאל** („דני") **פאר**, ולצלמת־האולפן, **רחל פרסיקו**, עבור הכתבה המצויינת על חיתולי־הילדים (יום שלישי 3.6) תוך שהם יוצאים משיגרת התכנית. הביאו מפיקיה שלושה אבות שניסו לחתל מול המצלמה שלושה פעוטים, אך החיתו־לים הקטנים והבלתי־מתאימים המחישו, יותר מכל נאום או הצהרה, את אמיתות הדברים שהתכנית רצתה להביא.

● ל**רפיק חלבי** על הכתבה המצויינת בהשבוע על המתרחש בשטחים המוחזקים, בעיקבות ההתנקשויות בראשי־הערים. היתה זאת כתבה מצויינת הן מבחינת ה־עובדות, הן מבחינת תיאור האווירה באמ־צעים טלוויזיוניים. לחלבי מגיע גם צל"ש

מגיש פאר ותינוק
המחשה טלוויזיונית

על אומץ־ליבו האישי, מול פני האיום בפיגוע בו מצד המחתרות היהודיות ה־חדשות.

אבל, העיתון ניו־יורק טיימס הקדיש השבוע כתבה גדולה לרפיק חלבי, ובה הועלו על נס אומץ־ליבו וכושר־עבודתו.

מאחרי המסך

אריק לא בא

במוקד של השבוע שעבר היה צריך להופיע שר החקלאות **אריאל** („אריק") **שרון**. ברגע האחרון הודיעה מזכירתו של אריק שהוא נמצא בסיור, ולא יוכל להגיע לתכנית. במהרה אילתרו מוקד אחר, שבו הופיע האלוף (מיל.) **רחבעם** („גנדי") **זאבי** ולצידו שני מרואיינים מהעולם האקדמי.

עורכי מוקד משוכנעים שבתחילה הסכים אריק להופיע בתכנית כדי שיוכל לתקוף את ראש־הממשלה **מנחם בגין**. אך החליט שלא לעשות כן, ולכן ביטל את השתתפותו. ההודעה של מזכירת־השר, לגבי סיור ב־10 בלילה, נראית להם כתירוץ.

המינוי הזמני הוארך

השבוע הסתיימו ששת חודשי הנסיון של מנהל חטיבת־החדשות ברדיו, **יאיר אלוני**. לפני מנהל הרדיו, **גידעון לב־ארי**, ניצבה השאלה: האם לסיים את תקופת אלוני בחטיבת־החדשות או לתת לו מינוי קבוע?

בשיחה בין השניים סוכמה הצעת־פשרה — תקופת־הנסיון של אלוני הוארכה בעוד חצי שנה.

ההוראה לא הורדה

בסוף השבוע שעבר שידר הכתב לענייני־מישטרה של הרדיו **שמואל** („שמוליק") **טל** ראיון עם הרב **מאיר כהנא**. הראיון הרגיז רבים, שנזכרו שעל־פי ההחלטה החדשה של רשות־השידור יש לבקש אישור מראש כשמראיינים את תושבי־השטחים המוחזקים.

היה מי שטרח לבדוק אם טל קיבל אישור מראש לראיין את כהנא, תושב קריית־ארבע, והתברר שטל לא ביקש כלל אישור.

בדיקה נוספת גילתה כי בעוד שהטל־ויזיה, ובעיקר הכתב לענייני־ערבים **רפיק חלבי**, קיבלו את ההוראה מהנהלת רשות־השידור, שכחו להעביר אותה גם לרדיו.

הקרב על אלון

השערוריה הבאה העומדת לפרוץ ברדיו תהיה סביב רכז הכתבים **גדעון אלון**. על מנהל הרדיו **גידעון לב־ארי** להחליט אם להאריך את תוקף כהונתו של אלון

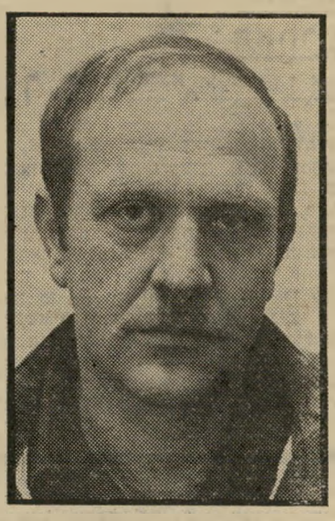

ראש־מערכת אלוני
אמון או אי־אמון

קרון גדי־צה"ל ליד משדר קול־ישראל באילת
להרוויח כסף

או לא. מרבית כתבי־הרדיו פנו אל לב־ארי במיכתב, שבו ביקשו ממנו שלא להאריך את הכהונה. היה זה לאחר שאלון העליב בישיבת הכתבים את **עודד** („דדי") **בן־עמי**.

לב־ארי נוטה להיענות לבקשת הכתבים שלו, אך ידוע לכל שאלון לא יותר בקלות. הוא מתכוון להגיש פנייה לבית־הדין הגבוה לצדק נגד הדחתו, ואף לעורר

עורכת־תוכניות למדן
דריסת־רגל לפמיניזם

אירגונים עדתיים להגן עליו. לדברי אלון, ההתנכלות כלפיו היא משום שהוא מהעדה הספרדית.

לנסות להרוויח

מחלוקת כספית בין מישרד־התיקשורת למישרד־הביטחון מעכבת את הפעלת ה־משדר של גלי צה"ל באילת ומונעת מתושבי העיר הדרומית להאזין לתחנה הצבאית.

אחרי לחצים כבדים של ראש־עיריית אילת, **גד כץ**, הסכים שר־הביטחון לשעבר, **עזר וייצמן**, להקים מגבר לקליטת שידורי גלי צה"ל באילת. קרון מיוחד של התחנה הצבאית הובא לאילת ומוקם ליד המיבנה של קול ישראל, הצמוד לאנטנת־המגבר של התחנה האזרחית. אולם אנשי מישרד־התיקשורת מסרבים להתיר לגלי צה"ל להקים במקום אנטנה, עד שמישרד־הביטחון לא ישלם להם סכום בן 2.4 מיליון לירות עבור דמי־שימוש בקרקע שעליה תוצב האנטנה. ערך הקרקע כולה, שעליה מוצבת גם האנטנה של קול ישראל, מוע־רכת בחצי מיליון לירות בלבד.

שר־התיקשורת, **יצחק מודעי**, שאליו פנו מעיריית־אילת, הבטיח להסיר את רוע־הגזירה כבר לפני למעלה מחודש, אך עדיין לא עשה כן.

הפמיניסטיות כובשות את הרדיו

בעוד שבועות אחדים יתחיל הרדיו בשי־דור תכניתה החדשה של **מילכה למדן** מיפגשים מהסוג הנשי. התכנית, שתשודר במשך שעתיים אחת לשבועיים, תדבר רק על נשים, ותהיה מיועדת, לדברי למדן, „גם לגברים."

למרות שהתכנית תהיה הפריצה הראשונה של הפמיניסטיות לרדיו, מודה למדן, כי היא עצמה אינה חברה באירגונים הפמיני־סטיים, אלא שלדעתה יש צורך לתת גם לנשים הפמיניסטיות מקום להתבטא.

הרדיו רוצה למוסקווה

בעיקבות החלטת הוועד האולימפי ה־ישראלי, שלא להשתתף באולימפיאדה ב־מוסקווה, החליטה הנהלת רשות־השידור לבטל את נסיעת צוות הטלוויזיה לבריט־המועצות ולהסתפק בשידור יומי בן שעה — מעין יומן־אולימפיאדה, הישר מה־לוויין. הטלוויזיה תשדר בשידור ישיר, אף הוא מהלוויין, את אירועי־הגמר ה־מעניינים במייוחד.

ביום שבו הוחלט על כך, סנו מנהל הרדיו, **גידעון לב־ארי**, ומנהל הספורט ברדיו, **גידעון הוד**, אל הנהלת רשות־השידור בדרישה לשלוח צוות של הרדיו.

היה להם נימוק טוב: „הטלוויזיה יכו־לה לקבל שידורים מהלוויין, מבלי להיות במוסקווה, אך ברדיו אין שידורים ישי־רים, ואנו לא נוכל לשדר דבר." חרף ההגיון שבדבריהם, נדחתה הדרישה על־ידי הנהלת הרשות.

יום רביעי

11. 6

● **חידושים והמצאות (6.45).** הסרט מתאר תוכנית כוללת לשמירה על איכות הסביבה, וזאת לכבוד יום איכות־הסביבה שנערך בשבוע שעבר. מובן שהתוכנית לא הוכנה בארץ, אלא בגרמניה המערבית והיא מתבססת על דרכי מניעה, חידושים טכנולוגיים, חינוך לשמירה על איכות הסביבה, ומדווחת על הסכמים בינלאומיים בנושאים אלה.

● **רשת שידור (8.03).** סרט אחרון בסידרה, בשם פגישה בקליפורניה. הצופים נפרדים הערב מאלן קינגהם הסופרת שכתבה את הספר שעליו מבוססת הסידרה ומשחקניה של סידרה בינונית זו.

● **נקודת חן (8.54).** סיור בבריכת המשושים שבאפיק נחל זוויתן בגולן.

● **עולם השיכחה (10.05).** סידטו של אלפרד היצ'קוק על פי סיפרו של בן הכט ובכיכובם של אינגריד ברגמן וגרגורי פק. פק הוא ג'יי. בי. צעיר הסובל מאובדן זיכרון והמואשם ברצח, כשפסיכיאטרית מגסה להוציא אותו מעולם השיכחה. נוסף לברגמן ופק מופיעים בסרט גם ג'ין אקר, דונלד קרטיס ורונדה פלמינג.

עולם השיכחה: פק וברגמן
יום רביעי, שעה 10.05

יום חמישי

12. 6

● **קרוסלה (5.30).** מישהו, כפי שקורה בארץ פעמים רבות, היה בגינה של קרוסלה, ליכלך וחיבל, ולכן החלים שלמה על הצבתו של דחליל יעיל ופעיל. כוכבת קרוסלה היא ירדנה ארזי ולצידה מופיעים אברהם מור, חנן גולדבלט ושלמה וישינסקי.

● **סיפורי ח'ריף (6.32).** בשל קילקול בצינורי־המים אין מים בחנות, ולטיפה ממתינה לשרברב. כל קונה המגיע לחנות מתקבל בסבר פנים יפות, מפני שלטיפה חושבת אולי הוא השרברב.

● **סיפורי מסע (9.30 שידור בצבע).** שיחזור מסע של כריסטופר קולומבוס שיצא לחפש את הודו ומצא את אמריקה.

● **התפרפרת (10.20).** סמיילי יוצא לפגוש את ג'ים פרידו. פרידו מקבל אותו בתחילה בחשד אך סמיילי מכוון אותו לאט ובזהירות אל מיבצע הנפל בצ'כוסלובקיה, הידיות והחקירה שבאה בעיקבותיהם. ג'ים מתאר כיצד נלקח ממקום למקום, מבלי שידע אף פעם היכן הוא נמצא, וכיצד ידעו הרוסים את כל העובדות על חשדו של הממונה. הוא אולץ לגלות הכל, ולבסוף נחקר על־ידי אדם שאותו מזהה סמיילי מהתיאור כקרלה. בשובו לאנגליה הוא כמעט לא נחקר. רק טובי אסתרהזי ביקר אצלו, נתן לו כסף והורה לו לשכוח את מה שאירע. עם שובו ללונדון מבקר סמיילי בפליט סטריט אצל ג'רי וויסטרבי, עיתונאי שהיה מבצע מדי פעם משימות עבור אסתרהזי. גם הוא היה בצ'כוסלובקיה וגם לו הורה אסתרהזי לשתוק.

● **לא על הקוד לבדו (11.10)** זמרת הסופראן עדי עציון מגישה שירי קברט מכל הזמנים משל קורט וייל, ביזה ובריטן. יונתן זך מלווה את התוכנית בפסנתר ויגגן משל ג'ופלין. בתוכנית שהוקלטה במרכז המוסיקה בירושלים משתתפת גם הסימפונייטה הישראלית מבאר־שבע בניצוחו של מנדי רודן.

יום שישי

13. 6

● **שבת מלכה (8.05).** יש לקוות שנח יגורי מקיבוץ יגור מעניין יותר מיגורי אחר שנטש לפני כמה שנים את אותו הקיבוץ, שאם לא כן הסיפור על השבת השחורה, שהוא יביא במיסגרת התוכנית לא יעניין איש. אורחת אחרת בתוכנית של יעקוב בנאי היא חיה גולדברג.

● **תמונה מישפחתית (10.20).** ריצ'ארד מתפטר בפרק השני של הסידרה. בתו מגלה שלאביה יש פילגש. בנו של ריצ'ארד שב מירח־הדבש נחוש בהחלטתו לגלות מה היתה סיבת איחורה של כלתו ליו לטכס נישואיה.

שבת

14. 6

● **דיוקן (6.25).** יעקוב צורי הוא צאצא למשפחה שעלתה לפני כ־150 שנה לארץ. כיהודי שנולד והתחנך בסביבות עכו, למד בחדר ולאחר מכן בבתי־ספר מקומיים. שליטתו בערבית אפשרה לו ולאחיותיו להערים על שומרי כלא עכו ולשמש כבלדרים של זאב ז'בוטינסקי בעת שהיה כלוא בכלא עכו. כיום מונה משפחתו של צורי כאלף איש, ולמפיק התוכנית, דוד'ה תבור, היתה הזדמנות לצלם מסיבת יום־הולדת של סבתא צורי בת ה־95, שאליה באו מאות מבני השבט.

● **יהדות הדממה (8.00).** יהודי רוסיה מעוררים בשאלת עלייתם לארץ שאלות רבות שעליהן ינסו לענות הסופר, שמנחה את התוכנית, אהרון אפלפלד והעסקן הווותיק ירמיהו ברנובר. משתתפות גם שתי צעירות, עולות חדשות מברית־המועצות, והשיחה כולה מתנהלת בתת־רוממות־רוח כאילו עדיין יש עליה לישראל מברית־המועצות. השחקן נחום בוכמן יקרא מונולוג של יהודי רוסי.

יום ראשון

15. 6

● **עוד לחיט (8.02, שידור בצבע).** הערב להיטים לועזיים.

● **דארווין (9.30, שידור בצבע).** בדצמבר 1833 עושה האוניה ביגל את דרכה סביב כף הורן. על הסיפון היו שלושה אינדיאנים שנפסו בשבי בסיור הקודם של קפיטן פיצרוי. הוא לימד אותם אנגלית והחליט עתה לשחררם כדי להקים בעזרתם מושבה נוצרית. מיפגשו של דארווין עם הילידים הפרימיטיביים מעלה אצלו הרהורים רבים.

● **שיחה בשניים (11.00).** חיים גורי ובניימין תמוז משוחחים ביניהם לקראת שבוע הספר העברי. גורי שואל את תמוז אם הוא ציוני אחרי שסיפרו רקוויאם לנעמן הוגדר על־ידי אחדים כרקוויאם למדינה.

שיחה בשניים: גורי
יום ראשון, שעה 11.00

● **בועות (11.25).** בשבוע שעבר הוקרן בטעות פרק שלא היה צריך להיות מוקרן. למרות שהפרקים של הסידרה צריכים להיות משודרים בסדר כרונולוגי של העלילה הרגישו בכך בטלוויזיה רק אחרי שהסרט כבר הוקרן. עתה מתחבטים בטלויזיה אם להקרין את הפרק שנשכח הערב, או לקפוץ עליו ולהמשיך מהמקום שהפסיקו בטעות בשבוע שעבר.

יום שני

16. 6

● **קונצרט לנוער (5.30).** הפרק השני של הקונצרט לנוער בין ג'ן לקלאסי. נועם שריף מנצח ומסביר לנוער את המוסיקה, ומנגנת התזמורת הסימפונית רשות־השידור ירושלים. כן משתתפת שלישיית הג'ז של נחום פרפקוביץ.

● **מותה של נסיכה (9.30).** בעיקבות הסרט, שעורר כל כך הרבה סערות, ינחה מיכאל („מייקל") דק שיחה על השאלות שעורר הסרט בכל רחבי העולם: מה מידת האמינות בעבודות שבסרט, ומדוע כה גרעשו הסעודים נגד הקרנתו. עדיין לא נקבע מי ישתתף בשיחה, אך אנשי הטלוויזיה מחפשים משוחחים מכון שילוח וכאלה שבקיאים בענייני סעודיה. מותה של נסיכה מבוסס על סיפור אמיתי שאירע, אם כי, לצורכי הרספת מתח, שונו בסרט עובדות רבות. ב־15 ביולי 1977 הוצאו להורג נסיכה סעודית, בת לאחד הענפים החשובים ביותר של בית המלוכה הסעודי ומאהבה, אף הוא סעודי, חצי שנה אחר־כך התפוצצה הפרשה כולה בעיתונות הבין־לאומית. הנסיכה, אותה מגלמת השחקנית המצרית סוזן הרבה יותר ועוסקת בעיקר בציור מיניאטורות.

● **בידור (10.00, שידור בצבע).** חוליו איגלזיאס סיים את לימודי המשפטים שלו בספרד ועסק בכדורגל. הוא הצליח בכדורגל, והפך להיות שוערה של נבחרת הספרד, ריאל מדריד. בשנת 1967 היה חוליו מעורב בתאונת־דרכים שאילצה אותו לבלות בבתי־חולים ובבתי החלמה במשך שנה וחצי ולוותר על הקאריירה שלו כשוער כדורגל. בבתי־החולים הוא החל לכתוב שירים ולהלחין אותם, וכשיצא מהטיפול זוהר פואי התחיל גם לשיר. בגיל 35 הפך זמר מצליח לא רק בספרד, אלא בעולם שוחרי המוסיקה הספרדית. התוכנית על חוליו, העומד להגיע בהזדשים הקרובים לארץ, צילמה בסקוור גארדן בניו־יורק והיא כוללת שירים ספרדיים, שירי הגל החדש, שירי רוק יפאנק.

● **החינוך הסנטימנטלי (10.20, שידור בצבע).** בפרק הרביעי של הסידרה לא לנוער את המוסיקה, ומנגנת התזמורת הסימפונית רשות־השידור ירושלים. כן משתתפת שלישיית הג'ז של נחום פרפקוביץ.

● **מותה של נסיכה (9.30).** בעיקבות הסרט, שעורר כל כך הרבה סערות, ינחה מיכאל („מייקל") דק שיחה על השאלות שעורר הסרט בכל רחבי העולם: מה מידת האמינות בעבודות שבסרט, ומדוע כה גרעשו הסעודים נגד הקרנתו. עדיין לא נקבע מי ישתתף בשיחה, אך אנשי הטלוויזיה מחפשים משוחחים מכון שילוח וכאלה שבקיאים בענייני סעודיה. מותה של נסיכה מבוסס על סיפור אמיתי שאירע, אם כי, לצורכי הרספת מתח, שונו בסרט עובדות רבות. ב־15 ביולי 1977 הוצאו להורג נסיכה סעודית, בת לאחד הענפים החשובים ביותר של בית המלוכה הסעודי ומאהבה, אף הוא סעודי, חצי שנה אחר־כך התפוצצה הפרשה כולה בעיתונות הבין־לאומית. הנסיכה, אותה מגלמת השחקנית המצרית סוזן

קונצרט לנוער: שריף ותיזמורת ירושלים
יום שני, שעה 5.30

אבו־טאלב נסעה הרבה עם הוריה לארצות אירופה וספגה את רוח הליברליזם. בהיותה בת 17 היא התארסה, על פי דרישת מישפחתה, עם בן־דודה, אולם תחת להינשא לו היא דרשה מהוריה לנסוע ללמוד בבירות. שם פגשה בן־ארצה, השנייים התאהבו והחליטו בשלב מסויים לחזור לסעודיה ולנהל שם את יחסיהם מבלי להסתירם. על פי חוקי האיסלם יחסים של אשה עם גבר, בעוד היא מאורסת, הם ניאוף, והעונש על ניאוף הוא אחד: מוות. בני מישפחת המלוכה ניסו להשפיע על הנסיכה להפסיק את היחסים עם אהובה, כדי שלא יהיה צורך להעמידה לדין, אך היא סרבה. הועמדה למישפט ובבית־המישפט היא חזרה והצהירה על אהבתה ועל יחסיה עם ידידה, ובכך גזרה מוות עליו ועליה. את תפקיד האהוב מגלם חאמס פאקר.

בידור: איגלזיאס
יום שלישי, שעה 10.00

מגיעה הגברת ארנו לפגישה שקבעה עם פרדריק. חבריו המהפכנים דוחים אותו בגלל אדישותו. הוא משאיר את המפכה לז'אק ארנו ובורח עם רוזנט לפונטנבלו שם מנהלים השניים חיי מישפחה שלווים. יום אחד הוא קורא בעיתון שידידו דוסרדייה נפצע. הוא חוזר לפאריס שם מתראה עם הגברת ארנו ואהבתו מתלקחת מחדש. כדי להציל את בנה החולה, מציעה גברת ארנו את אהבתה כקורבן, ועתה היא אפילו יותר מושלמת בעיני פרדריק מקודם. בינתיים מגלה רוזנט כי היא בהריון. פרדריק ממשיך לחיות חיים כפולים ומחזר גם אחרי הגברת דאמברו.

יום שלישי

17. 6

● **כרטיס ביקור (9.30).** סידרת התוכניות הנוכחית של כרטיס ביקור מוקדשת לצייריים. הערב הציירים הם בעל ואשתו, נחום ורחל ג'יבוע שעלו מבולגריה בשנת 1936. תחילה מצייר נחום את נופי ארץ לידתו, אך בשנים האחרונות הוא מעלה על הבד חוויות ישראליות וחוויות מטיוליו בחוץ־לארץ. אשתו רחל התחילה לצייר בשלב מאוחר

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

בישולים

הצגת בכורה עולמית - תפוחים אפויים בפריזר

לא אין זו טעות. התפוחים האפויים שבתמונה, לא ראו תנור מימיהם. עובדה. לא ייאמן, מה? הדברים הכי טובים שלי, זה תמיד מיקרה מן אללה. כך יצא שבשראה של רגע, יצא לי משהו לא נורמלי לימון. קניתם? אבראבו. שימו אותם בשקית ניילון, פתלו לה את הגרון — לשקית — בכדי שתשאר סגורה איכשהו, ודחפו לפריזר של המקרר. עכשיו — כמו שאומרת דודתי טוצ'ה — תיחכה שבוע מלי לימי החום, ממש בלי לעבוד, בלי כלום! ישר תענוגים.

אז ככה. קונים תפוחים קטנים, מהגזע האדום, חמוץ מתוק. ערכתי ניסיונות בכל מיני סוגים, והחמוץ מתוק יוצא הכי טעים. כמו משהו מתוק „ששברו" אותו עם מעט

תפוחים אפויים
דבש ניגר על השפתיים

— אה תוציא. מה יותר זמן בפריזר, יותר אפוי.

זהו. אפשר לא לחכות, ולכרסם מן ארטיק קרטיב טיבעוני פנטסטי — למרות ש־רופא־השיניים לא כל כך ממליץ — אבל מומחה לכירסומים כמוני — ממליץ גם ממליץ, כיוון שזה לוקח המון זמן לגמור. אוכל שמתעסקים איתו הרבה זמן, בשבילי שווה זהב. ישר נכנס למקום ראשון, שם גרות העצמות — שכל מניאק מתחיל יודע איזה כיף איתם.

אמרנו אפשר ישר לכרסם, אבל התענוגות הגדולים מצפים לבעלי הסבלנות. שמים אותם על צלחת, ומחכים להפשרה. כל מיני גן העדן מתרכזים בירכתיים תוך כדי הפשרה, והתפוח עצמו — בניגוד לזה האפוי בתנור, היוצא יבש משהו — מ־מו־לא נוזלים מתוקים עסיסיים ונוטפים. זה יותר כמו לאכול אפרסק בשל, ולא תפוח עץ.

חשוב לזכור להשתמש בתפוחים בשלים — אחרת לא יוצא.

איך יודעים? כאשר לוחצים עליהם בחשאי, בלי שהירקן רואה, הם לא קשים כמו אבן. זהו. נסו את הפנטנט העולמי הזה פעם, וכל הקיץ מובטח לכם שלאגר משוגע.

חת את הברז של המחשבות, ובסוף יוצא טיול חלומותיו של סחבק. תפור לפי מידה, בלי שום שאריות בד, ועם פנטנטים שרק אחד שמחמם את אמריקה הרבה זמן מכיר.

הטלפון הזה עובר מפה לאוזן בארץ, בצרוף סיפורי כיופים. כמה מאמני המולדת טיילו לפי עצותיה, וכששמעתי מפי שניים מהם איפה הם היו ובכמה כסף הצליחו לעשות זאת, לא סגרתי איתם עניין עד שלא ירקו ונשבעו על נקודת הרוק ששם בדיוק היו אמורים למות אם הגזימו במשהו, או אם מישהו עשה להם פרוטקציה. שמעתי ככה — אז כתבתי מהר.

THE SHELLA OF NEW-YORK

אז ככה, אני יודעת שמיתון נורא משתולל במדורי הכלכלה בעיתונות. מפוטרים ומיסכנים על ימין ועל שמאל — ובכל זאת מעדני־חלב יקרים נחטפים במכולת בקצב הרומבה — ואני מתחילה לחשוד שהעם שלי לא עומד יותר בפרץ. כמה זמן יכול הוא לשמור על הלירה — ביחוד כשהיא כל כך שורפת לו בכיס?

מנסיון של שנים אני יודעת, ששרפה ספיישל פורצת לו בכיס כשהוא עובר ומטייל ליד שגרירות ארצות־הברית. מגנס אדיר שואב אותו פנימה, ועד שאין ויזה אשר תמצוץ לו את שארית דולריו המיסכנים. אין הוא נח. היות והסיפור הזה פשוט מהחיים, ואין מה לעשות נגד זה שכל דולר שווה מיליון פזטות שלנו, יש לי כאן טלפון בניו־יורק שיאפשר לבן־אדם לטייל תוך ניצולת מלאה ומכסימלית של כל בדל דולר שיש לו. אם הוא בוחר לטייל אצל האנקל' בטיול מאורגן מכאן — תפדלי לו. שלא ימשיך לקרוא. אבל אם הוא רוצה לטייל חופשי חופשי —

שיצלצל לטלפון 225־7546 בניו־יורק העיר. העניין שלו מסודר, במיספר הזה יושבת בחורה, עם ראש אדיר, אשפית בלארגן את החיים. היא מזמינה את הטיילן אליה הביתה, פותחת מפות, פותרת בעיות, מתקשרת עם חברים שלי נכנס בזמן הקרנבל לרז'ין בריו, והזמין שתי מנות ויסקי. אצל רז'ין, החלק החזק זה לא המשקאות, לכן בסוף הערב — היה להם בסך־הכל סיכום שלושה ויסקים.

בגלל הצפיפות, ישבו צמודים לקבוצה של כעשרים איש, וקיבלו חשבון של כשבעת אלפים לירות. הבן־אדם הזה עשיר מאוד, פזרן מאוד, וגם בעל פרצוף של תנדיב הידוע — לכן לא כעס, ורק ביקש את המלצר לתקן את הטעות — ולא לחבר לו כל כך הרבה חברים זרים לחלוטין בתוך חשבון אחד.

— „סניור" ענו לו מאוד בקפדנות. „זה רק עבור שלושה משקאות!!!"

ספר השיאים של גינס

פטנט קטן

מכירה יעילה

הפעם רבותי, פטנט קטן, יעיל, ממזר, שיבטיח מכירה יעילה של כל מה שתרצו דרך המכולת. לוקחים גיליון נייר פוליו, וכותבים עליו את דבר המפרסם: בייבי סיטר, שעורי עזר, עגלת טיולים, או פריג'ידר, מה שתרצו. עד כאן אין חדשות. פיתקאות כאלה תלויות לאלפים בכל מכולת, ובוויטרינה של כל „סופר" שכונתי.

השיכלול הוא במספרי הטלפון. את אלה, כותבים בסוף הגיליון הרבה פעמים, בצירוף מילת תיזכורת אחת במה המדובר. גוזרים „שיניים", כשבכל „שן" מספר הטלפון. הקליינט הפוטנציאלי, אינו מסתובב עם עטים ופינקסים מתוייקים בסדר מופתי, עם תזכורת למי להתקשר — ובקשר למה. כך יוצא שהמון אנשים, שיכלו לגאול אתכם מחפציכם המיותרים, אינם עושים זאת, סתם, מסיבות פרוזאיות.

ה„שיניים" האלה, פותרות את הבעיה. עובר קלינט פוטנציאלי, מציץ במודעה, תולש לעצמו „שן", והנה, יש לו על מוכן. אם אתם גרים מאוד רחוק, וחידושי המדע מגיעים לשם לאט, מומלץ לתלוש לבד שן ראשונה, בתור רמז שמן.

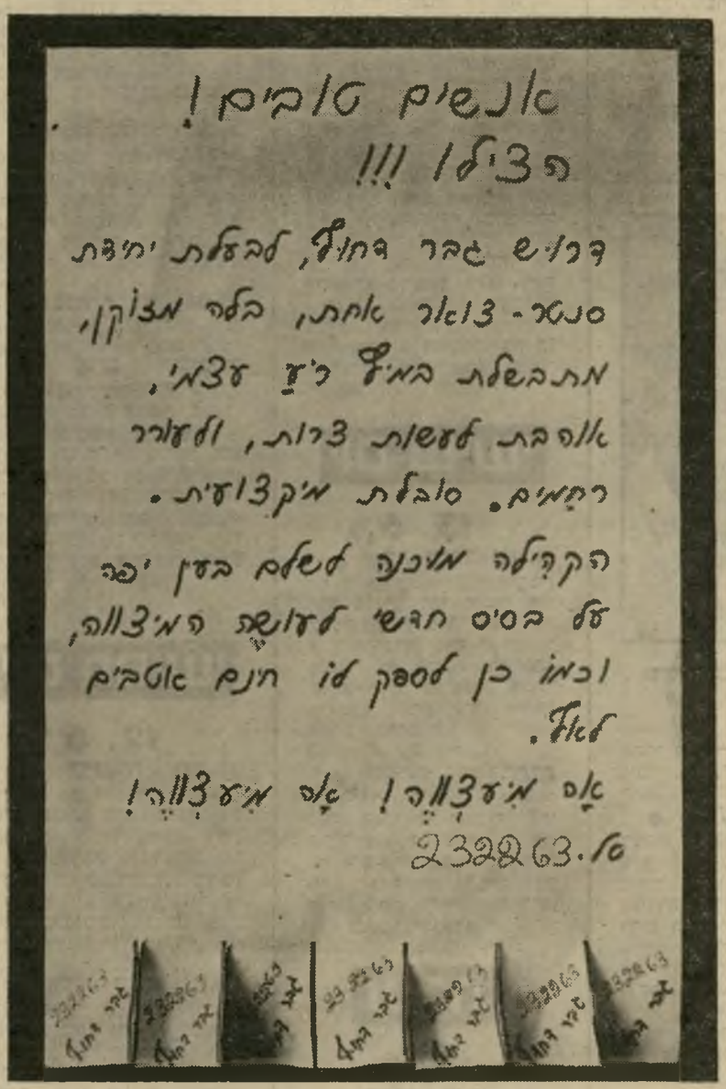

תשומת־לב הקליינטים
אפילו בלי כזה טקסט נואש

זה ממש שום דבר. מסתכלים בתצלום המצורף, ומבינים את הפרינציפ. השיטה הזו פשוט עובדת. תשומת לב הקליינטים מובטחת, אפילו בלי כזה טקסט נואש.

לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

אה מציע"ה

איפה משיגים קרטי"ה

אמיתי הכי זול בעולם

אז ככה. כל כמה שנים יוצא קרטייה מפאריז, עסק התכשיטים והאביזרים היקרים, בדגם של שעון חדש. הוא נמכר על כל גיבעה יוקרתית בעולם, ותחת כל עץ רענן, כיוון שהדימוי שלו הוא של חברי המיסדר האמיתיים — יקנו זאת. דוגמה למגמה זו מוכרח להיות שעון קרטייה החדש. מפלצת ארכיסקטונית קטנה עם ברגי זהב וקווים כבדים, משהו כמו רכבת, ששוב לא הצליח להם. וחודשים ארוכים זה ראש מיצעד הדאוארון.

בניו־יורק ערוכה רשימת המתנה ארוכה, כשהביקוש עולה על ההיצע, ובאירופה הוא נחטף כמו העולם הזה בידי כוכב רחל המרחלת.

אז מה שיש לי לספר זה שבארצו של הורביץ, שבה הכל עולה כיפליים, ניתן להשיג את הדגם החדש הכי בזול מאשר בכל מקום אחר בעולם. אוטנטי ולא מזוייף.

מי שבאמת אוהב את העיצוב — ומסכים אמיץ להתעלם מכל הבולשיט או מי שבאמת אוהב את הבולשיט — ומספיק אמיץ להתעלם מהעיצוב — בדרכו חוץ־לארץ, יתכבד ויכנס לחנויות ללא המכס שבשדה־התעופה בן־גוריון, או ישלח לשם חבר שיוצא את הארץ וחוזר תוך זמן סביר, לקנות קרטייה כזה.

במקום לשלם אלף ארבע מאות חמישים דולר, שזה משהו בסביבות שישים ושבע אלף לירות, ישלם כשמונה מאות תשעים דולר, יעני 40 אלף ל"י בילבד. כתבתי כבר שזה אה מציע"ה, לא?

מה שמעתי?
קרטייה?

שותפות

הלוואי ואני הייתי ממציאה את זה — אבל זה בכל זאת של מנוסי. כששניים הולכים ברחוב, ואחד מהם צועק — סימן שזה השותף השקט.

יופי

לאה אבגי

נצר גאה בצדק, למישפחה מרוקנית חמה. בת עשרים ושתיים, בצבעים משנעים. רווקה פנויה ומאושרת, לומדת להיות מורה לביולוגיה. מלכת חן מיל. מיס קימונו מיל. שטיפת עיניים מה?

לאה אבגי
מורה לביאולוגיה

רק לא בשבת

ישראלי ישראלי, חמור תשלומים שכמוך, אתה לא שומע שאבעס? אם אריקיע תשמור, גם אתה תשמור. אתה מבין — חברת התעופה הפנים־ארצית הכי גדולה — אינה מטיסה ישראלים בשבת. ישראלים מעטים, שמזמינים מקומות שבועות מראש דווקא לשבת בכדי לא להפסיד ימי עבודה וכוחות של יום שמתחיל מוקדם מדי — גם אם תאריך טיסתם רשום בכרטיס, מורדים מהטיסה בהודעה טלפונית הביתה, בכל עת שתיירים זקוקים למקומם. קוראים לזה אזרח סוג ב'?

שיטות העבודה בחברה הן מן המתקדמות בעולם. כל סניף מקבל הקצבת נוסעים, והקשר הטלפוני ביניהם יעיל באופן מסחרר. חסרה רק המגואלה. אחרת קשה להסביר כיצד קורה שאחרי פרוטקציות כבדות בסניף־המקומי, לקבל אותך לטיסה למרות „שאין מקומות", אתה עולה לאייש את כסאך המיוחל, מרגיש המאושר בין הסרדינים, ומוצא חצי מטוס ריק — אוי לאנרגיה שהלכה. הסניף קיים לשירותך, הפקידים מקבלים משכורת לשרת אותך, אבל אתה, מסכן קטן שלי, הולך לאיבוד כשמדובר בשמירת אינטרס הסניף המקודש. „מקומות" זה כמו גוגואים. אף סניף לא נותן לשני. החברה מפסידה? זה שום דבר. אינטרס הסניף קודם.

אם יש לך תושיה פראית, רצון גדול להגיע לאילת לסוף־שבוע ולחזור, אז קודם כל אין מקומות בתל־אביב. אחר כך אתה מצלצל מיוזמתך באופן אישי (!) לסניף באילת, מביא אסמכתא עם מי דיברת, ועל סמך המקומות שהזמנת טלפונית באילת, מתל־אביב, רושמים אותך בתל־אביב. אמרתי גוגואים? מה גוגואים! בנדודות! לוח הטיסות — שעון שווייצי. שעה למעלה שעה למטה, שעה ימינה שעה שמאלה, מה אתה עושה ענין? בחייאת נוסע, קצת הבנה. כל ילד פרובלמטי. ראוי לקצת חסד.

איציק דנין

הבן האבוד

את זה שמעתי מאלי תבור, ואהבתי נורא.

ישו עלה לשמים, הישר אל גן העדן. את השער שם שמר פטרוס הקדוש, שמת היה ללכת לבית־השימוש.

טוב, ישו הוא לא סתם אחד, ועליו אפשר לסמוך באלף אחוזים.

ביקש פטרוס מישו לשמור את השער, ותיכף הוא חוזר.

שמר שמר שמר, פתאום דופק על הדלת איש זקן שרוצה להיכנס.

— „מי אתה?" שואל ישו. — „אני," עונה הזקן — „גר עני, ולפני שנים רבות היה לי בן שאבד לי. הבן הזה התפרסם מאז בעולם כולו, כל ילד מכיר אותו, ואחריו אני מבקש."

ישו לא יכול עוד לעצור בעד עצמו.

— „אבא!!!" התנפל עליו בבכי נישנק.

רוטט מהתרגשות פתח הזקן זרועותיו לרווחה — „פינוקיו!!!"

חיים צדוק היה מועמד לכנסת כחימני * מי היו שני הערבים

בממשלת בן־גוריון * בן־גוריון על הרישעות של גולדה מאיר

סודות המיטבח של מפא"י

בשנת 1959 כתב עיתונאי אמריקאי נודע מאמר, ובו ציין כי: „איש שיש להתחשב בו בפוליטיקה הישראלית הוא שרגא נצר. הוא מחזיק במישרה בלתי־חשובה במחלקת הסניטציה של עיריית תל־אביב, מסרב לקבל תפקיד רישמי. לעיתים רחוקות מופיע שמו בעיתונות...“

במאמר אחר שפירסם העיתונאי מרכוס ורנר ב„ניו־יורק פוסט“, תחת הכותרת „הגוש — מרכז כוחה של המיפלגה הממוסדת,“ מופיע קטע בשם „שרגא נצר — עסקן מס' 1“ ובו כתוב: „שרגא נצר, יליד שנת 1898, הוא איש בעל צירוף נדיר של תכונות, שעשו אותו במשך תקופה ארוכה לעסקן המיפלגתי הבולט ביותר במפא"י ובמדינה. הוא מצטיין, לדעת יריביו וידידיו כאחד, בחוכמה, בזיכרון, בהתמדה ובסובלנות אין־קץ. אפילו יריביו המושבעים לא פיקפקו בנאמנותו למיפלגתו — אם כי אחדים הצביעו בסארקאזם על כך שנאמנותו למפא"י כמוה כנאמנותו של נצר לעצמו...“

לשיא כוחו בהנהגת מפא"י הגיע שרגא נצר בימי „פרשת לבון“, ימים שבהם היה על „הגוש“, שבראשו עמד נצר, להכריע בין דויד בן־גוריון לבין פינחס לבון, ולאחר מכן בין בן־גוריון לבין לוי אשכול. שרגא נצר היה במשך שנות דור ה„טאמאני הול“ של מפא"י, האיש שמשך בחוטים.

מעט על החוטים שהניעו את מפא"י בדור הקודם מתאר שרגא נצר בסיפורו „רשימות מפינקסיי“, שראה אור החודש בהוצאת „עם עובד“. להלן קטעים ממנו:

דבורה ושרגא נצר
יגאל־סולק, דיין ניצח

ביום בהיר אחד קיבלתי טלפון ממישרדו של בן־גוריון: „שרגא, בוא מיד!“

„מה קרה?“ ביקשתי לדעת.

„הזקן משתולל.“

באתי. זה היה במישרד־הביטחון בתל־אביב, ובן־גוריון התהלך הלוך ושוב כשהוא מתוח ונרגז.

ניגשתי אליו ואמרתי: „שלום.“

„שלום,“ ענה לי.

„מה אתה עושה פה? באת להפריע בעבודה? מה יש לך פה לעשות עכשיו?“

אמרתי: „עברתי בקירבת מקום. אסור לי להיכנס לידידים?“

בן־גוריון ממשיך לנוע בחדר, כמו חיה לכודה וממלמל לעצמו: „מה יהיה עם אייכמן?“

אמרתי לו: „בן־גוריון, תסלח לי, אבל מה פיתאום הזכרת את אייכמן?“

והוא ענה: „אינני יודע מה לעשות עם אייכמן.“ ושוב חזר להתהלך בחדר.

ואז אני: „יש לי הצעה.“

בן־גוריון כימעט לא שם לב אלי. לפתע הפטיר: „או, יש לך כבר הצעה. אתה חושב שבכל אתה מבין, וגם בזה אתה מבין.“

אמרתי: „אני שומע שאין לך מה לעשות איתו. אתה הרי אומר את זה בעצמך. אז אני אומר שיש לי הצעה.“

„או מה, מה? תגיד!“

ואני אומר: „מה יש לעשות? אתה שואל — להחזיר אותו לארגנטינה.“

השניים שישבו בחדר פרצו בצחוק, כי הבינו שכל כוונתי להתלוצץ ולהפיג את המתח. בן־גוריון לא קלט כלל את הכוונה הזאת.

„מה, אתה אמרת את זה ברצינות?“ שאל.

אמרתי: „בן־גוריון, איני יודע אם ברצינות. אם זה אוכל אותך, ואם זה לא נותן לך מנוחה ואתה הולך אנה ואנה, אז יש דרך אחרת — תשלח אותו לארגנטינה, ונפתרה הבעייה.“

והוא שוב: „מה, אחרי שתפסנו אותו והבאנו אותו, כדי לשפוט אותו בארץ וכל זה...?“

אמרתי: „אז אל תשלח אותו.“

כאן סוף־סוף הבין שלא התכוונתי ברצינות, ואמר: „מה, אתה צוחק ממני?“

ואז אחד הנוכחים אמר לו: „אתה לא מכיר את שרגא? הוא בדרך כלל במצב־רוח טוב. כשראה שהעניין מכביד עליך, מה הוא כבר יכול להציע לך כדי להקל? הרי הוא לא יכול להבין בזה יותר ממך או מן השופטים.“ רק בשלב זה הוא נרגע מ„הצעתי“...

דוגמה נוספת, מתחילת שנות ה־60', לפירוש המילולי שהיה נותן (בן־גוריון) לדברים ששמע, בלי לקלוט את הטון הקליל יותר שמשתמע מהם, לעתים, קשורה ל־התייעצויות שהיו בינו לביני בעניין הרכב הממשלה.

הוא היה נוהג להתייעץ עם מיספר אנשים על העניין, ולא פעם הייתי גם אני מוזמן אליו לצורך זה.

באחת משיחות אלה אמר לי: „אתה יודע מה שאני רוצה? להכניס שני ערבים לממשלה.“

עניתי לו: „למה לך ערבים? יש כבר שני ערבים בממשלה.“

שאל: „מי?“

אמרתי: „משה דיין ויגאל אלון. לפי דעתי הם מייצגים בממשלה את הערבים.“

השיב לי בשאלה: „אתה חושב שאקבל את הדעה הזאת?“

אמרתי: „אל תקבל.“

כשראיתי שעדיין לא הבין את הרוח שבה נאמרו דברי, החלטתי להמשיך את המישחק והוספתי: „למה אתה רוגז על זה? — ערבית הם יודעים? יודעים. את מינהגי הערבים יודעים? יודעים. את בעיות הערבים הם מכירים? מכירים. אז מה חסר להם לייצג את הערבים? בגלל זה שהם יהודים? והוא עדיין לא היה בטוח אם אני מדבר ברצינות או מתלוצץ.

דיין
ערבי

אלון
עוד ערבי

אייכמן (במוסיאון השעווה)
להחזיר

● בן־גוריון: „אם שרגא לא מכיר את האיש, לא צריך להכניסו“

לבן־גוריון היה חשוב מאוד שבכל רשימה יהיה ייצוג לאנשי העלייה השנייה. יותר מאוחר דרש שיהיה ייצוג ליוצאי־צבא. היו גם לחצים מסניפי המיפלגה הגדולים ומההתיישבות... זו היתה מלאכה קשה ביותר, והחלק הרגיש שבה היה ביחס לעשרת השמות הראשונים. אלה תמיד היו צריכים להיות אנשים מוכרים ומקובלים על רוב הציבור בארץ. הבאים בתור יכלו להיות פחות מוכרים לציבור...

קרו לעיתים טעויות, וגם אני לא יצאתי נקי מכך.

זכורה לי אפיזודה כזו מוועדת־המינויים לכנסת השנייה, שבה השתתפתי עם יצחק שפירא. כשהבאנו את הרשימה לישיבת המרכז, ראיתי שמופיע בה השם „חיים צדוק“. ביקשתי את רשות־הדיבור ואמרתי שאני נגד חיים צדוק, שלא היכרתיו כלל, ושלא ידעתי כיצד הוא נראה.

שאלו אותי: „למה?“ אמרתי: „יש לנו כבר תימני אחד ברשימה, וזה מספיק.“ חשבתי לתומי שחיים צדוק, לפי השם, הוא תימני, והיה כבר נציג תימני — טביב. לבון או שרת אמרו לי: „אבל מדובר בחיים צדוק.“ מבטי־פליאה הופנו לעברי, כיוון שלא הרחק ממני — כך הבחנתי מאוחר יותר — ישב חיים צדוק, שעליו אפשר לומר דברים רבים, אבל לא שהוא נראה כמו תימני. בסופו של דבר הוא לא הוכנס לרשימה, כיוון שבן־גוריון פסק: „אם שרגא לא מכיר את האיש, לא צריך להכניסו.“

● „להחזיר את אייכמן לארגנטינה...“

בן־גוריון לא הצטיין בחוש־הומור, אם לדבר בלשון המעטה.

סיפור אחד, המדגים זאת, קשור לפרשת אייכמן.

שרגא נצר עם דויד ועם פולה בן־גוריון
„מה שלום הזקן? מה שלום פולה?"

● „לא תהיה דיקטטורה במדינה. איש זה הרים גרזן על כולם..."

כמה מיפגשים שהיו לי עם בן־גוריון, בתקופת הוויכוח הגדול סביב „הפרשה", בשנות ה־60, בינו לבין צמרת הממשלה...

עברתי בבוקר באקראי ליד ביתו של בן־גוריון בתל־אביב. זה היה ב־20.2.60. הייתי בתוך מכונית, והנהג העיר את תשומת־לבי לכך, שיצחק נבון עומד שם וקורא עיתון. אני, כרגיל, מצאתי עניין לשוחח עם יצחק נבון *, ובוודאי באותם ימים סוערים ומתוחים. ירדתי מהמכונית ופניתי אליו: „ידידי יצחק, מה נשמע? מה שלום הזקן? מה שלום פולה?" חשבתי להחליף איתו כמה מישפטים ואח"כ להמשיך בדרכי...

פיתאום פנה אלי ואמר: „שרגא, שרגא, נפלת לי מהשמיים! הזקן משתולל! אחרי ישיבת המזכירות במרכז, ובמיוחד אחרי קריאת דברי פינחס לבון בוועדות־החוץ־והביטחון, הוא רוגז וטוען שהאיש הזה לא יכול לעמוד בראש ציבור־הפועלים. עשה לי טובה, שרגא, היכנס אליו ונסה להרגיע אותו..."

בן־גוריון תיאר לעצמו על מה אני רוצה לשוחח איתו, והתחיל להתקיף אותי: „מה יש לך, שרגא? למה באת אלי? לא אדבר על ‚הפרשה'. אתה מפריע לי בעבודת־הכתיבה שלי! אני מסוגל לכתוב רק ב־שעות הבוקר המוקדמות. אני עובד־מדינה, ואני צריך להרוויח את לחמי בעבודה. תן לי להמשיך לכתוב."...

בידו של בן־גוריון היתה חוברת. הוא רשם דבר־מה והמשיך: „אם ברל כצנלסון קודם כל הוא התנגד לוועדת־כוהן, ואחר־כך פתח בהתקפה ובהשמצה. לא אשתוק! אגיב על התנהגות זו!"

על כך עניתי לו בדברים הבאים: „בן־גוריון, עליך לדעת שהציבור שלנו לא רוצה לדעת את כל עניין ‚הפרשה' ואת הפרטים על ‚עסק־הביש'. אל פינחס לבון התייחסת תמיד בהערכה. האמנת לו. אתה עצמך שלחת אותי אליו כדי לבקשו להופיע בכנס הכפר־הירוק. הבטחת אז לתקן את העוול שנעשה לו בזמן פרישתו מתפקיד שר־הביטחון. אתה היית זה שדרש מוועדת־המינויים לקדם את פינחס לבון למקום השישי ברשימתנו לכנסת הרביעית. אתה הסכמת שיהיה מזכיר ההסתדרות."

על זה ענה לי בן־גוריון: „כל זה נכון, אבל זה היה נכון לפני שנה, ואפילו לפני חצי שנה, כאשר הגיע ארצה משוויץ. אולם כאשר פתח בהתקפה על כולנו, כאשר שיקר בלי בושה בוועדת־החוץ־והביטחון בכל הופעותיו, כאשר גייס לעזרתו את העיתונות העויינת לנו, הכרתי את האיש ואופיו האמיתי, והוא לא קיים יותר בשבילי."

הוא פנה לספרייתו, כאילו רמז שבכך העניין מסוכם ואין לו רצון להמשיך ולדון איתי בדברים.

● פירסומת חינם

בהזדמנות מסויימת פנה אלי העיתונאי משה מייזלס, שנהג להזכיר אותי בעיתון מעריב, ושאל: „מה נשמע ב‚גוש'?"

השבתי לו: „אומר לך, מייזלס. אני לא מכיר אותך, אבל אני יודע שאתה אוהב להשמיץ אותי בעיתונך, ולא איכפת לי, אם אתה רוצה לדעת מה נשמע ב‚גוש', כפי שאתה קורא לזה, או אומר לך — ‚הגוש' דומה לבית־חרושת ויסוצקי ב־רוסיה. התה הוא סוג א', אבל בית־החרושת נשרף. בעל הבית מת, והתה ממשיך להיות אותו תה ויסוצקי."

הוא הדפיס את חילופי־הדברים האלה בעיתונו, וכעבור שבועיים קיבלתי חבילה של 20 חפיסות תה ויסוצקי בצירוף פתק: „אנו מודים לך בעד הפירסום שנתת ל־פירמה שלנו. תודה רבה וחג שמח."

● בן־גוריון על גולדה מאיר: „אולי היחה לה ילדות קשה?"

הוא (בן־גוריון) היה מסוגל להיפגע עד עמקי נישמתו מהתנהגות של אנשים קרו־בים לו, כאשר אלה נהגו או התבטאו באופן שלא היה מוצדק, לדעתו.

זכור לי מיקרה אחד מובהק שכזה, שהתרחש סביב ועידת־המיפלגה ב־1965.

ישבתי אז בוועדה המתמדת, וניסחנו החלטות לקראת הפגישות שנועדו ליום המחרת. זה היה ב־15 בפברואר.

היו עמי בחדר דיין, נבון, אלמוגי, אבא חושי וסורקיס.

לפתע הגיעה ידיעה שבן־גוריון עוב בכעס את הוועידה באמצע נאומה של גולדה. הלכנו מיד לביתו בשדרות הקרן־פנינו היתה שונה מכל מה שראיתי אצלו אי־פעם. רק סמוך למותו ראיתי אצלו הבעת־פנים דומה...

אני אישית הרגשתי נורא באותו לילה, משום שהיה לי חלק נכבד במסע־השיכנוע שהביא לבואו משדה־בוקר לוועידה. היה ברור לי שהוא יפרוש מהחבורה הזאת, וכך אומנם קרה.

● „יומיים לאחר מכן פירסמה החמונה..."

בתקופה שפרש לשדה־בוקר הייתי מ־שיך לבקרו, לעיתים יחד עם דבורה, אשתי *. הייתי נוסע לפחות פעם בחוד־שיים, בדרך כלל עם חבר שהיה בעל־מכונית.

לא רציתי שהנסיעות יוודעו לעיתונות, כיוון שאחר־כך היו בונים על מיפגשים אלה תילי־תילים של השערות וסיפורי־בדים... כך שהיו לי כל הסיבות להימנע מלהתעכב בבאר־שבע בדרכי לשדה־בוקר, אחרת היו העיתונאים, שארבו שם לחדשות, מפרסמים מיד למחרת את דבר המיפגש, עם תילי פרשנויות.

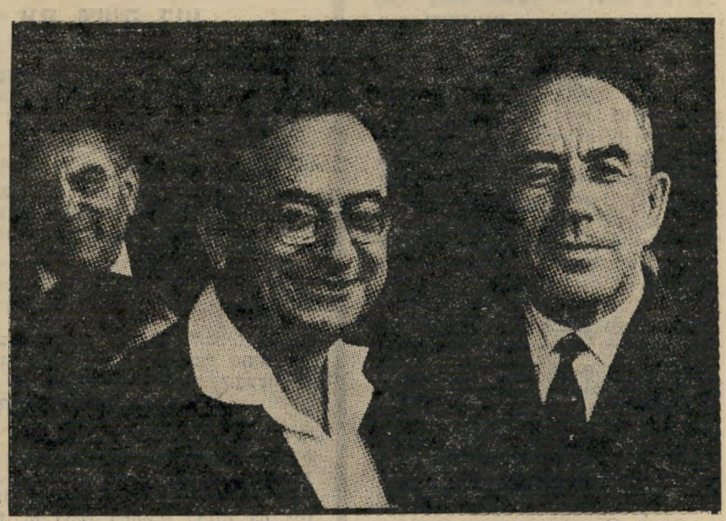

נצר עם יצחק נבון
„היכנס אליו ונסה להרגיע אותו..."

יכול היה לחלום שבעיתון דבר שייסד — יהיו זיופים? האם מישהו יכול היה להא־מין?" והוא הראה לי רשימה של העיתונאי יואל מרקוס (שכתב אז בדבר).

זו היתה ידיעה בת 16 שורות מדברי משה שרת בוועדת־החוץ־והביטחון על שימעון פרס... בן־גוריון הראה לי העתק של הטקסט שמסר יואל מרקוס לדבר, ועשה השוואה עם הידיעה כפי שהודפסה בעיתון...

בן־גוריון דיבר על הופעותיו של פינחס לבון בוועדת־החוץ־והביטחון, ואמר לי: „הוא אמר דברי־שקר, השמיץ את קציני־צה"ל ואת מערכת־הביטחון, סיפר דברים סודיים, סילף דברים והדליף את הסילופים למיפלגות היריבות. עורך־הדין האישי שלו בוועדה זו, יחזקן באדר מחרות, מוסר לעיתונות היומית הוראות שהן חסרות־אחריות. ידוע לך יחסי החם ללבון עד להופעותיו בוועדת־החוץ־והביטחון. עכשיו, כשהכרתי אותו דרך העיתונות, באתי ל־מסקנה הברורה שעליו ללכת מפעילות ציבורית."

את דבריו האחרונים אמר בהתרגשות ובכעס רב: „הוא פשוט שקרן! אינני מאמין למילה היוצאת מפיו! הוא פגע בציפור־הנפש של המדינה — בביטחון. לא תהיה דיקטטורה במדינה! איש זה הרים גרזן על כולם! לא נחיה בפחד!

* כיום נשיא המדינה.

נצר בין פינחס לבון לבן־גוריון
* „הוא אמר דיברי שקר..."

הקיימת. זה היה כבר אחרי־חצות. קודם כל היה צורך לשכנע את פולה שתתן להיכנס, וזו היתה בדרך כלל משימה לא־קלה. אחרי שהתגברנו על פולה מצאנו את בן־גוריון יושב בפיג'מה ומדבר אל עצמו: „מה היא רוצה ממני? מה עשיתי לה? אשה כל־כך חשובה, שעושה דברים חשובים — מניין הרשע הזה?"

כאן הפסיק, נראה שחשש להכפיש את שמה ודמותה יותר מדי, והתחיל תחת זאת לחפש כל מיני נימוקים שונים ומשו־נים להתנהגותה. „אולי היתה לה ילדות קשה?"

ישבנו רותחים מכעס כשלושת רבעי שעה, והוא השתדל להבליג ולהירגע. הוא היה עצור מאוד ומאופק, אבל ארשת־בהקשר זה זכורה לי נסיעה אל בן־גוריון אחרי פירסום מיכתבו של (לוי) אשכול לקבוצת „מן היסוד" **. באתי ב־מטרה להסביר לו את נתינת הסכמתי ל־עניין, על כל הקושי שהיה לי בכך, והייתי משוכנע שיחמיץ לי פנים.

אבל למרבה ההפתעה קיבל אותי בסבר־

(המשך בעמוד 58)

* דבורה נצר, מי שהיתה במשך שנים, חברת־כנסת מטעם מפא"י.

** מיכתב שבו הזמין ראש־הממשלה לו' אשכול, את אנשי „מן היסוד", ובראשם ח"כ יונה כסה ופרופ' נתן רוטנשטרייך, לחזור אל חיק מפא"י, אחרי שבן־גוריון הובס במוסדותיה המרכזיים.

(המשך מעמוד 57)

פנים יפות, כמעט בסלחנות אבהית, ואמר לי: „אני מתפלא שאתה וקדיש לוז — שניים שאני חושב לאנשים ישרים — עשיתם מעשה שלא הייתם צריכים לע־שותו."

אחר־כך הלכנו לאכול צהריים. החברים פינו את כל חדר־האוכל. כשראה את ה־מכונית שבה הגעתי, שאל: „מה, יש לך כבר מכונית פרטית?" הסברתי לו שזו המכונית של החבר שבא אתי, ושאני מעדיף להגיע כך, כיוון שזה עוזר לי להתחמק מהעיתונאים.

בדרך לחדר־האוכל אמר לי: „שרגא, תיזהר! פה יכולים לצלם אותך! עוד תראה שיצלמו אותנו."

הבטנו לכל הצדדים ולא ראינו איש. אמרתי לבן־גוריון שאינני נושא איתי מצלמה, ואיני רואה איש בסביבה, כך שאין כל סיבה לחשוש.

בחדר־האוכל, שכאמור פונה מכל יוש־ביו, הגיש לי בן־גוריון צלחת מרק ו־שוחחנו.

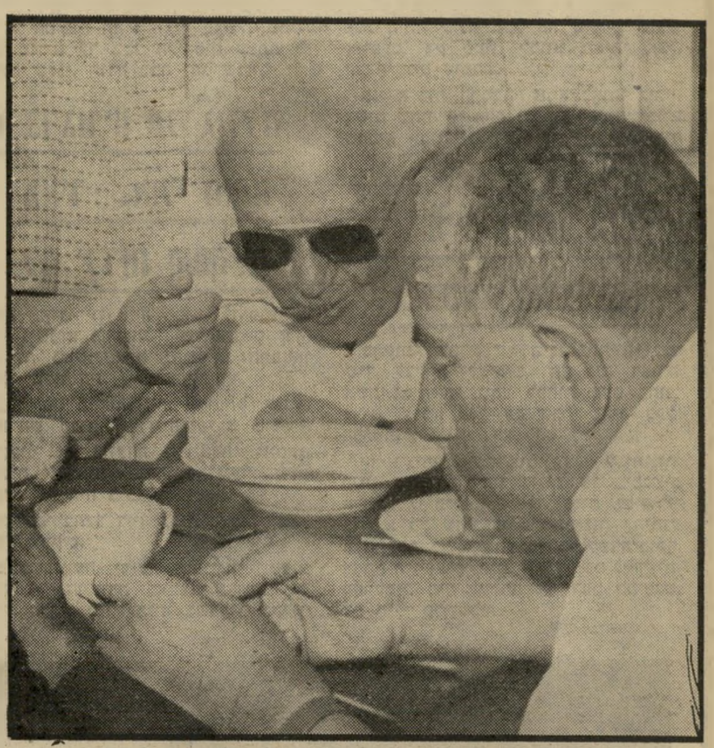

התמונה החשאית: נצר וכן־גוריון בחדר־האוכל כשדחה־בוקר*
מי הצליח לצלם?

יומיים לאחר מכן התנוססה תמונת פגי־שתנו בשבועון העולם הזה. עד היום אין לי מושג מי הצליח לצלם אותנו.

● פינחס לבון תומך
בהצבת פסל בן־גוריון

מיקרה שלישי קשור בפתיחת בית־החולים המרכזי לנגב בבאר־שבע, מיפעל שקם תודות למאמציו. בין האישים שעסקו בהקמת בית־החולים (סורוקה, ד"ר דורון, פרופ' שטרן) לבין פינחס לבון, מזכיר ההסתדרות דאז, סוכם שפסל של בן־גוריון ייעתן כמתנה לבית־החולים.

לבן־גוריון, כמובן, לא נאמרה מילה על העניין. אחרת לא היה כל סיכוי שהדבר יקום. לעומת זאת סיפרנו על כך לפולה, והיא ביקשה לראות את הפסל.

כשראתה אותו, התלהבה ואמרה: „טוב! אני מקבלת זאת."

שאלתי: „אבל איך יקבל זאת בן־גוריון? האם יסכים שיעמידו את פסלו בכניסה לבית־החולים המרכזי בבאר־שבע?"

השיבה פולה בקצרה: „הוא יקבל זאת."

לבן־גוריון הגיעה שמועה על הפסל, וביום בהיר אחד פנה אלי: „שמע. לא היית במיקרה שותף לאיזה עניין?"

* החצלום פורסם בגיליון העולם הזה (1401) בקיץ 1964.

עניתי: „איזה עניין? ישנם הרבה עניי־נים. טוב, או לא טוב?"

אמר לי: „אני חושב שלא טוב."

שאלתי: „במה העניין?"

והוא השיב: „שמעתי שיש איזה פסל."

אמרתי: „הפסל עומד בבית־החולים של באר־שבע ומביא הנאה לחולים, שרואים אותך עומד שם ומביט על הנגב. בשבילם הוא מסמל את מימוש החזון שלך על פיתוחו של הנגב."

בן־גוריון הירהר כמה שניות ואמר, מפוייס: „טוב, תמיד אתם עושים דברים שאני לא רוצה בהם."

לא אוכל לאמר שהיה מרוצה מהעניין, אבל כיוון שהעמדנו אותו לפני עובדה מוגמרת, קיבל את הדין.

הסיפור סביב השגת הפסל גם הוא לא היה פשוט. מזכיר ההסתדרות, פינחס לבון, שלח מיכתב למרכז קופת־חולים, למשה סורוקה, ובו ביירך אותו לרגל פתיחת בית־החולים והודיע כי הוא שולח שלושה פסלים לקישוט המוסד — דיוקנותיהם של (יוסף) שפרינצק, (דויד) רמז ובן־גוריון. סורוקה לא כל־כך הבין מדוע נחוצים שלושה פסלים, הרי אפשר להסתפק באחד, ואת השאר להציב במקומות אחרים.

כשסיפר לי על כך, אמרתי לו, כי פינחס לבון אינו יכול, כנראה, להרשות לעצמו שיעמוד שם רק פיסלו של בן־גוריון, אבל כולנו, וכל העוסקים בהקמת בית־החולים, לא נסכים לניסיון להמעיט מכבודו של האיש האחראי לפיתוחו של הנגב בכלל ושל בית־החולים בפרט. הוספתי, שישאיר לי לדבר עם לבון בעניין זה.

יחסי עם לבון היו אז פחות או יותר תקינים. אמרתי לו, שאם כוונתו טהורה, ואין בה ניסיון להפחית מכבודו של בן־גוריון, הוא יכול לכבד את שני האישים הנזכרים על־ידי הצבת דיוקנותיהם במקו־מות אחרים, שכן אין להם אותה משמעות סמלית לפיתוח הנגב כפי שיש לבן־גוריון.

נזקקתי ליותר מפגישה אחת כדי לשכ־נעו, אולם בסופו של דבר העניין הסתדר.

● הורביץ והראל
משכנעים את בן־גוריון

מה שכאב לי במיוחד אז היה לא כל־כך סירובו של בן־גוריון להצטרף למיפלגה המאוחדת, כמו הליכתו חסרת־הטעם ב־רשימה חדשה — ע"מ (הרשימה הממלכ־תית). לא הבנתי בשביל מה נחוץ לסבך אותו בזיקנותו בהרפתקה פוליטית חסרת הכלית וסיכוי.

לכאן קשור סיפור־שבת קטן. אני נהגתי אז לבקר בביתו של בן־גוריון כימעט מדי שבת, ב־10.30 לפני־הצהריים. באותה שבת הגעתי יותר מוקדם, והחלטתי לשבת בקפה סמוך, הירדן, כדי לא להפריע לאיש.

תוך שלגמתי מספל־הקפה, ראיתי מרחוק את ייגאל הורביץ מטייל עם אשתו ושני ילדיו.

יצאתי אליו ואמרתי לו: „שלום ייגאל. מה אתה עושה פה בשבת בבוקר? מה יש לראות בתל־אביב בשעה כזו?"

הוא השיב: „הייתי אצל הזקן."

יותר לא אמר, ואני לא שאלתי. חשבתי שרצה לעשות נחת לילדיו והביאם לראות את בן־גוריון. גם אני נהגתי כך לפעמים עם נכדי.

ב־10.30 הגעתי, כהרגלי, לביתו של בן־גוריון, הפעם כדי לדבר על ליבו שלא לצאת ברשימה נפרדת. ואז הוא אמר לי: „גם אתה פה?"

שאלתי: „מי עוד היה פה?"

הוא השיב: „היה פה ייגאל. הוא ואיסר רוצים שאתן את הסכמתי להיות ברשימה שלהם. אז נתתי הסכמתי."

הייתי כימעט בהלם. לא העליתי על דעתי שבשבת בבוקר יבואו כדי לשכנעו להצטרף לרשימה. מתברר שאיחרתי בחצי שעה. אילו הקדמתי, אולי הייתי מצליח להניאו מלהשתתף בהרפתקה חסרת־טעם זו.

● מישפחת נצר ממנה
את משה דיין

בסוף מאי 1967 התקיימה ישיבה של לישכת המיפלגה, והנושא שעל הפרק היה — שינויים בקואליציה ובממשלה.

בישיבה זו סיפרתי לחברי הלישכה ש־אליהו נאווי הופיע אצלי ודרש, בשם תושבי הנגב, למנות את משה דיין, שביקר לאחרונה בנגב ושההמונים קיבלוהו בהת־הבות, כשר־הביטחון.

את הדברים האלה אמרתי, אחרי שה־ועדה המדינית של המיפלגה החליטה למנות את יגאל אלון כשר־הביטחון.

בעיקבות דברי הוחלט להעביר את ה־עניין למזכירות המיפלגה, כדי שהיא תח־ליט בנושא. לי היה ברור שבצעד זה תומך רוב הציבור בארץ.

ב־1.6.67 התקיימה ישיבת מזכירות המים־לגה, ובה הושמעה ביקורת מפי דבורה נצר, סגנה יוספטל ועליזה שידלובסקי על ההחלטה למנות את יגאל אלון כשר־הבי־טחון. הן דרשו במפורש למנות את דיין לתפקיד זה.

דבורה אמרה את הדברים הבאים: „אני חברת מפא"י, אני אורחית המדינה, אני אם וסבתא ואני מציעה שנחליט שמשה דיין ימונה כשר־הביטחון. אינני איש ביטחון ולא הייתי כזו. אינני מתכוונת לדבר בשם העם. אינני יודעת מי מוסמך לדבר בשם העם. אבל בעניין אחד אני אולי מוסמכת, מפני שאני נמצאת בקרב הנשים שלהן ילדים בחזית. אין בית שלא הלך ממנו בן. עוד לא היה מצב דומה לזה. בצבא נמצאים כל ילדי מדינת־ישר־אל. יש חרדה גדולה מאוד. העם, אלה שנמצאים בכוננות ואלה שמחכים לקריאה, תובע עכשיו את מי שהוכיח עצמו ב־מילחמת־העצמאות * ובמילחמת־סיני. מדב־רים על דיין... איזה עם מבקש את יגאל אלון? ובשם איזה עם מדברים?..."

את דבריה סיימה באומרה: „אני מציעה למיפלגה להמליץ על הפרדה בין תיק־הביטחון ותיק ראש־הממשלה, ושמשה דיין ימונה כשר־הביטחון."

בסיכום אותה ישיבה, שאותה עזב (לוי) אשכול באמצע, הוחלט על מינוי משה דיין כשר־הביטחון ברוב מכריע של חברי מז־כירות־המיפלגה. למיטב ידיעתי, רוב חברי „הגוש" לשעבר, ששנים רבות היו ממת־נגדיו של דיין, הצביעו הפעם בעד מינויו...

* במילחמת־העצמאות נחשב דיין כ־כישלון טוטאלי, בעוד שיגאל אלון היה המצביא הנערץ ביותר באותה מילחמה.

(המשך מעמוד 14)

מעדיף להשתהות ולהמתין לנסיבות ש־ייקבעו בעצמן את ההחלטה. הקשרים האנושיים חשובים לו מכל, וערכיו נקב־עים לפי שיקול אסטטי, יופי, אהבה ו־הרמונית, או הישגים אמנותיים.

עקרב

בעל מוח חריף ויכולת אינטואיטיבית, יכולת ריכוז מצויינת, ועלול להיות סרקסטי. מצטיין באומץ־לב מוסרי, אך יכול להיות גם בעל־תחבולות ועורמה. הוא מעורר התנגדות בסביבתו. העקרב הוא חשדן, ואינו מקבל מאומה כפי ש־נראה על־פני השטח. הוא מעמיק ל־חקור, ויש בו מרץ וסקרנות בלתי־פוסקת לחשיפה, אם של תת־ההכרה שלו, ואם של אחרים. החשדנות והחוש הפסיכולוגי המפותח, מביאים אותו להתענין בניס־תר. הוא יודע וחש את הדרך המתאימה שבה יש לנהוג, ונצמד אליה בעקשנות עקרבית טיפוסית. סטודנט עקרב יצליח בפסיכולוגיה, קרימינולוגיה, או כלכלה.

קשת

בעל תפיסה רחבה ויכולת להבין מצ־בים במהירות. יש לו צורך באתגר אינ־טלקטואלי בלתי־פוסק. הוא הטיפוס של הסטודנט הניצחי. כל חייו הוא שואף ללמוד ולהתפתח. הוא שואף לאמת ה־מוחלטת, ואינו נרתע מלהשמיע את דע־תו על כל נושא, גם אם דבריו פוגעים. הוא לא ניחן בטאקט רב, אך אינו מת־כוון לעקוץ, כי אם לתקן עוול הנראה לעין. הוא בעל פתיחות עצומה ואמו־נה שמחר יהיה טוב יותר. לעתים קיימת בו נטיה להתפרש על־פני שטחים רבים מדי, בבחינת „תפסת מרובה — לא תפ־סת", נטיה שגורמת לו לבזבז מרץ, כו־חות וכישרונות.

גדי

בעל מחשבה רציונלית, רצינית, קרה ומחושבת. השקפה שאפתנית, זהירה ו־מעשית. שואף ליעדים מוגדרים בחיים. הוא יסודי ביותר, בייחוד כשהמדובר בקבלת החלטות מכריעות, ובעל גישה של „יקוב הדין את ההר". שקיעתו בנוש־אים קודרים, אמונתו בגורל ואהבת בדי־דות, גורמות לו להיות מסויג מהחברה בה הוא חי. למרות שכלפי חוץ הוא נראה כאוהב חברה ופתוח לקראתה, הרי הסגירות והמופנמות גורמות שחייו יתנהלו בשני מישורים — הפנימי — עצור וסגור, והחיצוני — פתוח, וכביכול גלוי. הוא שואף להישגים, ולעתים קרובות הוא זה שמביא פרסים מבית־הספר, ה־צבא, או מקום־העבודה. סטודנט גדי נמשך למדעים מדוייקים.

דלי

בן מזל דלי הוא מקורי ומצטיין בכו־שר המצאה, יכולת־הפשטה ודמיון־יוצר, כושר־ניתוח מעמיק לגבי בני־אדם, וסקר־נות אין־סופית. הוא רגיש מאד ונפגע בקלות, וחושיו ערים לאישיותו של הזו־לת. הוא מסוגל לחדור למחשבות מכריו בקלות רבה. הוא מוכשר למדעים מודר־ניים, לאסטרונומיה ואסטרולוגיה, ו־לעתים קיימת בו אהבה למטפיסיקה. הוא הומניטרי יחידותי ונדיב, לא רגשני, ומסוגל לעבור מקיצוניות לקיצוניות ב־מחירות מדהימה. התנהגותו אינה ניתנת לשינוי. קיימת בו עקשנות גדולה, רצון להתבלט ולהראות מקורי, ולכן הוא מוכן לבצע כל־מיני מעשים שיגעוניים ו־בלתי־מקובלים. סטודנט יצליח בלימודים הקשורים למדעי־החברה, פעילות־פולי־טית־ציבורית, תיקשורת־המונית, ורדיו.

דגים

בעל חשיבה גמישה הניתנת להתרש־מות על־נקלה, דמיון־יוצר ויכולת אינ־טלקטואלית גבוהה, הבנה טבעית ורכי־שת ידע בקלות במיגוון עשיר של תחו־מים. למרות הכשרונות השכליים, הדגים רגישים מאד, ונוטים להיות חסרי בט־חון־עצמי. הם אוהבים להשרות סביבם אווירה סודית ומעורפלת, וקשה להבי־נם. בן־המזל סטודנט דגים, כדאי ש־יילמד פילוסופיה, אנטרופולוגיה, רפואה, תיאולוגיה, או מישחק, ריקוד, קולנוע, ובעצם כל תחום הקשור לאמנות.

על המסלול

סיפורי אגדות

בבגדים

על הטובים שבמעצבי האופנה שלנו נימנית דורין פרנקפורט. זה כמה שנים שחותמה האישי מוטבע על טובי הדגמים שלנו, ויחד עם זאת היא תמיד חדשנית ומרעננת ברעיונותיה. למי שאינו מעורב כל כך בעולם האופנה אוכל לספר שדורין פרנקפורט היא זאת שעיצבה את הלבוש

זוהר ובוהק הוא בד הקטיפה ש־ממנו תפור הטרנינג ה־ספורטיבי. הבד הוא בדוגמה מפוספסת לאורך ובצבעי ירוק זית חזק, אדום וכחול.

למיטב הזמרים שלנו שהופיעו לדוגמה באירוויזיון.

אתם בוודאי זוכרים את לבושו של הזמר יזהר כהן עם להקתו אלפא ביתא **שזכו במקום הראשון באירוויזיון לפני שלוש שנים. אתם בוודאי זוכרים את לבושה היפהפה של גלי עטרי שזכתה יחד עם להקת** חלב ודבש **במקום הראשון באירוויזיון לפני שנתיים. כל אלה הם חלק ממעשה ידיה של דורין פרנקפורט. גם לבושו של צביקה פיק בפסטיבל הזמר שנערך לפני שנתיים עוצב בידי דורין. וכשביקרה פארה פוסט המלאכית בישראל היא לא ויתרה על רכישת מלתחה מעשה ידיה של דורין.**

בימים אלה נערכה תצוגת־אופנה מרהיבה ביופיה ושונה לחלוטין מתצוגות־האופנה שלהן הורגלנו. בצד גלימות המזכירות את הגיבורים מסרטי האימים נראו טרנינגים לריצה ושמלות קליות קצרות מבד וואל. אין ספק שדורין פרנקפורט שומרת על טעם מיוחד ועל מקוריות מיוחדת בין מעצבי האופנה שלנו.

קליל וקצרצר הוא המראה של השימלה הפרחונית הקטנה, שהציגה דורין פרנקפורט בתצוגתה. השימלה היא באורך הרבה מעל הברכים.

אימרה לא ישרה הוא המראה של שמלות הערב של דורין. השמלות הן מבד משי נקי ורך, **והאימרות הן מעוגלות ולא סימטריות.**

רחב ומלא הוא הדיקט בסיגנון הקימונו היפני, מבד אכזוטי ופרחוני, המעניין בגזרת השרוול שהוא גזור בצורה מרובעת ונותן דגש כפול לשרוול.

צמוד ומכוון הוא המכנס של דורין פרנקפורט, הבד הוא מחומר סטרץ' בוהק, וגזרת המכנס צרה. החולצה והז'קט הקצר עשויים מבד תחרה.

יעקב שרת / איש ממאדים

מיכתבים במר נפשי

לאדוני הנשיא - שלום רב,

צעדך הנועז בביקור חבלן לא־יהודי, שנפצע קשה מפני שקיבל פקודה למנוע התנקשות בחיי ראש־עיריית אל־בירה — צעד שעשאך שותף, ואפילו ערב, לא רק למדיניות של חיים־בצוותא של העם היהודי בישראל עם העדה הדרוזית בישראל, אלא גם למדיניות של חיים־בצוותא עם עמו של האיש אשר ניצל בזכות החבלן הדרוזי, למיצער, מאיבוד גפיו התחתונים — רומם אותך בעיני מאד.

מחווה אמיצת־לב שכזאת נוכח הסכנה, שמיכתב־האיום הבא מטעם „רוצחי־ציון" (שם אירגון־הגג של „בני ציון", יט"ן וטנ"ט) יישלח אליך (מייד לאחר זה שנשלח לרפיק חלבי), אולי לא תנקח אותך, אם מעט ואם הרבה, מכתם היותך נשיא מדינת־ישראל בשנות הפיכתה ממדינת אור־לגויים למדינת סיקריקין וקוטעי־גפיים — ויקשה להגיד שזה כבוד גדול — אבל איך אמר בגין? „כבן אדם" עשית מעשה למופת: אנושי, לבבי, אמפאתי.

חבל, אדוני הנשיא, חבל מאוד, שאחרי הצעד הנועז הזה, לא נותר בך כוח לעשות צעד פחדני־שפנפני, ולבקר גם את שני קטועי־הגפיים — אתה יודע מי — השוכבים בבתי־חולים העומדים בתחום שליטת מדינתך. אילו אתה ורעייתך הייתם צועדים ללא ליווי צבאי, ללא צופרים ואופנועים מלפנים ומאחור, ובידיכם זרי־פרחים, ומרכינים ראש ליד הקיטעים הללו, ושואלים לשלומם — ואפילו לא נעניים — אולי לא הייתם מצי־לים בכך את מדינת־ישראל מן התהום הבירוינית שהיא גולשת לתוכה בעיניים פקוחות, אבל הייתם גואלים אותה כלשהו מקלונה, קודם כל בעיני אזרחיה.

ורק אל־נא תגיד לי, אדוני הנשיא, האמיץ לעשות את הנועז אך לא את הפחדני, כי עדיין אין לדעת מי־ומי היו מבצעי „המעשים הנפשעים". מה זה חשוב? אם אתה סבור, שנגזר על עמך היהודי שבישראל לחיות בצוותא עם ערביי ארץ־ישראל שממערב לירדן, מה חשיבות יש לזהות קוטעי־הגפיים, שעה ששם, בבית־החולים, שוכבים שני אנשים קיטעים, שאיתם ועם בניהם ועם אחיהם אתה מתיימר לחיות בצוותא; שעה שברחבי־ישראל עומדים אזרחים נבוכים ולא יודעים: אולי בכל זאת, „המעשים הנפשעים" היו „טובים ליהודים"? שעה שבעולם כולו יצא שמנו לדראון כאחאבים, ועליך, אדוני הנשיא, ועל כל אזרח שלך בישראל, מורים היום באצבע ושואלים: הכבשת וגם קטעת?

שלך,

■ ■ ■

אזרחי־ישראל חביבים,

אנא, יהודים, אל נא תקפצו מעורכם, אל תיתפסו למסקנות חפוזות!

הגורמים האחראים כבר נצטוו לחקור היטב ולגלות יד מי היתה במיבצעי קטיעת־הגפיים האחרונים, שבוצעו בשבט וברמאללה. נחגו נא בקור־רוח, בשליטה עצמית מכובדת.

אל־נא תשכחו, כי לערבים מסורת מפוארת של מאבקי־פנים עקובים מדם, ומה הפלא? חרי כולם רוצחים מושבעים, המסוגלים לכל דבר־תועבה כלפי עצמם וכלפי אחרים גם יחד — ויש קשר בין שתי התופעות, שכן מי שנוהג אלימות באחיו, לא ייירתע מאלימות כלפי הנחשב בעיניו כזר, ולחיפך, מי שמסוגל לפגוע באלימות בזרים, ייווכח עד מהרה כי הוא מסוגל לעשות אותו דבר כלפי אחיו. ובכלל, יש יותר מסיבה אחת להתנקשות גורמים ערביים בראשי העיריות הלאומנים ב„גדה": „אלפתח" אינו מרוצה מנוהגם העצמאי; חוסיין אינו מרוצה מהתרחקותם ממנו; אש"ף מסוגל לפגוע באכזריות צוננת בערבים, שעה ששורר ביסחון מלא כי הכל יניחו שהמבצעים יהודים (מה לעשות, עובדה מצערת היא, שמשום־מה החירחור הראשון המנקר בלב כל אדם בארץ ובעולם הוא שדווקא יהודים ביצעו את המעשה, ומה גם ששלושים יום לפני כן, אחר שערבים — איש לא טען אז שיתכן כי מדובר ביהודים — רצחו שישה יהודים בחברון זעק שר החקלאות של ישראל: „דם יהודים לא יהיה הפקר!"). ומי, רבותי, לא זוכר את רצח ג'אנחו? ואת רצח חוזאנדר? ואת מכוניות־התופת בבירות? הערבים מסוגלים לכל!

אז מה הפנים הנפולות הללו? מדוע התרגשה הקשת הזאת, כאילו יום קטיעת הגפיים בגדה היה יום שחור למדינת ישראל, יום אשר יירותק לדוחות אל חוליות שלשלת־הדמים של ארץ־אוכלת־יושביה — חברון, צפת, דיר־יאסין, כפר־עציון, קיביה, כפר־קאסם? האם סבור פה מישהו, שלא חשוב מי קטע את הגפיים, יהודי או ערבי, מפני שכך או כך, המצב הקיומי של קטיעת־גפיים, פירושו אך ורק שפיכת עוד ועוד שמן על מדורת־המשטמה, פירושו דהירת אל־בלם אל מעבר לסף־השפיות, חנאחזת בשארית כוחותיה בתקוות שלום, בניין ויצירה?

האם הלם קטיעת־הגפיים גרם למישהו לחשוב, שאת ספירת „מאת שנות המלחמה" של הרמטכ"ל רפאל איתן, התחלנו ביום השני השחור של שכם־רמאללה—חברון מההתחלה — ובפעם המי יודע כמה — וחשש מכרסם ומנקר בלב, שמא יגיע רגע, שלאחד הצדדים לא יהיה עוד כוח להתחיל לספור ראשה מהתחלה, ושהצד הזה, משום־מה, יהיה הצד שהוא מיעוט, ולאו דווקא הצד שהוא רוב, ואני מתכוון למיעוט היהודי בים הערבי שמסביב (כולל מצרים)?

שוטים שבעולם! הרי אם זה כך, האין אנו צריכים לשמוח ולעלוז ולעשות את „יום קטיעת הגפיים" ליום חג־לאומי־חינוכי? הרי סוף־סוף מבין עכשיו כל אחד — ואפילו יפי־הנפש — שלאור המצב בשטח, ובכלל, פשוט אין לנו ברירה! את הערבושים האלה צריך ללמד לקח פעם אחת ולתמיד, מפני שבאמת נמאס לנו להתחיל לספור את „מאת שנות המלחמה" עד השלום המיוחל כל פעם מהתחלה — ואז מישהו צריך להתחיל במצווה, מפני שהם לא עושים לרב דרוקמן טובה ולא מתים בבת אחת מיתה טבעית חרף תפילותיו.

כן, לקטוע פה ולקטוע שם. ואפשר גם לסרס ולעקר, אולי גם להרעיל, והכי טוב — להמריד! מפני שאם הם יתמרדו, אז נוכל פשוט לחסל אותם כמו שיורים בלי בעיות באסיר בורח, שדמו הפקר. את זה אפילו העולם האנטישמי יבין! התקוממות זה לא דבר סימפאטי בעיני איש. ולא לשכוח: למעוך את הקוצים כשהם נובטים, לחסל אותם כשהם קטנים! ערבושים זה לא בני־אדם. כבר השם הזה, שכל כך מתאים להם, מכשיר את החיסול. עובדה, כשקראו ליהודים „ז'ידים", זה הפך אותם אחת־שתיים לקורבנות, ואף אחד לא קם, מפני שהשם הזה תירץ הכל. לאנשים כאלה, בעלי כינוי משפיל שכזה, אין שום זכות לחיות. לנו לא יספרו.

אז כל זמן שיש לנו נשק, והשלטון בידינו, צריך לעשות את החיים שלהם לגיהינום. מי מהם שהגיהינום לא יימצא חן בעיניו — יצביע ברגלים. („אני כבר שומע, שבעלי ממון מביניהם מוציאים את הכסף שלהם לירדן... ההתפרעויות לא ישימו קץ להתנחלויות, הן יגרמו לבריחת תושבים מהגדה..." משה דיין, „ידיעות אחרונות", 20.5.80). זוהי עובדה.

כשאנשים מרגישים רע, מרגישים חוסר־בטחון, אי־נוחות קיומית, נפשית ופיסית — הם יורדים! ואם הם... רגע אחד, על מי דיברתי עכשיו? את, כן, הערבים! אז אם הם יתעקשו ולא ירדו, אפשר — הארץ עוד לא־כל־כך קטנה — להקים כבשנים. לא, לא גדולים. קטנים כאלה. אבל יעילים. שהעשן לא יהיה רב ויתפזר מהר. והעיקר, לחיות כל הזמן הומאניים. לא לאבד צלם־אנוש. להגיד להם: אנחנו לא רוצים להרע לכם. אין לנו שום ריב איתכם. הרי בסך הכל אתם לא רוצים עצמאות, מדינה, דגל. אתם רוצים לחיות טוב. בשקט. ראו, כל העמים שקיבלו עצמאות מאז מלחמת־העולם השניה מאושרים? מה יצא להם מהשקיקה הזאת לריבונות? רמת־החיים ירדה. איכות־החיים ירדה. הרמה התרבותית ירדה. המשק במשבר. המצב הבטחוני רעוע. מצב־הרוח הכללי ירוד. מריבות פנימיות אוכלות בכל־פה. תאמינו לנו! ואם קומץ מנהיגים מטורפים רוצים עצמאות, מפני שבאופן זה הם יחזקו את המעמד האישי שלהם, מה זה יתן לכם? אז אם תהיו ערבים טובים, ערבים שקטים, ניתן לכם לעבוד אצלנו, לבנות, לקטוף, הכל. אבל תזכרו את מקומכם, והעיקר, אל תשכחו את ההבדל בין ערבי עם גפיים וערבי בלי גפיים!

יהודים, אל ספוד ואל בכות ואל ירוד לעת כזאת. השלום מעולם לא היה קרוב יותר. עוד כמה צעדים בריאים בכיוון הנכון — אתם שם, הקיטעים, מה לעשות, אם לא תוכלו ללכת נעלה אתכם על המשאיות — ומקץ מאה שנות־מלחמה הארץ תשקוט מאה שנות חורבן.

ברחמים גדולים

■ ■ ■

אדוני ראש הממשלה,

בהודעתך בכנסת אחרי מיבצע הקיטועים שבוצע בשטח שאתה אחראי לנעשה בו, אמרת כי „כבן אדם" אתה מצטער על המקרה.

אודה לך אם במכתב חוזר תבחיר לי מחי תרגשתך כראש ממשלה, וכשר ביטחון.

בהכנעה,

■ ■ ■

לראש האופוזיציה שמעון פרס שלום,

בנאומך בכנסת הרהבת עוז, חרף תמר, שושנה, שלמה ועמוס, להשתמש במלה „כלימה" בתיאור הרגשתך נוכח מיבצע קיטוע־הגפיים. אנא שא ברכה על שהקי־לות בכך, ולו כזית, מיסורי.

בברכה,

■ ■ ■

אל ראש שב"כ,

הנני מקווה נאמנה, כי את מיבצע קטיעת־הגפיים ביצעו יהודים, ובטוח שאם רק תרצה, תוכל למצוא אותם.

אתה אולי רוצה לדעת מדוע אני מקוה שיהודים ולא ערבים עשו את זה?

או, אז אני אגיד לך: מפני שאם ערבים עשו את המיבצע תמתוחכם והמתואם הזה, אז אוי־ואבוי לכולנו (עיין כתבי בן־גורירון על הפער האיכותי, ודי לחכימא ברמיזא, ולשטיא בפיצוצא).

ומדוע אני חושב שאתה תוכל למצוא אותם? או, אז אני אגיד לך: אם יהודים עשו את זה, אז ברור שמדובר במחתרת. מה זאת אומרת מחתרת? מחתרת זאת אומרת אקלים חברתי, רעיון, מטרה, ארגון, מידרג, יוזמה, מודיעין, תכנון, ביצוע, משאבים פיסיים (כסף, נשק, אביזרי חבלה, רכב, תחפושות המאפשרות תנועה בשטחים יומם־ולילה, של ערבים, ושל חיילי צה"ל), משאבים אנושיים (בני אדם בעלי יכולת־ביצוע מעולה, נועזים ביותר, מתמצאים היטב בשטח, אדוקים במסירותם).

הזן כל אחד מהמאפיינים הללו במחשב הגדול של מס־ההכנסה. את"כ תיתן פקודה ללחוץ על הכפתור הנכון, המחבר את כולם. את כל השמות שתקבל תעביר לבדיקות אליבי במכונת אמת. פעל! דווח!

בידידות,

■ ■ ■

אל קצין מיבצעים „רוצחי ציון",

אידיוט! אתה יודע מה עשית? אני אמרתי לך להרוג! להרוג אותם אני אמרתי לך! אז מה אתה עושה? קוטע רגליים! ומה יהיה עכשיו? עכשיו בסך הכל לשקר אין רגליים, אבל יהיה לו כיסא גלגלים! ודע לך, מטומטם מחורבן, קצב גפיים לא־יוצלח, בימינו תעמולה היא חלק של המלחמה! ולנו יש מלחמת מאה שנה! בן־אדם מת לא יכול לעשות תעמולה. בן־אדם מת בקושי, יכול להיות קדוש, אבל בדרך כלל שוכחים אותו. אבל בן־אדם קיטע הוא לא בן־אדם אילם! חמור שכמוך! ערבי! חמישים מטוסי „לביא" מעופפים בשמים ומאה טנקי „מרכבה" שוטים בשטח לא יתקנו מה שיקלקל כיסא־גלגלים של שכעה אחד, שיתגלגל משידור־טלוויזיה לשידור־טלוויזיה (החל מתחנת רבת־עמון).

בזעם ובחרון עד היהודי האחרון,

■ ■ ■

אל לוחמי „רוצחי ציון",

מכאן ואילך, ועד להודעה חדשה, בכל ביצוע שהוא, בין נגד האויב הגוי (כן יאבדו כל אויביך!) בין נגד הבוגד מבית (מהרסייך ומחריבייך ממך יצאו!), המטען יונח לא תחת דוושת המצמד אלא תחת המגב השמאלי! מובן? אני רוצה את הראש! את הראש! ראש קטוע לא מרגיש ולא מרגישים יותר! רגליים קטועות „מרגישות" את החסר לעולם!

בדם ואש יפול עם טיפש,

■ ■ ■

לאהרון מגד שלום רב,

בפולמוסך האחרון עם עמוס עוז, טענת כי האנטי־שמיות היא גורם של קבע, ולפיכך, אם נחיה „שפויים" או „צודקים", או „לא־טועים", לא יהיה לכך שמץ השפעה על המצב האנטישמי הבלתי־רציונאלי. כך, בכל אופן, הבינותי את המסר שלך.

אני מציע לך לחשוב (גם לאור מיבצע קטיעת גפיים), מדוע הבדיחה „אנטישמי הוא מי ששונא יהודים יותר מהמגיע להם" מצחיקה־מאיבה כל־כך כל פעם מחדש.

בשחוק ובכאב,

"עוד לא יודעים לאן ניסע לחופש, אבל בטוח שנטוס לשם עם לופטהנזה."

מדברי נוסע לופטהנזה

Lufthansa

הזמנות דרך סוכן הנסיעות שלך או טלפון אלינו: תל-אביב 03-651414, חיפה 04-512862

מחירי קיץ מיוחדים!

תענוג בסלט האדום באילת

אצלנו זו כבר מסורת:
הרבה יותר – ללא תוספת במחיר.
* בידור, צחוק ואירועים משעשעים.
* מוסיקה וריקודים במועדון.
* יין חופשי בארוחות ערב.
* קוקטיילים ואפריטיבים.
* מזנונים עשירים – אוכל מעולה.
* ספורט והתעמלות, קייאקים, מפרשיות, שייט ודייג.

... וכמו תמיד – ינוקא מנהל את השמחה.

עד 31.7 **99** שקל (כולל מע"מ) ללינה וארוחת בוקר.
לינה חינם לילד עד גיל 12 בחדר ההורים.
(המחיר לאדם בחדר זוגי – לא כולל חגים)

הבטח לעצמך כבר עכשיו מקום באמצעות סוכן הנסיעות שלך או ב"סלע האדום" אילת טלפון 5-3171(059)

ארקיע מצטרפת למבצע עם חבילת נופש משולבת בטיסה במחיר מיוחד. פרטים במשרדי ארקיע ואצל סוכני הנסיעות.

קולקציית קיץ מטריפה

Roberto

יצרני ויבואני חולצות לגברים בסטייל איטלקי

המכירה לבעלי חנויות בלבד
ת"א, רח' לוינסקי 24

הנדון

(המשך מעמוד 17)

פלוגות־הסער יכלו לשגשג ולפ־עול כמחתרת גלויה, לבצע מעשי רצח וחבלה בסיטונות, מפני ש־בתי־המישפט והמישטרה של גר־מניה הוויימארית התייחסו אליהן בסלחנות. בבחינת: „נכון, הם קצת פראים, אך הכוונות שלהם טובות. אחרי הכל, הם פטריוטים כמונו."

באותה שעה זכו פלוגות־הסער בסיוע סמוי מידי חלק של הקצו־נה הצבאית, שסיפק להן נשק ועזר להן בגיוס כוח־אדם.

מבחינה זו, קיימים עתה בארץ סימנים מדאיגים מאד־מאוד.

■ ■ ■

ב תי־המישפט הישראליים מתייחסים בסלחנות קיצונית לכל אנשי־הימין הקיצוני, הנת־פסים בתקיפת יריבים ישראליים, קל וחומר ערביים. על רקע זה יש משמעות מיוחדת לדברין של שופט־השלום הירושלמי שהצהיר השבוע, בפסק־דין רשמי שבו דן מתנחלים מתפרעים למאסר־על־תנאי, כי „הפקרת ימית היא כמו הפקרת ירושלים." השופט ידע, כמובן, כי ימית „הופקרה" על־ידי הממשלה החוקית של ישראל, ש־חתמה על הסכם־שלום, באישור ה־רוב העצום של הכנסת. התביעה הכללית לא הגישה ערעור על פסק־דין זה, אף שיכלה לערער על קולת־העונש.

פעולות המחתרת בשטחים — וביכללן ליל־הבדולח ברמאללה ו־ההתנקשויות בראשי־הערים — פשוט לא היו אפשריות ללא עצי־מת־עין של חלק מאנשי כוחות־הביטחון והמימשל־הצבאי.

אי־אפשר להסתובב בגיזה בערי הגדה ובכצע כהן פעו־לות מבלי שאיש ירגיש בי־כך. כוחות־הביטחון נמצאים בערים אלה בכוננות מתמ־דת, למניעת פעולות־טרור של ערבים.

חלק מאנשי המימשל־הצבאי אי־נם מסתירים כלל את אהדתם ל־גוש־אמונים. הם נהנים מחסותו של הרמטכ"ל, שהצהיר לא־פעם הצהרות פומביות ברוח האידיאו־לוגיה של הימין הקיצוני־הקיצוני. השבוע, בראיון בטלוויזיה, לא הצדיק הרמטכ"ל את פעולות ה־מחתרת אך התייחס אליהן בהבנה רבה, בתארו אותן כ„תגובות" על מעשי הערבים. זהו רמז ברור לכל קצין, היודע כי רמטכ"ל זה הוא ששילב את אנשי גוש־אמונים ב־מערך צה"ל, וכך איפשר להם לה־קים יחידות נפרדות וחמושות.

שעה קלה אחרי ההתנקשויות בראשי־הערים פתחו כמה קצינים במערכת־הסברה שיטתית כדי לשכנע עיתונאים זרים ומקומיים, כי ההתנקשות בוצעה על־ידי ער־בים — בניגוד חותך לדעתם הנח־רצת והאילמת של כל אנשי־המיק־צוע, בלי יוצא־מן־הכלל.

כאשר נתגלה מצבור־הנשק על גג ישיבת־ההסדר, ועוד לפני ש־החלה אפילו החקירה, הצהיר דו־בר מישטרת־ירושלים, כי „אף אחד מתלמידי הישיבה לא ידע על־כך ולא היה לו קשר עם מס־מיני הנשק."

מעובדות גלויות אלה אפ־שר להסיק מסקנות מסויי־מות לגבי עובדות סמויות.

■ ■ ■

ה מצב מזכיר מאוד את יק־סם של רבים מאנשי הצבא והמישטרה של השילטון הצרפתי הקולוניאלי באלג'יריה למחרת ה־או־אה־אס. תמיכה זו הגיעה לשיאה כאשר ניסו ראשי־הצבא לבצע ב־עצמם הפיכה צבאית נגד השילטון הנבחר בצרפת. לאחר מכן עסק ה־או־אה־אס בעיקר בנסיונות לרצוח מנהיגים צרפתיים, ובראשם הנשיא שארל דה־גול.

רמזים על־כך אינם חסרים ב־ארץ. אריק שרון אמר בישיבת ה־ממשלה, כי „הביטחון עומד אצלי מעל לקונסטיטוציה". שימחה אר־ליך מאשים את שרון בגלוי בכך שהוא מסוגל לבצע הפיכה צבאית ולהקים מחנות־מעצר (אין ספק שהתכוון לאמר: „מחנות ריכוז"). מנחם בגין אמר שאילו ניתן לשרון תפקיד שר־הביטחון, היה מסוגל „לרכז טאנקים סביב מישרד ראש־הממשלה." אחר־כך התנצל ואמר שהתכוון לכך בצחוק.

שנאמר: צחוק צחוק, אבל...

■ ■ ■

ק יים בישראל מצב קלאסי להתהוות מחתרת. כל התנ־אים המוקדמים קיימים. וגם המח־תרת — או המחתרות — קיימת/קיימות.

מה גודל הסכנה?

המחתרת החלה לפעול נגד ה־אוכלוסיה בשטחים הכבושים. היא הגיעה שם לסיטונות־לרצח. במוק־דם או במאוחר תרצה לפעול ב־אותן שיטות נגד יריבים ישראליים — הן במחנה השלום, הן בחוגי המימשל.

מחתרת זו תבצע הפיכה צבאית. אם תהיה לה האפשרות לכך. עד־כה היה מקובל להניח כי בישראל אין זה אפשרי בשום פנים, מסי־בות שונות. אני מציע לבחון מח־דש אם הנחה זו עדיין נכונה.

איני בטוח בכך.

אין ספק שמחתרת זו מוכנה למילחמת־אחים מזויינת, בתנאים מסויימים. למשל: אם תחליט ממ־שלת־ישראל לפרק התנחלויות ב־שטחים הכבושים, או להחזיר חלק מן השטחים האלה. לא הייתי מו־ציא מכלל אפשרות את עריכתה של חזרה־כללית של מילחמה כזאת בעת פינוי ימית וייישוביה באביב 1982 — אם כי יתכן שהמחתרת איחרה את הרכבת לכך, מפני שה־אוכלוסיה תיעלם משם מעצמה, תמורת מיליארדי לירות.

דבר אחד בטוח לחלוטין: מחתרת זו לא תיעלם מעצ־מה. ולא יהיה קץ לחסך או־תה באמצעים ממלכתיים — גם אילו היתה בארץ ממ־שלה המוכנה לכך.

לא ממשלת־הליכוד ולא ממש־לת־המערך היו מוכנות להתמודדות כזאת עם גוש־אמונים — עוד לפ־ני שהחלה עונת הרציחות הפולי־טיות. אין בנמצא כעת אדם כמו דויד בן־גוריון, שערך את ה„סי־זון", ושכיוון את „התותח הקדוש" לעבר אלטלינה.

■ ■ ■

ה אם תקום חזית של התנג־דות, שתהיה בעלת הכוח ה־מוסרי והמעשי הדרוש לבלימת התפתחות הרת־אסון זו?

וזהי שאלת השאלות.

האם מסוגלים הכוחות השפויים בארץ, וביכללם הקיבוצים, להת־גייס בעוד מועד, לפני שזה יהיה מאוחר מדי?

האם תתגבש ותתארגן דעת־הק־הל הנגדית, שהיא דעת הרוב ה־גדול, כדי לשלול מן המחתרת ואוהדיה את הלגיטימיות האידיאו־לוגית?

האם יזדעק הציבור כדי להכריח את הממשלה לפעול על פי אחריו־תה הממלכתית הדמוקרטית — או כדי להפילה ולהקים במקומה ממשלה המוכנה והמסוגלת לכך ב־פועל?

אלה הן שאלות. לא נותר זמן רב לקבלת התשובות. שעון־החול של הדמוקרטיה הישראלית אוזל במהירות.

אוטוגראף עם הנחה

אל תקנה חתול בשק!!!
ספר זה לא חתול.
פגוש את המופר(ת)
לפני שתקנה את הספר.
בשבוע הספר העברי יחתמו הסופרים והמשוררים הבאים **אישית** על ספריהם החדשים. תוכל לפגוש בהם ולשוחח עימם בדוכן „עכשיו" בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב.
יותם ראובני:
התפטחות; בעד ההזייה.
ביום ה' 12 ביוני וביום ג' 17 ביוני בין השעות 7.00 ל־10.30 בערב.
אשר רייך:
סדר נשים.
ביום שבת, 14 ביוני, בין 7.00 ל־10.30 בערב.
מאיה בז'ראנו:
ביום א', 15 ביוני, בין 7.00 ל־10.30 בערב.
בת יענה.
רוני סומק, אלי בכר,
פרץ כנאי:
1 בשביל 3, 3 בשביל 1.
ביום ב', 16 ביוני, בין השעות 7.00 ל־10.30 בערב.

בחג
שבוע הספר העברי
חותם
ארנון הדר
על ספריו
בביתן „תמוז" בת"א

(המשך מעמוד 46)

ונרגשות, שבסופן הזמינו אותה נ־ נשים לארוחה מעשה ידיהן.

רעיה הכירה בעלת בר בתל־ אביב, שהיתה בעבר שוטרת, וזו הזמינה אותה לבקר במועדון שלה, עם טכנאי, ולהקליט את דבריה. בערב, כאשר התארחו הערכת ־ רובי אבוקסיס, טכנאי בכיר ב־ רשות־השידור. במועדון־הלילה, הופיעו לפתע אנשי היחידה המר־ כזית של המישטרה. הם הציגו ב־ מבט חושדני בשני האורחים הז־ רים להם, ושאלו את בעלת המקום מי הם. זו מיהרה להסביר בגאווה, כי אלה הם אנשי רשות־השידור שבאו לראיין אותה. השוטרים לא השתכנעו, ורק תעודות העובד של השניים הצילו אותם מחקירה ־ דרישה.

בגלל הנסיבות. בין יתר הרפתקותיה ליוותה רעיה נשות אסירים לביקור אצל הבעלים ב־ בית־הסוהר. אחת הנשים, הגשו־ אה לאסיר השפוט למאסר־עולם, הסבירה לרעיה באריכות, כי היא עומדת להודיע לבעלה באותו בי־ קור. כי הגיעה לסוף הדרך. כאשר הגיעו לכלא קיבלה האשה אישור לראות את בעלה ללא חציצה של רשת, והפגישה היתה נרגשת מאוד. אך בגלל להט היצרים של השניים הוחלפו מעט מאוד מילים. בתום הביקור הסבירה האשה, כי לצערה לא הצליחה בביקור זה להגיד לו את אשר עם לבה, בגלל הנסיבות.

התוכנית שעלתה בכל כך הרבה מאמצים כבר מועמדת לבחירה כ־ תוכנית שתישלח מטעם רשות־ השידור לייצג את ישראל בפרס אירליה, הפרס היוקרתי של ה־ רדיו.

חוק

הסוד התגלה

התובעת חשפה בשוגג שיטה של האזנות־סתר לשיחות אסירים עם בני־משפחותיהם

המישטרה מאזינה לשיחות של אסירים עם בני־משפחתם הבאים לבקרם בבית־הסוהר. עובדה זו עולה מהחלטה שנתן השבוע שופט בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, יוסף חאג' יחיא, במישפט פרשת „סחטני העילית". מתוך החלטה זו עולות עוד כמה עובדות, החושפות את שיטת הניפוח, שבה משתמשת המישטרה כדי לבסס את טענותיה.

פרשת הסחיטה התפוצצה עוד לפני כחודשיים, באשר התברר שהמישטרה יצאה בהכרזות יומר־ גיות, שאין מאחריהן כיסוי. בעוד שהמישטרה הכריזה בתחילה, כי תפסה כנופיה של סחטנים, שהטילה את חיתיתה על עשרות סוחרים בתל־אביב, היו העובדות בכיתבי־ האישום שונות לחלוטין.

שמעיה אנג'ל, עובדיה דרוזיה, ישראל מיזרחי ויוסף מן הואשמו לבסוף בסחיטה מאדם אחד בלבד; ואילו נאשם חמישי, יהודה חזן, נאשם בסחיטה משני אנשים נוס־ פים. מלבד זאת אין בכיתבי־האישום כל זכר לסחיטות בקנה־מידה נרחב, כפי שהמישטרה ייחסה לנאשמים עם מעצרם.

במהלך מישפטו של שמעיה אנ־ ג'ל, הועלה בדחיפות לדוכן־העדים העד המרכזי בפרשה, אברהם („קו־ נה") חנגישווילי, שהתלונן כי חמ־ שת הנאשמים סחטו ממנו. קונה הוא בעל חנות תכשיטים ברחוב אלנבי 52, בתל־אביב. כתב־האישום מגולל שורה של מעשי סחיטת כסף ותכשיטים, שביצעו הנאשמים יחד ולחוד כנגדו. נציגת התביעה, עור־ כת־הדין שולמית אמיר, טענה כי קיים חשש שגנד העד יופעלו לח־ צים, ולכן הובא קונה להעיד בדחי־ פות.

מידע חסוי. מתוך עדותו של קונה התברר כי חלקו של שמעיה אנג'ל בפרשת הסחיטה קטן בהרבה מחלקם של נאשמים אחרים, ומכפי שהשתמע מדברי התביעה. בהס־ תמכו על העדות קבע השופט חאג' יחיא, כי „אין בפני איפוא כל ראיה הקושרת את אנג'ל למעשה סחיטה זה, מלבד הופעתו יחד עם חזן בעת קניית תכשיטים, כאשר לא היה באותו מעמד כל איום, ואף חזן התחייב בתשלום לקונה."

ההפתעה שנפלה באולם בית־ המישפט, בעיקבות העדות וקביעת השופט, היתה גדולה, שכן, ה־ מישטרה תיארה את אנג'ל, בעת מעצרו, כ„פושע מס' 1 בישראל". חלקו הקטן בפרשה סתר את טענת המישטרה, וחשף פעם נוספת את נטייתה לטפול האשמות ללא ביסוס. נטייתה לתפול האשמות ללא ביסוס.

מייד עם הגשת כתב האישום נגדו, ב־11 במרץ 1980, נעצר

אשת־חשוד אנג'ל
שיחה בכלא

אנג'ל, לבקשת התביעה, עד לתום ההליכים המישפטיים נגדו. עירעורו לבית־המישפט העליון על מעצר זה נדחה. העובדה שבעבר ריצה תקופת מאסר של שמונה שנים בגין שוד מזויין וירויות על שוטרים, וטענת המישטרה כי מעצרו דרוש כדי למנוע איום והתנכלות לעדים, שיכנעו גם את בית־המישפט ה־ עליון. אך בכך לא נסתיימה ה־ פרשה.

אחרי שניתנה עדותו של קונה, הגיש פרקליטו של אנג'ל, עורך־ הדין משה רום, בקשה לעיון חוזר במעצר. בבקשה טען רום כי „אחרי מסירת העדות של המתלונן, אין עוד חשש של השפעה על עדים, וכל הנימוקים שעליהם התבססה בקשת המעצר אינם עוד והם נופ־ לים."

בניגוד לרום, סברה התובעת אמיר אחרת. היא טענה כי דווקא עדותו הקלושה של קונה כנגד אנג'ל מלמדת כי הוא חושש ממנו, וכי זאת הסיבה שמסר נגדו פחות דברים מפלילים מאשר נגד הנא־ שמים האחרים. על כך הגיב ה־ סניגור רום בתקיפות, וטען כי לתובעת אין זכות להעלות השערות משל עצמה, ללא הבאת ראיות מתאימות. רום הפנה את תשומת־ לב בית־המישפט לכך שאין כל ביסוס לטענותיה של אמיר.

כדי לחזק את עמדתה, שלפה אמיר „שפן". „הגיעה אלינו אינ־ פורמציה שהנאשם עומד לעזוב את הארץ מייד עם שיחרורו," טענה התובעת. „הנאשם אמר שיש לו דרכים לעזוב את הארץ להונולולו. יש לי מידע חסוי בקשר לכך."

אנג'ל מיהר ללחוש על אוזן פרקליטו כי אכן אמר דברים דומים לאשתו, שרה („שמוליק") אנג'ל, בעת שבאה לבקרו בבית־הסוהר רמלה, שבו שהה. אולם אנג'ל טען בלהט כי באותו מעמד אמר כי יעזוב את הארץ אך ורק אחרי סיום ההליכים נגדו, לא לפני כן. „אין בכוונתו של הנאשם לברוח לחוץ־ לארץ," טען עורך־הדין רום. „להי־ פך, הוא רוצה לסיים את הפרשה."

פגיעה בצינעת הפרט. ה־ וויכוח בנושא זה זקף את אוזניהם של הנוכחים באולם בית־המישפט. מבלי לשים לב לכך גרמה התובעת לחשיפת סוד מישטרתי, שלא היה ידוע קודם לכן: האזנה לשיחות אסירים עם בני־מישפחותיהם. אחרי הדיון, סיפר עורך־הדין רום כי הוא שוקל פתיחה בהליכים, בעיקבות הפגיעה — לפי חוק צינעת הפרט — בלקוחו, שהתגלתה בעיקבות חשיפת הסוד.

בהחלטתו לגבי הבקשה לעיון חוזר במעצר, קבע השופט חאג' יחיא: „הגעתי למסקנה שיש לשחר־ רר את אנג'ל בתנאים הבאים, וכך אני עושה: יפקיד סכום של 50 אלף לירות במזומן בקופת בית־ המישפט, ימציא ערבות צד ג' על־ סך 50 אלף לירות לא הפקדה. יתייצב בתחנת־המישטרה הקרובה ביותר למקום מגוריו מדי יום ב־ שעה 12 בצהריים. יימצא בביתו מדי יום משעה 8 בערב עד שעה 6 בבוקר למחרת."

שמעיה אנג'ל שוחרר ממעצרו, אך תנאי השיחרור משאירים אותו במעצר־בית חלקי. הדיון במישפטו נמשך, אך כבר עתה ברור, בהס־ תמך על דברי השופט, כי הרעש שעשתה המישטרה כדי להביא ל־ מעצרו בתחילה, לא תאם את ה־ מציאות.

פרשות

„מייג'ור בוב"

עוזרו של אידי אמין חושף את גירסתו לגבי רצח דורה בזוך

מאמצי בניה של דורה בלוך לגלות את הנסיבות המדוייקות ש־ בהם נרצחה אימם, לאחר פעולת אנטבה, עלו עד כה בתוהו. נסיו־ נותיו של עיתונאי דבר, דניאל („דני") בלוך, ושל שני אחיו לאסוף כל פרור מידע על רגעיה האחרונים של אימם גרמו לכך שבאמתחתם יהיו כמה גירסות, חלקן סותרות זו את זו.

השבוע נוספה גירסה נוספת. בוב אסלס, או כפי שהוא היה מכונה על־ידי חיילי אמין: „מייג'ר בוב" הממתין עתה למישפ־ פטו בבית־הכלא של קאמפלה, בי־ רת אוגנדה, העניק ראיון לכתב הניוז אוף דה וורלד, שבו סיפר כיצד גילה את מקום קבורתה של דורה בלוך בת ה־73. לכל ברור שאסלס, מי שהואשם בהשתתפות במקרי הרצח, שביצע דאדא, מנסה עתה, בכל מחיר, להציל את עורו ולצאת זכאי ממישפטו, שהעונש הצפוי לו בו הוא מוות, ולכן יש להתייחס לדבריו בספקנות רבה.

שותף לרצח. לדברי אסלס, מי שמכונה „העכברוש הלבן של אוגנדה", נרצחה דורה בלוך, כי „המישטרה החשאית רתחה מזעם בגלל מיבצע החילוץ הישראלי ו־ רצתה מעשה נקם מיידי," סיפרו לי, „כי בעטו בה, היכו אותה ל־ אחר שהשליכוה על הקרקע, ולב־ סוף הציתו את גופתה."

אסלס בן ה־55 טוען כי כלל לא היה באוגנדה כשארע הרצח. „כשחזרתי, גיליתי את מקום קבו־ רתה של דורה בלוך. אידי אמין קרא לי אליו, לאחר שמעם שאני שואל יותר מדי שאלות. עיניו להטו מזעם והוא אמר לי שגם אני שותף לרצח."

גוף האשה שייך לה

„פסק־דין ראשון מסוגו, האוסר זמנית על אשה בהריון להפיל את ולדה, בניגוד לרצון בעלה, ניתן השבוע על־ידי שופט בית־המישפט המחוזי בחיפה, אמנון כרמי.

„השופט נימק את מתן הצו בכך שהוועדה הממשלתית המוסמכת לתת אישורים להפסקת הריון, אשר אישרה לאשה להפסיק את הריונה, נתנה החלטה „בלתי־מבוססת" בכך שלא זימנה גם את הבעל כדי לשמוע את דעתו ועמדתו בנושא". („מעריב", 23.5.80).

לא לבעלים, לא לרבנים, לא למ־ דינה, לא לכנסת וגם לא לבתי־ המשפט.

גוף האשה שייך לה, ורק לה.

תוכר זכות האשה להפלה על־פי רצונה בלבד!

אביאש אורנה, רמת־גן; **אמיר חיה,** כפר־שמריהו; **אנגל טובה,** תל־אביב; **ארנון יהודה,** ירושלים; **אור לאה,** ירושלים; **אורטל דורית,** ירושלים; **אל־אזחרי עלי,** תל־אביב; **בטשר רות,** ירושלים; **ברגמן עמליה,** חיפה; **בן־ארי ענת,** תל־אביב; **בן־זקרי נעמי,** גב־ עתיים; **בנר־שלום יוכבד,** ירושלים; **בנר חנית,** תל־ אביב; **בנדרסקי נורה,** ירושלים; **ברקאי דבורה,** ירושלים; **גלכזום אמירה,** תל־אביב; **גלזרמן אבי,** תל־אביב; **דגני רותי,** חיפה; **דרור עזיזה,** ירושלים; **הורוביץ לאה,** ירושלים; **הורביץ אלן,** תל־אביב; **הנגבי איינה,** תל־אביב; **הנגבי חיים,** תל־אביב; **הוניג־פרנם תקווה,** ירושלים; **הופר ג'ון,** ירושלים; **וגנרוכר חידדה,** ירושלים; **זופי מיכל,** ירושלים; **חזן שלמה,** חולון; **טייטלבאום מאשה,** ירושלים; **יעקבי רמה,** ירושלים; **יריב רוחלה,** כרמיה; **כהן רעיה,** כפר־שמריהו; **כץ אוה,** תל־אביב; **כץ סוזי,** הרצליה; **להב אורית,** תל־אביב; **לרמן דבי,** כפר־סבא; **לרמן מלי,** כפר־סבא; **לרמן חוה,** תל־אביב; **לויכטר דבורה,** ירושלים; **לויתן יהודית,** ירושלים; **מזרחי מיקי,** תל־אביב; **מסארווה אחמד,** עדערה; **מיצנמכר צחי,** תל־אביב; **נאמן אפרת,** רמת־גן; **נוימן גיורא,** תל־ אביב; **נחום שאול,** תל־אביב; **נחזון חורחה,** רמת־גן; **נרודובסקי סוזן,** ירושלים; **סויר דבורה,** תל־אביב; **סנדרס שרה,** בת־ים; **ספדה בלנש,** תל־אביב; **סקוטרו חיים,** ירושלים; **עין־גיר אביבה,** תל־אביב; **עין־גיל אהוד,** תל־אביב; **ענבר ביאנקה,** תל־אביב; **ענבר נחום,** תל־אביב; **פוגל חוה,** ירושלים; **פוגל שאול,** ירושלים; **פוטרמן ישראל,** תל־אביב; **פיכבסקי עודד,** תל־אביב; **פינקל ג'יברט,** תל־אביב; **פינקלשטיין אריה,** חיפה; **פלינט גילה,** תל־אביב; **פרידמן מרשה,** חיפה; **פרידמן ג'ניפר,** חיפה; **פרנקום קארן,** רמת־גן; **פיכבסקי גיא,** תל־אביב; **פיכבסקי דליה,** תל־אביב; **פרידמן דבורה,** תל־אביב; **פרידמן ורדה,** רחובות; **צור אורנה,** חולון; **צור רפנה,** תל־אביב; **צור מרים,** תל־אביב; **צמל לאה,** ירושלים; **קאן יעל,** חיפה; **קמינר רפנה,** ירושלים; **קמינר טלי,** ירושלים; **קצרנסקי נועה,** חיפה; **קמר עפרה,** ירושלים; **רולניק רבקה,** תל־ברוך; **רחמן מיכה,** ירושלים; **רכט קלר,** יפו; **רתם יהודית,** תל־אביב; **שוכרט הרצל,** תל־אביב; **שטנר מריוס,** ירושלים; **ש"ם דב,** קריית־ חיים; **שקונסקי חנית,** ירושלים; **שריד חדוה,** ירושלים; **שנק יוסי,** בת־ים.

מודעה זו מומנה על־ידי החותמות/ים
ת.ד. 6502, תל־אביב

כדורגלני הפועל חיפה מאשימים את יו"ר ההנהלה באחריות להתדרדרות הקבוצה, שבאוטובוס שלה עישנו חשיש, והוא מאשים את שפיגלר בהסתת השחקנים

בשם כל הקבוצה חתם על המיכתב קפטן הקבוצה והשוער שלה, בנימין („בומה") ויינברג. המיכתב, שהונח בשבוע שעבר על שולחנו של משה ורטמן, מזכיר מועצת פועלי חיפה, שהיא בעלת המניות של הפועל חיפה, מנוסח בחריפות. השחקנים מאשימים בו את יושב־ראש הנהלת הקבוצה, אמנון צידון.

סמים בקבוצת הכדורגל

ריח החשיש התפשט בחלל האוטובוס. שחקני קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה החליפו מבטים, אך איש מהם לא פצה פה. מעשני הסם לא היו מבין השחקנים. היו אלה אוהדים, שהצטרפו לאוטובוס השחקנים. איש לא הזמינם, אך הם עשו באוטובוס כבתוך שלהם.

זה קרה לפני כשלושה חודשים, בעת ששחקני הפועל חיפה חזרו מצפייה במישחק הכדורגל בין נבחרת ישראל ונבחרת צפון־אירלנד, שהתקיים באיצטדיון רמת־גן. לרשות השחקנים הועמד אוטובוס שהסיעם הלוך וחזור. לאוטובוס זה הצטרפו הנוסעים הבלתי־קרואים.

מזה זמן רב חשים שחקני הפועל חיפה בהשתלטות של גורמים פליליים על הקבוצה. הדבר מתבטא בהופעתם של בריונים לאימונים של הקבוצה ולמישחקיה. עבריינים אלה אינם מסתפקים בישיבה ביציע, יחד עם האוהדים האחרנים. מבלי שאיש יעצור בעדם הם נכנסים לחדרי־ההלבשה של השחקנים, ועושים בהם כבתוך שלהם. האימה שהם משרים סביבם מהווה את כרטיס־הכניסה שלהם למישחקי הקבוצה.

הבריונים הרסו את המוראל

מצב זה הזך ורע. ממחסני הקבוצה, באיצטדיון בקריית־חיים, החל להיעלם ציוד ספורט. בעת האימונים נגנבו כספים מתוך בגדי השחקנים, שהיו תלויים בחדרי־ההלבשה. מהשחקן אבי קאופמן נגנבו מפתחות מכונית האופל רקורד שלו, והגנבים טיילו בה בעת שהוא התאמן. חדרי־ההלבשה של הקבוצה הפכו למועדון למישחקי־קלפים והימורים, והעבריינים מרשים לעצמם להתרענן בין הימור להימור ולהשתמש בחדרי האמבטיה של השחקנים. אחרי אימון או מישחק, כשהשחקנים היו חוזרים רצוצים ומזיעים לחדרי־ההלבשה, היה מתברר להם שלא נשארו מים חמים.

קבוצת העבריינים נהנתה מתגאים של שחקנים־לכל־דבר. כאשר היתה הפועל חיפה יוצאת למישחקי־חוץ, היו השחקנים נאלצים להצטופף כדי לאפשר לאוהדים הפליליים ליהנות מנסיעה חינם באוטובוס השחקנים. הדברים הגיעו לשיאם כאשר העבריינים החלו לעשן סמים במזיצה אחת עם השחקנים. העובדה שלאיש לא היה האומץ להעיר להם, או להתלונן, גרמה שיפרצו כל גדר.

השפעתם של העבריינים על מוראל שחקני הקבוצה היתה הרסנית. המצב המספיל של כניעה לקבוצת בריונים, השפיע נפשית על כושרם של השחקנים. הייעלמות ציוד הספורט והפגיעה בתנאי השחקנים

השוער תוקף

בומה ויינברג, הנראה בתמונה כשהוא מזנק לעבר הכדור, טוען כי מתנכלים לו מפני שעמד, בתוקף היותו קפטן הקבוצה, בראש מאבקם של השחקנים. בומה הוזמן בשבוע שעבר לחקירה במודיעין אזרחי, בעיקבות שמועות שמכר מישחק. לטענת בומה זוהי עלילת־שווא, שנועדה להכפיש את שמו לאחר פרשת המיכתב.

בחדרי־ההלבשה, השפיעה גם על הכושר הפיסי. רמת השחקנים ירדה פלאים, וה־תוצאות לא איחרו לבוא. איש אינו מכחיש היום בהפועל חיפה, כי לעובדה שהקבו־צה ניצלה העונה רק בקושי מירידה מה־ליגה הלאומית לליגה הארצית, יש קשר ישיר למיפגעי העבריינים.

עם סיום עונת הכדורגל התברר, כי היטפלות הבריונים לקבוצה החיפאית היא רק בעייה חיצונית. הסיבות לכיש־לונה של קבוצה זו, שסיימה בעונה ש־עברה במקום החמישי, ואילו העונה הנו־כחית ירדה למקום ה־12, הן הרבה יותר עמוקות. מסתבר כי הקבוצה רקובה מבפ־נים.

במיכתב חריף שהונח בשבוע שעבר על שולחנו של משה ורטמן, מזכיר מועצת פועלי חיפה, שהיא בעלת המניות של הקבוצה, מאשימים כדורגלני הפועל חיפה את יושב־ראש הנהלת הקבוצה, אמנון מרחיק לכת, דהיינו, דרישה לסיום תפ־קידו של יושב־ראש ההנהלה הנוכחי בק־בוצתנו."

אמנון צידון מכהן בתפקיד היושב־ראש מזה שלוש שנים. בתוקף התפקיד, שאותו ממלאים בהתנדבות, ללא שכר, הוא אח־ראי על הצד האירגוני, הנוהלי והכספי של הקבוצה. יושב־ראש ההנהלה כפוף למועצת הפועלים, שהיא הממנה אותו ומשתתפת יחד עמו במינוי חברי הנהלת הקבוצה האחרים. האחראי הישיר על היו־שב־ראש הוא מחזיק תיק הפועל במועצה, תפקיד המאוייש על־ידי יצחק סינוואני.

מיכתב השחקנים מגלה כיצד רואים ה־שחקנים את האופן שבו מילא צידון את תפקידו. "הרגשתנו היא," הם כתבו, "כי במשך השנים עמדו לנגד עיניו של אמנון צידון האינטרסים האישיים שלו. כאשר אינטרסים אלה התלכדו עם האינטרסים של הקבוצה, נראה כאילו הוא (אמנון)

„הוא לקח לי!"

קובל שלום שוורץ, כוכב הקבוצה והחלוץ שלה. שוורץ, הנראה בתמונה יחד עם בנו, מאשים את היושב־ראש, אמנון צידון, בכך שחטף מידיו עיסקה לפתיחת סניף של סמי בורקס.

נושא הטענות

הוא אמנון צידון, יושב־ראש הנהלת הקבוצה. צידון, המכהן בתפקידו מזה שלוש שנים, מכחיש את ההאש־מות נגדו, וטוען כי הם פרי של מסע הסתה נגדו. צידון מאשים בכך את שפיגלר.

מוחלטת וטוטאלית בהנהלה ובשחקנים, וזאת על־ידי גיפוי הדרגתי ושיטתי של כל האלמנטים אשר עלולים לסכן את מע־מדו זה." בהמשך מיכתבם, המשתרע על־פני ארבעה עמודים, מונים השחקנים כמה דוגמות לניפוויים מסוג זה. ביניהם נמצא „מיקרהו של השחקן מאיר אילוז. שחקן זה לא התחיל לשחק את העונה בגלל חילוקי־דעות עם היושב־ראש. ואפילו ב־מצבה הקשה של הקבוצה, לאחר המחזו־רים הראשונים של העונה, לא הסכים ה־יושב־ראש לוותר על כבודו וגאוותו ולד־אוג להחזיר את השחקן, שהיוזה חוליה חשובה בקבוצה."

מיקרה אחר שאליו מתייחסים השחק־נים הוא פיטוריו של מעסה הקבוצה, דב („דובי") שטיין, מנהל מכון ירושלים

אים שהועלו גורמים למרירות והרגשה כבדה בלב השחקנים, ובנוסף, כל אותן שמועות המדברות על בילוי בבתי־מלון על חשבון־הקבוצה, ארוחות במיסעדות כאשר בקבלות מצויין כאילו שחקנים השתתפו בארוחה, או קבלות על סכומים גבוהים יותר מערך הארוחה...

„אנו השחקנים חשים מועקה כבדה

(המשך בעמוד 66)

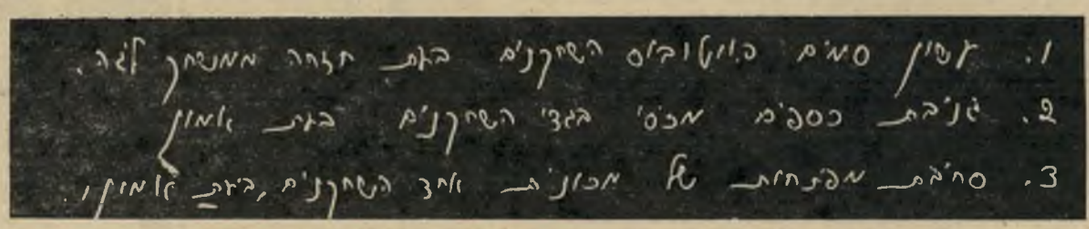

מיכתב ההאשמות

מכיל גם רשימה בת תשעה סעיפים, הנוגעים לנושא השתלטותם של עבריינים על הקבוצה. מוזכרים בהם עישון הסמים באוטובוס, גניבת כספים מבגדי השחקנים ועבירות אחרות. לטענת השחקנים שכר יושב־ראש הנהלת הקבוצה אדם מיוחד, שעליו הופקדה הגנת השחקנים מפני העבריינים המתנכלים.

צידון, במצב שאליו נקלעו. המיכתב, ה־חתום על־ידי קפטן הקבוצה, השוער בני־מין („בומה") ויינברג, בשם 14 שחקניה, מגולל שורה של האשמות נגד צידון.

„לאור משבר האמינות החריף הקיים היום בין שחקני קבוצת הכדורגל של ה־פועל חיפה לבין יושב־ראש ההנהלה ה־נוכחי, אמנון צידון," כתבו השחקנים למזכיר המועצה, „אנו, שחקני הקבוצה, מבקשים להביא בפניך את הגורמים וה־מניעים אשר הביאו אותנו לצעד קשה ו־

פועל לטובת האגודה. אך הצלילים הצור־מים החלו להישמע כאשר האינטרסים שלו לא התלכדו עם האינטרסים של הק־בוצה."

„אינטרסים אישיים"

ה שחקנים מאשימים במיכתבם את צידון בכך ש„ניסה להגיע לשליטה

לפיזיוטרפיה בחיפה. „ושוב עולה השאלה מדוע נותק הקשר בין הקבוצה למכון," קובלים השחקנים. „ניתוק זה גרם לכך ששחקנים שרצו להבריא ולתרום לקבו־צה היו נאלצים לקבל טיפולים במחתרת, ולאותם שחקנים שלא קיבלו את הטיפול הנאות התארכו הפציעות ונמנע שובם להרכב מהר יותר."

במיכתב מונים השחקנים כמה חשדות חמורים כלפי צידון, במיסגרת מה שכינו „אינטרסים אישיים". „אין ספק שהנוש־

הגורם?

מרדכי שפיגלר, המאמן הפורש של הקבוצה, סירב להגיב על האשמות של צידון נגדו.

סמים בקבוצת כדורגל

(המשך מעמוד 65)

בעיקבות שמועות אלה, וכן ב־נושאים נוספים כגון ניהול חש־בונות לקוי, כספים שחורים, מכי־רת מיוויים וקבלת תרומות אשר לא נרשמו בסיפרי הקבוצה, מכי־רת שחקנים כאשר הסכום שנרשם שונה מהסכום שהתקבל, ועוד סי־פורים מהסוג הנ"ל."

חקירה קצרה העלתה כמה מימ־צאים מעניינים.

בהתחלת עונת הכדורגל האח־רונה קיימה קבוצת הפועל חיפה מחנה־אימון בקאנטרי קלאב ב־תל־אביב. במחנה, שנמשך שבוע ימים, השתתפו בנוסף לשחקנים גם מנהל הקבוצה, משה אשר, וה־מאמן מרדכי ("מוטל'ה") שפיגלר, שנכנס לתפקיד רק העונה. למרות זאת מצא לנכון יושב־ראש ההנה־לה, אמנון צידון, להשתתף גם הוא בשבוע האימונים. צידון אמנם לא נטל חלק בצד המיקצועי של האימונים — אין זה תפקידו ואין לו ידע מתאים — אך הוא בילה את השבוע בנעימים, בסוויטה מרווחת בת שלושה חדרים שהוע־מדה לרשותו. השחקנים נאלצו לעומת זאת להסתפק בחדרי־אירוח קטנים, כשכל שני שחקנים מאכל־סים חדר.

בסוף השבוע שבו נהנה צידון ממיחקני הספורט והנופש של ה־קאנטרי קלאב, בשעה ששחקני ה־קבוצה הזיעו באימונים, חזרו ה־שחקנים לחיפה. צידון העדיף להישאר והזמין גם את אשתו ואת שתי בנותיו לבלות עמו את סוף־השבוע. במהלך אותו שבוע התי־ארחו אצל צידון הנופש האלוף (מיל.) שמואל גורדיש ועורך־הדין ברוך שיפמן, שהם ידידיו.

אמנון צידון לא הכחיש, כי ה־הוצאות של שבוע־האירוח ושל סוף־השבוע של בני משפחתו נז־קפו לחובת חשבון אגודת הפועל חיפה. אך יחד עם זאת טען, כי „אני לא צריך לתת דין־החשבון למה באתי למחנה האימונים ואת מי אני מארח שם. כיושב־ראש ההנהלה הייתי צריך להיות שם. וזהו."

אוטוביאנקי — ליתר בטחון

מנון צידון הוא איש־עס־קים ובעל סנדוויץ־בר בחי־פה. הוא מתגורר בווילה מהודרת ברחוב בית־לחם 28, בשכונת ה־כרמל הצרפתי בחיפה. הבית גדוש בריהוט עתיק מן המאה שעברה. למרות היותו עשיר הוא מרשה לעצמו ליהנות על חשבון הקבוצה שהוא מנהל. בניגוד למצבו הכספי של צידון, מצבה הכספי של הפו־על חיפה הוא מן הגרועים בין קבוצות הכדורגל בארץ. עריכת המאזן עדיין לא הסתיימה, אך לפי ההערכות הוא יסתכם בגרעון של מיליון לירות, אך גם זהו מאזן יוצא דופן בליגה הלאומית, שמרבית הקבוצות שבה הן ריווח־יות.

בנוסף לגרעונות הכספיים עומ־דת הפועל חיפה לאבד בקרוב כמה משחקניה הבכירים. כוכב הקבוצה והחלוץ שלה, שלום שוורץ, כבר הודיע, כי הוא מתכוון לעזוב את הקבוצה שבה שיחק שתי עונות. בין שוורץ לצידון שוררת מתיחות אישית על רקע שכלל אינו קשור בכדורגל.

לפני כמה חודשים נפגש שוורץ עם אחד מבעלי רשת המיסעדות סמי בורקס, ניסים אלקולומברי. מישפחת אלקולומברי נוהגת לתת זיכיונות חינם לפתיחת סניפים של סמי בורקס לספורטאים ולאמנים. שוורץ התעניין אצל אלקולומ־ברי אם יהיה מוכן לסידור כזה גם איתו. אלקולומברי הסכים, ו־בין השניים סוכם, כי שוורץ יח־חיל בחיפוש מקום לפתיחת סניף חיפאי של סמי בורקס. במקביל פנה שוורץ להנהלת הפועל חיפה, בבקשה כי תסייע לו בגיוס הכס־פים לרכישת החנות ולקניית הרי־הוט והציוד. „ידעתי שעד שרואים ממהנהלה אגורה," סיפר שוורץ, „צריך להיציא את הנשמה. כדי לפתוח עסק צריך שיהיה כסף מהר. ברגע שמוצאים חנות, צריך להז־ציא ולשלם, אחרת אי אפשר לג־מור עסק אף פעם.

„ביקשתי מההנהלה שתקנה לי מכונית אוטוביאנקי חדשה, כדי שברגע שאמצא מקום מתאים, או־כל למכור אותה ולהשתמש בכסף לפתוח את העסק. ככה הייתי יכול להיות בטוח שהכסף אצלי בכיס ושלא אצטרך לרוץ אחרי ההנהלה."

אחרי משא־ומתן ממושך רכשה ההנהלה מכונית אוטוביאנקי חד־שה עבור שוורץ. אלא שאז, כאשר שוורץ כבר עשה את הצעדים ה־מתאימים לפתיחת העסק, התברר לו שהוא לא היחיד בשטח. יושב־ראש הנהלת הקבוצה שלו, אמנון צידון, הקדים אותו. צידון התקשר עם יצחק („איציק") אלקולומברי, אחיו של ניסים, והגיע איתו להס־כם על פתיחת סניף של סמי בורקס בקריית־ביאליק. החנות נפתחה במוצאי־השבת לפני שבוע.

תנאי ההסכם בין צידון לאל־קולומברי דומים לאלה שהוצעו בתחילה לשוורץ. צידון קיבל את הזיכיון חינם אין כסף, והוא הת־חייב למכור אך ורק סחורה של סמי בורקס. אלא שצידון, להבדיל משוורץ, אינו שחקן. „אני מרגיש שצידון עשה פשוט תרגיל לא יפה," סיפר שוורץ. „אני אמנם מקבל משכורת מהקבוצה, אבל צריך לחשוב גם על העתיד. חשב־תי לפתוח את העסק ולהתבסס, והנה בא צידון, שהוא עסקן ולא שחקן, ופשוט חטף לי את העסק. הוא ניצל את הפירסומת שלי ושל שחקנים אחרים כדי להתעשר."

לצידון יש עמדה שונה. „אני מכיר את איציק אלקולומברי כבר עשרים שנה," סיפר. „אנחנו חב־רים טובים. לעסק שעשיתי איתו אין שום קשר לקבוצה. לא לקחתי לאף אחד את הפרנסה. להיפך, אני רציתי ששוורץ יפתח עסק, אבל הוא התעקש שנקנה לו אוטו. זה גם כן תקדים. הוא קיבל את הת־נאים הכי טובים בקבוצה, ועוד יש לו טענות. חוץ מזה יש עוד מקום בשבילו. הוא יכול לפתוח סמי בורקס בחיפה."

מודיעין אזרחי חוקר

חקן ממורמר אחר הוא השוער וקפטן הקבוצה בומה ויינברג. מתוקף היותו הקפטן, ייצג בומה את טענות השחקנים כנגד ההנהלה, ואף חתם בשמם על ה־מיכתב לוורטמן. בשבוע שעבר הודיע ויינברג לחקירה במודיעין אזרחי, הבודק, לפי דרישת ההת־אחדות לכדורגל, פרשיות שחי־תות בליגה. במהלך החקירה נשאל ויינברג אם פנו אליו ואם קיבל כסף או טובת־הנאה אחרת בקשר להפסדה של הפועל חיפה למכבי יפו, בתוצאה 3:0, כמה מחזורים לפני סיום הליגה.

„אין לי ספק מי עומד מאחרי זה," טען ויינברג. „זאת עלילת־שווא שהעלילו עלי, מפני שהייתי הנציג של השחקנים במאבק שלהם נגד צידון. מה פתאום נזכרים כמה מחזורים אחרי הליגה לחקור דבר כזה? ברור שזהו נסיון להכ־פיש את שמי. זה הנשק שבו הם השתמשו נגדי."

צעד נוסף המתפרש כנקמה ב־ויינברג הוא רכישת השוער יעקוב אסייג בסכום של 700 אלף לירות. „אני משחק כבר שש שנים בק־בוצה ועד עכשיו הספיק שוער אחד," טען ויינברג. „פתאום צריך עוד שוער. כשביקשנו לנסוע ל־מחנה אימונים בגרמניה, אמרו לנו „מה פתאום — אין כסף". תמיד, כשהשחקנים מבקשים העלאה ב־משכורת, אומרים שאין כסף, ופת־אום יש 700 אלף לקנות שוער נו־סף? ודווקא השוער זאת לא נקודת־התורפה של הפועל חיפה. לכן ברור שזה נסיון לדחוק אותי הצידה. ההרגשה שלי כיום היא מאוד כבדה ולא טובה. אני שוקל לפרוש או לעבור לקבוצה אחרת."

במיכתבם של השחקנים הם מגו־לים עוד האשמות וחשדות ה־קשורים בצידון. בגוף המיכתב מו־פיעה רשימה של תשעה סעיפים, הנוגעים להשתלטות העבריינים על הקבוצה. מוזכרים בהם עישון הסמים באוטובוס, גניבת הכספים מבגדי השחקנים ועבירות אחרות. חלק מן העבירות מייחסים השחק־נים לאדם המכונה בפיהם „השו־מר". מסתבר שאיש זה נשכר על־ידי צידון עצמו, כדי להגן על הקבוצה מפני העבריינים. מן ה־מיכתב עולה, כי לא רק שאיש זה לא שמר על הסדר, אלא ש־השתתף בעצמו, יחד עם העבריי־נים, בביצוע מעשי הבריונות. כך מייחסים לו השחקנים במיכתבם את מעשה גניבת מכוניתו של השחקן אבי קאופמן.

„זה נכון שהאיש הזה הוא לא טלית שכולה תכלת," טען צידון, „אבל יחד עם זאת צריך להבין מדוע שכרתי אותו. אני הלכתי לפי השיטה של, לתת לחתול לש־מור על החלב.' ראיתי שיש בעייה של עבריינים, אז לקחתי מישהו מביניהם שישמור על הסדר. לדע־תי הוא מילא את תפקידו בסדר, ולמרות שהיו חריגים פה ושם המצב השתפר בהרבה.

„לדעתי 70 אחוז מהטענות ש־העלו השחקנים במיכתבם כלל לא קשורות אלי, ועוד 20 אחוז זה כלל לא עניינם. אם הקבוצה ירדה השנה מבחינה מיקצועית, זה לא אשמתי. ועניין הגרעון זה פועל־יוצא מהמישחק של הקבוצה. קבוצה לא טובה לא מביאה קהל למיש־חקים, ואז אין הכנסות ואין כסף. אי־אפשר גם לא לשחק טוב, גם לדרוש משכורות גבוהות ולהעמיד תנאים, וגם לבוא בטענות על גר־עון. לא ניסיתי להתנקם בבומה ולא באף אחד. נכון שלא תמיד אני מתייחס אליהם כמו אבא, ואולי גם בגלל זה הם כועסים עלי. אבל צריך להבין, אני רואה את טובת הקבוצה, וכשאני רואה שהשחקנים מגזימים בדרישות, אני מסרב. זה נכון. לחלק כסף בלי חשבון זה יותר קל. אני גם לא מקבל את זה שהשחקנים יתערבו בענייני רכש. פה זה לא צופים. יש הנהלה והיא קובעת איזה שחקן יקנו ו־איזה ימכרו. באף מקום בעולם ה־שחקנים לא קובעים בנושאים כ־אלה. הם מיקצוענים. תמורת הכסף שהם מקבלים הם צריכים לשחק, וזהו!

„אני גם בטוח שכל הטענות שהם העלו זה רק המסווה. מה ש־קרה כאן זה פשוט: הסיתו אותם נגדי. מי הסית? את זה אפשר לל־מוד מעובדות. חמישה ימים אחרי סיום הליגה הודענו למאמן, מוטל'ה שפיגלר, שאנחנו לא מחדשים לו את החוזה לשנה הבאה. זה כנראה הרגיז אותו מאוד. והנה, פתאום, תיכף אחרי זה, התחילו התאספו־יות ובחישות והסתות נגד ההנ־הלה. פתאום צצו כל מיני טענות שקודם בכלל לא שמענו עליהן."

בתגובה לדברי צידון, ש־התיימר להצביע על מי ש־עומד מאחורי ההאשמות, אמר שפיגלר: „עשיתי את עבודתי ב־קבוצה ובזה חסל סדר. אין לי מה להגיב על דברי צידון. אלה ש־עושים את העבודה למען הקבוצה לא צריכים לרדת לרמה כזאת, כדי לענות על האשמות מהסוג הזה. מי שצדיק, ושהתפלל בבתי־כנסת מפוארים, לא צריך להתפלל בשוק. אני עברתי בחיי כמה בתי־כנסת, ובגילגול הנוכחי שלי אני לא צריך להתפלש בביב השופכין. אני מאחל לכל מאמן שהיו לו יח־סים טובים עם השחקנים כמו שהיו לי. יש לי כיום הרבה תוכניות והרבה מה לעשות, מכדי שאתייחס לדברים שהשמיע צידון."

יוסי חיימן ■

"אימדיה דוסר"
צבעי השיער הטובים והנפוצים ביותר בעולם.

15 גוונים אופנתיים
מערכת צביעה (קיט) מושלמת המכילה:
שפודרת צבע, קרם מחמצן (במיכל שאינו מחייב שמוש במברשת) חזק כפפות.
להשיג: בפרפומריות המובחרות
בבתי המרקחת וברשתות השוק.
IMEDIA מבית L'ORÉAL פריז
החברה הגדולה והמפורסמת בעולם לתמריקי שיער

אל תוותר על הטוב ביותר

אולסי פרי ממליץ
החלוצות של "מיסטר אבי"
הטובות והאופנתיות ביותר שהכרתי
להשיג בחנויות המובחרות
"מיסטר אבי" חלוצות גברים
רח' הרצל 23 טל. 655828
נתניה — „שיק", המייסדים 1; טיפמן, הרצל 8; „צבי", הרצל 7.
חדרה — „ציפרמן", הרברט סמואל 64.

מלון בקעת הירח אילת
735 ל"י כולל מע"מ
לאדם בחדר זוגי
ילד אחד עד גיל 12
בחדר הורים חינם *
לוועדי עובדים מחיר מיוחד
פרטים והזמנות:
טל. 059-5111
* עד 15.7.80

למה שימשו המיליונים שהושגו על־ידי שיעבוד מפוקפק של

בית־אבות בבני־ברק, שבוצע ללא ידיעת המנהל?

מירמה בבתי־האבות?

"בהודי בני־ברק עוסקים יותר ב־מטבע־זר מאשר בתלמוד־תורה," הגיב, ספק בצחוק ספק במרירות, רב ידוע מבני־ברק, כשנודע לו על פרשת השימוש ברכוש בתי־הזקנים של האיר־גונים הדתיים בעיסקי־כספים מפוקפקים.

פרשת בתי־האבות של אירגון ישראל הצעיר יכולה ללמד רבות על הנעשה מתחת לאפם של ראשי־האגודות המכו־בדים, שילטונות מס־הכנסה והמישטרה.

באמצעות מערכת מתוחכמת של שיע־בודי־רכוש של אגודות־צדקה למיניהן, ש־אינן עומדות תחת ביקורת ציבורית, מוז־רם לאגודות הון עתק, הנאמד במאות מיליוני לירות, שנעשה בו שימוש למטרות תרטיות מפוקפקות. מה שקרה באירגון יוליוס ויצחק שטרסברג.

בבדיקה נוספת שערך, הסתבר לבן־דויד כי האגודה לא קיבלה פרוטה מכס־פים אלה, וכי אין להם כל זכר בדיונים וחשבונות הכספיים של האגודה.

בן־דויד פנה מיד למישרד עורך־הדין יהודה שפיגל, מי שהיה המישנה למנכ"ל מישרד־הבריאות, כאשר יצחק רפאל היה שר־הבריאות. סירובו של שפיגל להעיד נגד רפאל בפרשת תל־גיבורים הצילה ב־שעתו את רפאל. נציגי המישרד שמעו מפי הרבנים גלינסקי וטויב כי הם ה־נאמנים של אגודת זיכרון טוב, שנתנה עשרות מיליוני לירות לצבי מירוני או לגוף שלישי, לפי הוראותיו. הרב גלינסקי אמר, כי נאמר לו שהכספים ניתנו עבור מישרד־הסעד, תפקיד שבאמצעותו שלט בחלוקת תקציבים למוסדות שונים (גם כיום יותר מ־90% מהכנסות בית־הזקנים של בני־ברק מקורם בתקציב מישרד־הסעד). בית־הזקנים שייך לאגודת־גג בשם ישראל הצעיר, שהיא שלוחה לשעבר של האירגון האמריקאי ישראל הצעירה, הפעיל בעיקר בבתי־כנסת. משום מה ממשיך בבני־ברק והוא אב למישפחה בת 11 ילדים, החיה בדוחק רב. אין לחשוד בו כי הכספים שעברו תחת ידו העשירו אותו. הרב טויב ידוע כמקורב ליצחק צוינגבוים, הלא הוא איצלה הגדול, ש־נעצר כמה וכמה פעמים כחשוד במיסחר בלתי־חוקי במטבע־זר. איצלה נחשב ל־גדול חלפני־המטבע של היהדות החרדית.

בית־האבות בבני־ברק ששועבד
ללא ידיעת ההנהלה

הבניין שנבנה במקום בית־האבות ברח' העבודה
המחיר תלוי באחוזי־הבנייה

בתי־האבות של ישראל הצעיר עלול להת־גלות, באותה מתכונת, גם באירגונים אחרים.

חתימות־מירמה ושיעבודי־סתר

לפני כמה שבועות התבקש ראובן בן־דויד עלי־די ראשי עיריית בני־ברק למסור להם פרטים על בית־הזקנים בבני־ברק. בן־דויד, שהיה מראשי סיעת יצחק רפאל במחוז תל־אביב של המפד"ל, ונחשב לאיש החזק שלה, משמש כיושב־ראש הנהלת אירגון בית־הזקנים, הנמצא ברחוב הרב קוק 31 בבני־ברק.

בין כתלי המוסד מצויים כיום כמאה קשישים, והוא בנוי על מיגרש ששיטחו למעלה משלושה דונם. הנהלת המקום רצ־תה להרחיבו ולכן החל בן־דויד לבדוק את אפשרויות ההרחבה. במיסגרת הבדיקה סר בן־דויד לרשם־המקרקעין, כדי לברר פרטים אחדים לגבי מעמד הנכס.

כאשר עיין בן־דויד בתיק הנכס, נדהם לגלות כי נרשמו בו מיספר הערות אזהרה, הסתבר שהנכס שועבד ארבע פעמים כנגד הלוואות בסכומים שונים, ובסך־הכל תמו־רת 56.8 מיליון לירות, מזה כמחצית ב־הלוואות בדולרים. הכספים התקבלו מגוף הקרוי אגודת זיכרון טוב, שבראשו עומ־דים הרבנים יוסף גלינסקי ואליעזר טויב, לטובת בית־הזקנים ויוסף טוויל. בן־דויד לא ידע דבר על שיעבודים אלה, ותדהמתו גברה כאשר ראה כי השיעבודים נעשו לפי הוראות גיזבר־האגודה, צבי מירוני, ושני חברי־הנהלה נוספים, שימעון אירגון ישראל הצעיר, שהוא אירגון־הגג של בית־הזקנים.

בתצהיר שהגיש ראובן בן־דויד לבית־המישפט, בו מסר את הפרטים הללו, הוא מציין כי מירוני הפסיק את פעילותו ב־אגודת בית־הזקנים לפני חמישה חוד־שים, וכי החתימות של מירוני, יוליוס ו־שטרסברג ניתנו שלא כדין ואין להן, לדבריו, תוקף חוקי.

יתר על־כן, שימעון יוליוס מסר לבן־דויד הצהרה, לפיה המיסמכים שבחתימת ידו הוצאו במירמה, או שהוטעה על־ידי צבי מירוני. בן־דויד ביקש מבית־המישפט צו לביטול יפוי־הכוח של מירוני ורעיו.

צבי מירוני היה בעבר סמנכ"ל מישרד־הסעד, והודח מתפקידו על־ידי שר־הפנים הד"ר יוסף בורג, בעת הסיכסוך הפנים־מיפלגתי במפד"ל, בין סיעת למיפנה של בורג לבין סיעת רפאל. מירוני הוא אוהד מושבע של גוש־אמונים. ידידו, יוליוס שטרסברג, אף הוא איש הגוש, והוא מתגורר בהתנחלות אלון־שבות שב־גוש־עציון. אחד מכיווני החקירה האפשריים הוא שהכסף נועד למימון פעולות גוש־אמונים.

לאחר הדחתו ממישרד־הסעד הועבר מירוני לתפקיד בכיר במישרד־ההסברה, שבו הוא מכהן עד היום. הוי מראשי סיעת רפאל לשעבר בירושלים, וכיום איש סיעתו של ח"כ דויד גלאס. הוא הקים בשעתו אגודת־סתרים הקרויה אחים נאמנים, שתפקידה היה לעזור לחבריה ב־תחומים שונים ומשונים. בין חברי ה־אגודה נמצא גם דויד גלאס.

מירוני מונה לתפקיד המרכזי באגודת בית־הזקנים של בני־ברק עת היה סמנכ"ל הסניף הישראלי, העוסק בבתי־זקנים, לשאת את שם אירגון־הגג, למרות של־אירגון האמריקאי יש עדה סניף רישמי בישראל בשם ישראל הצעירה. אולי נוח הדבר לשם קבלת תרומות.

אירגון ישראל הצעיר של מירוני ורעיו שולט בעוד בתי־אבות. אחד מהם שכן ברחוב העבודה 9 בתל־אביב. בראש בית־זקנים זה עמד עורך־הדין חיים בסוק, סגן ראש עיריית תל־אביב. לפני עשר שנים מינה בסוק את מירוני כיושב־ראש בית־הזקנים שברחוב העבודה. מיד לאחר ש־ניכנס לתפקיד מכר מירוני את קרקע המוסד לחברת כלל. הסכם המכירה קובע, כי הסכום יגדל אם יגדלו אחוזי־הבניה שתקבל חברת כלל באותו השטח. לגבי הגדלת אחוזי־הבניה, סמכו המוכרים על חיים בסוק, שהוא אדם בעל ההשפעה בעיריית תל־אביב. בימים אלה נערך חש־בון סופי לגבי הסכום שישולם לאגודת ישראל הצעיר.

לא ידוע במדוייק כמה שילמה חברת כלל, אולם בערכים של היום מתקרב הסכום ל־50 מיליון לירות. אחרי שזי־מיגרש נמכר, הועברו כמה מן הזקנים שבמוסד לבית בבני־ברק, והאירגון בי־קש, וקיבל, מעיריית תל־אביב (שבה מכהן בסוק) מיגרשים להקמת בית־אבות בדרום העיר.

אחרי שקיבלו את המיגרשים בדרום העיר, שיעבדו גם אותם ליגודת זיכרון טוב של גלינסקי וטויב. סכום השיעבודים מתקרב ל־50 מיליון לירות, אולם מכיוון שבאגודה זו לא פעיל בן־דויד, לא קם איש לחקור את עיסקי השיעבוד הללו.

מימון מפוקפק לעיסקות תמוהות

אגודת "זיכרון טוב" קיימת מזה שנים, כאשר ליד שמה מופיעה המי־לה "ביסוד", היינו, למעשה היא אינה קיימת ולא ניתן להניח עליה יד. הרב גלינסקי, שהוא רבה של חדרה, מתגורר ורבים מן החרדים לא היססו לתקוף אנשי־מישטרה שבאו לעצור אותו.

לדברי הרב טויב, ידידו של איצלה, שענה לשאלות עורכי־הדין של בן־דויד, נועד חלק מן הכספים שהושגו בשיטת השיעבודים לתשלום חובות של צבי מי־רוני.

צבי מירוני עצמו טוען כי כל הכספים הוצאו כדין. לדבריו, ההלוואות הן סכומים קטנים מאלה שנכתבו בכתבי־השיעבוד. ההלוואות שימשו, לדבריו, למימון הטיפול בהשגת עיזבון גדול מאוסטריה, בהיקף של 24 מיליון דולר. העיזבון יימסר לאגודת ישראל הצעיר בעוד חודשים אחדים.. מירוני טוען כי היו הוצאות רבות על שיכנוע הנפטר וקרוביו, ועל טיפול מיש־פטי בגרמניה ובאוסטריה, כדי לקבל אי־שור לצוואה ולהעברתה לישראל. לדברי מירוני, מימן הרב טויב את כל ההו־צאות האלה.

מירוני סבור כי בן־דויד פעל כיוון שקופח על־ידי חבריו לסיעה, ולכן הח־ליט להילחם בראשי סיעת גלאס־רפאל. לדבריו, החתים בן־דויד את יוליוס בכוח על תצהירו, וכל הפרשה צצה בגלל רצונו של בן־דויד להשתלט על המוסד.

גירסות שני הצדדים סותרות זו את זו, אולם דבר אחד ברור: אגודה ללא פיקוח, בשם ישראל הצעיר, קיבלה מ־עיריות שונות מיגרשים ללא תמורה, ל־הקמת בתי־זקנים, מכרה ושיעבדה את ה־מיגרשים תמורת סכומים העולים על 150 מיליון לירות. חלק מפעילות זו קשור באיצלה הגדול ובעסקיו. אין כל פיקוח על הקצאת המיגרשים ומכירתם. ועל מה שנעשה בתמורה לשיעבוד או למכירה.

למישרד־הסעד, שהוא הגוף הממן מ־תקציב־המדינה את אגודות בתי־הזקנים הללו, אין ביקורת רשמית על המתרחש במוסדות אלה. מבקר־המדינה חייב לבדוק את הנעשה במוסדות אלה, בשמם של מאות זקנים חסרי־ישע.

(על עיסקות נוספות במאות מיליוני ל"י, בניליון הבא)
יגאל לביב ■

מאתיים שיר־פירסומת מסחררים

מדי שנה על תת־ההכרה של הצרכן

ג׳ינגל בג׳ונגל

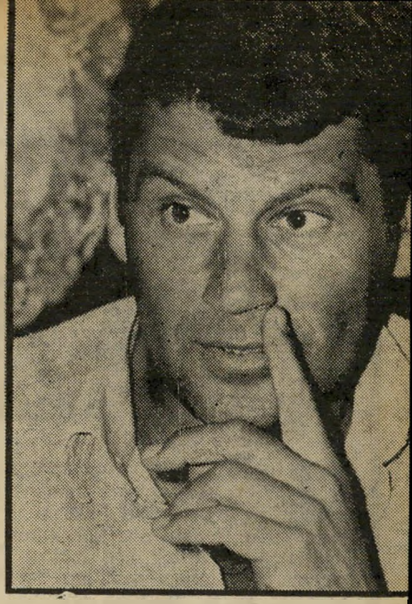

מפיק־ג׳ינגלים טמיר
מה, לא ידעת?

ב כירי הפירסומאים הישראליים לוחמים זה בזה בשצף־קצף. הם מתחפרים בעמדותיהם ומפגיזים איש את רעהו בבליסטראות מיוחדות במינן, הקרויות ג׳ינגלים.

האחד יורה אל עמדת יריבו שירון קטן, בן מישפט אחד, כמו העם החליט — קפה עלית! היריב משיב מלחמה השערה, ויורה מה, לא ידעת? אתא!

וכך מתנהל הקרב העז, כשמהעבר האחד מתעופף לו דור הג׳ינס שותה קווינס ומן העבר השני נורה לי עושה את האנשים יפים. וגם טיל אחד מתעופף לו בתוך — בוא לגדול איתנו — בנק הפועלים.

בשפה המיקצועית של אשפי־הפירסומת קוראים למישפטים אלה ג׳ינגלים. ואף כי אין בהם רעיון עמוק, או מסר חברתי ואנושי, הם שווים הון. לעתים, אם הג׳ינגל מוצלח, והוא מושר בפי העם, קשה אפילו לאמוד את ערכו האמיתי.

הילדים שרים ג׳ינגלים, והמבוגרים מפזמים אותם, בעיקר בשעת נהיגה. הם אינם שייכים למיצעד הפיזמונים, אבל קשה מאוד להתחרות בפופולריות שלהם. אלה הם שירי־הפירסומת, הנקלטים היטב בראשו של כל אדם, ללא הבדל מין וגיל.

מטרת הג׳ינגל — לפרסם מוצרים, להלל יורמן, מפיק־ג׳ינגלים עצמאי. גם משה מחובר מדחף, ראובן וימר מפירסום יעקובסון, חיים שריר וחברת פוזיטיב מפיקים ג׳ינגלים.

„הג׳ינגלים זו תעשייה ככל תעשייה אחרת,״ אומר חגי בר־כוכבא, מנכ״ל שירותי פירסומת בשידור, שמישרדו בוחן בקפידה את כל הג׳ינגלים לפני שהם נשלחים לקול ישראל לביקורת אחרונה ולשידור.

180 עד 200 ג׳ינגלים מיוצרים מדי שנה. מישרדי־פירסום רבים עוסקים בהפקתם. בכל פעם קמות חברות חדשות להפקת ג׳ינגלים. יחידת שידור של חצי דקה עולה למפרסם מ־500 עד 8000 לירות. הממוצע הוא כ־3000 ל״י. שעות ההאזנה הטובות ביותר והיקרות ביותר הן בין 7 ל־8 בבוקר. שירותי פירסומת בשידור (שפ״ב) בוחנים כל ג׳ינגל לפי שלושה קריטריונים: עברית נכונה, טעם טוב ואי־תקיפת מתחרים. „יש ג׳ינגלים הרבה יותר יפים משירים המושמעים ברדיו. השיר אני פריחה, למשל, לא לטעמי, בעוד שכמה ג׳ינגלים הם הרבה יותר ערבים לאוזני,״ אומר בר־כוכבא.

דויד טמיר, שזכה, יחד עם קובי אשרת, בתשעה מתוך עשרה הפרסים בתחרות השנתית של איגוד המפרסמים, מפיק כ־60 ג׳ינגלים בשנה, בעוד שסולו יורמן, לעומת זאת, מפיק כ־40.

המוסיקאים עובדים בדרך כלל באורח קבוע עם מפיק. בעוד שקובי אשרת עובד עם טמיר, עובדים יוריק בן־דויד עם סולו יורמן ואלדד שרים עם חברת פוזיטיב. יש כמה מוסיקאים המנסים כוחם באופן עצמאי, כמו רוני וייס, צביקה פיק ודויד קריבושה.

בממוצע משלם היום המפרסם כ־50 או 60 אלף לירות לפיזמונת מושרת אחת, אך יש חברות עתירות־ממון, כמו בנקים או חברות למשקאות, שהשקיעו כ־150 אלף לירות בהפקת הג׳ינגל שלהם.

את סוד המחיר הגבוה מגלים אם פורטים את הסכום למרכיביו. גגן יחיד של ג׳ינגל מקבל כ־2000 לירות. אם שוכרים קבוצת נגנים, עולה המחיר בהתאם. זמרים, למשל, מקבלים סכום כפול — כ־4000 לירות לג׳ינגל אחד. המלחינים הם מלכי הג׳ינגלים. הם מקבלים כ־20 אלף לירות עבור הלחנת ג׳ינגל אחד פשוט.

שעת אולפן־הקלטות עולה כ־1500 לירות והממוצע לג׳ינגל אחד הוא שבע שעות אולפן, שהם יותר מ־10 אלפים ל״י. המפיק מקבל כ־15 אחוזים מן הסכום הכולל המושקע בפיזמונת. המפרסם הוא שמחליט כמה פעמים ביום או בשבוע יושמע הג׳ינגל שלו מעל גלי האתר.

„משורר בעל כושר כביר״

ה ג׳ינגל הוא עניין רציני,״ מסביר טמיר, „למרות שכאשר שומעים אותו, נדמה לרבים שקל לעשותו.״

זמרת־ג׳ינגלים ארזי
— שותה קווינס

לדעתו מהווה הג׳ינגל רק קטע אחד מתוך מסע פירסום שלם. „חברה מסויימת פונה אלינו,״ מספר טמיר בן ה־35, „ומציגה את מוצריה ואת דרישותיה. אנחנו יושבים עימם ושוברים את הראש איך לפרסם את המוצר. בכל מישרד פירסום ראוי לשמו יש רעיונאי, שהוא מעין בית־חרושת קטן לייצור רעיונות פירסומיים. הרעיונאי הוא שכותב, בדרך כלל, את מודעות הפירסומת ואת הטכסט של הג׳ינגלים. הוא עושה זאת לאחר שמחלקת המחקר בדקה את מצב המוצר המסויים בשוק והחליטה באיזה קו פירסומי יש לנהל את מסע־הפירסום.״

כאשר פנה בנק הפועלים אל אריאלי, כדי שיפרסם את הבנק, שם את הדגש על העובדה שהתוספו לו סניפים רבים בארץ, המאזנים שלו גדלו ונפתחו סניפים בחוץ־לארץ. עם מידע זה הגיעו אל הרעיונאית ציפי דולן. הסבירו לה שיש לקשור את גידול עסקי הבנק עם הלקוחות שלו. כך הגיעה דולן אל מישפט המפתח בוא לגדול איתנו!

„אילו הייתי יותר מוכשרת, אולי הייתי משוררת, כמו יהודה עמיחי,״ מגלה ציפי דולן. „למעשה אף פעם לא רציתי לכתוב ג׳ינגלים, רציתי לכתוב ספרות. אך כשגיליתי שאני פחות טובה בספרות עברתי לג׳ינגלים. המילים המאפיינות את מצבי ולשבח אותם, לנטוע אותם בתת־ההכרה של המאזין, כדי שזה יקנה אותם, כימעט באורח אוטומטי, אף מבלי לדעת מדוע.

„אני פריחה״

ה ג׳ינגל, הנקרא בעברית פיזמונת מושרת, הוא למעשה שירון בן חצי דקה עד דקה.

בישראל שוק הג׳ינגלים הוא עדיין ג׳ונגל פרוע. איש הישר בעיניו יעשה.

בין יוצרי הג׳ינגלים בולט דויד טמיר ממנהלי פירסום אריאלי כשאחריו סולו

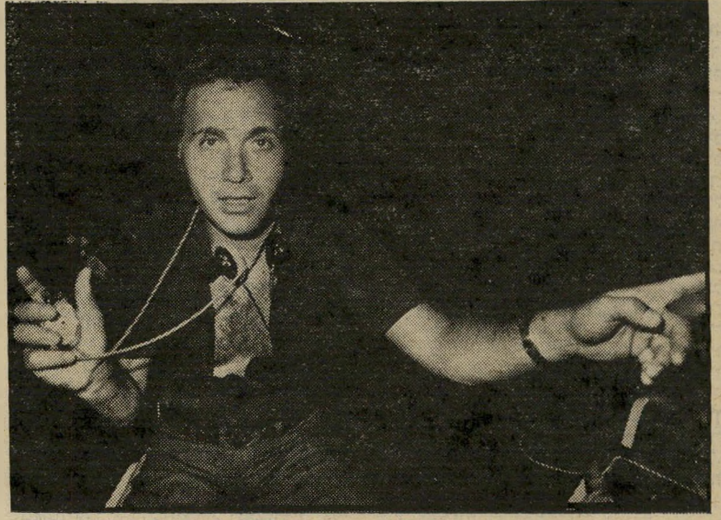

מדחין־ג׳ינגלים אושרת
דור הג׳ינס —

מפיק ג׳ינגלים יורמן
אתא!

הן בחמשיר שכתבתי: „משורר בעל כושר כביר / רצה לכתוב איזה שיר. / הוא כתב ובדק, / ושיכתב ומחק, / ולבסוף הוא נותר עם חמשיר.׳

„זהו הדבר הטוב ביותר בחיי שכתבתי,״ אמרה. „כדי לחבר ג׳ינגל צריך רמה מינימלית של אינטליגנציה.״

את הג׳ינגל העולם מצלם בקודאק כתב הסופר עמוס טל־שיר, שגם הוא עובד בפירסום אריאלי. הלהיט האחרון שלו הוא הג׳ינגל מגיע לך גולדסטאר. אנשי גולדסטאר עבדו שנים על הדימוי של הגבר, הלוגם מן הבירה הגברית, לדעתם. בירה מכבי, לעומת זאת, מפרסמת ברוח יותר בינלאומית: גבר מוציא נערה למיסעדה מפוארת ושני בני־הזוג מרווים צימאונם בבירה מכבי.

אחרי שהמילים מוכנות פונים אל המלחין, כדי שיפיח בהן רוח חיים.

„אני, למשל, מעדיף לעבוד עם קובי אשרת,״ מגלה טמיר. „אנחנו עובדים ביחד כשמונה שנים. קובי מחבר את המנגינה, מעבד אותה, אוסף את הנגנים והזמרים לפי הצורך, ורותם את כולם לעבודה. כשיש מילים ומנגינה, עושים סקיצה — דוגמה. מקליטים שוב ושוב את הג׳ינגל, עד שמשיגים תוצאה משביעה רצון, ואז מגישים אותה לאישור המפרסם. אחר כך שולחים אותה לשפ״ב, לאישור. אם הכל עובר בסדר, שולחים את הסקיצה לרשות־השידור. הם רשאים לתקן את הג׳ינגל ולצורך זה הם מעסיקים בלשן מיוחד, אבא בן־דויד, הבוחן בקפדנות כל פיזמונת מושרת.״

אחת הדרישות של הרשות היא, שהג׳ינגל יבטא אמת בדוקה. למשל: הג׳ינגל הידוע העם החליט קפה עלית! לא יזכה היום באישור הרשות. ואמנם, אין הוא מושמע מעל גלי האתר. למה? כי אין שום החלטה של העם דווקא בזכות קפה עלית, או בזכות קפה אחר כלשהו. מעולם לא נעשה מישאל־עם בנושא הזה וכנראה שגם לא ייעשה. רשות־השידור פיקפקה גם באמיתות הג׳ינגל האומר כי העולם מצלם בקודאק. נערך סקר, שהעלה כי 90 אחוזים אמנם משתמשים בקודאק. הג׳ינגל אושר והוא מושמע ברדיו.

„כעשירית מכל הג׳ינגלים אנחנו פוסלים,״ אומר בר־כוכבא משפ״ב.

השלאגרים הגדולים מבין הג׳ינגלים של העת האחרונה הם בנק הפועלים, בירה מכבי, גולדסטאר ואתא. כל ג׳ינגל רץ כחצי שנה, ויש הרצים כבר כמה שנים. זה טוב, זה אוסם! מושמע ברדיו כבר 20 שנה.

יש גם ג׳ינגלים רעים. לדעתו של טמיר הג׳ינגל של אריק איינשטיין, העושה פירסומת לסכיני־גילוח, אינו אמין בעיני גברים. את אריק איינשטיין, בעל ההופעה המעט־זרוקה, לא מזהים בדיוק עם הגבר המקפיד על גילוח מדי בוקר.

גם הפירסומת של מרגרינה בלו־בנד לא מתאימה — המוסיקה והמילים משרים אווירה המתאימה יותר למכירת מוצרים קוסמטיים מאשר למוצרי־מזון.

טמיר מגלה כי הסודיות היא עניין חיוני בתעשיית הג׳ינגלים. „הסודיות מבטיחה שאיש מן המתחרים לא יצליח לגנוב רעיון. והרי בענף הזה רצים כל הזמן אחרי רעיונות חדשים.״

הוידאו־טייפ של "סניו".
אפילו כשאתה יוצא לבלות - הוא נכנס לתמונה.

היית פעם ב־2 מקומות בבת אחת?
עם וידאו־טייפ בטאקורד של "סניו" – זה אפשרי.
הוא נכנס לפעולה גם כשאתה יוצא לחוברים, לסרט או לפגישה. כך אינך מחמיץ אף אחת מהתכניות האהובות עליך. תן לו הוראה והוא יקליט גם לאחר 72 שעות. הוידאו־טייפ של "סניו" מקליט עבורך תכנית קבועה בכל יום באופן אוטומטי. אתה צופה בתכנית אחת, בזמן שהוא מקליט בשבילך תכנית אחרת. כך אינך מפסיד סרט טוב המשודר בירדן, כש"חובבות" משתוללות בשידורי ישראל. בנוסף לכך אתה ערוך ומפסיק את ההקלטה כדי לא להקליט תשדירי שרות. בזמן הצפיה בהקלטה אתה עוצר את התמונה מתי שאתה רוצה.

הוידאו טייפ של "סניו" מקליט עד ל־3 1/4 שעות ברציפות. הוא לא מפסיק באמצע משחק כדורגל מרתק. הוא מתאים לכל טלוויזיה ותובל לחבר אליו מצלמת וידאו ומיקרופון לציור סרטים מקוריים בעצמך.

אתה מחליט מה לראות:

כשיש לך וידאו טייפ "סניו" בביתך, אתה חבר במועדון סגור המעמיד לרשותך ספריית השאלה בת יותר מ־200 סרטים, מחדות ומופעי בידור שונים.

וידיאו טייפ "סניו"־
הקולנוע הפרטי והמשפחתי שלך.

אמינות זה SANYO

VTC – 9300
וידיאו טייפ
בטאקורד.

SANYO

היבואנים: ס.ט.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. 245283(02)
מכירות: תל־אביב: רח' החשמונאים 91, טל. 210068—269858(03) • חיפה: שד' ההסתדרות, מפרץ ח. טל. 725681—740495(04) • ירושלים: רח' לונץ 10, טל. 224829(02).
מעבדות שירות: תל־אביב: 455925—442258(03) • ירושלים: 242534(02) • חיפה: 725676(04)

כפר בית מוצרי

עץ הזית

התעודה זוייפה כדי להעביר במירמה חלקת־אדמה של אשה ערביה לידי גוש־אמונים, וחקירת המ"שטרה נעצרה משום מה

מושל־שכם לונץ בהפגנת גוש־אמונים באילון־מורה
תעודה חדשה? אין בעיות

הבקשה שהופנתה אל מושל שכם, יוסף לונץ, היתה, לכאורה, תמימה, עניין שבשיגרה. המושל, שהוא מאוהדי גוש־אמונים, התבקש להמציא תעודת־זהות חדשה לערביה עיישה דראושה.

הפגישה, שבה הועלתה הבקשה, היתה סודית. לסודיות היתה סיבה טובה, שכן אותו עניין שיגרתי היה הצעד הראשון במזימה פלילית מתוכננת היטב, שמטרתה היתה עושק־קרקעות בגדה המערבית.

מבצעי המזימה ומתכנניה אינם חוששים כלל מעונש. הם זוכים לגיבוי מלא של המימשל הישראלי, הם נציגיו של המימשל.

לפני חודשים אחדים נכנסו למישרדו של המושל לונץ (שבינתיים עזב את תפקידו) שלושה גברים, שהיו ידועים לו היטב. היו אלה אברהם מינץ, גיבור אילון־מורה, מנחם פליקס, אף הוא מ־אילון־מורה ומראשי גוש־אמונים, עובד מישרד ראש־הממשלה, ה־עובד באיזור שכם.

השלושה ביקשו, ולמעשה הורו למושל, כי יוציא תעודת־זהות חדשה על שם עיישה דראושה. לדבריהם איבדה עיישה את תעודתה.

החוק מחייב אמנם כי על מבקש־התעו־דה עצמו — במיקרה זה עיישה דראושה — לבוא ולבקש את התעודה מאחד מ־פקידי־המושל, אולם בשטחים הכבושים המושל הוא החוק. לונץ לא היסס, הוציא בו במקום תעודת־זהות חדשה.

הסיבה לטיפול המסור, שבו זכתה עיי־שה מצידם של אנשי גוש־אמונים ונציג מישרד ראש־הממשלה, היא פשוטה: עיי־שה היא בעלת שטח־קרקע של שמונה דונם ברוגייב, שליד אילון־מורה.

כשהתעודה החדשה בידם, יצאו השלו־שה מחדר המושל, והשלב השני של ה־תרגיל החל. השלושה מסרו את התעודה לאחד קיסמאווי, ערבי תושב־השטחים ה־ידוע בפעילותו בהשגת קרקעות ליהודים, והמפורסם בקשריו ההדוקים עם נציג מישרד ראש־הממשלה.

קיסמאווי לקח את התעודה והחליף את תמונתה של עיישה בתמונה של יוסלה מוסלאם מכפר ג'יינספוט, שהיא אם אשתו.

השלב האחרון: יוסלה מוסלאם היתה אמורה להתחזות כעיישה דראושה ולגשת למישרד רשם־המקרקעין, כשברשותה תעו־דת־הזהות המזוייפת. היא עמדה לחתום שם על מכירת חלקת־הקרקע ברוגייב — החלקה של עיישה דראושה.

אולם ביצוע הרישום הכוזב לא יצא לפועל, ולא משום שמתכנני המזימה התחרטו לפתע. בפרשה התערב אלי בר־קול, אף הוא סוחר־קרקעות בשטחים. לברקול היו סיבות פרוזאיות מאוד למנוע את המירמה.

מזימה כפולה ומכופלת

ברקול פועל בשטחים תוך תחרות עם סוחר־הקרקעות שמואל עינב ורפי איתן, יועץ ראש־הממשלה למילחמה. כאשר לחץ שר־החקלאות אריאל שרון לרכוש קרקעות — בכל מחיר — באיזור רוגייב, השתלב גם ברקול במאמץ שנועד להוסיף קרקעות לאילון־מורה.

במיסגרת חיפושי־הקרקעות קיבל ברקול מקיסמאווי הצעה מפתה. קיסמאווי הציע לסוחר־הקרקעות חלקות אחדות ברוגייב. ברקול שילם לקיסמאווי 15 אלף דינרים (דינר שווה 140 לירות) תמורת החלקות שהבטיח קיסמאווי. אך נשארה חלקה אחת שאותה לא הצליח קיסמאווי להשיג. זו היתה החלקה של עיישה דראושה.

תוך כדי מאמציו של ברקול להשלים את העיסקה, נודע לו מפי אחד מאנשי קיסמאווי, חסן עבדאללה, על התוכנית לזייף את תעודת־הזהות של עיישה ולר־שום את הקרקע במירמה.

ברקול חשש כי חלקו בעיסקה יקופח. הוא לא חשש שמא הזיוף יתגלה כעבור זמן, והוא יהיה הנאשם העיקרי. לברקול נודע מפיו של חסן כי ה־

חלקת אמונים הקטנה

מישרד ראש־הממשלה, היא פשוטה: עיי־שה היא בעלת שטח־קרקע של שמונה דונם ברוגייב, שליד אילון־מורה.

כשהתעודה החדשה בידם, יצאו השלו־שה מחדר המושל, והשלב השני של ה־תרגיל החל. השלושה מסרו את התעודה לאחד קיסמאווי, ערבי תושב־השטחים ה־ידוע בפעילותו בהשגת קרקעות ליהודים, והמפורסם בקשריו ההדוקים עם נציג מישרד ראש־הממשלה,

קיסמאווי לקח את התעודה והחליף את תמונתה של עיישה בתמונה של יוסלה מוסלאם מכפר ג'יינספוט, שהיא אם אשתו.

השלב האחרון: יוסלה מוסלאם היתה אמורה להתחזות כעיישה דראושה ולגשת למישרד רשם־המקרקעין, כשברשותה תעו־דת־הזהות המזוייפת. היא עמדה לחתום שם על מכירת חלקת־הקרקע ברוגייב — החלקה של עיישה דראושה.

אולם ביצוע הרישום הכוזב לא יצא לפועל, ולא משום שמתכנני המזימה ידוע בגדה כ"עלי", הסביר לחסן ול־שותפיו כי בסופו של דבר יוכנס היא, ברקול, לכלא, בעוד מבצעי־המירמה ישוח־רו ללא בעיות.

ברקול הקליט את שיחתו עם חסן עבד־אללה. את ההקלטה, בצירוף הודאה מלאה בדבר תוכנית הזיוף והרישום הכוזב, מסר למיחלק־החקירות של מישטרת־ישראל, של תת־ניצב בנימין זיגל. ברקול מסר לחוקרים גם את התעודה המזוייפת ש־קיבל מקיסמאווי.

פרטים אלה, המופיעים בעדויות ב־בית־המישפט־הצבאי בשכם, הדן ב־תביעה נגד קיסמאווי על זיוף תעודת־זהות, הם חלק של פרשה שטרם פורסמה.

בעבר כבר דיווח העולם הזה (2214) על עיסקי־קרקעות של עוזר־שר־החקלאות, אלי לנדאו, ויועץ ראש־הממשלה, רפאל איתן. בין היתר עסקו השניים ברכישת קרקע באיזור אילון־מורה, בו פעלו גם קיסמאווי וברקול.

אחרי גביית העדות מברקול, עצרו אנ־שיו של זיגל את קיסמאווי. הם גבו עדויות מפורטות ממנו ומאחרים, והחומר שהצטבר בידיהם לא הותיר ספק בקשר לפעולה הבאה. על הכוונת היו

אברהם לונץ, מנחם פליקס וגם המושל יוסף לונץ.

החוקרים התכוונו לטפל בארבעה, כאשר הגיע רמז מגבוה: להפסיק את החקירה, לסגור את התיק, להעמיד לדין רק את קיסמאווי ולא לגעת באחרים.

לפני מעצרו של קיסמאווי ניסה ברקול לקבל ממנו את יתרת־הדינרים שקיסמאווי היה חייב לו, על החלקה של עיישה שלא נמכרה. הוא נסע לפגישה באילון־מורה, שם היו קיסמאווי, חבריו, ואברהם מינץ, עסוקים בחפלה עליזה מלווה ב־שתיה כדת. כאשר הגיע ברקול למקום, הוא פגש באקדחים שלופים, שבעליהם דרשו ממנו את התעודה המזוייפת.

ברקול לא נבהל, ואף הוא שלף אקדח. הוא עזב את המקום, ומיהר להגיש תלונה במישטרת שכם. התוצאה: אקדחו הוחרם, ולשולפי האקדחים מגוש־אמונים וממישרד ראש־הממשלה לא נעשה דבר.

עיסקי־כיבשת־הרש

בין יסיון זיוף תעודת־הזהות של עיישה הוא רק אחד המיקרים שבהם זוייפו תעודות, על רקע של הוצאת קרקעות מבעלים שסירבו למכרן.

לפני שנה וחצי היו שניים מגיבורי הפרשה עסוקים בשורה של רכישות קר־קע באיזור קרני־שומרון, בכפרים ג'יינס־פוט, אלפונדוק, ראג'יב. במקום ששמו אלקרניין זייפו השניים תעודות, כדי ל־העביר בעלות על חלקת קרקע בת 80 דונם. הם קיבלו תמורת הקרקע 80 אלף דינר ממינהל־מקרקעי־ישראל. במיקרה אחר שבו זייפו תעודות, היו צריכים לפצות את הבעלים האמיתיים בסכום־כסף גדול, משום שבעל־הקרקע גילה את ה־תרמית ואיים לפנות למישטרה.

החברות קיסמאווי אינה מצטמצמת רק לעיסקי קרקעות. השניים פעילים גם, בשותפות הדוקה, בעיסוק מכ־ניס אחר, שטרם זכה לפירסום. קיסמאווי נהג לשחד רועים ערבים בשטחים הכבו־שים כדי שיעבירו את עדרי הכבשים שלהם מעבר לקו הירוק.

ידידיו של קיסמאווי היו מפעילים את הסיירת הירוקה, שהיתה תופסת את ה־עדר, ומוכרת אותו במיכרז. הקונה ב־מיכרז לא היה אלא קיסמאווי עצמו, ש־שילם מחירים אפסיים, ומאוחר יותר מכר את הכבשים במחיר מלא.

איש אינו יודע מי בדיוק התחלק ב־רווחים, אך פרשת העדרים התפוצצה, כאשר הסיירת הירוקה תפסה בטעות, את העדר של חבר־הכנסת הבדואי אבו־רביע. הח"כ ערר שערורייה, וקיבל פיצויים.

כל העובדות הללו מצויות בתיקי בית־המישפט ובתיקים מישטרתיים. המישטרה מצאה בחקירתה פרט מעניין נוסף. תמו־נתה של עיישה, שהוצגה בפני המושל לונץ בשלבי ההתחלה של התרמית, סופקה על־ידי שנטל אותה מארכיון מישרד ראש־הממשלה.

יגאל לביב

במדינה

מישפט

מישפט השחמת

האם צריך הנאשם לצאת זכאי כאשר התביעה שוכחת להציג ראיה?

המישפט בישראל מוגדר ומוגבל בכללי־דיון נוקשים, ולכן הוא דו־מה לפעמים למשחק שח־מת. כאשר שחקן שוכח להזיז כלי, לא תינתן לו אפשרות נוספת. והוא כבול למהלכו. האם כך הדבר גם במישפט? שאלה מעניינת זו הו־עלתה בימים אלה בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב, והשופט, שמו־אל קוארט, קבע שמישפט איננו שח־מת. הוא התיר לתביעה הכל־לית להציג ראיה שנישכחה.

תובעת נקדימון
לא לנצל —

המישטרה טענה כי נסים נח־מיאס הוא סוחר־סמים ידוע, וכי ביגלל תיחכומו, לא הצליחה ה־מישטרה לתפוס אותו מעולם. לכן תיכננה במישטרה מהלך מתוח־כם. השוטרים התקשרו לידידה נרקומנית של נחמיאס, והצליחו להשפיע עליה כי תשתף איתם פעולה ותובילם אל נחמיאס.

הצעירה יצרה קשר בין נחמיאס ובין שוטר מוסווה בשם ניסים ונונו, והצליחה לגרום לכך שנח־מיאס מכר לשוטר, ארבע פעמים, כמויות שונות של חשיש. זה קרה בחודשים ספטמבר־נובמבר 1979.

העיסקה האחרונה היתה בכמות של 100 גרם חשיש. השוטר טילפן לנחמיאס, וקבע איתו פגישה ב־רחוב צדדי ליד בית הקסטל בתל־אביב. בידי השוטר היו ארבעת אלפים לירות מסומנות, מחיר ה־חשיש. נחמיאס הופיע במקום ב־מכונית נהוגה בידי צעיר גבה־קומה ומסר את הסחורה. מיד אחרי ביצוע העיסקה התנפלו שוטרים על המכונית וניסו לתפוס את יושביה. נחמיאס אמנם נתפס במקום ובידו הכסף המסומן, אבל נהג המכונית הצליח להימלט מהמקום בנסיעה פרועה.

לפי מיספרה של המכונית אותר הצעיר השני, אורי אמינוף. אולם הוא לא היה בבית הוריו, ולא נמצא בביתה של חברתו, ורק אחרי עשרה ימי חיפושים נתגלה לבסוף. הוא טען כי לא הוא נהג את מכונית הסמים. אמנם זוהי מכונית המישפחה, אבל היא נגנבה. בעוד שהוא היה באותן זמן בטיול ב־נביעות.

יוזמת השופט. את התביעה ניהלה זהבה נקדימון, אשתו של העיתונאי שלמה („נקדי") נקדימון שהיא תובעת מנוסה. התובעת הפנתה את כל מירצה להוכחת זהותו של הבחור שנמלט מהמכו־נית בעת העיסקה. היא הביאה עדים שזיהו את גובהו, משקפיו, ואת שעונו שנמצא ברחוב, קרוב למקום הפשע.

בלהט הוויכוח עם אמינוף וסני־גורו שמחה זיו, נשכח כמעט נח־מיאס, אשר לטענת המישטרה היה סוחר־הסמים הגדול.

נחמיאס שיוצג על־ידי עורך־הדין צבי לידסקי, ניסה להתגונן ולהכחיש הכל, אולם כאשר הובאה עדותה של הצעירה שיצרה את ה־קשר בינו לבין השוטר, הוא נכנע. בשלב זה גם התברר כי מאז התג־גלה שמה של הצעירה, שעזרה ל־מישטרה בגילוי סוחרי־סמים ו־סיכנה את עצמה, מצאה המישטרה דרך נאותה יותר לטפל בעניין. במישפטו של נחמיאס, הוגשה תעו־דת חסיון שהוצאה על־ידי שר־הפנים. תעודה זו קובעת כי אין לגלות את שמה, או כל פרט מזהה אחר של הצעירה. הסיבות לחסיון הן הסכנה לחייה של הצעירה. ה־סכנה לגילוי דרכי איסוף מידע של מישטרת ישראל, וחשיפת מקורות המידע. לידסקי טען כי במיקרה זה התעודה היא אבסורד, כיוון ש־הצעירה מוכרת היטב לנחמיאס. היא היתה חברתו הצמודה תקופה ארוכה.

אולם עדותה של הצעירה גרמה לנחמיאס לחזור בו מכפירתו ב־אשמה. הוא הודה והורשע. נותר רק להוכיח את זהותו של אמינוף, כדי לגמור את התיק. התובעת סיכמה את המישפט וישבה בשלוה במקומה. הסניגור זיו טען את סיכומיו הוא, ולבסוף, כאשר סיים הפליט בקול דממה: „ובכלל לא הוכח כי החומר שנמכר היה חשיש".

היתה זו פצצה בלתי־צפויה. נק־דימון הציצה בתיק התביעה ומצ־אה שאכן שכחה להגיש את הדו"ח הקובע כי החומר שמסר נחמיאס לשוטר ונונו היה חשיש.

ביגלל כללי הדיון היתה שעה זו מאוחרת מדי להגיש את הדו"ח, ואם המישפט היה מסתיים באותו שלב, לא היתה ברירה בידי בית־המישפט אלא לזכות את אמינוף, שכן מהות החומר שנמכר היתה עיקרה של העבירה.

נקדימון לא התבלבלה, היא קמה ממקומה וביקשה מהשופט להתיר הבאת ראיה נוספת בשלב זה של הדיון: „הסניגוריה מבקשת לנצל בצורה לא הוגנת שגיאה של הצד השני ולזכות מההפקר," אמרה ה־תובעת. „במיקרה כזה צריך בית־המישפט לנקוט יוזמה כדי למנוע עיוות דין."

לסניגור היתה ערימה של תקדי־מים שלא התירו הבאתה של ראיה נוספת בשלב זה של הדיון. „אם שגתה התביעה עליה ללמוד את הלקח, ולדאוג לכך שבמקרים ה־באים תגיש את הראיות במועד," טען הסניגור.

השופט קוארט ניצב לפני אתגר קשה ומעניין. האם עליו לזכות את הנאשם בגלל השיכחה או אי־ההב־נה של התובעת, או שמא עליו להתיר הגשת הדו"ח, ולהרשיע את הנאשם. „בדרך־כלל אין השופט צריך ליזום הזמנת עד כדי לתקו שגיאה של אחד מבעלי הדין. רק במקרים נדירים וחריגים, וזאת לשם עשיית צדק ומניעת עיוות דין," אמר השופט, והחליט: „ב־מקרה זה השיקולים של עשיית הצדק וטובת הציבור עדיפים על השיקול שיש צורך ללמד את ה־קטיגוריה לקח, למען תקפיד ב־מילוי המוטל עליה בעתיד."

ברגע שהתיר בית־המישפט את הגשת הדו"ח, לא עמד על כך יותר הסניגור, הוא ידע את מימצאיו.

נחמיאס נידון לשנתיים מאסר בפועל ושנת מאסר על תנאי, וקנס בסך 100 אלף לירות. אמינוף נידון לשנת מאסר בפועל, שנה מאסר על תנאי, ו־25 אלף לירות קנס. גם רשיון־הנהיגה של אמינוף נשלל ממנו לשנה אחת.

סניגור זיו
— את השיכחה

על פסק־הדין הוגש עירעור כדי לברר את הנקודה העקרונית, אם מישפט אינו שח־מת.

המחילה לא הועילה

הנאשם איים: „אני עבריין", פקיד השומה הזמין מישטרה, וגם המחילה לא הועילה

„תראה מה יקרה אם לא תגמור איתי, אתה לא מכיר אותי, אני פושע!" אמר גברתן אימתני ל־פקיד־השומה בנתניה. כאשר החל המאיים, אריה גולדפרב, לנופף בזרועותיו, נבהל פקיד־השומה ו־ברח מחדרו. הוא יצא למסדרון

רק האנשים שיודעים להעריך סטריאו טוב קונים אצלנו.

רק אם אתה שייך לאלו שמבינים במערכות סטריאו או לאלו שמוכנים לשמוע מוסיקה צלולה ונקיה יאמרו לך השמות הבאים הכל:
LUXMAN, ALTEC, TEAC, B.I.C, KOSS, D.B.X.
שמות אלו מייצגים ציוד סטריאופוני מעולה, הטוב מסוגו בעולם.
לנו, בטלמוסיקה, המבחר העשיר ביותר של מערכות סטריאו בנוסף לציוד מקצועי אחר כולל רשמיקול סליליים ומיקסרים מקצועיים.
אם עדיין לא רכשת אצלנו מערכת סטריאו משובחת תוכל לעשות זאת עכשיו בתנאי תשלום נוחים ביותר.

★ אפשרות רכישה בתנאי יבוא אישי.
★ מחלקה מיוחדת לעולים חדשים.
★ שרות ואחריות מלאים ע"י מעבדות טלמוסיקה.

טלמוסיקה
ליודעים לשמוע את ההבדל

רח' כורזין 1 גבעתיים (בנין הסופרשוק החדש),
פינת דרך האלוף שדה, מול רמת־חן.
אוטובוסים: 51, 43, 68, 55, 52, 71 וקו 400 מירושלים.
אולמות התצוגה פתוחים בימים א'-ה' בשעות
08.00-19.00; יום ו' 08.00-14.00
טל. 03-765071

הגברתן בעקבותיו. כאשר הגיעה המישטרה ועצרה את גולדפרב, התברר כי הוא אינו שקרן.

גולדפרב (33) צבר במשך ימי־חייו 22 הרשעות בעבירות שונות. האחרונה שבהן היתה בגין גניבת מגנו ממטע. שופט השלום גרס כי תקיפת פקיד־ציבור היא עבירה חמורה, וגזר על הנאשם שנת־מאסר, מחציתה בפועל ומחציתה על־תנאי.

גולדפרב, שהופיע בבית־משפט־השלום ללא ייצוג מישפטי, נבהל מהתוצאה והחליט לערער. הוא הגיש בקשה ליועץ־המישפטי ל־עיכוב ההליכים, והשיג מכתב מ־פקיד־השומה, שלו התנכל, אשר הצהיר כי הוא מוחל לנאשם, ואינו נוטר לו.

השופט דב לוין, שישב בראש ההרכב שדן בעירעור, לא קיבל את טיעוני הסניגוריה. מחילתו של ה־פקיד אינה מספיקה. הנאשם פגע בחברה כולה, וכפי שסיפרה התו־בעת שלומית אריאל, אנשים כמותו גורמים לכך שמוסדות־ציבור זקו־קים לשמירה מתמדת.

השופט לא קיבל גם את הטענה, כי הופעתו ללא סניגור גרמה עוול לנאשם. „אחרי 22 תיקים פליליים, הוא כבר עשה התמחות מלאה, יותר מעורכי־דין," אמר השופט בחיוך, ודחה את עירעורו של גילדפרב.

בתי סוהר

הנציב לא מאשר

המדינה הגישה ערעור, ונציב בתי־הסוהר החליט לא לאשר ניכוי שיש

כאשר הוטל על לאון לוי עונש המאסר, נותרו לו, לפי חשבונו, עוד שלושה ימי מאסר. החישוב היה פשוט וידוע לכל הבקיא ב־נוהגי בית־הסוהר. עונש המאסר של לוי היה ששה חדשים בפועל, שהתחילו ביום מעצרו. כיוון שהיה זה עונש המאסר הראשון שלו, והוא התנהג בכלא באופן סביר, ראוי היה לשיחרור מוקדם, אחרי ריצוי שני־שליש מתקופת־המאסר. שיח־רור מוקדם זה מוענק כמעט אוטו־מטית.

אולם להפתעתו של לוי, נשכח כליל ניכוי השליש שלו. הוא הוע־בר, אחרי גזר־הדין, לאגף המיון בכלא מעשיהו, ומשם, אחרי עשרה ימים, לכלא באר־שבע. כאשר בירר סניגורו, יורם שפטל, מדוע טרם שוחרר מרשו, הוסבר לו כי ביגלל התקופה הקצרה ששהה בכלא מע־שיהו, לא היה מי שימליץ על שיחרורו וידווח על התנהגותו.

כאשר ביקש שפטל בתוקף את החלטת נציב־בתי־הסוהר, קיבל מיכתב בן 24 מילים, 19 מהן מסבי־רות את סמכותו של הנציב, וחמש מילים קצרות האומרות: „אני לא מאשר שיחרורו המוקדם".

תוך־כדי בירורים, הסתבר לסניגור כי הפרקליטות הגישה עירעור על קלות העונש, שכן מרשו נידון על מכירת חשיש לשוטר מתחזה, ועונש של חצי שנת־מאסר צרם את אוזני הפרקליטות. ידוע כי בית־מישפט לעירעורים אינו ממהר להשיב עבריינים לכלא אחרי ש־שוחררו וסיימו את ריצוי עונשם. אבל אם הנאשם עדיין נמצא בזמן העירעור, קל בהרבה לשכנע את השופטים להאריך את תקופת־מאסרו.

הפרקליטות אף ביקשה את זירוז שמיעת העירעור, בטענה כי מדו־בר בתקופת מאסר קצרה, ולא יהיה זה מן הראוי שלא לקיים את הדיון בעירעור סמוך למועד מתן פסק־הדין. הדיון נקבע לתאריך ה־7 במאי 80', תאריך הנופל לאחר ריצוי שני־שליש התקופה, אך תוך מחצית השנה שניגזרה על לוי.

עורך־הדין שפטל עשה שני דב־רים. הוא ביקש דיון נוסף בפני

עורך־דין שפטל
מה הסיבה?

נציב־בתי־הסוהר, וכן עירער על ההרשעה. עקב עירעורו שלו, ניד־חה מועד העירעור המקורי, והוא הועבר לתאריך שאחרי תום ריצוי כל תקופת־המאסר של לוי. אי־לכך לא היה כבר טעם להחזיקו בכלא, שכן יהיה ממילא משוחרר כאשר יישמע העירעור, והפרק־ליטות לא תרוויח מכך דבר.

אולם מה שהרגיז את הסניגור, היתה העובדה כי איש מקציני־שירות־בתי־הסוהר, איתם דן ב־עניין, לא הודה בסיבה האמיתית לאי־שיחרורו של לוי. הם טענו טענות שונות ומשונות שלא עמדו במיבחן הגיסיון והנוהג הקיים, ואת החלטתו הלאקונית של נציב בתי־הסוהר ייחסו לסיבות אחרות.

רק במיכתב אחרון מאת עוזר לראש־המחלקה־לאסיר, נזכרה גם הסיבה של עירעור הפרקליטות.

כאשר נקבע תאריך מאוחר יותר לעירעור, הוזמן לוי למנהל־הכלא. שסיפר לו כי הוא משוחרר מאחר שמועד עירעורו נידחה.

הנדון:- לאון בסים לוי
סמוכים: מכתבך מ-27.4.80

הריני להודיעך כי בהתחשב בהרשעת קודמות, במהות העבירה וכן בערעור שהוגש ע"י פרקליטות המדינה על קולת העונש הרחלם שלא לשחררו לאחר רצוי 2/3 מתקופת המאסר.

נכבוד רב
מזל ברזלי, כלאי
עוזר לראש המחלקה
בשם רמ"ח האסיר

מיכתבו של פלאי ברזלי
הסיבה האמיתית: העירעור

איימי מרגוליס מסרבת להתחתן עם גבר בשר ודם - היא מעדיפה אותם מגבס

חתונה עם פסל

מי שרואה את איימי מרגוליס נושקת לפסל, יכול לחשוב שיש לו פשוט עניין עם בחורה לא־נורמלית. אבל כאן טמונה טעות. כי לאיימי, בלונדית חטובה בת 25, יש פילוסופיית חיים מאוד מגובשת. „אני עושה פסלים," היא מספרת. „לפסלים שלי יש אישיות משלהם. היחסים שלי איתם מאוד מורכבים. זה תלוי במצב־הרוח שלי. לפעמים אני אוהבת פסל מסויים, ולפעמים אני ממש שונאת אותו. הם מאוד מבינים וסובלניים. אני מקדישה להם את כל האנרגיה שלי. לכן אני לא רוצה להתחתן עם גבר רגיל. אין לי זמן בשביל זה."

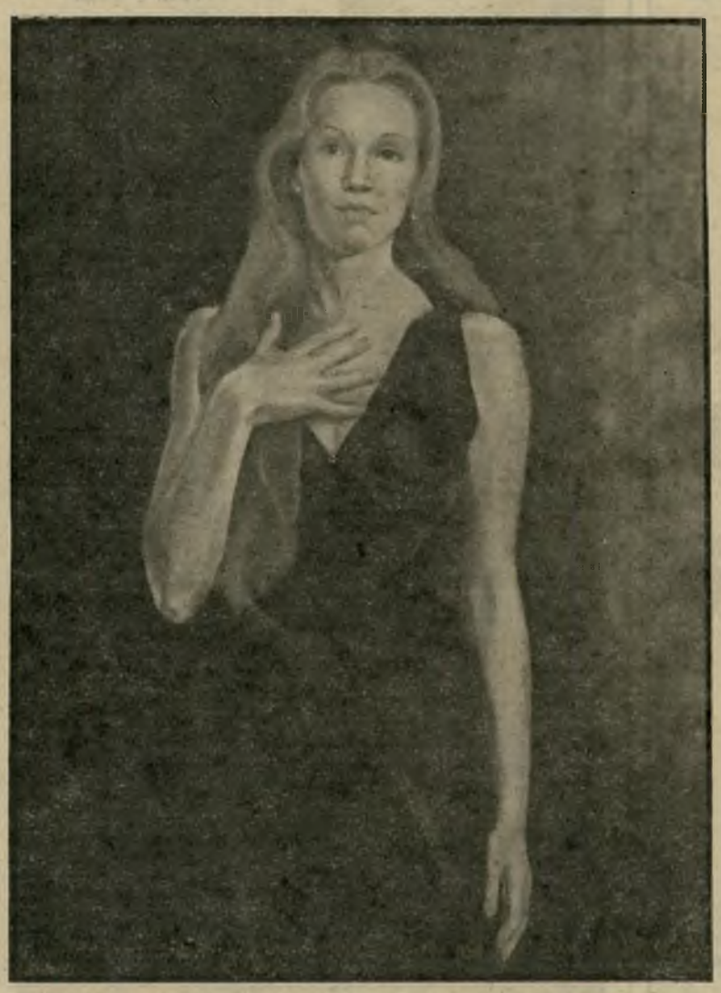

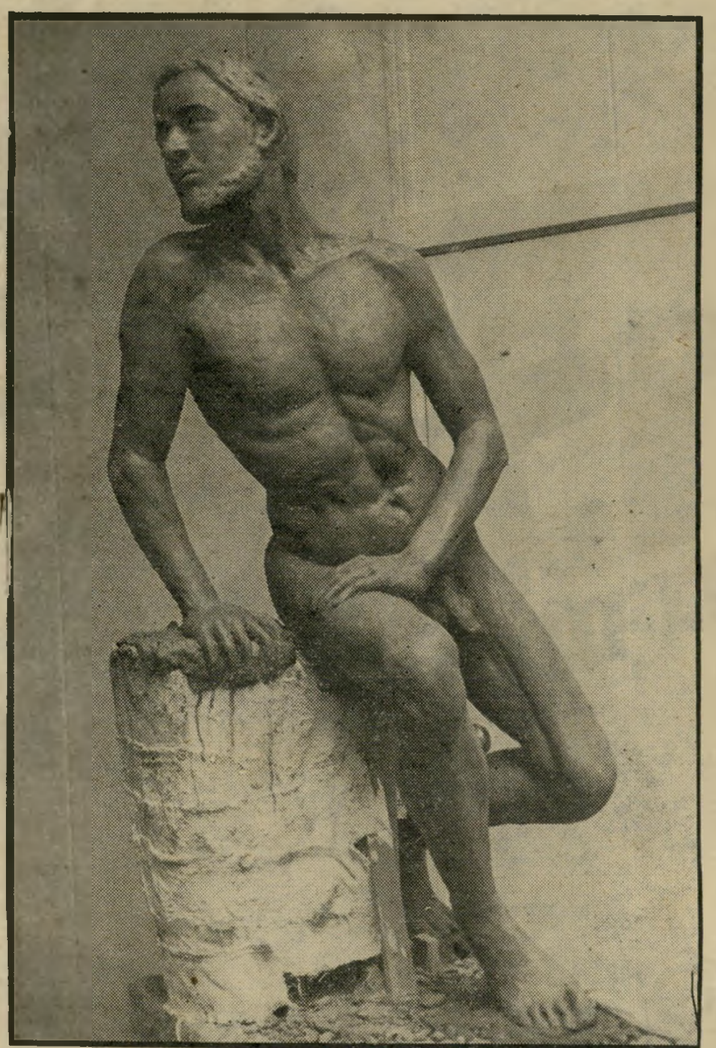

דיוקן עצמי שציירה איימי בארצות־הברית, שם ערכה כמה תערוכות שזכו בהערכה רבה. איימי באה ממישפחת אמנים. אמה היתה רקדנית, אביה היה נגן כינור ומלחין, שהפך פרופסור לאמנות, וסבתה היתה ציירת ידועה.

אביך החלומות של איימי הוא גבר אתלטי בעל „הרבה חשמל", כמו שהיא מייחסת לעצמה. הישראלים מוצאים־חן בעיניה, אך מכיוון שאינה מאמינה שתמצא את המתאים, היא מסתפקת בפסלים.

כשהיתה איימי, ילידת בוסטון בארצות־הברית, בת שלוש, התגרשו הוריה. אירוע זה היה רב השפעה על עתידה. „אצלנו כל המישפחה גרושים," סיפרה. „הסבא והסבתא שלי מצד שני ההורים גרושים. הדודים, הדודות — ממש כולם. כשסיפרתי פעם לסבתא שלי שאני רוצה להתחתן, ושיהיה לי בית חם וילדים, היא אמרה: ‚אוף, כמה מגעיל.' כזאת אווירה היתה אצלי בבית. זה השפיע עלי קשה. החלטתי שאני לא רוצה להתגרש אף פעם. והצעד הראשון לגירושין זה להתחתן. לכן אני מעדיפה את הפסלים שלי. איתם אני נשואה לנצ.."

בבית הוריה היתה איימי הקטנה נתונה להשפעה אומנותית. הסבתא מצד האמא, איימי מאיר, שעל שמה היא נקראת, היא ציירת מפורסמת בארצות־הברית. האמא היתה רקדנית. האב היה נגן כינור ומלחין, ובהשפעת המאסטרו לאונרד ברנשטיין נכנס לאוניברסיטת הארוורד, והפך פרופסור לאומנות. גם בקרב הדודים והדודות במישפחה, יש לתחומי האומנות שליטה.

„היה בינינו הרבה חשמל"

כשתי אחיותיה הגדולות, היה ברור כי גם איימי תבחר במיקצוע אומנותי. האב סבר דווקא כי מיקצוע הגרפיקה הוא מכניס יותר, אולם איימי מיאנה לשבור את המסורת המישפחתית. היא נרשמה למגמה לפיסול באוניברסיטת בוסטון. „מגיל קטן נשמתי רק אומנות. כל החדרים אצלנו בבית מלאים בספרי אומנות. זה הנושא המרכזי אצלנו, והוא נכנס לי ממש בדם. לכן היה ברור לי לגמרי שאבחר באומנות."

בחופשת הקיץ ב־1974, נסעה איימי לפאריס. המטרה היתה, כמובן, אומנותית. היא נרשמה שם לבית־ספר־קיץ לאומנות. „עשינו חיים משוגעים. ראינו הרבה מוסיאונים והתרשמנו. שם גם הכרתי את הישראלי שלי. זה היה בחור בן 27. אני הייתי אז בת 19. התאהבנו. הוא היה

אז בטיול מסביב לעולם והמשיך בסיבוב. כשחזרתי, אחרי ארבעה חודשים, לבוסטון הוא כבר חיכה לי שם. נשארנו ביחד כחודש וחצי ומאז שמרנו על קשר. הייתי באה כל קיץ לבקר אותו בארץ.

„הוא עשה לי הכרה עם הארץ. יחד איתו הייתי בגולן, בסיני, במידבר יהודה ובכל המקומות הנפלאים האחרים. אבל יותר מכל מצא חן בעיני ים־המלח. בשבילי כל זה היה חוויה נהדרת. בבית לא שמעתי הרבה על ישראל. רק בגיל תשע נודע לי שאני יהודיה.

„כשסיימתי את הלימודים בבוסטון, באתי, בקיץ 77', פעם נוספת ארצה. הפעם רציתי להתחתן איתו. היינו שני ניגודים, וכל החבר'ה שלו צחקו לזיווג

„הצילו!"

זועקת המודעה באנגלית על הכרזה שעיצבה איימי. בתקופה שבה ציירה את הכרזה היתה איימי במשבר. היא החליטה שלא להינשא לעולם. תחת זאת היא מעדיפה את הגברים העירומים שהיא מפסלת ומציירת.

תבליט עירום

שייצרה איימי באמצעות טכניקה מקורית משלה. איימי הניחה את גופה העירום, כשהוא מרוח בווזלין, על לוח הנחושת הנראה בתמונה. אחרי־כן הכניסה את הלוח לתוך חומצה, ונוצר התבליט.

הזה. המשותף בינינו היה רק החשמל. היא אישיות שלו, כמו שלי, מלאה חשמל. אבל הוא מעולם לא התעניין באומנות. הוא רצה שאעזוב את הפיסול למענו. היו לנו שיחות ארוכות על נושא זה, ולבסוף החלטנו לחתוך."

איימי נשארה בארץ ועברה לתל־אביב והתפרנסה מגרפיקה. מחוסר אמצעים ומקום מתאים, לא יכלה לעסוק בפיסול, ילכן פנתה לציור. שלא כבפיסול, הנושא המרכזי בציוריה של איימי אינם הגברים. אך גם שם הם תופסים מקום לא מבוטל.

איימי פיתחה טכניקה מיוחדת מקורית משלה לעשיית תבליטים. אמנים ישראלים ידועי־שם שיבחו את עבודותיה. רבים, ביניהם משה גת, החליפו איתה עבודות. בשבוע שעבר נפתחת תערוכה של עבודותיה בגלריה מאפו.

בארץ יצרה איימי בינתיים רק פסל אחד, היא קוראת לו „משה". היא מתכוונת לצפות אותו בברונזה, כאשר תאסוף מספיק כסף ממכירת התבליטים שלה.

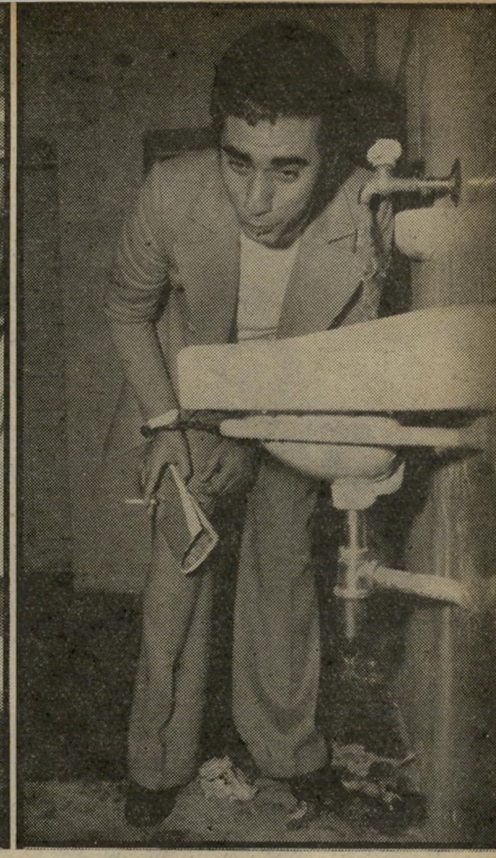

סמי אלקיים
מאסר עולם

יצחק קיש
מאסר עולם

כן־נר ערשי
מאסר עולם

רצח בבא

בית־המישפט של המדינה

הטיל מאסר־עולם על חברי בית־הדין של העולם התחתון

בית־הדין של כלא שאטה התכנס בפעם האחרונה בחודש יוני 1976. בית־הדין התכנס בתא מיספר 6, שכן בתא זה שכנו שני מנהיגי הכלא, סמי אלקיים היהודי, וטלאל חיג'אזי הערבי. מאז באו לכלא שאטה, „הפכו את הכל". אלקיים דאג שטלאל יועבר לתא 6, ומאז היו מנהלים את הדיונים החשובים ואת המישפטים בתא זה.

הדיון האחרון היה בענייניו של יפת נגר, צעיר תימני שניהל דיסקוטק בפתח־תיקווה. הוא היה שפוט למאסר של שלוש שנים על החזקת רכוש גנוב. בהיותו בכלא העיד נגד האחים אלפרון, שהיו נאשמים בגביית דמי־חסות, ועמד להעיד נגד אסיר בשם מרילי, שאחיו, מכלוף, התגורר גם הוא בתא 6.

לדיברי העדויות, לא נעשתה ההחלטה המקורית על מישפטו של נגר בכלא שאטה. החלטה זו הגיעה לשם ב„פוסטה של האסירים" מכלא אחר, והיא אמרה כי „צריך לשחק אותה ליפת נגר".

בית־הדין של כלא שאטה עסק רק ב־פרשנות המונח „לשחק אותה". האם פי־רושו ענוש דקירות וחיתוך, או אולי שפיכת מים רותחים. לבסוף הוחלט כי עבירות רצינויות כשל נגר המלשין דינן אחד — מוות.

בית־הדין הוציא כבר בעבר גזרי־דין ודאג לביצועם. אבל זה היה עונש־המוות הראשון, והיה צורך לתכנן אותו כמיבצע צבאי, בדייקנות ומהירות.

מסכות על הפנים — סכינים בידיים

במקום הוטלו התפקידים על האסי־רים. טלאל היה אמור להיות בין ה־מבצעים. כשהוא רעול־פנים וסכין בידו, היה עליו לפעול עם שניים אחרים להריגת המלשין. השניים שנבחרו ללכת איתו היו ציון רובבצ'י ובן־נר ערשי.

לסמי אלקיים נועד תפקיד הפיקוח על כל הפעולה. עליו היה להסתובב בחצר הפנימית, ליד חדר־האוכל, ולגרום לפעולת־ההסחה. לפי הוראה ממנו, כשהחליק ידו על שערו, אמור היה אסיר בשם משה מגצור לפתוח בקטטה קולנית בתוך חדר־האוכל. אסיר אחר אמור היה להפנות את תשומת־לב הסוהר התורן, חלבי, ל־מהומה בחדר־האוכל, ולסגור אחריו במהי־רות את הדלתות. שני רעולי־פנים דאגו לנעול אותן מבחוץ במנעולים כבדים. וכך כאשר הסוהרים מנוטרלים, ניגשו שלושת הרוצחים לתא מיספר 4, הקרוב ביותר לתאו של הקורבן, שם היו מוסתרות עבו־רם המסכות והנשק, שני סכינים ומוט ברזל.

ערב קודם לכן דאגו למסור לאסיר ערבי, שהתגורר בתאו של נגר, שלוש חפיסות כדורים מפוררים, וציוו עליו למ־סור אותם בתה של נגר. זה צריך היה לגרום לכך שנגר לא יעורר מהומה גדו־לה, ורוצחיו יוכלו להתגבר עליו במהלו־מות מוט וכמה דקירות סכינים.

יפת נגר והנהלת הכלא היו מודעים ל־סכנות שרחשו סביבו. בעבר נזרק בקבוק־מולוטוב מאולתר בעת שישן, ובפעם אחרת נשפך עליו תה רותח כשהיה במיטתו. כתוצאה מכך העבירה אותו ההנהלה לתא השמור ביותר בכלא. תא זה היה בחצר הסגורה במשך רוב שעות היום. רק בשעות שהמרפאה נפתחה היו אסירים עוברים דרך חצר זו, ואז היתה דלת התא נסגרת במנעול כבד.

פעולת ההוצאה להורג יכלה להתחיל רק ברגע שבידי המבצעים היה מוט ברזל מתאים לשבור את המנעול. כיוון שהמנ־עול המקורי היה כבד וחזק, דאגו במשך כמה ימים לנעוץ בתוכו גופים שונים כדי לקלקלו, ולגרום להחלפתו במנעול קל יותר לפריצה.

עד־מדינה וסיוע לעדות

הכל פעל כמתוכנן. הסוהר נכלא ב־חדר־האוכל, שלושת הרוצחים רעולי־הפנים נכנסו לחדרו של נגר, תקפו אותו במוט ודקרוהו למוות. בדרכם החוצה זרקו את הנשק, ומי שהיה מיועד לכך העלים את הסכינים. בחדר מיספר 4 פשטו את המסכות, וחזרו כלאחר־יד לחדרם.

רק אז שוחרר הסוהר על־ידי אסיר ש־שבר את הבריחים במטאטא, והתגלתה גופתו של נגר.

יתכן שגם גזר־דין זה היה עובר ללא גילוי האשמים, לולא החליט טלאל להפוך לעד־מדינה. הוא הפתיע את חבריו, ומסר עדות ארוכה ומפורטת על כל ההתרחשויות בכלא. טלאל גם דאג שלעדותו יהיה סיוע, שכן כשותף־לעבירה לא היתה עדותו לבדה מספיקה. טלאל שידל ערבי אחר מעזה, וג'יה, להעיד גם הוא. בשיחה ארוכה שניהלו השניים בתא־המעצר, ואשר הוקלטה, שיכנע טלאל את וג'יה להעיד ולתמוך בעדותו.

לטלאל היה כוח רב על וג'יה. שכן לפני חודשים אחדים, היה וג'יה עצמו נאשם לפני בית־הדין של כלא שאטה, כאשר חשדו בו שהוא מלשין. בן־נר ארב לו כאשר יצא מחדר־האוכל וזרק עליו מנעול כבד. אינסטינקטיווית גונן וג'יה בידיו על ראשו, וכך נפגע בזרועו בילבד. הוא ידע שאין טעם להתלונן באוזני השילטונות והלך לטלאל, שאותו הכיר מכלא קודם, וביקש את עזרתו. הוא סיפר כי כיוון שהוא תושב עזה אין לו בכלא קרוב ומושיע. הוא ביקש את עזרתו של טלאל, כערבי מערבי.

שירי אול־כולתום וצעקות בחצר

טלאל זימנו לתא 6. שם, מסביב ל־שולחן ישבו, ציון רובבצ'י, יצחק קיש, סמי אלקיים, מוריס לוגסי וטלאל עצמו. בית־הדין האשים אותו בכך שהוא מלשין. וג'יה התגונן והכחיש, ואז ציווה עליו אלקיים לעזוב את התא ולחכות בחוץ. אחרי זמן מה יצא טלאל ואמר לו: „אתה יצאת זכאי, אבל תיזהר." ואז סיפר לו טלאל על ההליכים בבית־הדין, וכיצד סיי־גר עליו.

וג'יה ידע היטב מה עונשו של מלשין. הוא עצמו היה נוכח בעת שבוצע פסק־דין נגד אסיר בשם תאפז שוראפי, ש־נאשם במלשינות. כאשר עבר תאפז יום אחד בחצר אמר אלקיים: „המניאק הזה צריך לשחק אותה עליו." היתה התייעצות בין חברי בית־הדין, ומישהו שאל אם „לעשות עליו תור כמו על פאדידה". רובבצ'י סיפר ששמע על פאדידה תור של „מעשה גבר בגבר" וצחק. אבל הוחלט כי עונשו של שוראפי יהיה דקירה. אז אמר רובבצ'י ללוגאסי שיקח לו בן־זוג וביחד ייצאו לפעולה על תאפז.

„בשעה שברדיו היו שירים של אום־כולתום," נשמעו צעקות בחצר. שני רעולי־פנים התנפלו על תאפז ודקרוהו ב־

סכינים. סוהר ניסה לעזור לנתקף, והחל רץ איתו לעבר היציאה. רובבצ'י וקיש לקחו פלאטה של שולחן ורצו להמשיך לפגוע בתאפז, אך הוא, בכוחותיו האחרונים, גתלה על הסוהר, ויחד ברחו מהמקום.

לבית־הדין היה סולם־עונשים. לא כל עבירה דינה היה דקירה. במיקרה אחד התברר כי אסיר ערבי בשם מוצטפה בל־קיס „הציץ לאמו של גדי שלוש" בעת הביקור. בית־הדין הזדעזע ממעשה זה, אך לא מצא אותו חמור כהלשנה, ובעת הדיון בעונש הוחלט שלא לדקור אותו, ולא להשתמש בסכינים. העבירה שביצע עונשה היה רק שבירת ידיים ורגליים, במוט של טוריה. כך הוחלט על־ידי בית־הדין.

כדורי־הרגעה ומוט ברזל

ך צח יפת נגר הגדיש את הסיאה. שוב אי־אפשר היה להתעלם מבית־הדין וממעשיו. המישטרה פעלה במרץ ובתקיפות, וחקרה את רוב האסירים. וכך הצליחו לשכנע את טלאל להפוך לעד־מדינה. עבירה שעליה שפט הוא את יפת נגר למוות.

טלאל, יליד ירושלים העתיקה, הוא עבריין מועד. מאחריו עבר פלילי עשיר, והוא בא ממישפחה הידועה בעולם הפשע. כאשר ראה כי הפעם מתכוונת המישטרה ברצינות למצוא את האשמים, עשה את חשבון־הנפש שלו, והחליט להיות בין העדים ולא בין הנאשמים.

המיכשול הראשי שעמד לפניו היה ה־עיקרון שנקבע על־ידי היועץ המישפטי, שאין להפוך לעד־מדינה את העבריין ה־עיקרי. בהסכם שנעשה איתו נאמר ב־מפורש כי יהפוך לעד־מדינה רק אם יתברר שלא הוא האיש שדקר את יפת ושביצע את הרצח.

מכאן היתה מגמתו של טלאל ברורה. היה עליו להעביר את הרצח הממשי לבן־נר, שנשא את הסכין השני, ולרובבצ'י, שהחזיק במוט הברזל.

באחד המישפטים הקשים והארוכים ביותר במדינה, שעלה למדינה כ־25 מיליון לירות, הורשעו לפני שבועיים בפסק־דין סופי של בית־המישפט העליון שישה אסירים. אלקיים, רובבצ'י, בן־נר וקיש הורשעו ברצח, ונידונו למאסר־עולם. ציון עמיאל הורשע בשידול להריגה, ונידון לשש שנות מאסר. דב בשירי, שהחביא את הסכין, נידון לשנת־מאסר אחת, כי שותף לאחר־מעשה.

חברי בית־הדין של כלא שאטה לא התנהגו בכבוד בבית־המישפט של המדינה. בגצרת, שבו נמשך מישפטם כשנה וחצי, כשהוא משתרע על 12 אלף עמודי־פרוטוקול, היו הנאשמים רוב הזמן כבולים בידיהם וברגליהם. הם התפרעו והתפרצו. פעם התלוננו על כך שלא סופקו להם די כדורי־הרגעה, ופעם טענו כי הם סובלים מעודף כדורים. הם החליפו סניגורים במהירות הבזק, ועשו את כל שביכולתם כדי לעכב ולהקשות על ההליכים המישפטיים.

אולם השופטים תיאודור אור וחבריו התגברו על הכל, והוציאו פסק־דין מפורט וברור, שהשתרע על 375 עמודים.

ברז מים וסליל הקלטה

ך מרות שהרשיעו את רוב הנאשמים על סמך עדותו של טלאל ועדותו המסייעת של וג'יה, לא חסכו שופטי בית־המישפט את ביקורתם מהתביעה והמשטרה.

במהלך המישפט התברר כי רוב עדי־התביעה שוכנו במשך זמן רב ביחד. הדבר נעשה אמנם כדי להקל על שמירתם, אולם היתה זו הזדמנות־פז עבורם לתאם עמדות ולהחליק סיפורים.

טענה קשה יותר הועלתה נגד ד"ר מרדכי למברג, התובע. הוא אמנם ניהל מישפט קשה ומסובך נגד נאשמים נוקשים ואלימים, אך כתובע צריך היה, לדיברי בית־המישפט, להקפיד יותר. המדובר ב־שיחה ארוכה שהוקלטה בין טלאל לוג'יה. טלאל, שבתחילה חשש כי מאזינים, פתח את ברז המים, ודיבר בקול חלוש. אולם אחר־כך התעשת, ודיבר בצורה ברורה, וכן גם וג'יה. מכל הסליל הארוך פוענח על־ידי המישטרה בתחילת המישפט רק דף וחצי, ונמסר לסניגורים כי ההקלטה אינה ניתנת לפיענוח.

הסניגורים האמינו לתביעה, ועל כך אומר בית־המישפט המחוזי בפסק־דינו: „בעניין זה נפלו הנאשמים ובאי־כוחם קורבן להטעייה. אין בכוונתנו ליחס הטעייה מכוונת לחוקרי־המישטרה ...אך אנו סבורים שבתיק־חקירה רציני כזה צריך היה לעשות עבודת־פיענוח יסודית יותר. התשובה של מז"פ (המחלקה־לזיהוי־פלילי) מעידה על העדר חריצות ושקידה. וכאמור, היה בה כדי להטעות."

הד"ר למברג עשה במהלך המישפט נסיון נוסף לפענח את הסליל והומצאה לידו תרשומת נוספת. אך הוא החריש ולא מסר על כך לנאשמים ולבאי־כוחם. אומר בית־המישפט: „נראה לנו, שגם חובת־ההגינות צריכה היתה להדריך את באי־כוח המאשימה, ולהביאו לכך, שיביא לידיעת הנאשמים את שידע הוא מתרשומותיו של לוי, ...שחלקים מסויימים יש בהם לעזור ולכוון את החקירה של כל אחד מהם." מי שמכיר את לשונם של שופטים יודע כי היתה זו בקורת חמורה ללא תקדים על המישטרה והפרקליט.

לרצוח את העולם

ב סופו של דבר היה זה הנאשם ציון עמיאל, הדובר ערבית, שביקש את הקסטה, ששמע אותה ושפיענח חלק גדול ממנה, 91 עמודים שלמים. תורגמן מיקצועי של בית־המישפט הועסק אחר־כך בפיענוח, והגירסה הסופית היתה בת 110 עמודים.

הדברים שנשמעו מתוכם היו מדהימים. וג'יה התחנן בפני טלאל שיעזוב אותו, ולא ימשוך אותו לעניין, כי הוא נשוי ואב לילדים, ונותרו לו שמונה חדשי מאסר בלבד. הוא לא רצה להסתבך. אך טלאל צחק וליגלג, התגאה בכך שעוד מעט יהיה בניו־יורק, וציווה עליו לדבר.

טלאל, כאשר הוא מסביר לו כי היהודים רוצחים תינוקות: „כוס אוחתום, אם ייצאו ירצחו את העולם. תגיד שאני ורובבצ'י נכנסנו קודם, ואחר־כך בן־נר."

וג'יה „אני מפחד..."

טלאל: „אם ישאלו אותך, טלאל דיבר איתך על העדות? תגיד שלא."
וזה אך חלק זעיר מהשיחה.

בגלל הפיענוח המאוחר, כאשר התברר מה בדיוק נאמר באותה שיחה, היה כבר טלאל בחוץ לארץ, ולא היתה דרך להזמינו בחזרה לדוכן העדים, כדי שיחקרוהו על שיחה זו.

הסניגורים יכלו אז רק להזכיר לבית־המישפט כי הם ביקשו להוציא צו־עיכוב־יציאה מהארץ נגד טלאל, עד תום המישפט. אך נציג התביעה התנגד. נציג התביעה ידע שבידו הקלטה כזו, האם לא מן ההגינות היה לדאוג שטלאל יעמוד לחקירה נגדית?

ההזדמנות האחרונה

ח כרי בית־הדין של כלא שאטה היו רגישים ביותר לחריגות אלה בדיון, והם חיכו בקוצר־רוח לפסק־דינו של בית־המישפט לעירעורים. היה זה כימעט שנתיים אחרי הרצח, כשישבו ה־שישה בבית־המישפט העליון בירושלים, וחיכו לחריצת גורלם. זו היתה ההזדמנות האחרונה והערכאה הסופית.

הנאשמים נותרו מאוכזבים. הרכב בית־המישפט העליון, בראשותו של השופט מאיר שמגר, נכנס לאולם לדקות ספורות ומסר לנאשמים ולפרקליטיהם כי העירעור נדחה. מכיוון שפסק־הדין השתרע על 100 עמודים, אמרו השופטים כי „מסרוהו ב־כתב. בכך נפרדו מבית־הדין של כלא שאטה, שחזר לכלא — למאסר־עולם.

אילנה אלון ■

ציון רובבצ'י
מאסר עולם

דוב יוסף בשירי
שנת־מאסר אחת

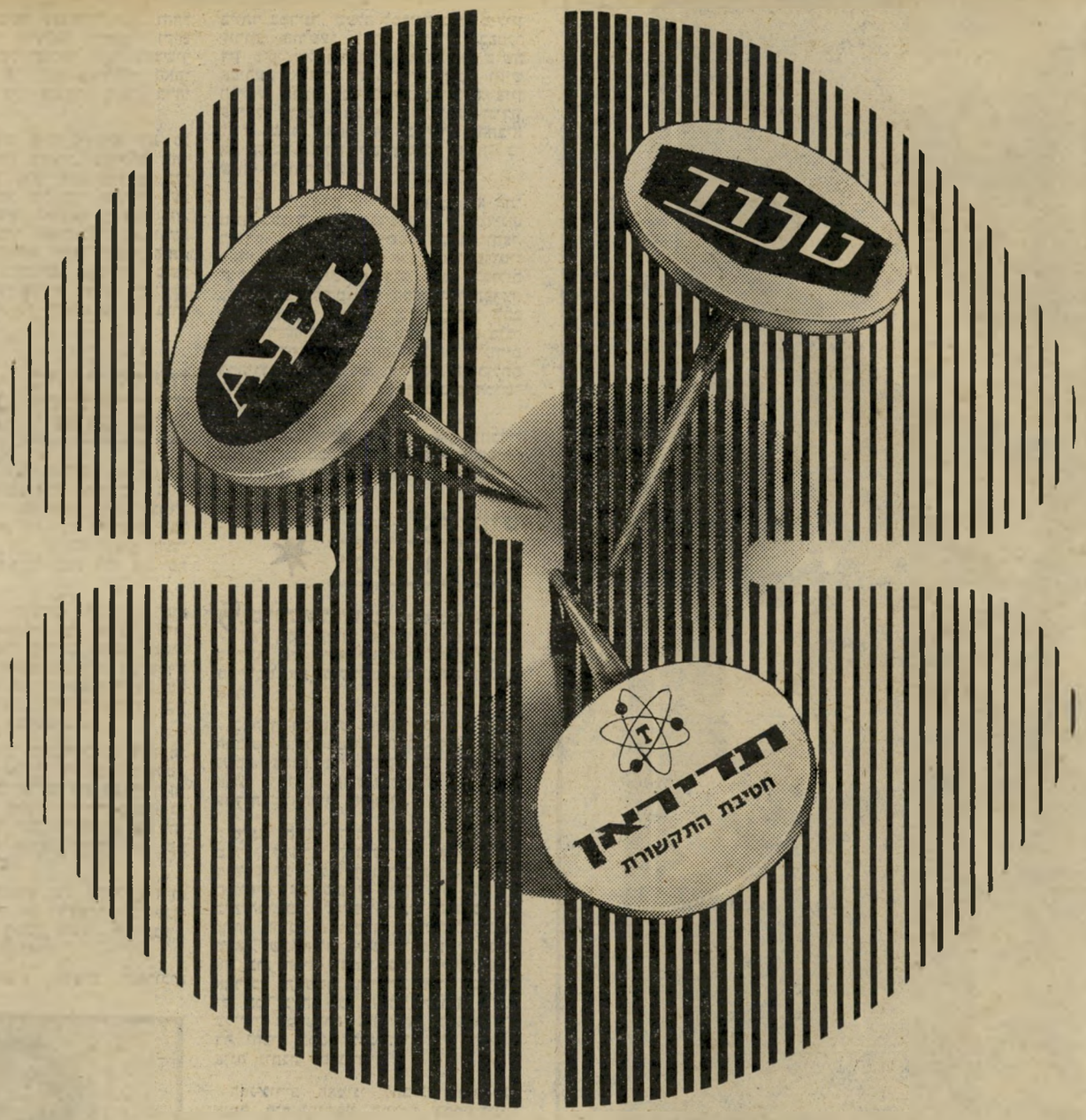

שלושת ענקי התקשורת בחרו ב"ביפר" מדוע?

כי מי שמבין בתקשורת מבין את ההבדל בין "חברה להפצת מכשירי איתור" לבין "חברה למתן שרותי תקשורת" זאת הסיבה שכל 3 החברות המובילות בארץ בתחום התקשורת: טלרד, תדיראן—חטיבת התקשורת ו A.E.L בחרו ב"ביפר".
אם אתה זקוק לשרותי תקשורת ברמה מקצועית, לך בעקבות המומחים, הצטרף אל מנויי "ביפר".

ביפר BEEPER

משרד ראשי:
מלון "שרתון", רח' הירקון 115 ת"א,
טל. 288247

להלן רשימה חלקית של לקוחותינו:
חברת החשמל, בנק הפועלים, בנק המזרחי, הסנה, הפניקס, אלקטרה, ישראליפט, גיבור טקסטיל, סברינה, דפי זהב, סולל בונה, נור—חברה לגפרורים, קוקה—קולה, מפעלי הבירה, מפעלי נייר חדרה, החברה הדרומית לשווק, המגבית היהודית המאוחדת, התאחדות התעשיינים, תנועת המושבים, המועצה לארץ ישראל יפה, כוחות הבטחון, טבריה קלאב הוטל, הוד לבן, אופיר טורס, גת שרותי אוטובוסים, אורדטה, יענא, קונטהל, מלון שרתון, רמדה, קיבוצים, שמאים, רופאים ועוד.

ADMARK

נמר של ספר

עשרות אלפי ספרים שראו אור בעברית יוצאו

למכירה השבוע לקורא העברי, עם פתיחת „שבוע הספר העברי" ✶

רשימת ספרים ומחברים מומלצת, לקוראי „העולם הזה"

סיפרות עברית

מפינחס שדה עד יותם ראובני

● בניגוד לשנים קודמות, השנה האחרונה, וחלק מקודמתה, הביאו את הספרות העברית לידי מיסוד דור חדש של סופרים, ילידי־הארץ, שהעברית היא גם שפת־אמם. ההפתעה הספרותית בה״א הידיעה ראתה־אור, שבוע קודם לשבוע הספר העברי, והכוונה ליומן כתיבת החיים כמשל מאת **פינחס שדה**, שראה־אור בהוצאת פרוזה. ספר זה מציג את הדרך הארוכה אותה עברה הסיפרות הישראלית מאז שנת 1959, השנה בה ראה־אור לראשונה החיים כמשל של שדה, ונמכר בפחות מ־200 עותקים, ועד היום, כאשר הפך ספר זה לקלסיקה בספרות העברית לדורותיה.

● מחבר אחר, אשר בולט ביצירתו המוקדמת לעומת חידלון הכתיבה בהווה הזה, הוא **ס(מילנסקי) יזהר**, שסיפרו החורשה בגבעה ראה־אור במהדורה מחודשת לעברית בהוצאת הקיבוץ המאוחד. הוצאה זו פירסמה שני ספרים נוספים של סופר ארץ־ישראלי ותיק אחר, **יהושע ברי־יוסף**, הראשון נובלה חדשה, תחת הכותרת אבת נפש, העוסקת בעבדנה מרגשת בעולמו של איש מאה־שערים, אשר עולמו מפוצל בין הדת ל„הבלי העולם הזה", נובלה שהיא מן המעולות שראו־אור בשנים האחרונות. במקביל לפירסום זה, פירסמה הוצאת הקיבוץ המאוחד את הטרילוגיה הנהדרת של ברי־יוסף, עיר קטנה, העורסקת בחיי צפת.

● הסופר **יצחק בן־נר**, פירסם השנה את סיפרו אחרי הגשם בהוצאת כתר, תוך שהוא מבסס את מקומו בצמרת הסופרות הישראלית. בניגוד לסופרים ישראליים רבים, שהביקורת מתיזה עליהם שבחי־דיי רבים, מבלי שזו תצליח לשכנע את הקוראים בכוח לצאת אל תנויות הספרים ולרכוש את מבוקריהם, הרי ספר זה של יצחק בן־נר, בדומה לקודמו שקיעה כפרית, הביא למכירה מוגברת, וכל מי שטרם רכש את ספריו של בן־נר, ומעוניין לקרוא ספרות ישראלית מעולה במלוא משמעות המילה, יוכל לעשות זאת במחירים המוזלים של שבוע הספר העברי.

● שני סופרים צעירים המאפיינים את המגמות החדשות של הספרות הנוצרת כיום, הינם **יעקוב בוצ'ק** מחבר שני חיי יעקוב שראה־אור בהוצאת סיפריית פועלים, שנבחר כסופר השנה בהעולם הזה, וכן, **יותם ראובני** שאסופת סיפוריו הקשנייה התפוכחות ראתה־אור בהוצאת תיכרוש. בעוד הראשון שבין שני המחברים הצעירים ממקד את עולמו וחוויותיו במצוקת הפרט, הרי שיותם ראובני ממקד את מצוקתו כמיעוט נרדף בחברה הסובבת אותו — ושניהם סופרים הראויים להיקרא.

שירה עיברית

מעמיחי עד בן

● המגמה המרכזית של השירה הישראלית בשנות קיום המדינה, מגמה שנקבעה בנוסחי השירה של **יהודה עמיחי** ו**נתן זך**, נתנה את אותותיה במרכזיות שבה, במהלך שנת השירה האחרונה. עמיחי פירסם את סיפרו שלושה גדולה: שאלות ותשובות, שראה־אור בהוצאת שוקן. בספר זה ממחיש עמיחי את היותו הראש והראשון שבמשוררים הפעילים בשירה העברית כיום, כאשר תקציו למיניהם מזדעבים בשירתם במרחק רב אחריו. שלושה גדולה: שאלות ותשובות הוא קובץ מרגש, שבו מביא המשורר מצוקה של דור ישראלי שלם, העושה כל שביכולתו לשמור על שפיותו, ומעמדו של עמיחי בין בני־הדור הזה בולט כשירתו. **נתן זך**, לאחר שנים רבות של דממה יחסית, פירסם בשנה האחרונה קובץ תחת הכותרת צפונית מזרחית בהוצאת הקיבוץ־המאוחד, שהוא קובץ בו מיזג המשורר שירים בעלי כוח־מחץ פוליטי, אשר מאז ימי השיא של השירים הפוליטיים של משוררים כ**אלכסנדר פן**, **נתן אלתרמן** ולהבדיל... **אורי צבי גרינברג**, לא היו כדוגמתם בשירה הישראלית, למרות יומרתם של משוררי־שוליים שונים לתעטות מסווה של מסרים אידיאולוגיים על חוסר כישרונם השירי. צפונית מזרחית של נתן זך, מביא מסרים פוליטיים ברורים ומוגדרים, כאשר לצידם שירה צרופה וטהורה, שהשפיעה השפעה קטלנית על דור שלם של חקאי נתן זך, שניתן לקרוא את מעשי חקיינותם בכמה משנתוני־הספרות.

● **הרויד שימל**, משורר ששירתו מעודנת, ועולמו טהור, נעזר בשירה כמסע אישי של בן־תרבות זרה אל תוך מיכמני־השפה העברית ופראות הנופים, בקובץ שיריו ארעא שראה־אור בהוצאת סימן קריאה. שימל הוא משורר ייחודי בנוף המשוררים היוצר כיום, ועצם מודעותו לעוצמתם של המשוררים הדומיננטיים של השירה העברית, כזך ועמיחי, הובילו אותו למצוא לעצמו דרך שירית אישית, בה מתמצה כל יכולתו, והיא מרתקת. המשוררת המנוחה **תרצה אתר** מביאה בקובץ שיריה עיר הירח שירה ישירה ורגישה, מלאה פגיעויות, שירה שרק משוררת שגדלה בביתו של **נתן אלתרמן** בכוחה לחוות. עיר הירח ראה־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד, והוא מאפיל באיכויותיו על מאתיים גברות משועמות, שקמו בוקר אחד והחליטו שהן משוררות, ובתוקף בשורתן זו פירנסו מו״לים, בתי־דפוס ומדפיסי־ספרים שאיש אינו חפץ בהם.

● בניגוד לדעת אלה הנוהגים לכנותם כ„פיזמונאים", הרי ש**יורם טהרלב** ו**יהונתן גפן** פירסמו השנה קבצי־שירה, שבכוחם להכות, בהתמודדות שירית־חזיתית, כל משורר מדור חקאי עמיחי את זך. הראשון בין השניים, טהרלב, בקובץ הנשיקה הראשונה שראה־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד, וגפן, בקובץ פחות אבל כואב, אשר ראה־אור בהוצאת שוקן. משורר נוסף שפירסם קובץ, ימים מספר לפני שבוע הספר העברי, ולאחר שנים אחדות של בצורת שירית, הוא המשורר **מנחם בן**, אשר נודע כמחבר הרומן פלונטר. סיפרו החדש של בן שירים ואר מוני־שירה שראה־אור בימים אלה בהוצאת פרוזה, מעיד על רגישותו השירית של המשורר בן, ועל ייחודו כמשורר בעולם של משוררים חקאים. אין ספק שהכותרת אינה מסעה, כי שירים ואימוני־שירה של מנחם בן, יהיה בכוחם לאמן את עיניהם של שוחרי־השירה העברית, באיכויות מן המעולות ביותר.

● גם קבצי שירה כאזמה של **חיים גורי** אשר ראה אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד, וקבציו של **נתן יונתן** אשר כולם ראו־אור בהוצאת סיפריית פועלים, עומדים במיבחנה של השירה העברית הטובה, כפי שעושה זאת הקובץ באמצע העולם ובאמצע הזמנים, בו קובצו שיריו הנבחרים של **אורי צבי גרינברג**, ו־ראו־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד.

סיפרות מחורגמת

מפאפיני עד הנדקא

● ספר זכרונותיו של האלוהים מאת **ג'ובאני פאפיני** ראה לראשונה אור — בתרגום לעברית — בשנת תרפ״ג (1923) בהוצאת טרקלין וארשה. השבוע ראתה־אור מהדורה חדשה של הספר, בתרגומו של **ש. מימון**, ובצירוף דברי־הקדמה מרגשים של הסופר **פינחס שדה** בהוצאת פרוזה. דומה שספר זכרונותיו של האלוהים מאפיין את המגמה החדשה של תרגומי הספרות לעברית בשנה־שנתיים האחרונות, מגמה של ספרים שעבר רק

זמן קצר מאז פורסמו, וכוח עמידתם במיבחן הזמן והספרות — חזק יותר. כזה הוא סיפרו של הסופר היהודי ממוצא בולגרי **אליאס קאנטי** סנוורים (אותו־דה־פה), שראה־אור בתרגומו הנקי של **חיים איזק** בהוצאת זמורה־ביתן־מודן. גם הסלג היה שחור מאת **ג'ורג' סימנון** אשר ראה־אור בהוצאת כתר, יצא לאור בעברית כבר לפני קרוב לשלושים שנה.

● סופר שספריו הינם בבחינת חיי דוש לקורא העברי, הוא **בוריס וויאן**, ששניים מספריו ראו־אור השנה בהוצאת ספרית פועלים. הספרים: עוד אירק על קברייכן וחרש הלבבות **תורגמו בידי אבי טל ענבר**, שחש עצמו חופשי לעשות בהם כעולה על רוחו, ולאשה היולדת שלישיה, הוא מדביק את הכינוי ‚אם התלתומים' (אם לשלישיה כפולה, שישה ילדים). אלא שאין בכוחו של המתורגמן הגרוע לפגום יתר־על־המידה במעלותיהם של ספרי וויאן, שראו־אור בצרפת לפני למעלה מרבע המאה. סופר נוסף, שהוא בבחינת תגלית לקורא־העברי, הוא **ברוך נו שולץ**, שסיפרו חנויות הקרנסון + בית מרפא בסימן שעון החול, ראה־אור בהוצאת שוקן. בניגוד למתרגם של וויאן, הרי שתרגומיהם של **יורם ברינובסקי**, **אורי אורלב** ו**רחל שפירא** בולטים בנקיונם. שולץ, המכונה קפקא הפולני, סופר יהודי שהגיע לעיקר מיצויו בפולין שבין שתי מלחמות־העולם, נחשב כיום כקלסיקון מודרני, ומומלץ ביותר לרכוש ספר זה.

● גם הנבחר, מאת **תומאס מאן**, ראה־אור במהדורה מחודשת ומתוקנת בהוצאת ספרית פועלים, ובדומה לו, ברכת האדמה של **קנוט האמסון**, שראה־אור בהוצאת שוקן, ובנים ואוהבים של **דייויד הרברט לורנס**, שראה־אור באותה הוצאה. **שרווד אנדרסון** מוכר לקורא הישראלי מסיפרו וינסבורג, אוהיו, שראה־אור לפני שנים רבות. הוצאת כתר פירסמה השנה את סיפרו הנהדר צחוק אפל, צחוק שאותו הכהה **אהרון אמיר** בתרגומו, אלא שלא הכהה אותו סופית, ומומלץ לקורא הישראלי לקוראו. אחרי שנים רבות של הטעיית ציבור הקוראים, במהדורה זיבלית של החייל האמיץ שוויק בהוצאת לדור, זמורה ביתן מודן פירסמה תרגום מלא של שני חלקי יצירת־המופת הזאת של **יוסף האשק**, בתרגום הקפדני של **רות בונדי** ו**חיים איזק**.

● מאפיין נוסף של מגמת הסיפרות המתורגמת לעברית בשנה האחרונה, הן יצירות בעלות גוון מודרני מגמתי ומוגדר. בעוד שבעבר המתינו להסרטת הספרט מיקלכוד 22, לפני התקנת התרגום לעברית של יצירתו המונומנטלית של **ג'וזף הלר**, הרי שסיפרו החדש משהו קרה, בו הוא עושה למעמד־הבינוני האמריקאי את אשר עשה לחיל האוויר האמריקאי, ראה־אור בהוצאת זמורה ביתן מודן, בתרגום רהוט של **אופירה רהט**. סופרת אשר במשך קרוב לשלושים שנות־כתיבה לא היתה מוכרת לקהל קוראי העברית, היא **דורים דסינג**, שסיפרה הראשון שתורגם לעברית, מחברת הזהב, ראה־אור לפני כשנתיים בהוצאת עם־עובד. באחרונה ראה־אור ספר מאוחר יותר של לסינג, קיץ בטרם חשיכה, בתרגומה של **רונית לנטין**. ספר זה, המתאר בעדנה וברגישות מדהימה תהליך הזדקנות של אשה, ראה־אור בהוצאת זמורה ביתן מודן.

● מודרניים עוד יותר הם **סמיואל בקט**, **גבריאל מארקז**, **פאטריק מודיאנו** ו**פטר הנדקא** שגם ספריהם תורגמו לעברית במהלך השנה האחרונה. בהוצאת אדום, ראה־אור הסיפור מרסיה וקאמיה של סמיואל בקט, בתרגומו של **מוזי מלצר**. הסופר גבריאל גארסיה מארקז, שסיפרו מאה שנות בדידות הפך רב־מכר בנוסחו העברי, זכה לכך שבמהלך השנה האחרונה ראו־אור בעברית שני ספרים נוספים משלו. הראשון, בספריה לעם של עם־עובד, תחת הכותרת סתיו של פטריארך, שבו מתאר הסופר הקולומביאני המופלא את עולמו, חייו ומותו הכפול של רודן דרום־אמריקאי בן למעלה מ־200 שנה. הספר השני של מארקז, הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדירה התמה וסבתה האכזרית, ראה־אור בתרגומו של **יואב הלוי**, בהוצאת שוקן. שני רומנים של פאטריק מודיאנו, שדרות הטבעת בתרגום **יהושע קנז**, וכיכר אטואל, בתרגום **אביבה ברק**, ראו־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד סימן קריאה. סופר נוסף בנזמנזו, שזכה לכך ששני ספרים פרי־עטו יראו־אור בעברית השנה, הוא הסופר האוסטרי פטר הנדקא. שספריו אומללות שמחה בחלקה בתרגום **אילונית המרמז**, ראה־אור בהוצאת זמורה ביתן מודן, ואילו סיפרו חרדתו של השוער בבמיטה ה־11 בתרגומו הרהוט של **גדעון טורי**, ראה־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד סימן קריאה.

(המשך מעמוד 79)

מדע בידיוני

מוולס עד מילברברג

● קדחת ספרות המדע־הבידיוני בתר־גום לעברית לא נרגעה במהלך השנה ה־אחרונה. הבולט שבין ספרי המד"ב (מדע־בידיוני) שראו־אור במהלך השנה, הוא התרגום המחודש לעברית של מלחמת ה־עולמות מאת **ה. ג. וולס**, שראה־אור בסידרת מד"ב חדשה של הוצאת כתר. ספרי מד"ב אחרים, כמו בכלות העשב מאת **ג'ון כריסטופר**, שראה־אור ב־הוצאת מסדה, ואדון האור מאת **רוג'ר זילאני** שראה־אור בסידרת המד"ב של עם־עובד, מעידים על התמסדות זרם מו"לי זה. הרומן רחב היריעה חולית מאת **פרנק הרברט**, המתאר עולם של חו־מיינזים חללי, מעורר צמרמורת בכמה מ־פרקיו (ראה־אור בהוצאת המד"ב של עם־עובד) ומעורר מחשבות נוגות למדי.

● האיש במבוך מאת **רוברט סיל־ברברג**, שראה־אור בהוצאת זמורה ביתן מודן, הוא רומן מד"ב מתוחכם ביותר ומעורר מתח. אך יש בו פגם אחד, כפי שהעיר אחד מקוראי־מדור זה. והפגם הוא: כיצד הצליח גיבור הסיפור להיכנס אל אותו מבוך, שהיה כה קשה לפיצוח ול־חדירה בידי האחרים? מלחמה לנצח מאת **ג'ו הולדמן**, הוא מאפיין טיפוסי מאוד של הגל־החדש בספרות המד"ב. והספר שראה אור בסידרת המד"ב של עם־עובד, מזכיר לקראת סיומו, את אותם חיילים יפאניים שהמילחמה העולמית־השנייה הת־נהלה עבורם עד לאחרונה. מלחמה לנצח מתאר לוחמים בחלל, שמלחמתם מתנהלת כאשר בעורפם הושג השלום הבינכוכבי. ספרי מד"ב אחרים המעוררים את הדמיון הם מיפגש עם ראמא מאת **ארתור סי. קלארק** בהוצאת מסדה, המתארת מיפגש מוזר בכוכב לכת מתכתי בעל צורת גליל, המבעת את החלל החיצון. אם השנים הקודמות בפירסום ספרי מד"ב בתרגום לעברית היו השנים של **איזיק אפימוב**, הרי שהשנה האחרונה היתה למעשה שנ־תו של **רוברט היינליין**, אשר דרך ספ־ריו, הגבעות הירוקות של הארץ שראה אור בהוצאת מסדה, דרך אל המאה ה־21, וכלה בעריצה היא הלבנה שראה־אור ב־סידרת המד"ב של עם עובד, ביסס את מעמדו בכוננית ספרי המד"ב המתורגמים לעברית.

מדע שימושי

מאוננות עד אמהות

● גישה מעשית לשיפור חיי־המין הוא הספר מודעות מינית מאת **ב. וו. מקארתי** בשיתוף **מ. ריאן וס. א. גונסון**, שראה־אור בהוצאת אור־עם. ספר אחר הוא דו"ח הייט שתיאר את המיניות של האשה. ספר זה כבר יוצא מתוך הנחת־היסוד, ששרי הייט העניקה לגיטימציה לאוננות, ולכן הוא מטפח ומפתח את מרחב האפ־שרויות של המודעות המינית, החל באוב־נות וכלה במישגל, כאשר הכל נעשה כמחקר גלוי בין שני אנשים, שהמעבדה היא גופותיהם. בהוצאת זמורה־ביתן־מודן ראה־אור ספר עב־כרס מאת פרופ' **גור־דון בורן**, מתח הכותרת הריון. ספר זה מכנף בין עמודיו את כל הידוע על עידן זה בחייה של האשה, מן הבחינה הגופ־נית והרוחנית. סיפרה של **אנג'לה בא־רון** התפתחותן של אמהות, שראה־אור בהוצאת רשפים, מביא את השלב הבא

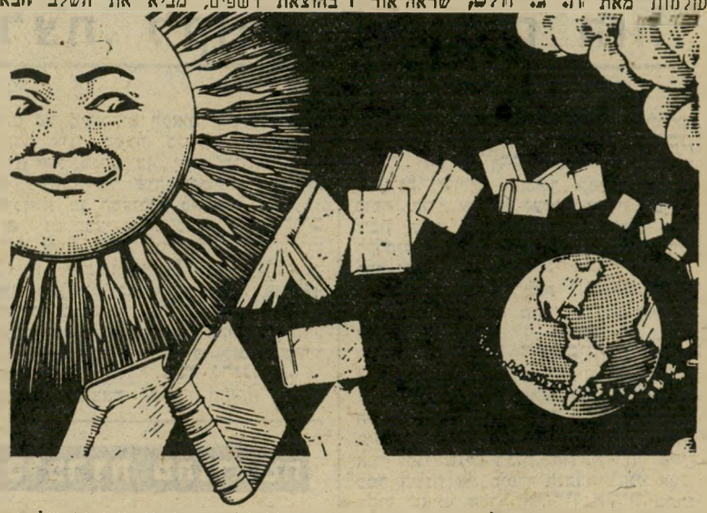

בסידרת מד"ב חדשה של הוצאת כתר. ספרי מד"ב אחרים, כמו בכלות העשב מאת **ג'ון כריסטופר**, שראה־אור ב־הוצאת מסדה, ואדון האור מאת **רוג'ר זילאני** שראה־אור בסידרת המד"ב של עם־עובד, מעידים על התמסדות זרם מו"לי זה. הרומן רחב היריעה חולית מאת **פרנק הרברט**, המתאר עולם של חו־מיינזים חללי, מעורר צמרמורת בכמה מ־פרקיו (ראה־אור בהוצאת המד"ב של עם־עובד) ומעורר מחשבות נוגות למדי.

● האיש במבוך מאת **רוברט סיל־ברברג**, שראה־אור בהוצאת זמורה ביתן מודן, הוא רומן מד"ב מתוחכם ביותר ומעורר מתח. אך יש בו פגם אחד, כפי שהעיר אחד מקוראי־מדור זה. והפגם הוא: כיצד הצליח גיבור הסיפור להיכנס אל אותו מבוך, שהיה כה קשה לפיצוח ול־חדירה בידי האחרים? מלחמה לנצח מאת **ג'ו הולדמן**, הוא מאפיין טיפוסי מאוד של הגל־החדש בספרות המד"ב. והספר שראה אור בסידרת המד"ב של עם־עובד, מזכיר לקראת סיומו, את אותם חיילים יפאניים שהמילחמה העולמית־השנייה הת־נהלה עבורם עד לאחרונה. מלחמה לנצח מתאר לוחמים בחלל, שמלחמתם מתנהלת כאשר בעורפם הושג השלום הבינכוכבי. ספרי מד"ב אחרים המעוררים את הדמיון הם מיפגש עם ראמא מאת **ארתור סי. קלארק** בהוצאת מסדה, המתארת מיפגש מוזר בכוכב לכת מתכתי בעל צורת גליל, המבעת את החלל החיצון. אם השנים הקודמות בפירסום ספרי מד"ב בתרגום לעברית היו השנים של **איזיק אפימוב**, הרי שהשנה האחרונה היתה למעשה שנ־תו של **רוברט היינליין**, אשר דרך ספ־ריו, הגבעות הירוקות של הארץ שראה אור בהוצאת מסדה, דרך אל המאה ה־21, וכלה בעריצה היא הלבנה שראה־אור ב־סידרת המד"ב של עם עובד, ביסס את מעמדו בכוננית ספרי המד"ב המתורגמים לעברית.

עיון

מסארטר עד עוז

● ספרי־עיון רבים ראו־אור במהלך השנתיים האחרונות, ומרביתם מיועדים לקבוצות מוגדרות של קוראים, ומיעוטם לקהל הקוראים הרחב. חלק מקבוצת ספ־רים זו מובא בזה: הירהורים בשאלה ה־יהודית, מאת הפילוסוף הצרפתי המנוח **ז'אן פול סארטר**, שראה־אור בהוצאת ספרית פועלים ובתרגומו של **מנחם ברינקר**, מנתח את אחד הניתוחים המב־ריקים של המגע רב־העימותים שבין ה־יהודי והיהדות לבין הנוצרי והאנטיש־מיות. ספר על גבול העיון והספרות היפה, הוא הפנקס פתוח מאת **יצחק שדה**, מייסד הפלמ"ח, שראה אור במסגרת ה־כרך הראשון של כתביו, הרואים־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד. שלושה ספרי אנתרופולוגיה בעלי מגמה פופולארית ראו־אור באחרונה, ושלושתם בעלי עניין רב, אם־כי הם מייצגים עמדות שונות ב־מדע זה. האחד, ספרו של **מרווין הא־ריס**, קניבלים ומלכים, תורגם בידי **מ־כה זגגי**, וראה־אור בהוצאת ספרית פו־עלים. הספר השני בנושא זה הוא דרקוני גן־העדן, מאת **קרל סגן**, שראה־אור ב־הוצאת רשפים, בתרגומה של **ליאורה שגב**. השלישי בספרי האנתרופולוגיה, הוא סיפרו של **מיכאל לנדמן** האדם בעיני עצמו, שראה־אור בהוצאת ספרית פועלים.

● שני ספרים מעולים, בהדפסה חו־זרת, ראו־אור בהוצאת הספרים מגנס. הראשון, סיפרו של **יעקב שינגר** הפי־לוסופיה של שלמה אבן גבירול, והשני, קובץ מאמריו של **יצחק יוליוס גוט־מן**, דת ומדע. הבלשן והוגה־הדיעות ה־אמריקאי ממוצא יהודי **נועם חומסקי**, זכה השנה שניים מספריו יראו־אור ב־תרגום לעברית. הראשון בספריו המתור־גמים, לשון ורוח, ראה־אור בהוצאת ספ־רית פועלים, בעוד סיפרו האחר, לשון וחירות, ראה־אור בהוצאת מיפרש. ספר רב־עניין הוא סיפרו של ההוגה **מכס וובר**, על הכאריזמה ובניית המוסדות, שראה־אור בהוצאת מגנס. נסיון ישראלי להתמודד עם תיאוריות סטרוקטוראליס־טיות מקובלות בעולם, הוא סיפרו של **זאב לוי**, סטרוקטוראליזם בין מתודי ותמונת עולם, שראה־אור בהוצאת ספרית פועלים. ספר המאפשר לקורא העברי להתחיל ולהתמצא בעולם של תיאוריות חדשניות, שמעט מאוד ידוע עליהם.

● **לואיס ס. פויאר**, בסיפרו אינ־שטיין ובני דורו שראה־אור בהוצאת או־פקים עם עובד, ובתרגום **גד לוי**, מביא נסיון של מיקום מעמדו ועוצמתו של איינשטיין בתהליך לו שותפים בני־דור שלם. **קארל לוטוס באקר**, בסיפרו הקריה של מעלה, מתמודד עם אחד הנוש־אים המרכזיים של התרבות הנוצרית, ו־עצם התרגום הוא אחד מהנסיונות הרא־שונים להתמודד, בעברית, עם נושא זה. הספר ראה־אור בהוצאת ספרית פועלים. עם מדור אחר של הנוצריות, מתמודדת החוקרת **רבקה שכטר** בסיפרה אויב קוסק, שראה־אור בהוצאת עכשיו. ספר בו היא מתמודדת עם המגמה של **מרתין לותר** בנצרות, מגמה שלדברי הגב' שכ־טר, יש לה חלק מכובד בניצני ובשורשי התנועה הנאצית, שהביאה להשמדת יה־דות־אירופה. ספר בעל מערך מפרט של נושא כותרתו, הוא האנטישמיות בעת ה־חדשה מאת **פרופ' שמואל אטינגר**, שראה־אור בהוצאת ספרית פועלים.

● דמותו של **טולסטוי** ואמונותיו עומדים לבחינה בסיפרו הדק של **ישעיהו ברלין** הקיפוד והשועל, שראה־אור בהו־צאת רשפים. גם **אלכסנדר קורא** ב־סיפרו אפלטון כפשוטו, שראה־אור בהו־צאת אופקים/עם עובד, עורך נסיון של התמודדות מרתקת עם דמות, שהותירה את רישומה על מחשבת־הכלל.

● ספרים רבים העוסקים בחקר התר־בות ובשוליה ראו־אור במהלך השנה ה־אחרונה. רב־משקל ומשמעות הוא סיפרו של **ארנולד האוזר**, ההיסטוריה החב־רתית של האמנות והספרות (2 כרכים), אשר ראה־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד, בתרגומם של **דליה טפלר, מנחם דור־מן ואברהם יבין**. ספר בו בוחן אחד מהחוקרים המעמיקים ביותר של התר־בות המערבית, את תהליכיה ומגמותיה של תרבות זו. פרופ' **נורית גוברין**, בסיפרה מפתחות, הצליחה — בניגוד ל־מרבית חוקרי הספרות העברית — ליצור ספר מרתק, בו היא חושפת את הקשר

אחרי ההריון, ודומה כי רצף זה של ספ־רים, מעיד ולו־אף במעט, על מגמה הק־יימת באחרונה במו"לות הישראלית של פירסום סוג מוגדר של ספרי מדע־שימושי.

סיפרות נוער

מטולקין עד שביט

● הטרילוגיה שד־הטבעות, שראתה־אור השנה בהוצאת זמורה ביתן מודן, טרילוגיה מופלאה אותה חיבר מחבר ה־הוביט, **ג. ר. טולקין**, היא היהלום שב־תרגומי ספרות הנוער בשנה האחרונה. ספר־נוער מעולה אחר שתורגם לעברית, הוא טבעת מלכת שבא, מאת **הנרי ריי־דר הגרד**, שראה־אור בהוצאת כתר. ה־סופר הוותיק **אליעזר שמואלי** פירסם קובץ של סיפורים, המטיף לאהבת יהו־דים־ערבים, תחת הכותרת שכנות טובה. הקובץ ראה־אור בהוצאת ספרית פועלים. סיפור מופלא אל תוך ההזיות וביקורת בני־האדם, עורך **אורי אורבך** בסיפורו קשה להיות אריה, שראה־אור בסידרת דן חסכן שבהוצאת עם עובד. מסע לעבר ה־עבר המנדטורי, עורך **ה(וי) שאוי**, ב־סיפרו בוז לספר הלבן, שראה־אור בהו־צאת עמיחי. מסע נוסף אל העבר הארצ־ישראלי, הוא סיפרה של **נורית זרחי** ילדת חוץ, שראה־אור בהוצאת זמורה בי־תן מודן.

● קלסיקן ספרות בני הנעורים, **אריך קסטנר**, זכה השנה שספר נוסף פרי־עיטו יראה־אור בעברית, והפעם זה עצרת החיות, המתאר את החיות, המאלצות את ה"הומו־ספיאנס" לעצור ולמנוע את המל־חמות. ספר זה תורגם בידיה של **מרים ילן־שטקלים**, וראה־אור בהוצאת אחי־אסף. שני סיפורי־בעלי־חיים, הם ידידתי פליקה, מאת **מרי אוהרה**, והקסם הש־חור. שניהם ראו־אור בהוצאת זמורה בי־תן מודן, ורב בהם הקסם לבני־הנעורים. ספר בעל עניין רב הוא סיפרו של **יעקב שביט** מדיין, המתאר את אחת המשל־

חות היהודיות המוזרות ביותר שהיו אי־פעם, משלחת של יהודים, שבאה במטרה להתיישב בדרום חצי־האי־סיני בסוף ה־מאה שעברה. ספר זה ראה־אור בסידרת דן חסכן שבהוצאת עם עובד.

שבין כמה מגיבורי הספרות הארצישרא־לית לבין הדמויות המציאותיות, שהעניי־קו מעצמן לגיבוש הדמויות הספרותיות שבסיפורים. ספר זה ראה־אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד. תחן פרס־ביאליק לשנה זו, פרופ' **דן מרון**, פירסם השנה שני ספרים בעלי משמעות וערך לחקר והבנת הספרות העברית. הראשון, בין חזון לאמת, המתאר את ניצני־הרומן־העברי והאידי קמאה ה־19 שראה־אור בהוצאת מוסד ביאליק, והספר השני, כיוון אורות, בו הוא מתמודד עם סופרים בני המחצית הראשונה של המאה ה־20, תוך שהוא תו־רם להבנתם וראייתם, מפרספקטיבת זמן ומשמעות ספרותיים־ערכיים ביותר. ספר זה ראה־אור בהוצאת שוקן. פירסום החו־רג מתחומי פירסומו המקובלים, הוא הקו־בץ באור התכלת העזה, אותו פירסם ה־סופר **עמוס עוז** בהוצאת ספרית פועלים, קובץ שהוא בבחינת תערובת של מסות והרצאות על ספרות, יחד עם הבעה ישי־רה של השקפות חברתיות ענייניות, ב־גבול הדימדומים של מלחמת־התרבויות המתקרבת בצעדי ענק לעבר החברה־הישי־ראלית. בבאור התכלת העזה מתגלה פן חדש של עמוס עוז, פן שאינו נופל מער־כו כסופר, ולעיתים אף מתעלה מעליו.

מאת דן סומר

מלון לרום אילת מזמין:

לבלות 5 ימים, ללון 4 לילות, ולשלם עבור 3 בלבד!

הילדים חינם!

ישראלים. הקיץ חופשה מיוחדת באוירה בינלאומית במלון לרום אילת (בתוקף עד 15/8):

- לילה רביעי חינם (לינה וארוחת בוקר).
- ילדים עד גיל 18 הלנים בחדר ההורים חינם (לינה וארוחת בוקר).

מלון לרום אילת, יותר חופשה מחופשה בחו"ל עם אין סוף אפשרויות בילוי:
מועדון לילה—דיסקוטק "אואזיס", מסך וידיאו ענק—סרטי בידור, פופ וספורט.
בריכת שחיה מפוארת עם מזנון—בר בתוך המים.
מיני גולף, כדור־סל, כדור־עף.
מגרש שח־מט ענק, טניס.
סקי־מים, גלשני־רוח, סירות־זכוכית.
יכטה מפוארת לטיולים יומיים.
מועדון צלילה בינלאומי.
חוף פרטי מפואר עם פינת חי, שמשיות ושרותי חוף.
תכנית בידור עשירה.
ערבי בר־בי־קיו.
קפה מנחה לצלילי מוסיקה בטרקלין, אל מול הים האדום.
מבצעי סיור מיוחדים באזור.
השכרת רכב במחירים מוזלים.
מגרש משחקים לילדים ושרותי שמרטף.
לפרטים נוספים וברור מחירים נא לטלפן למלון לרום אילת, טלפון 059־4111;
מלון לרום ת"א, מחלקת מכירות, טל: 03־295588;
או—לרום מלונות ביל. בע"מ, ת"א, טל: 03־296571/2/3, מחלקת ההזמנות.

מלון לרום אילת

מחיר לדוגמא:
5 ימים, 4 לילות, זוג הורים +2 ילדים, לינה וארוחת בוקר—9900 ל"י בלבד, כולל כל המיסים!

להתראות הקיץ במלון לרום אילת!

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 922
תאריך: 16.6.1955

גיליון „העולם הזה" שראה־אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, המשיך למקד את מרכז תשומת־הלב של הציבוריות הישראלית, כמאפיין המערכת נגד השחיתויות בעיריית־חיפה, בסידרה „חרשיסטן". כתבי־המערכת הביאו את אישן ניהול המחירות לוועד־עובדי־העירייה, באופן שהחשאיות בהן ניפגמה. המפגעים והפיקוחים, שנערכו כנגד מערכת „העולם הזה" כתוצאה מפתיחת המאבק בשחיתויות שבעיריית־חיפה, הובאו ביום 8.6.1955 לדיון במליאת־הכנסת, דיון שקטעים נבחרים מתוך הסטנוגרמה שלו, הובאו בגיליון, בצירוף צילומים של פגישות אנשי־המערכת עם חברי־כנסת בולטים, שתמכו במאבק „העולם הזה", ביניהם מנהיג „חרות" מנחם בגין (ראה: תצלום).

מדור הקילנוע של „העולם הזה" הביא כתבת־רקע שעסקה בהכנת הסרט־הישראלי „באין מולדת", שהופק בידי הבמאי ממוצא פרסי נורי חביב, בביכובה של הזמרת שושנה דמארי (ראה: שער). כתבה מפורטת היתה הכתבה „מנגנון החושך מאזין לכל," שפירטה שוב את פרשת מכשיר־ההאזנה שנמצא במכתבתו של ח"כ מאיר יערי, ואשר הוטמן בידי הש.ב. כתבה זו פירטה גם את השיקולים שבנושא ההאזנה, בצירוף שירי־מיטים יהדגמת.

בשער הגיליון: כוכבת הסרט „באין מולדת", שושנה דמארי.

ח"כ לעתיד גרשום שוקן ✱ ברק ודוידסקו נגד קרליבך

ודיסנציק ✱ אורי צבי גרינברג מגרש נחשים

מפלגות

הח"כ שלא מן המניין

הפצצה האמיתית של יום־הגשת הרשימות לבחירות לכנסת השלישית היתה טמונה בשם המועמד החמישי של הרשימה הפרוגרסיבית (כיום ל"ע — מפלגה ליברלית עצמאית): גרשום שוקן. על־ידי צירופו, הפכו הפרוגרסיבים למפלגה היחידה שצירפה לרשימתה איש שאינו עסקן מן־המניין. באותה הזדמנות הבטיחו לעצם הישג שני: העיתון החשוב ביותר בישראל, שיעץ לקוראיו בבחירות האחרונות להצביע בעד הציונים־הכלליים, יצא ממעגל היריבים הפוטנציאליים.

בפני רבבות קוראי הארץ, הקוראים את עיתונם בדבקות, בעיקר מפני שהם יודעים שאינו תלוי בשום מיפלגה, התעוררה שאלה אחרת: האם ישנה העיתון את הקו? ברגע הראשון נפוצה שמועה ששוקן יתפטר מתפקיד העורך, וימנה במקומו את משה קרן, לילד־גרמניה כחול־עיניים, שירת כקצין בבריגדה היהודית, והמשמש ככותב המאמרים הראשיים בעיתון. אולם שוקן הכחיש מיד, הודיע שישאר עורך־העיתון, והבטיח יחד־עם־זאת, שהעיתון יישאר בלתי־מפלגתי לחלוטין.

חברה לחיתנת. האם יכול אדם להיות מועמד של מיפלגה ויחד עם זאת עורך־עיתון בלתי־תלוי? מכריו של שוקן סבורים: כן. האיש בן ה־42, המכונס בעצמו ואינו מרבה בקשרים חברתיים, אינו נתון כמעט להשפעה. מערכתו מגוונת מבחינה פוליטית: קרן נחשב כנוטה ל־ציונים־הכלליים, העורך־הספרותי, יעקב הורוביץ, מופיע כמועמד בסוף רשימת מפא"י, ועורך־הלילה, אריה זיו, נוטה לחרות. כתבים ותיקים כמו שמעון סאמט ורפאל מוצרי, הם בלתי־מפלגתיים. כותב המאמרים העיקרי בעיתון, שלמה („פולס") גרוס, חבר־לל־ימודים של שוקן במיכללת־היידלברג הגרמנית, החזיר לפני חדשים אחדים את כרטיס־החבר שלו למיפלגה הפרוגרסיבית, כמחאה על סירובה להתאחד עם הציונים־הכלליים.

לפי שעה שוקדת המערכת למנוע כל זיהוי עם המיפלגה. מנאומו של ח"כ הפרוגרסיבים אידוב כוהן בנהריה, מחק הארץ את הקטע בו העלה האחרון על־נס את הצטרפותו של שוקן.

המיבחן האמיתי יבוא כשייבחר גרשום שוקן לכנסת*, דבר שנראה כוודאי. הארץ לא יוכל שלא לפרסם בפרוטרוט את נאומיו, ונאומיו יהיו חייבים להיות מיפלגתיים. אולם ידידיו של שוקן אינם חרדים גם לקראת אפשרות זו. דעתם: שוקן לא ייכנע ללחץ־מיפלגתי, וידאג קודם־כל לטובת עיתונו.

* שם יצטרף לחותנתו ח"כ שושנה פרסיץ מהציונים הכלליים, והמו"לית של הוצאת אמנות.

עיתונות

תל־אביב–חיפה–תל־אביב

שני הנאשמים הצטופפו בחדר הצר בבית־משפט־השלום בחיפה. ד"ר עזריאל קרליבך, עורך מעריב, ואריה דיסנצ'יק, האחראי לעיתון, חיכו לבירור תביעתו של הצייר משה ברק על פירסום מאמר ב־מעריב, שגרם נזק לשמו הטוב של הצייר.

עורך־הדין אלימלך דוידסקו*, גבה־הקומה והממושקף, שהסביר בפתיחת ה־בירור את חומרת הנזק שנגרם למרשו, הופתע לשמוע כי שליחם של הנאשמים גרשון צ'רניאק, צעיר שב־שיער, דורש את קיום המשפט בתל־אביב. מאחר שה־עבירה לא נעשתה דווקא בחיפה, ובירור המישפט בעיר זו גורם לנתבעים התל־אביבים לביזבוז זמן ולהוצאות כספיות, הוא דרש לפצות את הנתבעים.

הוויכוח הפרוצדוראלי נמשך כשעה. לבסוף קבע שופט־השלום הראשי ד"ר אלפרד בק, כי בירור התביעה אינו בכלל בסמכותו, ודחה את תביעת ברק שהוגשה כקובלנה פלילית.

דוידסקו הודיע מיד: „אערער על החלטה זו בבית־המישפט־המחוזי בחיפה, וכמו־כן אגיש תביעה שניה בתל־אביב."

הנתבעים חזרו לתל־אביב — ללא פיצויים על זמנם שאבד ללא־שוב.

* אביה של הדוגמנית איריס דוידסקו.

כדורגל

יום הדין

אלי פוקס היה אחד משחקניה המעולים של מכבי תל־אביב. פעמים רבות הציל את קבוצתו ממפלה בטוחה, כאשר שימש עמוד התווך של הגנתה. אולם האידיליה בין פוקס לקבוצתו הופרה. אלי הסתכסך עם מאמן הקבוצה, ג'רי בית־הלוי. הריב הממושך הפריע לאימוני הקבוצה והשפיע לרעה על משחקיה. אחד מהשניים היה חייב ללכת. אלי עזב.

מכבי חיפה קפצה על המציאה, והציעה לאלי פוקס להיות מאמן קבוצת הכדורגל שלה. אלי הסכים, קיבל על הכרמל וילה מתאימה, והחל באימונים. היתה לפניו מטרה מכרעת: להעלות את רמת־המישחק של קבוצתו כך שתגיע את קבוצת מכבי תל־אביב, ותוכיח את עליונות של המאמן פוקס על המאמן בית־הלוי.

הביתה בשירה רמה. השבוע הושגה המטרה. במיגרש באסא (שכיום ניצב עליו איצטדיון בלומפילד) ביפו, גברה קבוצת מכבי חיפה, בהנהגתו של אלי פוקס כחלוץ מרכזי, שעמדה עד־עתה במקום השביעי בליגה, על יריבתה, מכבי תל־אביב, אלופת־הארץ משך שנים רבות, ב־תוצאה 1:2.

המישחק היה הוגן. שחקני מכבי תל־אביב הפגינו אווזלת־רגל כמעט מוחלטת, אם־כי ברגעים הראשונים שלטו עדיין במגרש. הרי בדקה ה־51 הצליחו החיפאים להבקיע את השער הראשון ומיד אחריו הובקע, בבעיטת עונשין השער החיפאי השני. בדקה השביעית לפני סיום־המישחק הצליחו התל־אביבים להקטין את ההפרש.

החיפאים חזרו הביתה בשירה רמה. שירתו של אלי פוקס עלתה על כולם.

אליפות הצ'יזבאח

קבלתי את מיכתבו

יום־אחד שלחתי למדור מיכתבים לרותי בקשה להתכתב עם בחור בעל יופי ואופי, האוהב טיולים וריקוד. ביניהם הרגשתי שחל בי שינוי מוזר. הלכתי לבדיקה רפואית, והתברר לי שאני עומדת ליהפך לגבר. מספר ניתוחים מוצלחים השלימו את התהליך.

בשכבי בבית־החולים החלטתי מיד כי עלי לחפש בחורה שתתאים לנטיותי. לאחר שפניתי שוב לרותי, וביקשתיה לקשר אותי עם בחורה ההולמת את טעמי, קיבלתי מיד מיכתב. פתחתי אותו ולא האמנתי למראה עיני — זה היה מיכתב־האהבה הלוהט שהפקדתי בשעתו בידי רותי, ושהיה מיועד לבחור אותו חיפשתי בשעתו. אין צורך להוסיף, שהתאהבתי בעצמי והייתי אומלל מאז־ועד־היום.

יעקב (השעבר יפה) יעקובי,
יחזקאל 23, ירושלים

מכחבים

הדי ההתפוצצות

...באשר למכתבכם מיום 24.5.1955, אשר אליו היתה מצורפת חוברת בשם „דמותו של גנגסטר", הרי לא מצאתי בחוברת זו כל דבר אשר חורג ממיסגרת הרישא של סעיף 207 לפקודת החוק הפלילי, 1936, אם פורסם על־ידי מי שהותקף ויכול להרגיש את עצמו נעלב על ידי המאמרים שפורסמו בעיתונכם.

חיים כהן, היועץ המישפטי לממשלה, ירושלים

אנשים

● ראש אגף ההדרכה של צה"ל **אזוף יצחק רבין,** ציטט בכנס צבאי פיתגם עתיק: „מנצח זה המספיק לירות במכסימום של קליעים במינימום של זמן."

● בנו של מייסד בית"ר, **ערי ז'בוטינסקי,** שזכה החודש בתואר ד"ר לי־מתימטיקה, אמר במיפגש ידידים: „קופת־חולים קדמה למשרד־הבריאות, ההגנה קדמה לצה"ל, והסי.אי.די. הבריטי קדם לשר־המישטרה שיטרית."

● מילחמה חדשה הכריז השבוע גם המשורר **אזרי צבי** (רחובות הנהר) **גרינברג,** כשנתקל בשעת טיול ברמת־גן באשה שלכדה נחש במקל. המשורר יעץ לה לכסותו בעיתונים ישנים, להתיז עליו בנפט, ולהעלותו באש. הוא גרם לכך שהנחש הצליח להימלט לאחר שהאש מנעה את החזקת המקל.

מנחם בגין ואורי אבנרי בכנסת

תצלום נדיר ש־נעשה כאשר עורך העולם הזה מסר מידע בעל־פה למנהיג „חרות" מנחם בגין, על מהלך החקירה בעניין הפיצוצים במערכת העולם הזה ובבית־הדפוס, לרגל דיון על נושא זה בכנסת.

האפנה שמתחת לחגורה מכנסיים של אבי מודל.

המכנסיים שהולכות השנה
מכותנה, דריל וג'ינס.

הבדים הטובים ביותר
הגזרה החדשנית ביותר
ובאיכות המעולה ביותר
התאימי להם T. SHIRT אפנתית ואת לבושה כל הקיץ.
ברשת חנויות השווק הישיר של אבי מודל תוכלי
למצוא את דגמי האפנה האחרונה של אבי מודל –
אופנת נשים,
אבילי – אפנת הילדים.
להשיג ברשת חנויות השווק של אבי מודל ובחנויות
האפנה.

תל־אביב: רח' נחלת בנימין 41 • רח' גרוזנברג 5.
חיפה: רח' נורדוי 20 • רח' יפו פינת הבנקים.
רמת־גן: רח' רוקח 12 • רח' ביאליק 45 קומה ב' אצל גידי.
נתניה: רח' ויצמן 13 • פתח־תקוה: רח' ההגנה 14

ב"ז סיון תש"ם, 11.6.1980 מיספר 2232 84 עמודים שנה 44 המחיר: 5.50 שקלים (כולל מ.ע.מ.

העולם הזה

השחקנים: „בריונים השתלטו על הקבוצה!"

יו"ר ההנהלה: „זוהי הסתה של שפיגלר!"

הקפטן
בומה
ויינברג

הפועל חיפה:

שמים מנצחת